

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

RISØR-SLEGTER.

Ved

S. H. Finne-Grønn.

I

thor Straten

med

den Carstenseniske legatfamilie.

Christiania.

Thronsen & Co.s bogtrykkeri.

Cammermeyers boghandel.

1901.

RISØR-SLEGTER

ved

S. H. Finne-Grønn.

thor Straten

med

den Carstenseniske legatfamilie.

Christiania.

Thronsen & Co.s bogtrykkeri.

1895—1901.

*Min kjære ven og mester, genealogen Charles Del-
gobe tilegner jeg i beskedenhed disse forsøg.*

Christiania 1895, 1901.

S. S. Finne-Grønn

Cand. juris, sekretær i Det statistiske Centralbureau.

I *schemaet* betyder tallene generationerne og bogstaverne generationens medlemmer.

De almindeligst forekommende forkortelser er:

f. = født; d. = døbt; * = gift; hj.v. = hjemmeviet; † = død; begr. = begravet; (C. F.-g.) = (Carstensenske familiegravsted ved indre Søndeled kirke); gl. = gammel; dtr. (Dtr.) = datter; Chr.a = Christiania; Chr.sand = Christianssand.

thor Straten

med den Carstensenske legatfamilie.

Under de voldsomme kampe, som inquisitionskongen *Philip II* af Spanien førte mod Nederlandenes protestanter for omtrent 325 aar siden, var der mange af disse, der familievis forlod sit fædreland og nedsatte sig i fredeligere egne, uantastede i sin tro. Saaledes flygtede en gren af den i sit hjemland anseede patricierslegt *van der Straten* fra Flandern til Westphalen, men da religionskrigene ogsaa foruroligede dette land, drog den som mange andre til Holsten. Her fik familienavnet den plattyske form *thor* (∴ *zur*) *Straten*¹⁾.

1. a. **Jürgen thor Straten** var købmand og »ratsherr« i Warendorph i Westphalen og havde med sin hustru *Engel Hollandin* to sønner, der begge kom til Flensburg, hvor deres descendenter hovedsagelig drev købmandskab og blev indgiftede i familierne *von Lutten*, *Süssling* og *Raben*.
2. a. **Henrik thor Straten** var som sin yngre bror *Jürgen* købmand i Flensburg, hvor han i St. Nicolai kirke viedes ²⁹/₁₁ 1660 til *Lucia Böttger*, datter af købmand *Henrik Böttger* og *Catharina Beyer*. Af deres 5 sønner og 1 datter var det næstældste barn:
3. a. **Carsten thor Straten**, d. ³/₁₂ 1662 i Flensburg, hvor †. * (hj.v.) ¹¹/₃ 1684 i Chr.a med *Christina Moth*, d. ¹¹/₁₁ 1660 i Chr.a, † i Flensburg; dtr. af apoteker *Philip Philipssen Moth*²⁾ og *Kirsten Lauritzdtr.*

¹⁾ Jfr. navnene *Thormøhlen*, *Therschmeden* (*thor Schmeden*) m. fl. Oplysningerne om slegtens første led er velvillig meddelte af professor Fruhn ved Leydens universitet og af rectoren ved den lærde skole i Flensburg, i hvis bibliothek genealogen, professor O. H. Møller har nedlagt sine manuskripter.

²⁾ *Moth* blev begr. ¹²/₁ 1668 og hustruen begr. ²⁹/₁₂ 1680 i Chra. De havde endnu to børn: 1. *Agnethe Marie Moth*, døbt ²⁰/₁₂ 1657, begr. ¹⁹/₁₀ 1688; gift ¹²/₃

Som ganske ung mand skal thor Straten i handelsaffærer være kommen til Trondhjem, der dengang stod i særdeles livlig forbindelse med Flensburg; i 1683 optræder han i Christiania som købmand og reiser saa sluttelig i 1697 hjem til sin fødeby.

Det var ikke med udelt behagelige minder, han forlod den norske hovedstad. Den $\frac{6}{5}$ 1684 havde nemlig apotheker *Kummer* (bevilling paa Svaneapotheket $\frac{7}{6}$ 1681) og hustru oprettet gjensidigt testamente, hvorefter boet skulde deles mellem begges arvinger, hvis begge døde, uden at den længstlevende giftede sig paany. Kummer fulgte som enkemand sin hustru i graven, og nu vilde Carsten thor Straten som hans svoger skifte boet, men saa optræder *Regina Colstrup*, datter af presten *hr. Jens Colstrup* til Ness paa Romerike, med en disposition, hvori Kummer skjænker hende 300 rgdl. i fæstemøgave og dertil hus, apothek og have! Dette havde Carsten aldrig hørt tale om, og da Kummer havde faaet det hele med sin kone, foruden »andet gods, som han næsten havde consumeret før sin død«, drog Carsten til Kjøbenhavn, hvor han forelagde kongen sagen. Jens Colstrup havde imidlertid tilsneget sig en kgl. confirmation paa egtepagten mellem Regina og Kummer, dateret $\frac{28}{4}$ 1688, men Carsten faar udvirket en kgl. resol. af $\frac{21}{7}$ s. aar, og heri paalægges det statholderen *Just Høeg* at affordre hr. Jens ægtepagten, hvorved fordringen bortfaldt, og thor Straten kom i besiddelse af sin arv.

Ubehageligere var ham vistnok en anden sag, som han førte med sin ældre bror *Henriks* enke *Maria Agnes*. I 1690 fik nemlig denne arresteret Carsten thor Straten, fordi han havde misligholdt en vixel paa 120 rgdl. til Henrik, og dømt ham til at betale summen. Da imidlertid Carsten har tilgode 123 rgdl. af Henrik paa andre hold, er han meget utilfreds med dommen, faar sagen op igjen og tilkendes 6 aar senere virkelig en erstatning paa 600 rgdl. for udholdt »arrest, tidsspilde og fortrædelighed«. Vedlagt denne sag findes følgende stevning:

»Formedelst Maria Agnes' u-lauglige fordring og begierte Arrest ofver min Persohn, fra d. 27de November Ao. 1690 og til d. 11te juny 1691, som er 28 ugers tiid, har foraarsaget ald min velfærd og

1679 med apotheker *Michael Frederik Kummer*, begr. $\frac{9}{4}$ 1688, og 2. *Margarethe Moth*, døbt $\frac{18}{3}$ 1659 og begr. $\frac{1}{11}$ 1682.

Da pesten havde berøvet byen dens apothekere *Anthoni Piper* og *Adolf Geissler* i 1654, fik Moth $\frac{29}{12}$ s. aar bevilling til at drive Svaneapotheket. I anledning af prins Christians hyldning i Chr.a i 1636 skaffede man grøntsager ved at købe frø hos Moth, og dette saae urtegaardsmanden *John Volkemeyer* i slotshaven. Det er fra Moth, at bydelen »Philipstad« skal have sit navn.

Credits Spilde, som Rettens Kiennelse efter befundene udførlig forklaring og billighed af Dommere og Dannemand gifne beskrefwen widere udwiiser; Da efterdj samme Quinde, Imidlertid Sagen saaledes hengte i Process, og Jeg med en u-lauglig Arrest for u-pligtig skyldig Gields-fordring var belagt, er herfra undwigt og bortrejst, da hun fornam, at hendes medførende urigtighed og Krauf mislinget. Alligevel har byefougden, *Sr. Adam Barck* paa denne Quindes løse u-bewiislig Foregifvende, førend Liquidation og Rettens Kiennelse, wæret villig at tillade hende Arrest ofver mig u-skyldige Mand. Der for formeener Jeg wisselig med fast Paastand det at wære Laugen og Rettens Maade gemess, at Byefougden bør self, i Steden for dend søgende i de Tiider, nu at indstaa og suare mig til alle mine Retmessige Præentioner, efter samme Dom, med wiidere omkostninger, som for Retten skal forklares. Huorfor herved ved nærværende tvende widner, med lauglig Kald og Warsel, Stefnes edle welb. *Sr. Adam Barck* at møde mig udj Retten paa Christiania Byething, efter denne Stefnings lauglige forkyndelse, for dend af welbaarne hr. Estats-Raad og Stift Amtmand anordnede Dommer, *Sr. Mads Truelsen*, til hvad belejlig Tiid hand dertil determinerer, som udinden denne Sag wel kiender og Dømmer ansvarlig. Lad ingen udeblifwelse schee under Laugens bindende faldsmaal.

Christiania d. 27de Februar 1696.

Carsten Thor Straten.

Carsten thor Straten og Christina Moth havde følgende 8 børn, fødte i Christiania og døbte i Vor Frelsers kirke:

4. a. **Lucia thor Straten** d. $\frac{10}{1}$ 1685.
4. b. **Philip thor Straten** d. $\frac{1}{12}$ 1685.
4. c. **Agnethe Marie thor Straten** d. $\frac{16}{10}$ 1686.
4. d. **Henrik thor Straten** d. $\frac{24}{11}$ 1687 — se side 8.
4. e. **Catharine thor Straten** d. $\frac{21}{10}$ 1689, begr. $\frac{10}{1}$ 1690.
4. f. **Catharine thor Straten** d. $\frac{27}{11}$ 1690.
4. g. **Philip thor Straten** d. $\frac{2}{9}$ 1693.
4. h. **Christine thor Straten** d. $\frac{20}{11}$ 1694.

Af de tre ældste og tre yngste børn døde 3 i Chr.a og blev begr. $\frac{8}{9}$ 1693, $\frac{21}{3}$ 1695 og $\frac{29}{6}$ 1695.

4. d. **Henrik thor Straten**, d. i Chr. a $^{24}/_{11}$ 1687, † paa Risøen (da i Søndeled) ved Risør omkr. 1753.

* $^{22}/_{10}$ 1714 i Søndeled med *Karen Giving*, f. 1683, † 1767, yngste dtr. af gaardbruger paa Giving *Peder Albretsen*¹⁾, der blev begr. $^{18}/_{5}$ 1723, 90 aar gl.

Tidlig velbefaren sjømand, kom Henrik som skipper til Lyngørkanten, giftede sig til en gaardpart og holdt op at fare. Med heldige smaaspeculationer i skibsrhederiet støttede han sit jordbrug, havde i 1723 en part »af leilændingsskat $1\frac{1}{4}$ tønne bl.-korn« i Aakvaag i Søndeled, var i 1735 opsidder paa $4\frac{1}{4}$ skind i Nibe, hvoraf han i 1745 eiede $8\frac{1}{4}$ skind, og i 1749 havde han desuden $\frac{9}{10}$ skind i Risøen. (Samtlige gaarde hørte dengang til Søndeled; Risøen og Giving hører nu til Dybvaag.) Som god bonde kaldes han fra nu af ved faderens kristennavn: *Henrik Carstensen*, og familienavnet »thor Straten« forsvinder af slegten for bestandig. Med sin hustru Karen Giving havde han følgende børn:

5. a. **Peder Henriksen [thor Straten]** d. $^{16}/_{8}$ 1722 i Risør, se side 164 flg.

5. b. ²⁾ **Carsten Henriksen [thor Straten]** f. $^{29}/_{9}$ 1724 paa Risøen og d. $^{1}/_{10}$ i Risør; † $^{7}/_{7}$ 1814 paa Lauget i Holt.

* $^{28}/_{5}$ 1730³⁾ i Holt med *Ingeborg Thorsdtr. Tvede*, d. $^{20}/_{4}$ i Holt, † $^{17}/_{8}$ 1810 i Lauget; dtr. af *Thor Fenssen Tvede* (begr. $^{24}/_{5}$ 1776, 69 aar gl.) og *Else Larsdtr. Birkenes* (begr. $^{4}/_{9}$ 1780, 87 aar gl.).

Deres søn, eidsvoldsmanden *Henrik Carstensen*, førte disse sine forældres lig til Søndeled kirkegaard, hvor de blev jordede i det af ham anlagte familiegravsted, moderen $^{14}/_{9}$ 1810, faderen $^{12}/_{7}$ 1813. Jernpladen paa sidstnævntes kiste havde følgende indskrift:

1) Hans søn *Ole Pedersen Giving* † ugift 1731, og skifte holdtes paa Aakvaag $^{26}/_{5}$ s. aar. Oles øvrige søskende var da: 1) *Aase*, gift med *Peder Torkildsen Salterød*, 2) *Helje*, enke paa Nibe, 3) *Elisabeth*, gift med *Christen Hanssen Inderøen*, Solum, 4) *Else*, enke paa Salterød og 5) halvbroderen *Ansten Olsen*, der var f. 1660. Boet var paa 1362 rgdr. samt $4^{20}/_{36}$ skind i Nibe og $\frac{3}{40}$ i Giving. Anstens arvelod »forbeholdt sig Henrik Carstensen, saasom bemeldte gods var deres faders ødel, som han sig til handlet haver«. Ole havde ført skibet »St. Peder«, alm. kaldet »Givingskuden«, der udlagdes til H. Carstensen.

2) 5. c. Formentlig var der et tredje barn, *Christina Henriksdtr. (thor Straten)*, døbt $^{1}/_{11}$ 1720 i Risør og gift $^{15}/_{6}$ 1747 med *Lars Nilssen* (dansk?) paa Giving. De sees at have havt en datter *Karen Larsdtr.*, døbt $^{20}/_{1}$ 1750 i Risør.

3) Denne kirkebogsdatum stemmer ikke med kisteindskriftens $^{11}/_{5}$.

»I denne | Lig Kiste | Giemmes de Jordiske | Levninger af | Hr. *Carsten Hendrich-Sen* | Fød den 29de September 1724 | Gift den 11te Mai 1750 | med | Jomfr. *Ingebor Thors Datter Tvede* | med hende avlede han 6 Sønner og 3 Døtre | Hvoraf 4 Sønner og En Datter | Modtager Sin Hæderlige | og ærværdige gamle Fader | i Evigheden. | Hans Siæl forlod Sitt Jordiske og dødelige | Leer Kar den 7de Julii 1813 | og Staar nu for guddommens Throne. | Fred hvile over dette | af Siælede Legem«.

Thor Jønsen arvede 18 skind i den veldyrkede gaard Tvede i Holt efter sine forældre *Jens Thorsen* (f. 1660) og *Ingeborg Olsdr. Landbø*, og 3 aar efter sit ægteskab fik han ved skiftet $\frac{27}{3}$ 1733 efter sin svigermoder *Anna Madsdr.*, enke efter *Lars Christensen Birkenes*, videre $\frac{9}{32}$ skind i Lauget. Ved Thors død i 1776 blev Tvede ifl. testamente delt mellem de ældste sønner *Lars* og *Jens* med henholdsvis 15 og 3 skind.

Dette gav anledning til talløse trætter og uenigheder mellem brødrene, og gjennem aar er der intet thing, hvorpaa de ikke optræder med hidsige og hadske udfald mod hinanden; deres søskende blander sig, forurettede, ind i affæerne, svogrene stævner dem for voldsomheder, ja sin egen gamle mor anklager de i hendes dødsstund (1780). De stjæler hinandens kjør, hugger i hinandens skog, den ene klager den anden for kirketyv, ja en af dem faar straf for utugt med uconfirmeret pige. En stævning fra *Lars* mod svogeren *Thor Reiersen Valle* karakteriserer sorenskriveren saadan: »den er upasselig paa Sagens Connexion og en hadefuld Drift af Animosité og Hevngjerrighed, der er uanstændig hos alle, men især blandt disse Parter som Svogre«.

De undgik at komme i arresten, da deres velstand tillod at betale de utallige og store mulkter, de idømtes (f. ex. 130 rgdl. for ulovlig udsatte garn). Driftige trælasthandlere, sageiere og skibsbyggere, var de fleste af brødrene skipper paa egne galeaser: *Lars* paa »De tvende Brødre«, *Jens* paa »Ebenezer«, *Ole* paa »Fortuna«, *Nils* paa »St. Johannes Maria«, *Christen* byggede »Christian VII« i 1796 paa 96 trælastløster og eiede »St. Peter« og »De 5 Søstre«.

Af Søstrene blev *Anne Thorsdr.* gift med *Gustav Jønsen* (se s. 127 og tillæg), og *Helwig Thorsdr.* kom som ugift til søstersønnen, Eidsvoldsmanden H. Carstensen, se side 163.

Carsten Henriksen fór i mange aar som skipper paa galeassen »De tvende Brødre«, hvori han selv eiede størsteparten. Af sin hustrus moster *Marthe Larsdr.*, der var enke efter *Aslak Olsen Grimsland*, købte han $\frac{14}{6}$ 1748 $\frac{4}{2}$ skind i Lauget for 297 rgdl. og fik sig noget senere underlagt en tilgrænsende gaardpart af samme størrelse¹⁾. Her tog han bolig med sin vakre hustru, hvorved han kom udenfor rækkevidden af

¹⁾ Han havde ogsaa en tid eiet $\frac{6}{7}$ skind i den gode gaard Gloppe i Søndeled, som han købte 1788 for 732 rgdl. af *Peder Jønsen Høiteberg*, hvis søster *Anne Jønsdr.* var gift med hans svoger *Jens Thorsen*.

svogrenes ubehageligheder, byggede i de senere aar en del skibe og drev ikke ubetydeligt skibsrhederi.

Skiftet efter begge egtefæller aabnedes $31/7$ 1813 og sluttedes $18/1$ 1815 med 9003 rigsbankdl., tilloddet arvingerne: sønnerne *Henrik* og *Thor Carstensen* hver med 2572 rdlr., $27^{3/7}$ rbskill.; hver af de gifte døtre *Karen* og *Ingeborg* med 1286 rbd. $13^{5/7}$ rbskill.; den afdøde datters to sønner *Carsten* og *Jens Persen* med hver 321 rbd. $51^{3/7}$ rbskill., og sammes fire gifte døtre: *Ingeborg*, *Tarjer*, *Karen* og *Else* med hver 160 rbd. $73^{5/7}$ rbskill.

Boet eiede 9 skind i Lauget (Birkenes), der kjøbtes af Henrik Carstensen for 1800 rbd., samt $1/6$ part i skibet »Emmanuel« (114 com.læster og 10 aar gl.), den Thor Carstensen kjøbte for 2000 rbd.; Londonfirmaer stod tilrest med omkr. 250 £.

Carsten Henriksens samtlige egtefødte descendenter er adgangsberettigede til det af hans søn, Henrik Carstensen oprettede familielegat paa 60,000 kroner (se s. 157), og samtlige descendenter vil derfor anføres i det følgende.

6. a. **Karen Carstensen [thor Straten]** d. $23/8$ 1751 i Risør, begr. $20/7$ 1815 i Søndeled (C. F.-g.).

* $19/3$ 1785 i Holt med *Stian Nielsen*, d. $12/8$ 1763 i Risør, søn af *Niels Pedersen*, handelsmand paa Risøen, og *Thorborg Johnsdr.*¹⁾ Han kom tidlig tilsjøs med fartøi fra Lyngør og førte i egteskabsaarene skib for svogeren Henrik Carstensen, men forlod pludselig dette omkr. 1790 og forsvandt i udlandet. Hans hustru, som fra den tid blev aandssløv, kom da fra hjemmet paa Risøen med sit eneste barn til nævnte sin broder i Risør.

7. a. **Thorborg Nielsen**, d. $29/7$ 1786 i Søndeled, † $16/6$ 1840 i Lauget (begr. i C. F.-g.).

* 1805 paa Tjendalen ved Risør²⁾ med *Jens Bie*, f. $11/6$ 1779 paa vestre Hesnæsøen i Fjære; † $19/6$ 1836 i Lauget (begr. i C. F.-g.), ældste søn af skibsfører *Aanon Jenssen*, (begr. $16/12$ 1806, 66 aar gl., i Fjære) og *Anne Kristine Olsdr.* (begr. $9/11$ 1806, 74 aar gl., i Fjære).

Aanon Jenssen for i 1774 som styrmænd paa snowskibet »Ellen Margrethe«, der førtes af hans bror, den senere lods, *Evert* (o: *Edvard*)

¹⁾ Ved skiftet efter hende $4/10$ 1776 var boet paa omtr. 175 rgdl. De øvrige efterladte børn var: 1. *Ingeborg*, f. 1762, der senere egtede *Søren Boyesen* i Risør og blev denne families stammor, og 2. *Peder*, d. $29/7$ 1769 i Risør, medens 3. datteren *Allaug*, d. $11/5$ 1771, da var død.

²⁾ hj.v hos H. Carstensen. Kirkebogen mangler.

Jenssen, begr. $23/7$ 1789, 50 aar gl., i Fjære. Deres far *Jens Evertsen* (søn af »den sejlendis mand« *Evert Jenssen*, f. 1665), havde arvet 6 skind i østre Hesnæsøen, men da hans enke *Christine Aanonsdtr.* giftede sig paany $27/2$ 1744 med lodsoldermand *Ole Nielsen Bie* († $17/2$ 1793, 84 aar gl. paa Hesnæs), efter hvem stifbørnene tog navnet Bie, blev der ved skiftet efter hende $29/5$ 1785 kun nogle faa dalers jordlapper igjen til sønnerne.

Af Jens Bies søstre blev *Maren Bie* gift med skipper *Fjergen Andersen* paa Mørefjær i Tromø sogn (se s. 19 og 22) og *Anne Kristine Bie* med skipper *Hans Engelhart* paa Vivesøl i Holt, begge sønner af Holtslensmanden *Anders Fjergensen* og *Sara Engelhart*.

Jens Bie var i 20-aarsalderen matros med *Salve Olsen*¹⁾ paa »Elisabeth«, i 1801 styrmand paa briggen »Anne Marie«, og da dennes captein *Clement Persen* (se s. 64) døde i 1802, blev han fører. I 1807 blev han kapercaptein paa kutteren »Ørnen«, for hvilken H. Carstensen udtog kaperbrev $19/10$ s. aar; som saadan var Bie med i mangt et basketag og var vistnok vel fornøiet, da han i 1809 kom over paa »Freden«, en brig, som engelskmændene kneb kort efter og det inde paa Risørs havn og lige for eieren, Carstensen, øine. Efter nogle smaature med briggerne »Edvard« og »Commerciën« for samme eier, holdt saa Bie op at fare i 1810.

Ude paa Hesnæsøen var det i krigens tid alt andet end trygt at bo, og Bie flyttede derfor i 1807 ind til Grefstad i Fjære, herfra til Homme i Søndeled og endelig i 1810 til Lauget, som han med Strømsland og tilhørende reberbane skjænkedes af Carstensen, (se s. 161), der ogsaa tog de fleste af Bies børn til sig paa Tjendalen for at lette hans trange kaar.

8. a. **Aanon Jenssen Bie**, d. $6/3$ 1806 paa Hesnæs i Fjære; † høsten 1821 i Frankrige, hvortil han kom paa prøvetur med et af Carstensen's skibe.

8. b. **Henrik Carstensen Bie**, f. $8/10$ 1807 paa Grefstad i Fjære, druknede $30/4$ 1837 ved kuldseiling i Nordfjorden ved Risør. Barnløs.

* $1/10$ 1830 paa Tjendalen²⁾ med *Maren Danielsen*, d. $7/11$ 1807 i Risør, hvor † $23/3$ 1870; dtr. af skibsrheder i Lauget *Christen Danielsen* og *Ingeborg Aslaksen*.

1) † $21/11$ 1813, 64 aar gl., paa nedre Hesnæs; han var først gift med *Ingeborg Bie*, nævnte *Ole Nielsen Bies* dtr., og derpaa med *Lovise Bentsen* fra Hisøen, † $12/9$ 1814, 54 aar gl. Af sidste egteskab var lodsoldermand *John Salvesen* i Risør.

»Elisabeth« tilhørte legatoren *Peder Thomassen* i Arendal, var paa 88 $1/2$ læster og gik i trælafart paa Irland.

2) hj.v. hos H. Carstensen ifl. bevilg. af $25/9$ s. aar.

Maren indgik senere nyt ægteskab $13/4$ 1842 i Risør med ankersmed, senere købmand *Henrik Henriksen* i Risør, hvor f. $27/4$ 1800, og † 1881 og havde med ham flere børn. Henrik, søn af smed *Hans Henriksen*, var tidligere gift $17/8$ 1820 med *Sigrid Gunleksdtr.*, enke efter »kgl. visiteur« *Ole Møller* († $11/2$ 1816 i Risør, 58 aar gl.), og disse havde datteren *Anne Henriksen*, f. $13/4$ 1823 i Risør, hvor gift $27/2$ 1851 med skibsfører *Ellef Severin Ellefsen*, f. $13/12$ 1826, † 1881 (se nedenfor).

Bie likte sig ikke som sjømand og tog derfor, efter faa aars forløb, med glæde imod tilbudet fra Carstensen om at bestyre hans mølle paa Jærnæs, hvor han senere boede.

1. *Daniel Madsen*, søn af skipper *Mads (Danielsen?)* og *Tarjer Halvorsdtr. Johansen Vimme*, var født omkr. 1643 og var som skipper og jordbruger bosat paa gaarden Gloppe i Søndeled. Med sin hustru *Aase Evensdtr.*, efter hvem skifte holdtes $13/10$ 1714, efterlod han fem børn, som ved skiftet efter faderen $31/1$ 1731 tilfaldt en huds gods i Gloppe og 61 rgd. Ældste søn var
 2. *Mads Danielsen*, f. 1698 i Risør og † 1744, skifte $12/6$ s. a. paa Gloppe, hvor han var gaardbruger; gift $23/7$ 1730 med *Fugeborg Frantsdtr.*, d. $29/8$ 1706 i Risør, datter af *Frantz Bjørnsen* (f. 1672, skifte $16/4$ 1712), der arvede 8 skind i Giving efter sin far *Bjørn Hanssen*, (f. 1630) og hustru *Sigrid Nielsdtr.* (skifte $18/6$ 1723), efter hvis mor *Helje Einersdtr.* skifte holdtes paa vestre Sandøen i Dybvaag $9/12$ 1722. Søn:
 3. *Daniel Madsen*, d. $2/7$ 1736 i Risør, havde sit hjem i Lauget og førte: skib fra Risør, men forsvandt i udlandet 1777. Gift $2/2$ 1703 i Søndeled med *Ingeborg Christensdtr.*, f. 1737 og datter af *Christen Larssen*, gaardbruger paa Strømsland. Af fem børn var:
 4. a. *Mads Danielsen*, d. $23/4$ 1769, førte skibet »De tvende Brødre« og døde 1807 i Aalborg; skifte holdtes paa østre Lien $4/9$ s. a. Gift $2/9$ 1792 i Holt med *Ingeborg Danielsdtr.*, datter af gaardbruger *Daniel Thorsen* paa østre Lien, skifte $6/2$ 1800, og *Stine Gundersdtr.* Søn:
 5. *Daniel Madsen*, d. $4/3$ 1800, se side 16.
 4. b. *Christen Danielsen*, d. $8/12$ 1771 i Risør, hvor † $22/3$ 1852 som købmand efter tidligere at have været skibs- og trælasthandler i Lauget. Hans hustru *Ingeborg Aslaksen* † $14/4$ 1855, 75 aar gl. i Risør. Af 8 børn var:
 5. a. *Ingeborg Danielsen*, f. 1800 og † 1860, gift $29/8$ 1826 i Risør med skipper *Lars Ellefsen*, d. $17/11$ 1795 i Risør, søn af lods *Ellef Knutsen* og *Gunvor Olsdtr.* Af deres børn var:
 6. a. *Ellef Severin Ellefsen*, f. $13/12$ 1826 i Risør og † 1881 som skibsfører. Med sin hustru *Anne Henriksen*, se ovenfor, havde han børnene:

Ingeborg Cecilie (»Emma«) *Ellefsen*, f. $23/3$ 1853 og gift $15/11$ 1874 med skibsfører *Mads Michael Thiis Sivertsen*, f. $10/3$ 1846 i Risør, søn af købmand *Ole*

Severin Sivertsen og *Emilie Laurentæ Thiis* — og *Ole Martin Ellefsen*, f. $^{10}/_7$ 1855, dampskibsfører af Arendal.

6. b. *Ingeborg Ellefsen*, f. $^{13}/_{11}$ 1842, gift $^8/_1$ 1865 i Risør med handelsmand *Peder Pedersen*.

5. b. *Maren Danielsen*, gift med *H. C. Bie*, se side 11.

5. c. *Mads Daniel Danielsen*, f. $^{13}/_1$ 1817 i Lauget og † $^5/_4$ 1891 i Risør, hvortil han flyttede i 1846 som skibsfører. Han blev her dampskibsexpeditør og erhvervede ved skibsrhederi og skibsbyggeri en betydelig formue, var i mange aar medlem af communebestyrelsen, forligelsescommissær og sparebankdirectør samt 1877—79 storthings-suppleant. Gift $^{21}/_4$ 1853 i Soutwick (Brighton) med *Elisabeth Gunn*, f. der $^{23}/_1$ 1832 og datter af skibsfører *Nathaniel Gunn* og *Elisabeth Hobden*. Ti børn, hvoraf fire døde smaa, alle fødte i Risør:

6. a. *Harald Neville Danielsen*, f. $^{23}/_2$ 1858, skibsrheder, fransk consularagent i Risør; gift $^{12}/_6$ 1890 i Brüssel med *Clotilde de Corte*, f. i Antwerpen. Børnløs.

6. b. *Massa Julie Danielsen*, f. $^{12}/_{10}$ 1861 og gift $^{30}/_8$ 1882 med skibsfører *Søren Alexander Tybring Spielberg*, f. $^{21}/_1$ 1854 i Tvedestrand, søn at *Albert Spielberg* og *Catharine Tybring* (bispens slegt), bosat i Risør.

6. c. *Betsy Laura Danielsen*, tvilling, f. $^{12}/_{10}$ 1861, ugift.

6. d. *Oscar Victor Julius Normann* (Danielsen), f. $^{10}/_4$ 1864; ugift, dampskibsexpeditør i Risør.

6. e. *Leopold Albert Danielsen*, f. $^{17}/_7$ 1867, sømand i New-York.

6. f. *Percival Ernst Danielsen*, f. $^{31}/_1$ 1869; forretningsmand i Chra.

8. c. »**Jens**« **Theodor Bie**, f. $^{10}/_{11}$ 1809 paa Homme, † $^{26}/_9$ 1876. paa Sønningdalen, i hvilken gaard han var eier af omtrent 4 skinds jordegods. Børnløs.

* $^{10}/_1$ 1835 i Risør med *Anne Johsdr.*, d. $^{24}/_1$ 1789 i Søndeled, hvor † $^{11}/_6$ 1877, dtr. af gaardbruger *John Johnsen* paa Torskeberg og 2den hustru *Maren Mortensdr.*

[*Anne Johsdr.* havde tidligere, $^5/_10$ 1811, været gift med *Henrik Sønningdalen*, d. $^{26}/_9$ 1784, søn af *Ole Ossuldsen* paa Grimsland og *Aaste Christensdr.*, og havde med ham 7 børn].

8. d. »**Carl**« **Stiolin** (c: **Stevelin**) **Bie**, f. $^{29}/_3$ 1811 i Lauget, druknede $^{20}/_4$ 1837 ved kuldseiling i Nordfjorden sammen med broderen Henrik.

* $^{27}/_2$ 1834 paa Tjendalen¹⁾ med *Andrea Hermine* »*Nicoline*« *Riegels*, f. $^5/_7$ 1810 paa Laugerud ved Kongsberg og † $^{30}/_9$ 1895 i Chr.a; dtr. af forvalter *Mogens Bentzen Riegels* paa Egelands jernverk og *Ingeborg Persen*, se s. 68.

¹⁾ hj.v. hos Henrik Carstensen.

Hun egtede senere, $^{26}/_7$ 1840¹⁾ i Risør, skipper *Fens Emil Fensen*, f. $^{6}/_4$ 1814 i Risør, † $^{10}/_{10}$ 1875 i Gøteborg, søn af gaardbruger *Gustav Fensen* og *Tarjer Persen*, se s. 128.

Henrik Carstensen havde en svaghed for denne gut, hvem han ansaa for et godt hoved, og sendte ham til Drammens skole for at faa en prest af ham. Men studeringerne kunde Carl umulig gjøre sig fortrolig med, græd sine modige taarer og skrev hjem, at »hvis onkel vil, jeg skal bli student, saa faar jeg nok gjøre det, men saa gaar jeg fra forstanden«. Carstensen fik desværre ondt af ham, tog ham hjem og sendte ham efter guttens ivrige ønske saa tilsjøs. Han blev styrmand med *Per Olsen (thor Straten)*, se s. 155, paa »Solid« og boede i sine sidste aar som jordbruger paa Kalvetunen i Søndeled.

9. a. **Mogens Bentzen Riegels Bie**, alm. kaldet »Bendix«, f. $^{31}/_8$ 1834 paa Tjendalen, † $^{4}/_{12}$ 1854 i Yarmouth i England som sømand med stedfaderen paa »Vennerne«; begr. i Risør $^{9}/_1$ 1855. Ugift.

9. b. »**Antonette**« **Henrikke Bie**, f. $^{4}/_9$ 1836 paa Kalvetunen.
* $^{18}/_3$ 1858 i Risør med *Jacob »Andreas« Elmenhorst*, f. $^{30}/_{11}$ 1835 i Arendal, søn af kjøbmand og damskibs-expeditør *Gerit Knip Elmenhorst* og *Mathilde Emilie Nielsen*.

Bernd Jan Elmenhorst kom fra Amsterdam til Arendal med hustruen *Wilhelmine Francisca Knip* og flere børn, hvoraf:

1. *Bernd Jan Elmenhorst*, f. $^{27}/_1$ 1802 i Amsterdam og † $^{24}/_6$ 1893 i Arendal, hvortil han flyttede i 1833 fra Kjøbenhavn og i 1837 blev mægler. Gift $^{21}/_6$ 1838 med *Marie Thurmman*, f. $^{27}/_{11}$ 1809; dtr. af sogneprest til Hof i Jarlsberg *Lars Thurmman* og *Agathe Aasille Backer*.
2. *Gerit Knip Elmenhorst*, f. $^{18}/_4$ 1810 i Amsterdam og † $^{5}/_1$ 1881 i Arendal, hvor hans hustru, *Mathilde Helene Nielsen*, var f. $^{26}/_{10}$ 1811 og † $^{27}/_{12}$ 1893; dtr. af *Anders Nielsen*, kjøbmand ved Pollen, og *Margarethe Bechen*.
3. *Garfrida Elmenhorst* egtede skipper *Fens Jenssen Krøger*, hvis søn *Fens Krøger* blev kjøbmand i Vrængen og gift med *Wenche Garmann Dahl*, f. $^{11}/_8$ 1815. Hun var datter af toldbetjent i Risør *Christopher Garmann Dahl*, f. $^{21}/_8$ 1786 i Nerstrand i Ryfylke og † $^{16}/_3$ 1844 som toldbetjent i Risør, og hustru (gift $^{2}/_{11}$ 1814 i Bergen) *Laurentze Charlotte Stenine Saabye*, en prestedatter, f. 1792 paa Lolland og † $^{6}/_7$ 1838 i Grimstad. Et andet af tollerens barn, *Niels Saabye Dahl*, f. $^{14}/_8$ 1821 i Bergen, blev skipper i Arendal og gift $^{27}/_1$ 1850 i

¹⁾ ifl. kirkebogen; familien paastaar imidlertid $^{26}/_6$ 1840. Hun var tremænding af sin første mand, cousine af sin anden, og disse var indbyrdes tremændinger.

Risør med *Birgitte Sønnichsen*, f. $25/12$ 1821, dtr. af skibsrheder *Sønnich Sønnichsen* og *Dorthe Winther Norberg*.

Elmenhorst fór fra 1849 i tyve aar som sjømand, væsentlig med Arendals dampskibsselskabs og C. H. Christensens skibe, deraf $2\frac{1}{2}$ aar som styrmand med dampskibet »Nedenæs«, i 2 aar med briggen »Ibis« og $4\frac{1}{2}$ som captein paa »Ora & Labora«. Fra 1869 formand i G. K. Elmenhorsts dampskibsexpedition i Arendal og er boende i eget hus no. 157 i Blødekjær.

10. a. **Gerhardine »Charlotte« Elmenhorst**, f. $27/12$ 1858 i Arendal, hvor † $29/3$ 1859.
10. b. **»Benedicte« Charlotte Elmenhorst**, f. $7/3$ 1860 i Arendal.
* $10/12$ 1893 i Chr.a (gamle Aker) med *Martinus Langvig*, f. $25/2$ 1866 i Glemminge, kjøbmand i Frederiksstad; søn af formand paa Nygaard ved Frederiksstad *Niels Langvig* (f. $24/12$ 1827) og *Karen Engebretsen* (f. $13/4$ 1837).
10. c. **»Nicoline« Antonette Elmenhorst**, f. $14/7$ 1862 i Arendal, hvor hun oprettede syetablisement 1892. Ugift.
10. d. **Wilhelmine Elmenhorst**, f. $3/3$ 1864 i Arendal.
* $20/12$ 1892 i Chr.a med *»Peer« Olai Pedersen*, f. $31/10$ 1861 i Molde, søn af snedker *Mathias Pedersen* og *Caroline Hansen*. Examen artium paa reallinien 1888 og cand. medicinæ 1897; var i studietiden telegraphist i Christiania og er praktiserende læge i Ulvundeidet.
11. a. *»Trygve« Bjørn Pedersen*, f. $25/10$ 1893 i Chr.a.
10. e. **»Gerhardine« Mathilde Elmenhorst**, f. $14/9$ 1866 i Arendal.
* $10/6$ 1893 i Barbo (hj.v. i Blødekjær) med styrmand *Carl Møller*, f. $4/6$ 1867 i Barbo; søn af skomagermester *Anders Møller* og *Karen Hansdtr.*
11. a. *»Lilly« Carola Møller*, f. $9/2$ 1893 i Blødekjær.
10. f. **Jens »Emil« Jensen Elmenhorst**, f. $20/8$ 1869 i Arendal. Matros.
10. g. **»Carl« Stevelin Bie Elmenhorst**, f. $24/12$ 1871 i Arendal. Contormand.
10. h. **»Otta« Jacoba Elmenhorst**, f. $20/1$ 1874 i Blødekjær.
10. i. dødfødt barn $3/11$ 1875 i Blødekjær.

10. k. **Jacob Elmenhorst**, f. $\frac{3}{2}$ 1877 i Blødekjær; † 2 timer gl.

10. l. **Gerit Knip Elmenhorst**, f. $\frac{4}{10}$ 1879 i Blødekjær ved Arendal, hvor † $\frac{11}{12}$ 1879.

8. e. **Anton Bie**, d. $\frac{15}{11}$ 1812 i Søndeled; † $\frac{20}{4}$ 1834 hos H. Carstensen paa Tjendalen (begravet i C. F.-g.) af tæring, efter kun at have gjort et par ture som sjømand.

8. f. **Anne »Christine« Bie**, f. $\frac{10}{7}$ 1814¹⁾ i Lauget, hvor † $\frac{2}{8}$ 1893.

* 1. gang: $\frac{21}{10}$ 1833 paa Tjendalen med *Daniel Madssen*, d. $\frac{4}{5}$ 1800 i Risør og † $\frac{11}{5}$ 1836 paa vestre Øen i Søndeled, hvor han boede som skipper. Søn af *Mads Danielsen* og *Ingeborg Danielsdtr.*, se s. 12 og 13.

* 2. gang: $\frac{13}{1}$ 1842 i Søndeled med *Stian Tengelsen*, f. $\frac{1}{8}$ 1809 i Alviggen i Tromø sogn og † $\frac{20}{9}$ 1861 som mestersmed i Lauget; søn af *Tengel Arnesen* og *Tarjer Stiansdtr.*

* 3. gang: $\frac{8}{5}$ 1863 i Holt med *Christen Nielsen*, f. $\frac{21}{8}$ 1839 paa Lilletvedt i Gjerrestad, søn af gaardbruger *Niels Evensen* og *Gurine Christensdtr.* Han var først smed hos Tengelsen, drog saa tilsjøs og arbejder nu i Lauget, hvor han har en liden eiendom.

9. a. **Mads Madsen**, f. $\frac{1}{5}$ 1834 paa vestre Øen; † $\frac{26}{5}$ 1852 ved St. Paul under skibet »Deodatas« forlis; han var matros med onkelen captein Simon Jørgensen.

9. b. **Ingeborg »Antonette« Madsen**, f. $\frac{31}{12}$ 1835 paa vestre Øen.

* $\frac{2}{1}$ 1857 i Holt med *Peder »Eveen« Nielsen*, f. $\frac{11}{10}$ 1828 i Lyngøer og † $\frac{25}{2}$ 1896 paa Frydendal ved Risør; søn af skibsrheder *Elling Nielsen* og *Anne Knutsen*.

I aarene 1849—56 var Nielsen styrmand og førte 1856—89 forskellige Risørskibe. Han var fra 1858 bosat i eget hus i Lyngøer, købte i 1866 sin svigermors eiendom (1 mark, 31 øre) i Lauget, men solgte denne igjen fire aar senere til sin svoger Thorsen og flyttede ind til Frydendal ved Risør.

Nielsen var medlem af directionen for Søndeled sparebank og ligesaa af den faste sjøret. Som en helt igjennem samvittighedsfuld og i de forskjellige gjøremaal duelig og interesseret mand blev Nielsen stærkt benyttet i de communale tillidshverv.

1) ikke $\frac{2}{7}$, som Holts kirkebog udviser.

10. a. **Elling Nielsen**, f. $\frac{26}{3}$ 1859 i Lyngøer. Efter artium 1877 — haud, og ex. philos. 1878 — laud, studerte han en tid jus, men drog 1893 til Amerika, hvor han opholder sig i Brooklyn. Ugift.
10. b. **Daniel Nielsen**, f. $\frac{20}{8}$ 1861 i Lyngøer, fører skib »Verena« af Risør.
* $\frac{1}{7}$ 1889 i Søndeled med *Elise Hassel*, f. $\frac{2}{12}$ 1861 i Kragerø; dtr. af skibsfører *Ludvig Andreas Hassel* og *Jacobine Elise Juell*.
Fam. *Hassel* kom fra Tyskland til Norge med *Andreas Hassel*, f. $\frac{8}{8}$ 1772, der først var holtz-førster i Numedal og senere kom til Kragerø, hvor han drev handel. Sønnen *Peter Johan Hassel* blev far til ovenn. L. A. Hassel. Se forøv. under Juell.
11. a. *Peter Eivind Nielsen*, f. $\frac{7}{4}$ 1890.
11. b. *Ludvig Hassel Nielsen*, f. $\frac{18}{6}$ 1892.
11. c. *Jacobine Elise Nielsen*, f. $\frac{1}{11}$ 1894.
Samtlige børn er fødte paa Solheim ved Risør.
10. c. **Stefanus Nielsen**, f. $\frac{20}{9}$ 1863 i Lyngøer. Ingeniør fra Chr.a tekn. skole 1885, drog til Amerika 1888, og er her ansat ved et mekanisk verksted i Brooklyn. Ugift.
10. d. **Annette Nielsen**, f. $\frac{2}{9}$ 1865 i Lyngøer, hvor † $\frac{22}{11}$ 1865.
9. c. »Thora« **Juliane Thengelsen**, f. $\frac{4}{6}$ 1842 paa vestre Øen i Søndeled.
* $\frac{12}{12}$ 1861 i Holt med *Elling Thorsen*, f. $\frac{15}{2}$ 1834 paa Dokkenæs i Holt; søn af gaardbruger *Thor Ellingsen* og *Tarjer Olsdtr.*
Han er smed og jordbruger i Lauget og eiede 1870—73 sin svigermors forrige gaard der. (Se s. 16).

Thor Ellingsen, f. $\frac{6}{5}$ 1804, † $\frac{11}{8}$ 1883. [Hustruen f. $\frac{21}{2}$ 1812, † $\frac{2}{2}$ 1887] var søn af *Elling Thorsen* og

Anne Jørgensdtr. Efter Elling holdtes skifte $24/9$ 1814 og de øvrige børn var da: *Jorgen* 5 aar, *Knud* 2 aar, *Maren* 15 aar, *Anne* $12\frac{1}{2}$ aar og *Birthe* 7 aar. Boet eiede 6 skind i Dokkenæs og $1\frac{1}{2}$ i Hesnæs, og udbragtes ialt til 742 rbdl.

10. a. **Anna Theresie Thorsen** f. $19/10$ 1864 i Lauget.

* $24/7$ 1885 i Holt med skolelærer i Bergen *Ludvig Engesæter*, f. $23/4$ 1859 paa Engesæter i Brække i Sogn; søn af gaardbruger *Thorstein Ivarsen* og *Ingeborg Hansdtr. Wergeland* af digterens slegt.

11. a. *Ingeborg Engesæter*, f. $2/2$ 1887 i Bergen.

10. b. **Tarjer Thomine Thorsen**, f. $5/2$ 1867 i Lauget.

* $27/10$ 1887 i Holt med skibsfører i Lauget *Gunlek Christensen Støle*, f. $24/6$ 1859 paa Støle i Holt; søn af gaardbruger *Christen Thorvildsen* og *Anne Olsdtr.* ¹⁾.

11. a. *Christen Christensen*, f. $6/6$ 1887 i Lauget, hvor † $10/6$ 1887.

11. b. *Thorvald Christensen*, f. $1/11$ 1889 i Lauget.

9. d. »Karen« **Lovise Johanne Thengelsen**, f. $13/2$ 1847 i Lauget.

* $23/1$ 1875 i Dybvaag med fætterten *Simon Emanuel Jørgensen*, f. $23/10$ 1846, forstander for missjonsskolen i Stavanger. (Se. s. 20).

9. e. **Daniel Madsen Thengelsen**, f. $27/4$ 1849 i Lauget, hvor † $29/2$ 1888 som fører af briggen »Albatros«.

* $18/3$ 1870 i Umeå med *Thekla Lundgreen*, f. $19/5$ 1852 i Umeå; dtr. af skomager *Johan Alfred Lundgreen* og *Anna Catharina Person*. Deres Børn er fødte i Lyngør.

10. a. *Stina Thengelsen*, f. $26/1$ 1876.

10. b. *Stian Thengelsen*, f. $8/8$ 1878.

¹⁾ Hun var hans første hustru, hendes søster *Ingeborg* hans anden, og begge var døtre af *Ole Thorsen*, der eiede Støles 9 skind, og *Anne Pedersdtr. Nævestad*,

10. c. *Anna Thengelsen*, f. $\frac{4}{6}$ 1882.
 10. d. *Emilie Thengelsen*, f. $\frac{21}{4}$ 1884.
 10. e. *Dagny Thengelsen*, f. $\frac{11}{10}$ 1886.
 9. f. **Thengel Thengelsen**, f. $\frac{16}{2}$ 1853 i Lauget,
 har siden sexaarsalderen været vanfør.
 8. g. **Carsten Bie**, f. $\frac{25}{2}$ 1816 i Lauget, hvor † $\frac{2}{7}$ 1816.
 8. h. »Karen« **Elise Bie**, f. $\frac{6}{8}$ 1818 i Lauget; † $\frac{1}{1}$
 1841 i Alvingen under Mørefjær.
 * $\frac{18}{2}$ 1835 paa Tjendalen ¹⁾ med *Ole Førgensen*,
 f. $\frac{29}{9}$ 1807 paa Garta i Holt, † $\frac{20}{1}$ 1895 i Lauget ²⁾;
 søn af skipper *Førgen Andersen* og *Maren*
Aanonsdtr. Bie. (Se s. 10).

Tolv aar gammel kom han tilsjøs med sin farbror *Hans Engelhart*, i 1833 blev han fører af »Odin« for *Dedekam'erne* i Arendal, senere af »Palmetræet«, som han og brødre væsentlig eiede. I firtiaarene holdt han op at fare og tog bopæl i Lauget, hvilken gaard han erhvervede sig tilligemed Hofsdal, Lien og Strømsland; her drev han skibsbyggeri og rhederi og var en af de driftigste mænd i Nedenæs. I 1877 overtog

1) hj.v. hos H. Carstensen. Vielsen anføres feilagtig 1836 — uden datum — i Søndeled Kirkebog.

2) *Førgensen* blev gift endnu to gange.

* 2 gang $\frac{25}{2}$ 1847 i Risør med *Thorborg Malene Nielsen*, f. 1814, † 1848, uden børn; dtr. af skipper *Elling Nielsen* i Lyngøer og *Anne Knudsen* fra Askerøen. (Se s. 16).

* 3 gang $\frac{10}{10}$ 1850 i Dybvaag med *Elisa Amalie Knudsen*, f. $\frac{23}{1}$ 1826; dtr. af skipper *Ellef Knudsen* Askerøen (Annes bror) og *Else Marie Larsen Ross*, der var f. $\frac{20}{3}$ 1792 paa Hitteren, hvor hendes far, *Aasmund Ross*, † 1792 i Bergen, købte gaarden Rasvaag.

Af dette egteskab fødtes i Lauget følgende børn:

a. *Førgen Martini F.*, f. $\frac{20}{5}$ 1851. † $\frac{25}{5}$ 1872; b. *Ellef F.* (Se s. 21).
 c. *Caroline Theresie F.* f. $\frac{11}{10}$ 1854. † $\frac{21}{8}$ 1855. d. *Simon Jacob Engelhart* ¹⁾, f. $\frac{13}{7}$ 1856, den bekendte constructor af redningsbaaden »Storm-King« — bygget i London 1888 — hvormed han, selv anden, foretog seiladsen rundt Cap til Melbourne, hvorfra han nu fører skib. e. *Ole Emanuel F.*, f. $\frac{5}{5}$ 1858, † $\frac{18}{1}$ 1859. f. *Marie Elisabeth F.*, f. $\frac{7}{12}$ 1859, † $\frac{22}{2}$ 1861. g. *Ole Emanuel F.*, f. $\frac{1}{6}$ 1862, fører fregatskib »Ragna« paa 1111 reg. tons. h. *Carl Martin F.*, f. $\frac{26}{1}$ 1866 og i. *Else Marie F.*, f. $\frac{4}{10}$ 1869.

1) kalder sig *Engelhart*. * $\frac{8}{9}$ 1886 i Melbourne med *Nora Johanna Schreiber*, f. $\frac{19}{12}$ 1866; dtr. af ingeniør i Melbourne *Heinrich* og *Margaret Schreiber*. Deres børn er: a. *Elise Margaret E.*, f. $\frac{10}{7}$ 1887 i Melbourne og b. *Ole Heinrich E.* f. $\frac{19}{12}$ 1888 i London.

sønnen Ellef sin fars ved uheldige conjuncturer da derangerede forretninger.

9. a. **Jens Theodor Bie Jørgensen**, f. $15/6$ 1838 i Alvigen i Tromø, hvor † $9/2$ 1839.

9. b. **Julie Marie Jørgensen**, f. $28/12$ 1839 i Alvigen, hvor † $7/6$ 1840.

8. i. **Ingeborg Marie Bie**, f. $29/5$ 1820 i Lauget ¹⁾.

* 1 gang $2/3$ 1843 i Risør med *Simon Jacob Engelhart Jørgensen*, f. $8/8$ 1814 paa Mørefjær, † $26/5$ 1852 ved St. Paul ²⁾ som fører af skibet »Deodata« af Arendal, der her forliste. (Se s. 16); søn af *Jørgen Andersen* og *Maren Aanonsdtr. Bie*. (Se s. 10, 19, 22).

Familien boede fra 1843—52 paa Klinkenberg ved Arendal, hvorfra enken flyttede til Lauget.

* 2 gang $5/8$ 1857 i Holt med *Niels Elling Nielsen*, f. $6/12$ 1806 i Lyngør, hvor † $26/1$ 1871; søn af *Elling Nielsen* og *Anne Knudsen Askerøen* (Se s. 16, 19). Nielsen havde ved sit ægteskab forladt sjøen som skibsfører og beboede til sin død det hus i Lyngør, hvori han var født.

9. a. **Marie Josefine Jørgensen**, f. $17/11$ 1843 paa Klinkenberg, hvor † $18/3$ 1849.

9. b. **Simon Emanuel Jørgensen**, f. $23/10$ 1846 paa Klinkenberg, tog artium 69, ex. theol. 73, begge med laud, ordineredes $13/11$ 74 til missionsprest og afreiste $22/4$ 75 til Madagaskar. Her virkede han i det norske missionselskabs tjeneste til 1886, da han $23/5$ atter gjensaa sit fødested. Efter en tids emissær-tjeneste blev Jørgensen i juni 1892 forstander for missionskolen i Stavanger. (Se Forf. Lex.).

* $23/1$ 1875 i Dybvaag med cousinen *Karen Lovise Johanne Thengelsen*, f. $13/2$ 1847. (Se s. 18).

Af børnene er det sidste tvillingpar født i Chr.a, de øvrige i Antananarivo.

1) Hun kalder sig *Emma*. Holts kirkebog har feilagtig, f. $30/5$.

2) begr. paa St. Pauls Island.

10. a. *Emma Marie Førgensen*, f. $20/_{11}$ 1875,
† $12/_{1}$ 1877.
10. b. *Emma Marie Førgensen*, f. $14/_{6}$ 1877.
10. c. *Anne Kristine Førgensen*, f. $5/_{11}$ 1878,
† $22/_{12}$ 1879.
10. d. *Anne Kristine Førgensen*, f. $31/_{10}$ 1880,
† $21/_{11}$ 1881.
10. e. *Simon Jacob Engelhart Førgensen*,
f. $7/_{11}$ 1882, † $23/_{11}$ 1883.
10. f. *Anne Kristine Førgensen*, f. $7/_{11}$ 1882,
† $23/_{11}$ 1883.
10. g. *Simon Engelhart Førgensen*, f. $6/_{9}$ 1887.
10. h. *Stephanus Førgensen*, f. $6/_{9}$ 1887.
9. c. **Thora Juliane Jørgensen**, f. $11/_{2}$ 1849 paa
Klinkenberg, † $18/_{12}$ 1860 i Lyngøer.
9. d. **Jens Bie (Jørgensen)**, f. $19/_{11}$ 1850 paa Klin-
kenberg, var først skibsfører i Lauget og
blev 1894 dampskibsfører med bopæl i
Lyngøer.
* $2/_{7}$ 1873 i Moland med cousinen *Nico-
line Antonette Marie Bie*, f. $18/_{10}$ 1853 paa
Mørefjær, † $14/_{7}$ 1893 i Lyngøer, uden børn;
dtr. af *Aanon Førgensen Bie* og anden
hustru *Andrea Caroline Bie*. (Se under 8 k).
9. e. **Theodor Martini Nielsen**, f. $25/_{9}$ 1859 i Lyng-
øer, ugift skibsfører.
9. f. **Inga Kristine Thora Nielsen**, f. $25/_{8}$ 1865 i
Lyngøer.
* $3/_{5}$ 1889 i Dybvaag med *Ellef Førgen-
sen*, f. $10/_{11}$ 1852 i Lauget; søn af skibsfø-
reren *Ole Førgensen* og tredje hustru
Elisa Amalie Knudsen. (Se s. 18).
- Som ivrig jorddyrker i Lauget har Jørgen-
sen indlagt sig stor fortjeneste og er hædret
med en mængde medaljer i sølv og guld
for ypperlig gaardsdrift og kvægavl. I 1877
overtog han sin fars forretninger.
10. a. *Førgen Førgensen*, f. $13/_{8}$ 1890 i
Lauget.
10. b. *Olaf Førgensen*, f. $25/_{4}$ 1891 i Lauget.

8. k. »**Andrea**« **Caroline Bie**, f. $\frac{3}{10}$ 1822 i Lauget, † $\frac{20}{5}$ 1855 paa Mørefjær.

* $\frac{25}{7}$ 1850 i østre Moland med *Aanon Førgensen Bie*, f. $\frac{22}{3}$ 1806 paa Garta i Holt¹⁾, † $\frac{27}{5}$ 1879 paa Mørefjær; søn af *Førgen Andersen* og *Maren Aanonsdtr. Bie*. (Se 81).

Som gaardbruger paa Mørefjær var Jørgensen i en række aar herredsordfører i østre Moland og valgtes 1857 til tredje stortingssuppleant for Nedenæs.

9. a. **Nicoline Antonette Marie Bie**, f. $\frac{18}{10}$ 1853 paa Mørefjær, † $\frac{14}{7}$ 1893 i Lyngør.

* $\frac{2}{7}$ 1873 i Moland med *Jens Bie (Førgensen)*, f. $\frac{19}{11}$ 1850. (Se s. 21).

8. l. **Nicoline Petrea Bie**, f. $\frac{28}{9}$ 1824 i Lauget²⁾, † $\frac{16}{1}$ 1849 paa Mørefjær.

* $\frac{25}{7}$ 1843 i Risør med *Aanon Førgensen Bie*³⁾, f. $\frac{22}{3}$ 1806, † $\frac{27}{5}$ 1879, der senere egtede hendes ældre søster, 8 k.

9. a. *Anton Nicolay Bie*, f. $\frac{13}{3}$ 1845 paa Mørefjær, hvor † $\frac{19}{3}$ 1849.

9. b. *Marie Josefine Bie*, f. $\frac{1}{3}$ 1847 paa Mørefjær, hvor † $\frac{3}{3}$ 1849.

8. m. **Louise Clementine Bie**, f. $\frac{3}{6}$ 1826 i Lauget, hvor † $\frac{1}{8}$ 1826.

8. n. **Aanon Carsten Bie**, f. $\frac{1}{3}$ 1828 i Lauget, † $\frac{12}{9}$ 1849 af tæring hos søsteren paa Klinkenberg, hvor han boede efter at have forladt sjøen som styrmand. Ugift.

8. o. **Johanne Clementine Bie**, f. $\frac{24}{12}$ 1830 i Lauget, hvor † $\frac{18}{1}$ 1833.

6. b. **Henrik Carstensen (thor Straten)**, f. $\frac{30}{10}$ 1753 paa Risøen, d. $\frac{7}{11}$ i Dybvaag; † $\frac{15}{9}$ 1835 kl. 6 efterm. paa Tjendalen ved Risør og blev under minutskud

1) iflg. Holts kirkebog f. $\frac{30}{3}$ 1806, døbt i Flougstad.

2) iflg. Holts kirkebog f. $\frac{27}{10}$.

3) Det vil saaledes bemærkes, at de 3 brødre *Ole Førgensen*, *Simon Jacob Engelhart Førgensen* og *Aanon Førgensen Bie* egtede 4 søstre *Bie*, idet Aanon blev gift to gange.

Familien Jørgensens antecedentia i slegterne *Wesseltoft* og *Engelhart* vil meddeles i tillæg til legatfamilien.

fra Holmens batteri begr. $\frac{22}{9}$ i det Carstensenske familiegravsted ved indre Søndeled kirke. Ugift.

Denne i saa mangt merkelige og i sin virksomhed saa betydelige mand traadte ud i livet som jungmand paa en Lyngøerskude; i 1775 har han skib at føre og i 1780 staar han som captein paa eget dæk, brigantin-skibet »Ingeborg Carolina« paa 76 com. læster ¹⁾).

Af trælastfarten med dette har Carstensen vistnok havt adskilligt udbytte, siden han allerede i 1788 kunde forlade sjøen og nedsætte sig som handelsmand i Risør, hvor han aaret efter endog er en af repræsentanterne for byens handlende borgerskab i en for dette særdeles vigtig sag, anlagt mod Strengereid-skipperne.

Disse havde nemlig »fra Arilds tid« gaaet op fjordene og afkjøbt bønderne deres trælast, afsatte den i Danmark og tog hjem korn, hvormed de liquiderede. Bønderne fik samme pris, som naar de fløtede lasten til Risør, og skipperne gik uden videre toldernes næse forbi. Denne trafik stred imidlertid mod

¹⁾ I en sjøretssag af $\frac{17}{4}$ 1781 ved Strengereid skibrhede meddeles flere træk fra hans skipperdage. Han tog nemlig dette aar en kaffefragt og kom den $\frac{11}{3}$ ud fra La Rochelle i en forrygende storm, der bragte »Ingeborg Carolina« undergangen nær. Medens mandskabet havde mere end nok med at greie pumperne, der tilmed idelig fyldtes af kaffe fra de sønderstødte fustager, arbejdede Carstensen uforfærdet ved ror og rig. Flere gange blev han forslaaet af braadsjøer og løsrevet dæksinventar, og flere af sjøfolkene led molest i lasten, men sluttelig fik de den $\frac{11}{4}$ skibet tilankers i Hellesund. Her blev foretaget de nødvendigeste reparationer for næste morgen at lette for østgaaende, da uveiret »bedavvede«.

Ikke før var man imidlertid kommen udenskjærs, før stormen paany bragede løs, og Carstensen, der selv var betænkt paa at holde sjøen, kaldte mandskabet til skibsraad; dets enstemmige ønske gik hans plan imod, og efter forgjæves at have søgt Mærdø, kastedes ankeret ikke uden fare i Kalvesunds udhavn, hvor dog skipperen ikke vovede at forlade skibet paa 4 dage.

Muligens det er efter denne reise, at Carstensen noget senere, for at opfylde et løfte, han havde gjort i havsnød, skjænkede 20 rgdl. til kirken paa Vegarsheien, der var en lovekirke.

Efter en anden og maaske end større fare maa det imidlertid have været, at han søgte nødhavn i Bergen, hvor han i en maanedes tid var uden sin forstands fulde brug — noget, der dog aldrig senere gjentog sig.

byens privilegier af 1771, og paa grundlag heraf falder sagen i favør af borgerskabet, der saaledes i langt større maal end tidligere faar trælastudskibningen paa sin haand.

Dette forstaar Carstensen at føre sig til nytte, og fra nu af følger slag i slag og i hurtig stigende omfang de skogkjøb, der efter faa aars forløb gjorde ham saagodtsom eneraadende over sognenes tømmeroplag.

De første udskibninger¹⁾ foregik væsentlig med hans slegtningers fartøier, men af disse ønskede han ikke at være afhængig og gik derfor strax igang med skibsbyggeri. Til verft havde Carstensen forlængst udseet sig »Badskjærholmen«²⁾, der har den fortræffeligste beliggenhed i en god havn midt foran byen og lige i armene paa havarister, og den 17/5 1794 faar han »til evigt brug« mod 4 rgdl. i aarlig leie udstødt fæstebrev paa holmen af eiersken jomfru *Margarethe Falch*, der dog forbeholdt byen tomten med »castellet« og sig selv brugen af skibsringene.

Her lagde nu Carstensen kjøl efter kjøl³⁾, indtil han sad med en privat coffardiflaade paa 18 større

1) Trælastudførselen for Risør var — foruden de 3 000 læster der gik til Danmark jevnlig hvert aar — i 1815 omtrent 7 940 trælastlæster, der, som i de følgende aar, væsentlig gik til Holland. I 1821 udførtes 11 212 læster og skibsafigterne var da 19 015 spd. 12 sk. I 1817 eiede byen 42 skibe paa tilsammen 2 177¹/₂ com. læster.

2) Denne, alm. kaldet »Holmen« havde tilhørt familien *Falch* (se denne) lige fra 9/1 1653, og havde under krigene 1657—60 faaet en mindre befæstning, der nedbrændte i 1695. I 1792 paabegyndtes og i 1801 fuldførtes paa borgernes bekostning det nu forfaldne batteri paa 6 kanoner.

Vistnok var Holmen ogsaa tidligere benyttet som skibsverft, men fast drift blev der dog først under Carstensen.

Dennes bygmester i senere tid var gamle *Ole Bjørnsen*, der i mangt et knibetag blev hentet til andre verft, hvor skibet stod og huggede og ikke vilde glide af stabelen, og her viste da Ole aldrig forgjæves sin kunst.

3) Foruden »Ingeborg Carolina« og de 3 kaperbrigger eiede Carstensen følgende skibe, der alle senere i bogen vil findes nævnt: »Eduard«, »Solid« (2), »Haabet«, »Vennerne« (store), »Vennerne« (lille), »Adeona« (250 tons, 17 mand besætning) »Comercien« (124 læster), »Speculationen«, »Hulls Pakets«, »Enigheden«, »Adeona« (600 tons, 12 mand), »Hanna« (2), »Henrik Carstensen«.

og mindre skibe; desuden havde han chinafarer ¹⁾ i kompani med det bekjendte handelshus *Ryberg* i Kjøbenhavn, og naar hertil kommer den ikke ubetydelige kaperfart ²⁾, han drev i krigstiden, og at Holmen gjennem aar var byens nærsagt eneste verft, forstaar man omfanget af hans virksomhed som skibsrheder.

Den ⁷/₁₁ 1799 købte Carstensen Egelands jernverk ³⁾ i Gjerrestad for 101 500 rgdl. af major *Christopher Henrik Holfeldt*, hvis enke *Margarethe Ellefsen* (se Falch) udstedte skjøde ⁹/₁₂ 1802, tinglæst ¹⁶/₆ 1804.

- ¹⁾ Disse betydelig armerede skibe, der førte orlogsflag, udgik fra »det ostindiske kompani«, et aktieselskab i kjøbenhavn, der havde monopol paa den chinesiske og ostindiske handel, og en tid tjente store summer. En chinafarer maatte assureres for 150 000 rgdl. excl. ladning og fragt og førte følgende besætning: captein, over-, under- og tredje styrmand; prest; skibsassistent; 1ste, 2den, 3die og 4de vagt; do. reservevagt; chirurg og underchirurg; boutelleer og do.s math; baadsmand og do.s math; ccnstabel og do.s math; skibmand og do.s math; seilmager og do.s math; over-, anden-, tredie- og fjerde-tømmerrmand; snedker; cahyts- og skibskok; corporal; bødker; hofmester; capteins servitør og haandskriver; super-cargoens servitør; 4 kvartermestre; 66 fuldbefarne og 20 halvbefarne matroser; 12 opløbere og 12 drenge.

Flere af gamle Risør's sjømandsstand havde den ære at staa i kompaniets tjeneste.

Handelshuset *Ryberg* stiftedes i 1753 af *Niels Ryberg*, f. 1725 i Ryberg i Salling, † 1804 i Kjøbenhavn som conferenceraad, grosserer og godseier. Huset fortsattes af sønnen etatsraad *Johan Christian Ryberg* til Frederiksgave, f. 1767. † 1832, under hvem det gik fallit.

- ²⁾ Kaperfart blev som bekjendt almindelig drevet langs Norge's syd- og vestkyst i aarene 1807—14 og kunde være saavel til indtægt som til sikkerhed for de større rhederier.

Som nævnt side 11 udtog Carstensen ¹⁰/₁₀ 1807 kaperbrev for kutteren »Ormen« og senere for »St. Johannes« og »Dorothea Catharina«, den sidste ført af skipper *Michael Olsen*. Af mere bekjendte dravater fra denne tid nævnes, at St. Johannes, hvis chef var *Johan Christian Thiis* (se fam. Thiis), der i 1812 som manødsleitnant med ære commanderte kanonjollen »Gamle No. 1«, i 1808 gjenerobrede et norsk skib fra englænderne efter en dristig og haard kamp, hvorunder han mistede 5 mand.

Holmens kanoner tiltrods var de engelske krydsere saa nærgaaende, at de i 1809 udbragte Carstensens nye brig »Freden« fra den indre havn, men for dette maatte de dog bøde kort efter, da en englænder lod sig reparere ved hans verft. Saasnaart fartøiet velbeholden var kommet i rum sjø igjen, blev det nemlig erobret af Carstensens kapere og bragt ind som prise.

- ³⁾ Den ¹⁷/₇ 1705 anmeldte *Christian Albert Gunheimer* for bergamtet, at han »i Majestætens Interesse og til Landets Nytte« vilde anlægge jernverk paa Egeland, og det opførtes i de følgende aar med privilegier af ⁵/₁₂ 1707.

Ved sin beliggenhed omtrent $\frac{1}{2}$ mil fra kysten blev verket til sine tider hemmet i sin drift, og Carstensen indsaar derfor let fordelene ved at faa det nedflyttet til elveosen ved nedre Søndeled.

Men han tabte den proces, han i 1804 førte om grundafstaaelse hertil, og gik derfor igang med at faa det i de senere aar delvis vanskjøttede verk i tidsmæssig stand, saa det i det følgende bragte adskillig fordel trods de store driftsomkostninger ¹⁾.

Nu paafulgte ogsaa yderligere skogkjøb, og da særlig i Gjerrestad, for til enhver tid bekvemt at kunne vedligeholde kuldriften — noget der ofte var mislykkedes for tidligere eiere ²⁾.

Men samtidig med skogene havde Carstensen fra først af somoftest ogsaa kjøbt og maattet kjøbe de disse eiende gaarde, og dette var den tredje hovedgren, hvori hans virksomhed var delt.

Antallet af de gaarde, Carstensen ved aarhundredets udgang sad med, var allerede da ganske anseligt, men den betydeligste tilgang skeede dog først, foruden ved kjøbet af Egeland, i tiden 1805—13, og aarsagen hertil var ufreds- og misvextaarene. Under disse var han nemlig en af de faa, som holdt fyldte kornboder ³⁾,

1) Gruberne, der var af landets rigeste, laa nemlig i Øiustad, hvorfra malmen fragtedes over Arendal til Søndeled, herfra overland til Vadslø og saa med færger til Egeland. De mange gruber paa Asdal og Seldal gaardes grunde blev drevet med lige ret af Carstensen og kammerherre *Severin Lovenskjøld* til Fossum i fællesskab indtil $\frac{12}{6}$ 1800, da de mødtes i Arendal og delte sig imellem. Carstensen beholdt A-dal gruber.

Af de lægtene, der førte jern til Risør, opnaaede den ene en ærværdig alder og bar officielt navnet »Concordia«, men naar den saa fragtede gjødsel op igjen til Søndeled, kaldtes den »Møg-Fortuna« og var i denne egenskab stedet for ungdommens uforligneligste fornøielse.

2) I 1798 gik verket saaledes kun $5\frac{1}{2}$ maaned og da enddog $2\frac{1}{2}$ maaned længer end formodet.

3) Forbindelsen med Danmark var høist fordelagtig, idet norske varer — saaledes ogsaa jern — her var privilegerede, og korn indførtes toldfrit til Norge. I oprindelig notering paa Danmark var prisen pr. tønde rug $7\frac{1}{3}$ rgdl. i 1805, men i 1812 $61\frac{2}{3}$ rgdl., for byg $34\frac{1}{6}$ og for havre $23\frac{1}{3}$. Rigsdalerens værdi i rigsmønt var i 1800 = 148 sk., i 1805 = 138 sk., men i 1811, 12 og 13 = 24 sk., hvorefter den atter jevnt steg til 1838, da den var = 96 sk. (o: 6 mark). I 1813 kom bankeroten med myntreductionen og ved forordn. af $\frac{5}{1}$ indførtes rigsbankdaleren, der blev = 6 rgdl. i sedler, hvorved pengene kun fik $\frac{1}{6}$ af sin tidligere værdi.

Med føie ankedes over Carstensens optræden under disse slette forhold, idet han selv betalte efter den nye møntfod men krævede efter den gamle.

og den krambod, han havde aabnet i Risør i 1788, fik nu en søgning som aldrig før. Bønderne, der ingen penge havde længer, fik her kjøbt korn paa credit under betingelse af ogsaa at tage sin øvrige handel hos ham og kom saaledes dag for dag i stadig større gjeld, indtil Carstensen tog pant i deres gaarde¹⁾, og ved paafølgende auction fik tilslaget for spotpris, da ingen havde raad til at byde op. Særlig var dette en sur skjebne for Gjerresdølerne, der nødigt taaler fremmede i sin bygd, og bitter blev den klage, der her fæstedes til Carstensen's minde, og som kun lidet mildnedes ved tanken paa de sorgløse dage, bønderne altid havde nydt som leiere, naar gaardene først var komne i hans eie.

Sin væsentligste formue havde Carstensen saaledes anbragt i gaarde og skoge, den tids solide banker, og sad nu som en af landets største jordrotter, hvem opgaven blev at sikre godsets enhed for fremtiden, da han selv var ugift²⁾. Den plan, han lagde i dette

1) Ofte skal han dog have advaret bønder mod at tage mere end det nødvendige paa credit, da han ikke vilde have deres mangelgang ulønsomme gaarde. Paa flere af disse havde han ogsaa adskillige bekostninger med at opdrive jordveien, som i hans tid overalt blev sat i god stand — noget, man har glemt at føre ham til fortjeneste.

2) Da kjøbmand *Peter Dührendahl* var død i Risør i 1796, forlovede Carstensen sig med hans enke, den skjønne *Johanne Penne*, og alt var iorden til brylluppet, da hun gjorde det forbi og strax efter egtede den rige kjøbmand *Jochim Payechen*. Dette skal hun dog senere bitterlig have angret og søgt sin trøst i bægeret. (Om nævnte personer se fam. *Dührendahl*). Carstensen sands for kvinden var borte fra denne stund, og tilfredsheden med livet i enlig stand maa have været særdeles stor, siden sagnet tillægger ham æren af følgende vers til pebersvendenes pris:

Naar manden kommer hjem, og har taget sig et rus,
af hustruen faar han suren mine.
Hun vil ei tænde ild i en liden bid lys —
det tilholder hun sig for fine.
Om kvelden da tier hun stundom iblandt,
men om morgenen skrifter hun manden for fant —
Nei tro om jeg lever i hundrede aar,
jeg aldrig en hustru vil have!

Et attentat paa hans ungarlsstand blev dog forøvet, da han var i en alder af 76 år og maatte ansees uden fare! I 1828 var nemlig den rige kjøbmand *Stener Stenersen* i Lillesand død i Italien, og hans enke, den da 45 aarige *Severine Moglestue* foreslog nu Carstensen aaret efter, at de skulde gifte sig og købe Kongsberg sølvverk, der da var tilfals. Carstensen svarede herpaa, at det var mange aar siden »Madame» nu havde seet ham, og videre forskjønnethet var han ikke bleven ved tabet af det venstre øie (i en sygdom 1824; han bar altid siden et sort plaster over det), saa han troede at burde renoncere paa »Madames ærefulde tilbud» til fordel for en værdigere. Hvad angik sølvverket, saa kunde han klare det alene. »Madame» døde i 1866 uden at have indgaaet nyt ægteskab, og Carstensen sattes ikke oftere paa prøve!

øiemed, viser bedst udstrækningen af hans eiendomme — den var nemlig ingen mindre end til fordel for en søstersøn at oprette et baroni¹⁾. Hvad der imidlertid ikke havde været vanskeligt under enevoldskongen, hvis bedste støtte adelen var, det hindredes nu ved grundloven af 1814, der forbød oprettelse af nye stamhuse, og planen, der var sin virkeliggjørelse nær, blev saa ændret derhen, at han indsatte søstersønnen til universalarving.

Under de nævnte hovederhverv sorterede endelig forskjellige gjøremaal, hvoraf sagbrugene paa Fostvedt og Stifos (anlagt 1794) i og for sig var ganske betydelige; forøvrigt havde Carstensen møllebrug paa Jernæs og Stifos, brændevinsbrænderi²⁾ paa Tjendalen og tobaksspinderi i byen.

Samtidig havde Carstensen ogsaa i Risør erhvervet sig eiendomme, der her bestod i søboder og vaaninger. For 1813 og 14 betalte han saaledes i brandskat omtr. 155 rgdl. efter en samlet »generaltaxt« af 9410 rgdl. eller omtrent $\frac{1}{18}$ af hele byens, der var paa 173000 rgdl.³⁾ Størst værdi havde hans hus i Solsidegaden, et hvidt træhus i 3 etager med gavle⁴⁾, som han selv havde opført omtrent fra grunden af. Her var kramboden med lagre i de dels foran paa

1) Hertil udkrævedes oprindelig 1000 tønder hartkorn: mindst 6170 tønder land; der gik 2 td. skog paa 1 td. land, der igjen var = 40 ar. Senere krævedes vistnok mindre, da baroniet Rosendal i Bergens stift kun var paa 579 $\frac{3}{4}$ td. hartkorn.

I sin bog: Stamtavler fra østre Nedenæs omtaler *T. Lindstøl* de væsentligste af Carstensens eiendomme.

De strakte sig gennem prestegjeldene Gjerrestad, Søndeled, Holt, Dybvaag og Flougstad samt for grubernes vedkommende Øiestad. Gaarden Søndeled, der er forbleven amtets største, var i hans tid paa 25 kjør og 18 heste, de sidste delvis for malmkjøringens skyld.

2) Saadanne, hvoraf det Jarlsbergske stod høit i cours, ansaaes i tiden 1811—40 som nyttige for et godt jordbrug.

Carstensen blev engang anklaget for at have solgt bedærvet brændevin; en bonde, der skulde vidne i sagen, undgik behændigen at støde nogen: »Hvordan brændevinet var, det ved jeg ikke, men drak man meget deraf, blev man syge«.

3) Disse var fordelte paa 302 matr.-no., hvoraf Carstensen igjen eiede 10.

4) Taxten paa dette var 6460 rgdl. og blev kun overgaaet af *Johan Ditlef Borthigs* paa 6870, medens kirken kun stod i 6080 rgdl., en sum, ogsaa *Niels Simonsens* hus var taxeret for. (Se Borthig og Simonsen).

bryggen og dels til siderne liggende røde boder, og her var ogsaa contorerne, hvorfra Carstensen selv til enkeltheder ledede den omfattende forretning.

En følge af den betydning, hans virksomhed havde for byen, var det, at Henrik Carstensen den 11/8 1814 af sine medborgere kaaredes til Risørs repræsentant i rigsforsamlingen paa Eidsvold, et hverv, hvortil han, fraseet sin praktiske sands, kun havde faa betingelser.

Al den kundskab han sad inde med, bestod kun af, hvad en tarvelig confirmationsundervisning havde levnet i hans erindring og af det, han i det praktiske liv havde lært sig. Han var saaledes blot og bart en autodidact og blev paa Eidsvold en af de menige, der trofast fulgte sin høvding. Denne fandt han i *Falsen*, til hvis parti han temmelig snart sluttede sig, skjønt han dog havde taget sæde med den forestilling, at foreningen med Sverige var en politisk nødvendighed.

Overfor forsamlingen af landets første mænd, der paa *Anker* og *Cloumann* nær alle var ham yngre, følte Carstensen tilbunds sin underlegenhed, og i aaben erkjendelse heraf blev det med megen forlegenhed, han optraadte, og i sine taler forplumrede han sig ofte paa det kosteligste, hvorved han ufrivillig morede forsamlingen, der dog samtidig erkjendte hans sunde tankegang og dømmekraft ¹⁾.

Tilbudet om repræsentantpladsen for Risør og Kragerø paa samme aars storting, 1814, afslog Carstensen, og nogen aktiv deltagelse i det comunale forelaa heller aldrig fra hans side, skjønt han nødvendigvis var en væsentlig factor at tage med i bereg-

¹⁾ Carstensen, hvis plads var midt foran præsidenten, var den eneste af repr., der benyttede høirygget stol, da bænkene ikke strakte til.

Den 19/4 1814 voterede Carstensen: »Jeg voterer for, at Norge skal være et indskrænket, arveligt monarki, at det skal være et frit uafhængigt og udeleligt kongerige, og at regenten skal føre titel af konge« og den 17/5 1814: Jeg vælger til Norges konge, hans kongelige højhed prins Christian Frederik, ifølge constitutionen, mine committenters ønske og egen følende overbevisning«.

Bekjendt er hans stemmegivning om usalgarhed af beneficieret gods: »Skal jeg følge min overbevisning, maa jeg svare ja, men skal jeg følge min interesse, svarer jeg nej«! Præsidenten spurgte: »Hvad svarer saa Carstensen?« — »Ja«.

(Se videre: Aalls erindringer og Christies dagbog).

ningen under de forskjellige foreteelser saavel i byen som i landdistrikterne.

Hvad der end kunde ankes over Carstensen fra bøndernes side, og hvad end de avindsmænd, hans virksomhed skabte ¹⁾, kunde sige om ham, saa kunde dette dog aldrig kaste nogen skygge paa ham i byalmuens øine, og ret betegnende er i saa maade en gammel arbeiders udsagn: Hvordan vor Carstensen er mod landsfolk, ved jeg ikke, men mod folk i byen er han en ovmand (o: en overvættes god mand).

En betydelig arbejdsstok var stedse i hans tjeneste, i trængselsaarene aabnede han sine kornboder for byens fattige, og paa mange andre maader viste han sin godhed ²⁾.

I 1811 skjænkede han 6000 rgdl. til universitetet.

Det er dog som den store velgjører for sin slegt, at Henrik Carstensen fremfor alt vil mindes.

Paa Tjendalen, hans kjæreste gaard, var han som en far for mange af sine søsterbørn, her holdt han huslærer for dem, og her stod deres brylluper; ogsaa flere gamle frænder fandt hos ham en venlig arne ³⁾. Paa hans fartøier gennemgik nevøerne graderne, mange fjernere beslegtede førte skib for ham, mange skaffede han andre erhverv, og nogle fik gaarde at bruge. Hans omhu for hver enkelt fremgik dog tydeligst af hans testamente, hvori de skjænkedes store gaver, som dels bestod i gaarde og huse, dels i penge og eftergivelse af gjeld, og foruden dette skulde 15000 spd. deles lige mellem hans søskendes børnebørn (da 64 personer). Endelig oprettede han

¹⁾ Se Kielland: Hans Arentz' skibsjournal.

²⁾ Risør comune har givet en gade hans navn. Ogsaa »Sogneselskabet« fandt i ham en god støtte, der stadig opsatte præmier for hjemmevævede klæder og fuldt hjemmegjort brudeudstyr.

Idelig stilledes ogsaa krav til hans gavmildhed, men den paagaende maade, hvorpaa den sædvanlige talsmand, den myndige provst *Jens Schanche*, fremførte dem, bragte Carstensen til i fortørnelse at afslaa mere, end hans agt havde været

³⁾ Det patriarkalske forhold, han hævdede som hovedet for sin slegt, fik ogsaa et udtryk deri, at han indrettede et familiegavstved ved indre Søndeled kirke, førte hertil sine forældre og søskendes lig og lod mange af slegten jorde her, hvor en simpel sten ogsaa viser hans egen grav med den korte indskrift: »Henrich Carstensen, 1753—1835«.

familielegatet paa 15 000 spdl. (60 000 Kr.) til fordel for sine søskendes samtlige egne fødte descendenter (Se s. 9); hertil kom to mindre legater, et for trængende slegtninge og et til en arbejdsanstalt ¹⁾).

Hvor stor Carstensens formue — den samlede værdi af hans eiendomme — har været, vides ikke ²⁾, men op i millionerne har den dog naaet. Saaledes var det kun en forholdsvis ringe del, der testamenteredes og legeredes bort, alle hans øvrige faste og flydende eiendomme, skibe og skibsparter, jernverket og Rødhammeren med bygninger, producter og gruber, købstadeiendomme og jordegodser med tilliggelser og rettigheder, contanter, pengefordringer og løsøre, skjænkede han ifølge testamente af ³⁰/₁ 1824 sin søstersøn *Carsten Henrik Persen*, hvem han med kgl. bevilgning af ³⁰/₃ 1821 havde adopteret som sin universalarving under navnet *Carsten Henrik Carstensen (thor Straten)*.

Den ²⁰/₂ 1833 gav Carstensen adoptiv sønnen sin fuldmagt og trak sig nu paa grund af tiltagende svaghed ud af sin virksomhed for at nyde sine sidste dage uforstyrret paa Tjendalen, og her endte døden denne af mange miskjendte og af mange afholdte mands liv den ¹⁵/₉ 1835 ³⁾.

6. c. **Thor Carstensen (thor Straten)**, d. ¹⁰/₁₂ 1756 i Dybvaag, † ²⁸/₁₁ 1829 i Risør, begr. ⁸/₁₂ i Sønedeled (C. F.-g.).

- 1) Samtlige 3 legater vil med testamentet meddeles in extenso i tillæg til legatfamilien. Hvor langt hans hjelpende haand naaede, vil forøvrigt sees nærsagt paa hvert blad i denne bog.
- 2) Ved skiftet, sluttet ²⁷/₁₁ 1837, effectueredes kun testamentet. Se forøvrigt ovenfor og senere under C. H. Carstensen.
- 3) Ifølge en dagbogsoptegnelse: »Carstensen døde kl. 6 efterm. Hans dødstime greb de tilstedeværende ved sin blidhed og mægtige ro. Begravelsen skal foregaa ved Sønedeled, men provsten (*Schanche*) er endnu syg».

Under minutskud fra Holmens batteri og under mineskud ved fjorden, førtes i baadfart hans lig til Sønedeled og begravedes den ²²/₃ i det Carstensenske gravsted, hvor nabosøgnenes presteskab var fremmødt.

Carstensen, der i sit ydre helst erindres som ridende i den tids dragt paa sin store hvide hoppe fra Tjendalen til byen, var en knapt middelhøi, vel proportioneret mand, der gjerne ledsagede sin lavmælte tale med gesticulationer. Han er afmalet i Eidsvoldsgalleriet efter de i familien værende *Lehman'ske* originaler; hans segl viste emblemerne paa hans virksomhed.

* $14\frac{1}{5}$ 1788 i Arendal med *Susanne Langfeldt Olsdtr.*, d. $12\frac{1}{10}$ 1760 i vestre Moland, confirm. $14\frac{1}{4}$ 1776 i Arendal, † $1\frac{1}{12}$ 1829 i Risør og begr. samtidig med sin mand; dtr. af lodsoldermand *Ole Aanonsen* og 2den hustru *Maren Christophersdtr. Tingsaker*.

1. *Aanon Olsen*, begr. $23\frac{1}{4}$ 1747, 67 aar gl. i v. Moland, boede som skipper paa gaarden Stuthei ved Lillesand. Ved skiftet efter ham, $3\frac{1}{7}$ 1747, fik hver af sønnerne $\frac{1}{28}$ skind i Stuthei.

* 1. gang $1\frac{1}{12}$ 1709 i v. Moland med *Magnhild Knudsdtr.*, begr. $10\frac{1}{9}$ 1726, 36 aar gl., dtr. af *Knud Stuthei* og *Magnhild Knudsdtr.* Ved skiftet efter hende, $20\frac{1}{4}$ 1727, eiede *Aanon* $4\frac{1}{2}$ skind i Stuthei, der deltes mellem ham, sønnen *Ole* og 2 døtre. Hans anden hustru *Engel Kjeldsdr.* overlevede ham med 4 sønner og 1 dtr. Hans søn var ovenn.

2. *Ole Aanonsen*, d. $14\frac{1}{10}$ 1712 i v. Moland, hvor † $1\frac{1}{10}$ 1767, var lodsoldermand i gl. Hellesund og boede paa Ullerø, en del af gaarden Stuthei paa $83\frac{1}{208}$ skind. Ved skiftet efter ham, $\frac{1}{3}$ 1768, blev boet paa 1 929 $\frac{1}{2}$ rgdl., hvoraf de 400 var værdien af halvparten i galeasen »*Susanne Marie*«.

* 1. gang med *Susanne Omundsdr (Langfeldt)*, begr. $\frac{1}{3}$ 1752, 30 aar gl. Den halve arv efter hende, 949 rgdl., deltes ved skiftet $\frac{5}{8}$ 1752 mellem to børn ¹⁾. *H. af leuue-wid i Søgne*.

* 2. gang $\frac{5}{4}$ 1753 i v. Moland med *Maren Christophersdr.* ²⁾, d. $10\frac{1}{12}$ 1734; dtr. af *Christopher Albrektsen* ³⁾ paa Tingsaker, d. $4\frac{1}{12}$ 1709, og *Kirsten Andersdtr. Thue*, der blev viede $16\frac{1}{4}$ 1734 i v. Moland.

3. a. *Aanon Olsen*, d. $16\frac{1}{11}$ 1753, begr. $19\frac{1}{4}$ 1754.

3. b. *Anders Olsen*, d. $23\frac{1}{3}$ 1758, overlevede sin far.

3. c. *Susanne Langfeldt Olsdtr.*, gift med Thor Carstensen, arvede 223 rgdl. 37 sk. efter sin far.

3. d. *Anders Olsen*, hj d. $1\frac{1}{1}$ 1763, † s. dag.

1) Disse var:

1. *Jan Olsen Langfeldt*, d. $\frac{1}{8}$ 1745, der bosatte sig i Brækkestø.

2. *Marie Magdalene Olsdtr.*, d. $17\frac{1}{9}$ 1748, der blev gift med *Paul Florenæs*, d. $\frac{5}{8}$ 1731; søn af *Christen Paulsen Florenæs* og *Marthe Nielsdtr. Stuthei*.

3. *Valborg Sofie Olsdtr.*, d. $16\frac{1}{8}$ 1751, begr. $26\frac{1}{3}$ 1752.

2) *Maren* blev gift 2. gang $13\frac{1}{1}$ 1769 i v. Moland med *Niels Nielsen Aasendrup*, begr. $\frac{5}{10}$ 1801, 59 aar gl. i Dybvaag, hvorhen han i 1798 flyttede fra Arendal, hvor han som »*tobaksfabrikant*« havde beboet det hus i »*Strandene*«, som tilhørte Thor Carstensen, men som strøg med i branden $\frac{3}{10}$ 1798.

Af dette ægteskab var foruden en dødfødt søn, begr. $25\frac{1}{8}$ 1770 i Arendal, datteren *Marianne Aasendrup*, som blev gift $\frac{2}{11}$ 1796 i Risør (hj.v. hos Thor Carstensen) med procurator *Johan Peter Frederiksen*, og som † $23\frac{1}{6}$ 1858 »95 aar« (o: 85?) i Risør som enke og fattiglem.

3) Denne var igjen søn af *Albrekt Larsen* paa Tingsaker, begr. $23\frac{1}{1}$ 1736, $65\frac{2}{12}$ aar gl., som den $13\frac{1}{8}$ 1700 egtede sin tremænding *Aase Christophersdtr.*, der blev begr. $\frac{9}{1}$ 1754, nær 74 aar gl.

Thor Carstensen kom i sextenaars alderen tilsjøs med onkelen *Per Henriksen (thor Straten)* paa koffen »De tvende Brødre« og for derpaa i nogle aar som styrmænd med sin bror Henrik, som han en tid senere ogsaa førte skib for. Midt i ottiaarene kjøbte han saa for egen regning et mindre fartøi og satte dette strax ind i den fordelagtige trælastfart paa Danmark og Holland.

Skjønt han flere aar tidligere havde kjøbt hus i Risør, flyttede han først i 1788 ind til byen og begyndte krambodhandel, men vedblev dog i sommertiden fremdeles at fare indtil aarhundredets begyndelse. Han hjemførte saaledes selv og paa eget skib de gangbare varer til kramboden, som hans dygtige hustru i mellemtiden førte opsynet med, og denne ordning af forretningen var netop kilden til velstand i de tider, da tolden ansaaes som overgreb paa handelsfriheden og smugling derfor som en retfærdig revanche ¹⁾).

Følgende bror Henriks ²⁾ raad og tildels belært af erfaring, gjorde Carstensen det til princip ikke at indlade sig med sine medborgere i fællesforetagender og specula-

¹⁾ Denne opfatning var, omend i aftagende, saa dog forhaanden omtrent helt til firtiaarene. Det var saa langt fra, at smugleren led nogen brist paa æren, at han tvertimod var gjenstand for ligefrem beundring og det, jo bedre han forstod at skuffe tolderne. Var de ærede handelsmænd end de bitreste uvenner i alt andet, om smuglingen var de dog inderlig enige, og der var ingen persons anseelse. Skulde et ymt om en saadan affære leilighedsvis komme rette vedkommende for øren, nu vel, der var speculanter ogsaa blandt embedsmændene, og man vogtede sig vel for at kaste den første sten!

At man undertiden gik temmelig ligefrem tilverks, erfares deraf, at en af byens anseede mænd ganske simpelt borede huller i gulvet til de loft, hvor et parti korn laa for laas og segl. Gjennem hullerne tappedes saa den forønskede portion — og forsvandt sporløst!

²⁾ Med denne pleiede han det varmeste venskab hele livet igjennem, og man vil vide, at den særlige aarsag hertil var den, at Henrik i sin tid til fordel for ham havde givet afkald paa den høie stjerne, han havde hos deres i 1786 afdøde bror *Per Carstensens (thor Stratens)* efterladte forlovede, Susanne Langfeldt. Viden kjendt for sin skjønhed maa hun have været gjenstand for ren massetilbedelse, idet hun skal have havt hele 20 afslaaede beilere paa sin samvittighed, før hun egtede Thor Carstensen.

Denne glemte aldrig Henriks opofrende velvilje, og altid stod han rede, naar »mon frère« bad ham om et laan i en snarvending, ja han noterte end aldrig disse penge, som »mon frère« maaske ikke tilfulde betalte tilbage. Isaaftald bør dog her erindres de gaver, Henrik Carstensen testamenterede sine velstaaende brorbørn, som ogsaa fik adgang til hans legat.

tioner, for hvis gunstige udfald han ikke med sikkerhed kunde raade. Denne forsigtige politik bragte omend langsommere saa dog jevn stigning i hans velstand og lod ham blive en af dem, der ogsaa efterlod en formue paa en tid, da meget af den gamle herlighed var forsvunden. For at høste størst mulig fordel af de florissante tider havde nemlig de flere større rhedere og handelsmænd indladt sig i speculationer, hvis vekslede uheld de gjensidig afhjalp, og som de senere under den truende pengekrise yderligere forcerede i haab om redning. Følgen var, at da statsbanke-roten endelig indtraf i 1813, og de stod last og brast sammen, trak de hinanden med i undergangen.

Thor Carstensen tabte vistnok en del ved myntreductionen, men forblev dog med bror Henrik og et par andre, som senere vil findes nævnt, saa noget nær uberørt af katastrofen, og paa deres hænder gik nu den væsentlige virksomhed over, samtidig som jo ogsaa nogle nye huse tog anledning til vext paa de gamles ruiner.

To smaaskibe, som vel havde lagt grunden til Carstensens velstand, men som ikke længer svarede regning, blev nu solgt og erstattet med tremasterne »Johanne Marie« og »Emanuel« ¹⁾, der for med korn og trælast.

Dygtig skibsrheder og stadig heldig, var Carstensen som købmand paapasselig og strævsom; udenfor disse erhverv havde hans virksomhed forøvrigt ikke større betydning. I 1800 købte han Klokkevig paa Risøen, 1¹/₂ skind, i 1817 endnu ³/₄ sk. sammesteds for 300 spd. sølv og i 1808 Kørshavn under Tjendalen for 1000 rgdl. Hans største eiendom var Bosvig i Søndeled, hvis 20 skind han købte for 30 000 rgdl. n. v. ved tvangsauktion ²⁷/₇ 1815 af familien *Ellefsen* (se Falch), i hvis eie gaarden havde været siden 1755; endelig kom samtidig hertil Bosvigs ene sagbrug.

I Risør eiede han sit iboende hus ²⁾ i Strandgaden, brandtaxeret i 1813 for 1 596 rgdl., hvortil hørte en stald,

1) Et skib af dette navn (se s. 9) købte han efter sin far i 1813 for 12 000 rbdll., idet de parthavende eiere udløstes; det blev noget senere fordelagtig solgt, og istedet lagde Carstensen kjølen til det nye større skib, der fik samme navn og blev ført af hans svigersøn *M. Bruun*, derpaa af dennes søn *Thor Bruun* og solgtes i 1848 til consul *Stian Finne* og consul *Hans Houge* (se: 7 e).

2) Det laa omtrent der, hvor *J. C. Steens* nu ligger.

34 rgdl. og en foran paa bryggen liggende større varebod, 300 rgdl. Desuden havde han stald og fjøs i Smalgaden og i Arendal et hus i Stranden. (Se s. 32).

Carstensen ansætter selv sin aarsindtægt i 1810 til 10 000 rgdl. og i 1811 til 15 000, hvorefter den jævnt steg til 25 000, som var den største i byen efter Henrik Carstensens aarsindtægt paa 60 000 rgdl. (Se s. 26).

Ved siden af sin interesse for de communale gjøremaal — han var blandt andet medlem af havnecommissionen og i 1814 og senere aar valgmand — havde Thor Carstensen megen sands for det selskabelige, og hans hus gav stødet til eller fremmede iallefald betydelig det galante selskabsliv, som florerede i Risør indtil for omtrent firti aar siden. Hertil bidrog saavel den gjestfrihed, der udvistes ved hans eget bord, hvor da den til daglig borgerlig-solide kost veg for splendidere retter, som særlig de personlige egenskaber, han besad. Ved statelig fremtræden og meget fordelagtigt ydre frembragte Carstensen og hans hustru en vis festivitas, hvor de mødte som gæster; faa eiede ogsaa mere end han af den gode gammel-dagse jovialitet, der udbredte velbehagelighed til alle sider, og ingen var hans mester i at improvisere humoristiske skaaltaler, der tilmed gik paa vers ¹⁾ — dog var hans udtalelser ikke altid harmløse.

Da han i 1810 mistede sin eneste gjenlevende søn, bragte smerten over tabet af denne hans øiesten Carstensen til hurtig at ældes, og efter at være rammet af et slagtilfælde i 1820, gik han kun sjelden udenfor sit hus. Hans hustru led fra denne tid ogsaa under en daarlig helbred, og da døden ni aar senere samtidig bortkaldte dem begge, var den derfor alt længe ventet af de sløvede gamle ²⁾.

¹⁾ Blandt disse mange erindres specielt en:

»Madame *Støren*
har ingen børn.
Vi ønske alle,
at hun maa falde
før aarets ende
i barselsenge.

Angjeldende var selveste prestefruen *Anne Sophie Frederiksen*, f. 1770 i Mandal, † 1808 i Risør, gift med sogneprest (1804—12) til Søndeled og Risør *Jacob Støren*, f. 1758 i Bjørnøer og † 1812 i Risør. Carstensens ønske gik dog aldrig i opfyldelse!

²⁾ Følgende dødsanmeldelse blev indsat i »Rigstidenden« af svigersønner og døtre, som da vistnok forlængst maa have glemt den misfornøielse, Carstensen yttrede med, at de valgte egtefæller efter sit eget sind og vragede de af ham udseede velbemyndede kandidater:

7. a. **Carsten Carstensen (thor Straten)**, d. $23/2$ 1789 i Risør, hvor begr. $16/8$ 1789.
7. b. **Ingeborg Carstensen (thor Straten)**, d. $8/4$ 1791 i Risør, hvor begr. $1/6$ 1791.
7. c. **Carsten Henrik Carstensen (thor Straten)**, f. $13/8$ d. $20/8$ 1792 i Risør, hvor † $5/1$ 1810.

Efter confirmationen for han tilsjøs med sin fars skibe og var 2den styrmand og designeret arving til sin farbror, Henrik Carstensens formue, da en typhoid-feber lagde ham i graven ¹⁾).

7. d. **Ingeborg Carstensen (thor Straten)**, f. $4/6$ 1794 i Risør, † $21/8$ 1882 i Tønsberg.

* $12/2$ 1813 i Risør med *Mathias Wogen Bruun*, f. $16/8$ 1791 i Kjøbenhavn, † $23/7$ 1858 i Risør; søn af toldinspectør i Risør *Claus Mathiassen Bruun* og *Magdalene Ruth*.

»Tungt var det Almagts Bud, som henkaldte vore gode og kjære Forældre, og det den ene strax efter den anden. Vor elskede Fader, Kjøbmand Thor Carstensen, hensov den 2de efter flere Aars svage Helbred i sin Alders 75de Aar, og vor ømme Moder, Susanne Carstensen, samledes igjen med ham den 1ste dennes efter faa Dages Sorg og haarde Smerter, i sin Alders 69de Aar. Som disse ædles Vandring her var stedse Gudsfrygt, Retskaffenhed og Godgjørenhed helliget, saa vil Deres Minde vorde velsignet, og Lønnen høstes nu i Gjengjældelsens Land, medens vore barnlige Kjærligheds og Taknemmeligheds som Savnets Taarer ville stedse bedugge Deres Grav«.

Efter sin mand procurator *Frederiksens* død (begr. $16/8$ 1798, 46 aar gammel, i Arendal) boede *Marianne Aasendrup* (Se s. 32) en tid i Carstensens hus som hans hustrus halvsøster.

Ved Carstensens død holdtes intet skifte, men svigersønnerne delte sig selv imellem. Risøen, Korshavn og huset i byen fik *Bruun*, medens *Mølbach* fik Bosvig og i »Johanne Marie« og »Emanuel« tog de halvparten hver. Man vil vide, at der efter Carstensen var omtrent 150000 Kroner, hvoraf en ikke liden del fandtes i contanter paa hans contor.

Portrætter af Carstensen og hustru, malede af *Lehman*, eies af deres dattersøn, *C. H. C. Bruun*, i Tønsberg.

- ¹⁾ Paa hans grav lige ved muren paa den øvre kirkegaard staar en sten med følgende indskrift: »Stille Fred omgiver her | En elsket Faders Fremtids Haab | En øm Moders Første Glæde: | Den sædelige Yngling: | Charsten Hendrick Charstensen. | Fød Den 13de August 1792. Død den 5te Januar 1810. | Mit i Ungdoms Favre Vaar, | Uvanziret af Nutids Pletter | udfoldet i sin fulde Skjønhed | omhuggedes denne yndige Blomst. | Velanvendt Tiid, sønlig Lydighed | Et ædelt Hjertes skyldfrie Munterhed | Forskjønner hans Minde«.

Da der over inscriptionen i stenen er indhugget en kiste, hvori en del af liget sees under det halvt bortskaarne laag, har der dannet sig den feilagtige tro, at han kun skinddød blev kistelagt.

C. M. Bruun, d. ^{10/11} 1757, † ^{27/6} 1808 i Risør, blev * ^{18/10} 1790 i St Nicolay kirke i Kjøbenhavn med *Magdalene Petersdtr. Ruth*, d. ^{27/10} 1765, † begr. ^{27/9} 1814 i Risør, hvor hun som enke skaffede sig en indtægt ved brygning og bagning.

Efter at have været officer i 3 aar og derpaa copist og fuldmægtig ved toldkammeret i Kjøbenhavn i 9 aar, blev Bruun ^{23/11} 1791 toldbetjent i Porsgrund med titel af controllør; herfra udnævntes han ^{4/4} 1804 til told- og consumptionsininspectør i Risør. Som controllør tjente han gennemsnitlig 544 rgdl., 55 sk., som inspectør 642 rgdl., 38 sk. (Se videre i tillæg til legatfam. om Bruun og hans øvrige descendenter).

Efter at have gennemgaaet graderne som sjømand fik Bruun en tid efter sit giftermaal førerskabet af skibet »Emanuel« for sin svigerfar; ved dennes død arvede han Risøen, Korshavn ¹⁾ og bygaarden, som han nu flyttede ind i fra Risøen, hvor han hidtil som gift mand havde boet, og endelig tog han og svogeren *Mølbach* hver en halvpart i og fælles rhederi af skibene »Johanne Marie« og »Emanuel«, hvilken sidste Bruun vedblev at føre indtil 1838. Han nedsatte sig i dette aar som havaricommissionær og blev samtidig indrulleringsbetjent, havnefoged og lodsoldermand efter *Fens Kraft Simonsen* ²⁾. I 1841 fik han det engelske viceconsulat efter *Niels Peter Boyesen* ²⁾ og det preussiske consularagentur.

Ved kjøbet af Skjærhovedet og den ^{27/2} 1837 af gaarden Randvig ³⁾, 10 skind for 5 310 spdl., kom Bruun i besiddelse af skibsringene og byens grunde; disse sidste solgte han i 1847 til grosserer *Parnemann* i Brevig, der igjen i 1852 overlod dem til Risør commune for 4 800 spdl.

Den gjestfrihed, der var næret ved Thor Carstensens arne, gik i arv til Bruuns, hvis hus i en række aar var midtpunktet for det selskabelige liv, som nu fik sin glansperiode i 35—50 aarene, for saa at falde sammen og til nærværende tid forlængst at være forsvunden ⁴⁾.

¹⁾ Bruun solgte Risøen ^{9/3} 1830 til *Anders Olsen* i Lyngøer for 1 500 spdl. sølv, og Korshavn den ^{18/1} 1830 til *Johan Mølbach* for 300 spdl.

²⁾ Se fam. Simonsen og Boyesen.

³⁾ Gaarden Randvig, paa hvis grund Risør er anlagt, kom fra den *Falch'ske* familie i 1797 til kjøbmand *Valentin Fürst*, efter hvis enke, *Dorothea Regine Flinthoug*, den kom i Bruuns eie. (Se ogsaa under Steinfeldt).

⁴⁾ Trods al den festlige glans og fortræffelige beværtning, der udmerkede Bruuns smukke hjem i byen fremfor noget andet, var dog de sommeraftener, da baad efter baad med selskabsklædte damer og herrer styrede ind efter festblussene paa Randvig, de uforglemmeligste. I lysglans fra huset, fra fakler og lygter, straalte farverige dragter mellem havens og alléernes yppige grønne — og det hele laa

Henrik Carstensen gav i bryllupsgave Bruun og hustru den lille gaard paa $\frac{3}{4}$ skind paa Risøen, hvor de boede til 1830, og som han selv havde kjøbt for 300 rgdl. i 1812. Ved testamente skjænkedes de endvidere nyttens og brugen af hans eiendom med sag og kværnebrug i Giving, hvilken gaard ved deres død arvelig skulde tilfalde deres børn. Da fru Bruun ¹⁾ var død i 1882, blev Giving solgt, og hver af børnene fik omtrent 2 000 kroner.

8. a. **Susanne Marie »Therese« Bruun**, f. $\frac{3}{12}$ 1814 paa Risøen, bor i Christiania.

* $\frac{9}{2}$ 1837 i Risør med *Christian »Severin« Flinthoug Houge*, f. $\frac{2}{3}$ 1812 i Risør, † $\frac{23}{11}$ 1874 i Bergen ²⁾; søn af den med borgerdaadmedaljen hædrede lodsoldermand og havnefoged i Risør, *Niels Holbye Houge* og *Margarethe Schlytter*. (Se disse familier).

Efter at have frequenteret Drammens skole fra 1826 tog Houge examen artium i 29, det følgende aar exam. philos. og $\frac{20}{1}$ 35 theologisk embedsexamen, alle med laud. Han var derpaa lærer ved Risør borgerskole og udnævntes saa $\frac{28}{8}$ 38 til sogneprest til Bjørnøer ³⁾, 1845 til Vig og var 49—56 provst i Ytre-Sogn. I 56 blev han sogneprest til Homedal ved Grimstad, og var provst i vestre Nedenæs fra 65—70, da han udnævntes til sogneprest til Korskirken i Bergen (indtægt 8 400 kroner).

speilet i sjøen; og langt udoer lød glad latter og muntre stemmer. Da var der fest paa Randvig; og mange statelige mænd og skjønne kvinder traadte der menueten sammen; blandt disse var husets egne døtre med sine nærsøskendebørn *Clementine* og *Margarethe Carstensen*, medens hine gjerne med værten grupperede sig om provsten *Aas* og byfoged *Finne*, der var en særlig yndet og afholdt ven af huset.

Der er intet hjem, hvortil mindet om byens livligste selskabstid lettere knytter sig, end til Bruuns og intet sted, hvorfra gladere crindringer er udgaet, end fra Randvig. Overalt havde fru Bruun forstaaet at indrette paa det fortræffeligste; hjemmet i byen var mønsterværdigt og paa udstyret af Randvig var gjort store bekostninger. Her fandtes ogsaa det eneste drivhus, som folk af byen har eiet, og fra dette skaffede fru en sig mange ting, der bidrog til at skabe hende det ry. hun ubestridt nød som den ufeilbare kjender af alle kogekunstens finesser.

¹⁾ Hun flyttede i juni 1866 til sin søn i Tønsberg. Denne eier et pastelportræt af sin far (af en fransk maler). Bruuns segl viser: i skjoldet et omstraalet englehoved og tilhøre for dette en sextakket stjerne; paa skjoldet en kronet hjelm, hvorover en pantsararm med 3 fjære.

²⁾ begr. fra sørgehuset $\frac{30}{11}$.

³⁾ Han flyttede hertil fra Risør $\frac{12}{4}$ 1839.

Provsten Houge var en meget veltalende prædikant, »stille og bramfri i al sin færd, og vil med taknemmelighed erindres af talrige sognebørn, der hos ham har søgt religionens trøst, ikke blot der, hvor han sidst virkede, men maaske end mere i de menigheder, hvor han arbejdede i sine kraftigere dage. Han var i de sidste aar trykket af en svagelig helbred«. (Necrolog i Berg. Tid.). Han har skrevet, tildels anonymt, i kirkelig og statistisk retning i forskellige blade, og i »Skriftetaler af norske Geistlige ved Skaar og Thygesen« er skriftetalen paa 21. søndag efter Tref. (s. 223—29) af ham. Se Forfat. Lex. I Homedal arbejdede han meget for folkeoplysningen og førte altid et meget gjestfrit hus.

Houge ¹⁾ var i 1845 tredje stortingssuppleant for søndre Trondhjems amt, i 48 tredje og i 51 og 57 fjerde suppleant for nordre Bergenhus.

g. a. **Inga Margarethe Houge**, f. $\frac{3}{11}$ 1838 i Risør, hvor † $\frac{3}{3}$ 1854.

g. b. **Hanna Cassandra Houge**, f. $\frac{7}{10}$ 1839 i Bjørnøer, hvor † $\frac{5}{12}$ 1840.

g. c. **Hanna Cassandra Houge**, f. $\frac{26}{9}$ 1842 i Bjørnøer.

* $\frac{9}{11}$ 1863 i Landvig (Homedal) med *Peter Olivarius Bugge* ²⁾, f. $\frac{2}{2}$ 1829 paa bispeenkesædet, gaarden Lyng i Værdalen; søn af overtoldbetjent i Arendal *Christian Severin Gabriel Bugge*, † $\frac{23}{2}$ 1884 og *Johanne Catharine Helsing*, † $\frac{10}{5}$ 1887.

¹⁾ Et oljemalet, meget vellykket portræt af Houge hænger i Heirefos kirke, og i en malerisamling i Antwerpen findes et større maleri, der forestiller Houge foran alteret i Vigs kirke forvaltende sacramentet for den forsamlede i nationaldragt søndagsklædte almue.

²⁾ Se: *Bondesen*; Slegten Bugge.

P. O. Bugge blev * 1. gang $\frac{30}{8}$ 1855 i Arendal med *Birgitte Gurine Aall*, f. $\frac{2}{1}$ 1830 i Laurvik, † $\frac{18}{4}$ 1857 i Grimstad; dir. af kasserer ved Fritzø verk *Niels Weyer Aall* og *Maren Otte Dedekam* og havde med hende to børn:

1. e. *Johanne Catharine Bugge*, f. $\frac{5}{12}$ 1855 i Grimstad, * $\frac{28}{5}$ 1878 i Arendal med agent *Hans Severin Rummelhoff*, f. $\frac{10}{6}$ 1853 i Arendal; søn af købmand *Bartholomæus Severin Rummelhoff* (slegten fra Øsel) og *Magdalene Marie Smith*.

2. a. *Birgitte Marie Rummelhoff*, f. $\frac{7}{3}$ 1879 i Arendal.

2. b. *Hedvig Anna Rummelhoff*, f. $\frac{15}{6}$ 1889 i Arendal.

1. b. *Maren Otte Bugge*, f. $\frac{8}{1}$ 1857 i Grimstad, hvor † $\frac{25}{3}$ 1857.

Bugge tog artium i 45 med laud, ex. philos. med haud og theolog. embedsex. $11\frac{1}{2}$ 49 med laud (2,3). Han var derpaa til 56 lærer ved Arendals middelskole, hvor han efter 4 aars ansættelse som inspectør og førstelærer ved Dahlske skole i Grimstad atter var ansat, indtil han $\frac{4}{8}$ 63 blev udnævnt til sogneprest til det nyoprettede Bremanger kald. Dette overtog han dog ikke, da han imidlertid under $\frac{7}{11}$ s. aar havde faaet Omlid presteembede. I 1870 forflyttedes han til Børsen og blev 78 sogneprest til Snaasen. (Indtægt 3 700 + 1 100 af embedsgaard).

10. a. *Severin Houge Bugge*, f. $\frac{2}{10}$ 1865 i Omlid, er styrmand paa dpsk. »Dronningen« ¹⁾. Ugift.
10. b. *Birger Aall Bugge*, f. $\frac{15}{1}$ 1867 i Omlid, er styrmand ¹⁾ og kvartermester med ruteskib paa England—Calcutta. Ugift.
10. c. *Therese Bugge*, f. $\frac{4}{3}$ 1868 i Omlid. Ugift.
10. d. *Christian Severin Bugge*, f. $\frac{6}{10}$ 1869 i Omlid, er snedker i Johannesburg. Ugift.
10. e. *Hans Riddervold Bugge*, f. $\frac{30}{4}$ 1871 i Børsen, hvor † $\frac{6}{7}$ 1874.
10. f. *Gynther Bugge*, f. $\frac{10}{5}$ 1872 i Børsen, blev efter middelskoleexamen med bedste character i 89 en tid huslærer i sit hjem, gennemgik 1ste klasse af Trondhjems tekniske skole og er nu bestyrer af et apotek i Milwaukee.
10. g. *Ragnhild Bugge*, f. $\frac{23}{9}$ 1873 i Børsen, hvor † $\frac{20}{7}$ 1875.
10. h. *Fohannes Bugge*, f. $\frac{2}{10}$ 1874 i Børsen, er snedker paa møbelmagasin i St. Francisco.
10. i. *Peter Olivarius Bugge*, f. $\frac{1}{10}$ 1875 i Børsen, pharmaceut i Fredrikshald.
10. k. *Martin Bugge*, f. $\frac{20}{4}$ 1877 i Børsen. Fotografølærling paa Stenkjær.
10. l. *Ragnhild Catharine Bugge*, f. $\frac{4}{7}$ 1878 i Børsen.
10. m. *Sofie Christiane Bugge*, f. $\frac{13}{10}$ 1879 i Snaasen, hvor † $\frac{20}{9}$ 1889.
10. n. *Inga Bugge*, f. $\frac{21}{4}$ 1881 i Snaasen, hvor † $\frac{24}{4}$ s. aar.
10. o. *Ingebrigt Muus Bugge*, f. $\frac{16}{8}$ 1883 i Snaasen.

¹⁾ Han tog navigationsexamen med udmerkelse. S. H. Bugge har denne character ogsaa til middelskoleexamen.

9. d. »Thora« **Nicoline Mathilde Houge**, f. $16/9$ 1843 i Bjørnøer.
 * $21/7$ 1868 paa Homedal med *Ditmar Meidell*, f. $21/1$ 1826 i Bergen; søn af oberstløjtnant *Christopher Pritzier Meidell* og *Laura Christine Catharine Fogh*.

Slegten *Meidell* skal ifl. familietraditionen være kommen fra Østersjø-provinserne og der have været adelig. Den tidligst kjendte stamfar er imidlertid:

1. *Gert Meidell*, fra $9/4$ — $4/11$ 1628 hofjunker hos prins *Christian (V)*, blev 1661 tolder i Langesund, hvor han senere var skibsrheder.
2. *Gert Meidell*, † 1717 som sogneprest til Holden. Med første hustru, *Anna Jacobsdtr. Borsse*, † $1/7$ 1709 efter hvem skiftet $20/8$ 1709 var paa 634 rgd., havde han sønnen:
3. *Jacob Gerhard Meidell*, f. 1686 i Holden, begr. $16/8$ 1768 i Aurland som car. oberst.

* 2. gang $9/10$ 1733 i Aurland med *Mette Dorthea Barclay de Tolly*, † $12/6$ 1782, 78 aar gl. i Aurland, af den til Lifland i 1689 formodet indkomne skotske slegt.

4. *Frantz Henrik Meidell*, d. $30/10$ 1740 i Aurland, † $23/12$ 1813 i Os som car. oberst.

* 2. gang $23/10$ 1782 i Os med *Gye Johanne Christine Pritzier*, f. $20/9$ 1749 i Os, hvor † $17/5$ 1810; dtr. af oberst *Johan Jacob Pritzier* ¹⁾ og *Anna Eleonora Jacobi*. Deres søn var ovenn.

5. *C. P. Meidell*, f. $1/6$ 1783 i Os, † $14/9$ 1851 i Christianssand som toldinspectør. Han udmerkede sig i fegningen ved Lier $18/4$ 1808 og decoreredes for sin taperhed. I 1814 commanderte han det til oberst *S. A. Krebs* afgivne feltartilleri og deltog med hæder i affæerne ved Lier og Matrand $2/8$ og $5/8$.

* $24/12$ 1814 paa Kongsvinger med *L. C. C. Fogh*, f. $16/8$ 1793 i Kjøbenhavn, hvor † $7/3$ 1864; dtr. af forvalter ved assistenthuset *Lauritz Fogh* og *Catharina Schroder*.

Meidell fik sin første undervisning i Trondhjem og skulde, slegstens militære traditioner tro, ind paa krigsskolen, men strøg og gjentog ikke forsøget. Efter at have tage præliminærexamen i 1844, fortsatte han studiet af literatur og naturfag, som længe havde interesseret ham, men saa en vakker dag, $7/1$ 1849, staa han som redactør af »Krydseren« ²⁾ og førte den fineste og vittigste pen, der har arbeidet i den norske journalistik. Midt i den sure og grætte

1) Han var igjen søn af oberstl. *Johan Jacob Pritzier*, f. $21/12$ 1682 i Harburg, † $26/3$ 1751 i Os; * 1710 med *Gye Bruun*, f. $2/4$ 1685 i Fredericia, † $13/6$ 1749 i Os; dtr. af kjøbm. *Hans Iversen Bruun*.

2) »Krydseren« udgik som fjortendagligt flyveblad og skabtes en munter kveld paa en kvist i Revierstrædet, hvor en flok unge mænd kom sammen »for at le af byen og bulderet«; blandt disse var *G. A. Berg*, *J. T. Rørdam* og *Claudius Schive*. Se *Bjørnsøns* artikler i »Folkebladet« 1870, hvorfra disse udtag delvis er gjort

tid, som faldt i 40—50 aarene, med det personlige kjævl og ægte norske sinne, drog Meidells »Krydsere« som skoggerleende børn ud paa tog i landet og stemte sindene til freidighed. Den komiske sands, der er hans styrke, og som tidlig blev adlet ved en ægte hjertets og aandens dannelse, lod ham, selv harmløs, kunne stille kjævlet og smaaligheden i det latterligste lys samtidig som hans rolige og noble stil gav hans mange vægtige artikler om tidens spørgsmaal et stort overtag. Æren for, at aarlige storting blev indført, kan Meidell saaledes trygt tilskrive sig ved siden af de bedste talsmænd i tinget.

Meidell var redactør af »krydsere« fra $\frac{1}{11}$ 49 og vedblev som saadan, da nævnte blad $\frac{1}{11}$ 55 fortsattes under navnet »Aftenbladet«, indtil $\frac{31}{12}$ 81, da det gik ind. I 84—85 udgav han »Norsk Maanedsskrift for Literatur, Kunst og Politik«, blev $\frac{1}{11}$ 84 bibliothekar ved det Deichmannske bibliothek og i november 84 tillige bibliothekar i læseselskabet Athenæum. Se Forf. Lex.

Fru Meidell udgav i 1890 »Store Julaften og andre Fortællinger«.

~
~

10. a. *Sigrid Meidell*, f. $\frac{24}{11}$ 1869 i Chr.a. 1).
 10. b. *Gudrun Meidell*, f. $\frac{15}{2}$ 1871 i Chr.a.
 10. c. *Inga Meidell*, f. $\frac{10}{11}$ 1872 i Chr.a.
 10. d. *Christopher Pritzler Meidell*, f. $\frac{12}{7}$ 1874 i Chr.a.
 10. e. *Thordis Meidell*, f. $\frac{9}{5}$ 1878 i Chr.a.
 10. f. *Christian Severin Hougé Meidell*, f. $\frac{22}{10}$ 1881 i Chr.a., hvor † $\frac{6}{10}$ 1890.
 10. g. *Helga Meidell*, f. $\frac{28}{10}$ 1883 i Chr.a., hvor † $\frac{19}{6}$ 1884.
 9. e. **Hans Gynther Magelsen Hougé**, f. $\frac{14}{4}$ 1845 i Bjørnøer, hvor † $\frac{25}{10}$ s. aar,
 9. f. **Hans Gynther Magelsen Hougé**, f. $\frac{4}{10}$ 1846 i Vig, † $\frac{8}{11}$ 1865 i St. José de Lambajeque i Peru som sjømand.
 9. g. **Niels Holbye Hougé**, f. $\frac{28}{12}$ 1848 i Vig.
 * $\frac{17}{1}$ 1877 i Bergen med *Katharina Elisabeth Tresselt*, f. $\frac{12}{7}$ 1858 i Bergen; dtr. af kjøbmand *Carl Ludvig Wilhelm Tresselt* og *Henrikke Holst*.

1) Født med practiserende læge i Johannesburg *Wilhelm Boeck Bidenkap*, f. $\frac{22}{2}$ 1868 i Chr.a.; søn af stadphysicus *Johan Lauritz Bidenkap* og *Elisabeth Jensen Berg*.

C. L. V. Tresselt, f. $\frac{3}{3}$ 1832 i Bergen, er igjen søn af *Carl Ludvig Wilhelm Tresselt*, der kom fra Celle i Hanover, hvor f. $\frac{9}{11}$ 1801, til Bergen, hvor † $\frac{12}{6}$ 1857 og hvor * $\frac{27}{4}$ 1829 med *Elisabeth Schnelle*, f. $\frac{27}{4}$ 1797 i Bergen, hvor † $\frac{7}{6}$ 1868. Hun var dtr. af kjøbmand *Otto Ludvig Gerhard Coppe Schnelle* og *Marie Anna Svane* og var * 1. gang $\frac{27}{3}$ 1818 med *Johan Julius v. Brandis*, f. $\frac{12}{6}$ 1790 i Hildesheim, † $\frac{28}{10}$ 1827 i Bergen.

Om fam. Holst se *Landgraaff*: Grimstadslægter.

Houge har fra 1875 været skibsfører fra Bergen. hvor familien bor; fører nu oceandamperen Herman Wedel-Jarlsberg (93).

10. a. *Signe Houge*, f. $\frac{10}{11}$ 1878 i Bergen.

10. b. *Johan Sverdrup Houge*, f. $\frac{9}{6}$ 1880 i Bergen, hvor † $\frac{5}{9}$ 1880.

10. c. *Olaf Tresselt Houge*, f. $\frac{17}{3}$ 1884 i Bergen.

9. h. **Christian Severin Houge**, f. $\frac{29}{1}$ 1851 i Vig, † $\frac{5}{2}$ 1872 i Konstantinopel som styrmand.

9. i. **Mathias Wogen Bruun Hauge**, f. $\frac{17}{7}$ 1854 i Vig.

* $\frac{17}{4}$ 1888 i Johannesburg, Sydafrika, med *Anna Elisabeth Somers*, f. $\frac{13}{5}$ 1860 i Graaff Reinets; dtr. af *Wilhelm Somers* († 1887) og *Anna Hartzenberg*. Uden børn.

Efter at have gennemgaaet Chalmerska Sløidskolan i Gøteborg 70—74, var Houge et aars tid ansat ved Bergslagsbanans contor i Gøteborg, hvorefter han fik ansættelse som ingeniør først ved Merakerbanen og derpaa ved Smaalensbanen (indre linje). I 80 afreiste Houge til Sydafrika, blev her landmaaler i Capcolonien, senere i Orange-republicen; arbejdede derpaa som ingeniør ved guldminerne i Baberton og fra 87 ved minerne i Johannesburg. I 90 nedsatte han sig paa sidstnævnte sted som arkitekt ¹⁾.

9. k. **Inga Margarethe Houge**, f. $\frac{4}{5}$ 1857 i Vig.

* $\frac{7}{8}$ 1883 i Chr.a. med *Nicolai Martin Halvorsen*, f. $\frac{11}{3}$ 1860 i Bergen; søn af skomager *Niels Olai Halvorsen*, f. $\frac{26}{2}$ 1822, og *Martha Olsen*, f. $\frac{7}{2}$ 1823.

Halvorsen debuterte i 1880 paa Bergens scene, hvortil han var knyttet til 1886, da han blev engageret ved Christiania theater og blev her nærmest *Hammers* arvtager som lyrisk skuespiller.

¹⁾ Han har blandt meget andet bygget Standard theatret og hotel Victoria i Johannesburg, det nye theater i Pretoria og den hollandske kirke i Krugersdorp.

Til trykning af nærværende arbeide har ingeniøren elskværdigst skjænket en større sum.

Fruen optraadte nogle gange ved Bergens scene, hvor hun debuterte $\frac{9}{2}$ 1883 som Agnes i G. v. Mosers lystspil »En Fristerinde«.

10. a. *Thordis Halvorsen*, f. $\frac{4}{8}$ 1884 i Bergen, udførte i 95 titelrollen i Ibsens: »Lille Eyolf« ved Christiania theater.

9. l. **Harald Ulrik Sverdrup Houge**, f. $\frac{9}{4}$ 1860 paa Landvig (Homedal), † $\frac{17}{10}$ 1884 i Chr.a som sømand.
8. b. **Carsten Henrik Carstensen Bruun**, f. $\frac{13}{9}$ 1816 paa Risøen, hvor † $\frac{16}{9}$ 1820.
8. c. »**Carl**« **Mathias Bruun**, f. $\frac{12}{9}$ 1818 paa Risøen, † $\frac{10}{3}$ 1883 i Bergen.

* $\frac{15}{11}$ 1849 i Bergen med »*Dorothea*« *Elsabeth Müller*, f. $\frac{5}{6}$ 1829 i Bergen; dtr. af købmand, ritmester ved Bergens ridende borgergarde *Adam Walter Müller* og anden hustru *Dorothea Marie Mohr*.

Johan Joseph Müller, f. $\frac{18}{8}$ 1762 i Leitmeritz i Bøhmen, † $\frac{23}{6}$ 1839 i Bergen, hvortil han kom som skjærsliber, og hvor han paa hjørnet af Perlesmugget og Smastrandgaden etablerede isenkramhandel, den bedste i sin slags dengang. Hans hustru, *Helle Olsen*, var vistnok fra Hjelmeland i Ryfylke, f. $\frac{13}{2}$ 1763, † $\frac{30}{8}$ 1827 og deres søn var ovenn.:

A. W. Müller ¹⁾, f. $\frac{22}{2}$ 1791, † $\frac{12}{8}$ 1874, * $\frac{12}{9}$ 1828 med *D. M. Mohr*, f. $\frac{21}{12}$ 1806, † $\frac{8}{6}$ 1829; dtr. af købmand i Bergen, krigscom. *Christian August Mohr* og *Elisabeth Elhoff Petersen*.

Bruun var efter confirmationen 2 aar i butik i Drammen, derpaa $1\frac{1}{2}$ aar paa handelsinstitut i Hamburg og tilbragte saa 1 aar i England og Frankrige (Hull og St. Malo). Efter i 3 aar at have været kasserer ved et større hus i Bilbao, hvor han vandt 5 000 spdl. i lotteriet, og hvor han skaffede sig fortræffelige fiskeagenturer, begyndte Bruun commissionsforretning i Bergen. I 1851 anlagde han jernstøberi med mekanisk verksted paa Roalsø ved Stavanger, men paa grund af vanskeligheder ved transporten flyttede han det 2 aar efter ind til byen. (Stavanger Støberi og Dok). Da Bruun ikke vilde opgive sine forretninger i Bergen, lod han støberiet bestyre ved de 3 brødre *Clementsens* og solgte det saa i sextiaarene til sagfører *G. Fonassen*, hvorefter det gik over til et aktieselskab.

¹⁾ hans fjerde hustru *Christiane Margarethe Hagerups's* søster, *Gezine Judithe Hagerup*, blev ved ægteskab med consul *Alexander Grieg* moder til componisten *Edvard Hagerup Grieg*, f. $\frac{15}{8}$ 1843 i Bergen, * $\frac{11}{6}$ 1867 med cousinen *Nina Hagerup*, f. $\frac{23}{11}$ 1845 i Bergen; dtr. af maltcontrollør *Herman Diderik Hagerup* og *Adeline Louise Falck*, enke efter skuespiller *August Werligh*.

Opmerksom paa kisforekomst i Øierhavn optog Bruun grubedrift paa Varaldsøen, der senere med fordel solgtes til et engelsk aktieselskab. Fra 78 var Bruun maltcontrollør i Bergen ¹⁾.

g. a. **Dorothea Marie Bruun**, f. ¹⁶/₉ 1850 i Bergen, hvor † ⁷/₄ 1851.

g. b. **Dorothea Marie Bruun**, f. ²⁶/₂ 1852 i Bergen.

* ²⁴/₁₀ 1871 i Kingston on Thames i England med *Godfrey Lovelace Taylor*, f. ¹¹/₄ 1839 paa Annesgift i grevskabet Tipperary i Irland; søn af proprietær *Godfrey Taylor* til Annesgift og *Anna Harc*. Han er agent og fra 79 proprietær til Grangeville ²⁾ i grevskabet Wexford, Irland. Bor i London.

10. a. *Datter*, f. ⁸/₉, † ¹⁰/₉ 1872 i Durrow i Queens County. Udbødt.

10. b. *Godfrey Taylor*, f. ⁶/₁₀ 1873 i D. Q. C.

10. c. *Nathaniel Taylor*, f. ⁵/₅ 1875 i D. Q. C.

10. d. *Florence Taylor*, f. ¹⁸/₇ 1876 i D. Q. C.

10. e. *Otto Carl Taylor*, f. ⁵/₇ 1878 i D. Q. C.

10. f. *Inga Lilian Taylor*, f. ⁶/₄ 1880 i Fethard, County Wexford, hvor † ²⁰/₃ 1885.

10. g. *Charles Taylor*, f. ⁵/₂ 1881 i F. C. W.

10. h. *Helena Violet Taylor*, f. ¹⁷/₂ 1884 i F. C. W.

10. i. *Ethel Mary Taylor*, f. ²⁰/₁₀ 1894 i F. C. W.

g. c. **Bolette Marie Berentine Bruun**, f. ¹⁷/₁₁ 1853 i Bergen.

* ⁶/₁₁ 1879 i Bergen med *Anton Bernhard Gjerding*, f. ¹³/₆ 1852 i Bergen; søn af kjøbmand *Albert Johannes Gjerding* og anden hustru *Gjertrud Christine Müller*.

Hatvor og *Helene Gjerding* i Bergen havde sønnen:

Albert Henrik Gjerding, f. 1773 i Bergen, hvor † ¹/₉ 1812 som angelmager, og hvor han var * ⁹/₇ 1793 med *Karen Monsdtr*. Deres søn var ovenn.:

¹⁾ Her deltog han med *Ole Bull* i oprettelsen af den nationale scene, og var som en meget foretagsom mand directør i forskjellige selskaber. Med levende interesse for jagt og fiskeri virkede Bruun med iver for at besætte fjeldvandene med ørret- yngel, og han var den første, som med held prøvede udklækning af fiskerogn i Bergen og som i 79 anbragte laxetrappe — i Osen i Søndfjord, hvilken gaard han købte for englænderen *Mr. Potts*; som forfærdiger af fluer og fiskestænger var han en mester.

²⁾ Han testamenteredes for livstid denne eiendom af marquisen af *Elv*. Ved sin stilling er han jevnlig udsat for fare og blev saaledes sommeren 95 skudt i hælen af en farmer, hvis kugle var beregnet paa ædlere legemsdele.

A. J. Gjerding, f. $\frac{18}{3}$ 1796 i Bergen, hvor † $\frac{18}{3}$ 1874; * 2. gang $\frac{28}{12}$ 1848 med *G. C. Müller*, f. $\frac{28}{3}$ 1821; dtr. af *Johan Philip Müller*, premierlæitn., f. 1794 i Danmark, † 1857 i Søndfjord og *Anna Ravn* ¹⁾, der blev viede i Nordfjord 1820.

Gjerding tog i 70 artium fra bergens latinskoole med laud, exam. philos. i 71 med haud, og blev cand. med. $\frac{15}{6}$ 78 med laud (18,83). Efter at have gjort tjeneste som candidat ved Rigshospitalet til $\frac{1}{5}$ 79, studerte han massage under dr. *Mezger* i Amsterdam og tog i 80 bopæl i Bergen. Her var han fra $\frac{1}{4}$ 81 -- $\frac{5}{12}$ 84 reservelæge ved det communale sygehus og har siden practiseret som privatlæge.

10. a. *Per Gjerding*, f. $\frac{9}{10}$ 1880 i Bergen, hvor † $\frac{30}{10}$ s. aar.

10. b. *Per Gjerding*, f. $\frac{18}{11}$ 1881 i Bergen, hvor † $\frac{4}{12}$ 1881.

10. c. *Per Gjerding*, f. $\frac{9}{2}$ 1883 i Berven.

10. d. *en datter*, f. $\frac{9}{8}$ 1884 i Bergen, hvor † udøbt $\frac{3}{2}$ 1885.

9. d. **Inga Bruun**, f. $\frac{4}{7}$ 1855 i Bergen.

* $\frac{3}{8}$ 1889 i Bergen med *John Berkeley Agar Hare*, f. $\frac{31}{3}$ 1863 paa Clonageera, ved Durrow i Queens County, Irland; søn af proprietær sammesteds *Patrick Hare* ²⁾ og *Eliza Westropp*. Han er proprietær til Deerpark i County Tipparary, Irland, og var practiserende dyrlæge i Pateley Bridge i Yorkshire, England. Bor i London.

10. a. *Berkeley Charles Patrick Hare*, f. $\frac{22}{5}$ 1890 i Dawlish, Devonshire.

10. b. *Georg Edward Hare*, f. $\frac{5}{12}$ 1892 i Bergen.

9. e. **Margriot Bruun**, f. $\frac{23}{7}$ 1860 i Bergen. Ugift.

9. f. **Valdis Bruun**, f. $\frac{13}{10}$ 1862 i Bergen. Ugift.

9. g. **William Potts Bruun**, f. $\frac{19}{8}$ 1871 i Bergen. Som sjømand forliste han i Amerika og gik derpaa for 3 aar i den amerikanske marine, hvori han vinteren 95 gjør tjeneste som soldat og kok ³⁾.

¹⁾ Hun var f. $\frac{25}{3}$ 1793 og † $\frac{23}{4}$ 1863 i Søndfjord; dtr. af handelsmand i Nordfjord *Tollef Lem Ravn* og *Gjertrud Stub*, en sorenskriverdtr. fra Nordfjord. (Se under Schlytter).

²⁾ Han er bror af *Anna Hare*, Taylors hustru. (Se s. 45).

³⁾ var i sommeren 95 ombord paa »Marblehead» ved Nord-Østersjøcanalens aabning, og gjør vinteren 95 tjeneste under flaademonstrationen foran Konstantinopel.

8. d. **Thor Carstensen Bruun**, f. $19/6$ ¹⁾ 1820 paa Risøen, † $30/9$ 1891 i Drammen.

* $22/1$ 1848 i Drammen med *Wilhelmine Elisabeth Thams*, f. $3/7$ 1823 i Drammen, hvor † $10/3$ 1880; dtr. af købmand *Johan Peter Thams* og første hustru *Gjertrud Magdalene Christensen* ²⁾).

1. *Daniel Petersen Thams* skal under religionsstridighederne i 1660—85 være flygtet fra England over Danmark til Norge. Navnet »Thams« antog han saa til minde om sin frelse ved at svømme over Themsen (Thames) til et dansk skib.

Han blev $21/12$ 1689 sorenskriver i Guldalen og † 1718, begr. $8/6$ i Trondhjems domk., hvor ogsaa hans anden hustru blev begr. $30/1$ 1719.

2. *Peter Thams*, f. $1/4$ 1681, † $10/4$ 1758 paa Stegen i Nordland, hvor lagmand $13/3$ 1739; justitsraad. Hans 2den hustru *Lavinia Thullin*, † $1/1$ 1765, var søster af raadmand *Jacob Thullin* i Trondhjem.

3. *Daniel Mathias Thams*, f. $17/10$ 1717 i Trondhjem, † $25/7$ 1786 i Lier. Sorenskriver i Lier, Hurum og Røken $22/1$ 1745, cancelliraad.

4. *Vilhelm August Thams*, d. $17/7$ 1745 i Lier. Eiede Dikemark i Asker 90—04. *Se Overland „Efter Arneus-Piden“: „Folketid.“ no 22. s.:*

* $2/12$ 1778 paa Bragermæs med *Marie Anthonia Schow*, f. $7/1$ 1760 paa Modum; dtr. af *Jens Clausen Schow* og *Antonette Brinck*. Deres søn var ovenn.:

5. *J. P. Thams*, f. $20/5$ 1788 i Lier, † $21/7$ 1840 i Drammen. (cfr. *Lundh.*: ætten Thams).

Bruun kom tidlig tilsjøs, førte 38—44 skibet »Emanuel« for sin far og byggede derpaa eget fartøi »Erna« hos *Førgensen* i Lauget (se s. 19). Paa tur til Narva nogen tid senere sprang ankerkjættingerne under en storm, og skibet maatte sættes paa land. I 52 købte han sammen med en hollænder et skib »Martha«, der i Christianssand blev ombygget til sælfanger. Med norsk besætning, men under hollandsk flag førte Bruun en del aar dette, senere »De Vrede«, ligeledes under hollandsk flag, hvorefter han forlod sjøen og blev assuranceagent (Scandia) i Drammen, hvor han havde bopæl fra 46. Her var han »en afholdt personlighed blandt byens gamle borgere«. (Dr. Blad).

¹⁾ Kirkebogen har f. $4/7$, hj.d. $12/7$, kirked. $1/9$. (Risør).

²⁾ Hun var f. $31/10$ 1800, † $3/4$ 1828 og dtr. af skibsrheder i Drammen *Lars Christensen*. Dennes far *Christen Thorsen* i Tvedestrand var bror af Ingeborg Thorsdtr. Tvede, der ved ægteskabet med Carsten Henriksen (thor Straten) blev Thor Bruuns oldemor. (Se s. 8 og 9).

- g. a. **Johan Peter Thams Bruun**, f. $11/3$ 1849 i Drammen, hvor † $31/12$ 1884 ugift.
- Han frequenterte 59—66 Drammens latinskole, og drev siden agenturvirksomhed i nævnte by.
- g. b. **Ingeborg Mathilde Bruun**, f. $20/5$ 1851 i Drammen.
- g. c. **Thora Wilhelmine Bruun**, f. $22/9$ 1854 i Drammen.
- g. d. **Gjertrud Birgitte Bruun**, f. $6/2$ 1864 i Drammen, hvor disse 3 ugifte søstre er bosatte.
8. e. »**Magdalene**« **Andrea Bruun**, f. $15/10$ 1822 ¹⁾ paa Risøen, † $20/7$ 1859 i Risør.

* $29/10$ 1848 i Risør med *Christen Huus Thiis*, f. $2/8$ 1817 i Risør; søn af købmand *Abraham Bøckmann Thiis* og *Hanna Marie Schlytter* ²⁾.

Thiis var indtil 1890 handelsmand i Risør, og havde efter branden i 1861 sin butik med vinhandel i egen gaard paa hjørnet af torvet og Solsidegaden. Han drev i sin tid en del skibsrhederi og trælasthandel og var fra 59—90 hollandsk viceconsul.

Efter denne sin hustrues død indgik Thiis egteskab med hendes yngre søster, 8 f. (Se nedenfor).

- g. a. **Inga Mathilde Thiis**, f. $25/2$ 1849 i Risør, hvor † $11/6$ 1856,
- g. b. **Abraham Bøckmann Thiis**, f. $17/10$ 1850 i Risør, er assuranceagent i Christiania; ugift.
- g. c. **Mathias Bruun Thiis**, f. $9/11$ 1852 i Risør.

* $9/2$ 1888 i Risør med *Benedicte Sophie Kildahl*, f. $18/2$ 1867 i Søndeled; dtr. af lensmand *Johan Emanuel Kildahl* og *Augusta Axelsen*.

- i. *John Nielsen Kildahl*, † $18/2$ 1822, 72 aar gl. i Christianssand, hvor han var graver ved domkirken og hvor * $1/3$ 1785 med *Anne Sorensdtr. Bolund*, der † $21/9$ 1820, 59 aar gl. Af mindst 7 børn var:

1) Risør kirkebog har f. $16/10$.

2) Se fam. Thiis og Schlytter. Thiis havde tidligere været forlovet med *Alvine Helene Tengelsen*, f. $20/3$ 1825 paa Øren i Søndeled, † $1/11$ 1843 i Risør af nervefeber kort før brylluppet skulde feires. Hun var dtr. af skipper og kaper *Alv Tengelsen, Øren* og *Helene Marie Eriksdtr., Frooen*, efter hvem Alvine arvede 5 243 spdl. ved skiftet, sluttet $21/9$ 1835.

2. *Søren Bolund Kildahl*, f. $^{20}/_1$ 1800 i Christianssand, hvor + $^{1}/_{10}$ 1883 som skolelærer og hvor * $^{9}/_3$ 1823 med *Gunhild Johanne Schultz* ¹⁾, f. $^{16}/_9$ 1790 i Christianssand, hvor + $^{1}/_8$ 1864; dtr. af consumptionsbetjent *Frantz Diderik Schultz* af den Christianssandske apotekerslegt og *Cecilia Johannsdtr. Lund*. Deres søn er ovenn.:
3. *J. E. Kildahl*, f. $^{30}/_1$ 1824 i Christianssand, * $^{23}/_{10}$ 1858 i Tvedt med *Augusta Axelsen* ²⁾, f. $^{19}/_{11}$ 1837 i Brækkestø ved Lillesand, † $^{23}/_8$ 1892 i Risør; dtr. af skibsfører *Svend Axelsen* og *Nille Birgitte Tellefsen*.

Fra 52 til 57 sad Kildahl paa Valders sørenskrivercontor og blev derpaa i 58 lensmand i Ose i Sætersdalen, hvorefter han har været lensmand i Søndeled fra 60 til 73 og atter fra 79 med bopæl i Risør. Her har Kildahl tillige været en heldig skibsrheder. 2 børn:

4. a. *Josefine Birgitte Kildahl*, f. $^{30}/_{12}$ 1861 i Søndeled, † $^{1}/_6$ 1872 i Risør.
4. b. *Benedicte Sophie Kildahl*, * med *M. B. Thiis*. — (se ovenfor).

Thiis har ført skibene »Hans Thiis« (Mølbach), »Plantagenet« (Ths. Aschehoug, Fredrikshald) og »Winnipeg« (C. Zernichow, Christiania), ophørte at fare i 90 og driver skibsrhederi i Risør, hvor han i 83 overtog sin fars hus.

10. a. *Augusta Magdalene Thiis*, f. $^{3}/_9$ 1893 i Chr.a.

10. b. *Johan Emanuel Kildahl Thiis*, f. $^{26}/_{10}$ 1895 i Risør.

9. d. **Christen Huus Thiis**, f. $^{26}/_9$ 1854 i Risør, hvor bosat; fhv. styrmand. Ugift.
9. e. **Inga Mathilde Thiis**, f. $^{5}/_{11}$ 1856 i Risør, selskabsdame i Chr.a. Ugift.
9. f. **Magdal Andreas Thiis**, f. $^{10}/_7$ 1859 i Risør; fra 77 kasserer i Chr.a Bank- og Creditkasse.

1) Hun var * 1. gang $^{23}/_2$ 1812 i Chr.sand med daværende »oberchirurg« paa orlogsbriggens »Lolland« *Emanuel Hvasser*, der † $^{6}/_4$ 1822 i Chr.sand, 37 aar gl., før der var indløbet svar paa hans ansøgning om licentia practicandi. En ansøgning om ansættelse som chirurg i armeen havde han tidligere faaet afslag paa. Ved skiftet efter Hvasser, $^{22}/_4$, eiede boet kun sengene, hvis klæder dog tilhørte enkens far. 2 børn:

1. *Frantz Adolf Hvasser*, f. 1815, overlevede sin far.
2. *Gabriel Hvasser*, f. $^{17}/_9$ 1817, † liden.

2) Hendes bror er:

1. *Andreas Gertinus Axelsen*, f. $^{9}/_8$ 1832 i Brækkestø, hvor skibsfører. * $^{14}/_6$ 1855 i vestre Moland med *Severine Christine Ulstrup*, f. $^{6}/_{10}$ 1836 i Lillesand; dtr. af lodsoldermand *Arnt Severin Ulstrup* og *Rebekka Dahl*.

2. *Arnt Severin Ulstrup-Axelsen*, f. $^{24}/_9$ 1862 i Brækkestø; real-art. 83, haud, cand. philos. 84, laud, cand. med. 90, laud; læge i Risør.

* $^{10}/_9$ 1891 i Sandefjord med *Margarethe Thaulow*, f. $^{5}/_{11}$ 1871; dtr. af skibsfører i Sandefjord *Jens Georg Thaulow* og *Grethe Severine Andersen*.

3. a. *Margarethe Thaulow Axelsen*, f. $^{4}/_6$ 1892 i Risør.

3. b. *Jens Georg Thaulow Axelsen*, f. $^{8}/_8$ 1893 i Risør.

3. c. *Arne Axelsen*, f. $^{6}/_6$ 1895 i Risør.

* $\frac{2}{11}$ 1895 i Tønsberg med *Mathilde Nicoline Foyn*, f. $\frac{4}{9}$ 1864 i Tønsberg; dtr. af skibsrheder *Andreas Ernst Foyn* og *Marie Foyn*. (Se s. 51).

8. f. »**Julie**« **Mathilde Bruun**, f. $\frac{23}{12}$ 1824 paa Risøen, † $\frac{16}{8}$ 1863 i Risør.

* $\frac{26}{9}$ 1862 i Risør med *Christen Huus Thiis* ¹⁾, der tidligere havde været gift med hendes ældre søster, 8 e. (Se s. 48).

9. a. **Hans Thiis**, f. $\frac{16}{6}$ 1863 i Risør, † $\frac{25}{6}$ 1883 i Vera Cruz af feber, styrmand. Ugift.

8. g. **Carsten Henrik Bruun**, f. $\frac{4}{2}$ 1827 paa Risøen, hvor † $\frac{10}{2}$ 1827.

8. h. »**Carsten**« **Henrik Carstensen Bruun** ²⁾, f. $\frac{13}{3}$ 1828 paa Risøen.

* $\frac{5}{10}$ 1859 i Tønsberg med *Maren Sybille Bull Foyn*, f. $\frac{5}{10}$ 1840 i Tønsberg; dtr. af skibsrheder *Laurentius Foyn* og *Mathilde Nicoline Bull*.

1. *Mathias Thorsen Foyn*, af en gammel sjømandslegt paa Nøtterø, † $\frac{18}{3}$ 1756 i Tønsberg, 71 aar gl., efterlod ved skiftet, $\frac{22}{4}$, en efter den tids forholde ikke ringe formue, 8571 rgdl., til deling mellem 5 børn ³⁾.

Han eiede skibene »Else Marie« (2000 rgdl.) og »Haabet« (900 rgdl.) og foruden bygaarden (2660 rgdl., med løvsøre) halvparten i gaardene nordre Foyn, Huusø og Bjørnebo paa Nøtterø (sum 1703 rgdl.). Han havde først faret som skipper og drev i senere aar foruden jordbrug og skibsrhederi ikke ubetydelig trælasthandel. Med sin 2den hustru *Ellen Guttormsdtr.*, begr. $\frac{31}{3}$ 1731, 31 aar gl., havde Foyn sønnen:

2. *Samuel Foyn*, d. $\frac{29}{8}$ 1727 i Tønsberg, hvor begr. $\frac{21}{2}$ 1786 (bisat ved choret). Han var som sin far først skipper, senere rheder og proprietær og efterlod hele 20898 rgdl. til 5 børn ⁴⁾.

* $\frac{9}{3}$ 1754 i Slagen med *Catharine Lemvig*, d. $\frac{30}{11}$ 1734 i Slagen; dtr. af *Christian Lemvig* og *Anna Lorentzdr.* fra Holmestrand.

1) *Thiis* blev:

* 3. gang $\frac{9}{10}$ 1866 i Risør med *Cecilie Catharine Thellefsen*. f. $\frac{11}{1}$ 1825 i Risør; dtr. af kjøbmand *Torkild Thellefsen* og første hustru *Karen Marie Garmann Sartz*. (Se fam.: Thellefsen). 1 barn.

1. *Karen Marie Garmann Sartz Thiis*, f. $\frac{9}{3}$ 1868 i Risør. Ugift.

2) Navnet *Carstensen* tillægges ham ikke ved daaben $\frac{4}{7}$. (Risør).

3) Foyn efterlod med 1ste hustru, *Else Evensdr.*, en datter: *Maren F.* * *Johan Koch* i Tønsberg; med 2den hustru, *Ellen Guttormsdtr.*, foruden ovennævnte *Samuel* børnene *Elias F.*, d. $\frac{15}{3}$ 1726, og *Else F.* d. $\frac{26}{2}$ 1731, der blev * $\frac{24}{6}$ 1757 i Sem med *Borre Brinch Lahn*, † $\frac{29}{11}$ 1812 i Chr.sand hos sin søn byfogden, i hvis hus han havde været i 19 aar. Endelig efterlod Foyn med 3die hustru *Karen Marie Bentsdr. Winther*, † $\frac{31}{10}$ 1761, sønnen *Thomas*, d. $\frac{4}{1}$ 1744.

4) Disse var, foruden ovenn. *Laurentius: Mathias*, d. $\frac{12}{6}$ 1756, kjøbmand (dennes søn var *Otto Foyn*, lodsoldermand i Tønsberg); *Andreas*, *Anne Marie* og *Catharine Elisabeth*. Da *Mathias* og *Andreas* havde faaet »Information og Opdragelse« i England, blev *Laurentius* ved skiftet efter sin far tilstaaet 400 rgdl. extra til skolegang i England og hver af pigerne 100 rgdl.

3. *Laurentius Foyn*, d. $\frac{3}{11}$ 1772 i Tønsberg, omkom i april 1813 paa en seiltur i Christianiafjorden; skibsfører og rheder, eier af Fadum i Sem. (Se *Klæboe*: »Svend Foyn«).

* $\frac{3}{8}$ 1802 i Sem med *Bente Marie Ager*, d. $\frac{27}{8}$ 1781 i Sem, + $\frac{18}{2}$ 1842 i Tønsberg; dtr. af inf. captein *Svend Jacobsen Ager*, + $\frac{18}{11}$ 1800 i Sem og *Karen Sophie Holst*, + $\frac{16}{8}$ 1826 i Tønsberg. Af børnene var foruden *Svend Foyn*, storkors af St. Olafs orden, f. $\frac{11}{7}$ 1809, † $\frac{30}{11}$ 1894, sønnen:

4. *Laurentius Foyn*, f. $\frac{21}{1}$ 1807 i Tønsberg, hvor + $\frac{5}{4}$ 1889. Skibsrheder, stortingsmand.

* $\frac{16}{12}$ 1836 i Sandherred med *Mathilde Noline Bull*, f. $\frac{12}{1}$ 1814 i Sandherred; dtr. af skibsrheder og gaardbruger paa Sand *Peter Nicolay Bull* og *Maren Sybille Enge*. Af børnene er:

5. a. *Marie Foyn*, f. $\frac{3}{5}$ 1838 i Chr.a. * $\frac{20}{12}$ 1859 med skibsrheder *Andreas Ernst Foyn*, f. $\frac{1}{2}$ 1831; søn af lodsoldermand i Tønsberg *Otto Foyn*. (Se s. 50 anm. 4).

6. *Mathilde Noline Foyn*, * *M. A. Thiis*. (Se s. 49).

5. b. *Maren Sybille Bull Foyn*, * *C. H. C. Bruun* (se ovenfor).

Carsten Bruun gik i 44 tilsjøs, var i 49 med marine-løitnant *Rosenqvist*¹⁾ paa et 8 maaneders navigationstogt, hvorefter han tog examen og blev saa styrmand med sin bror Thor Bruun paa sælfangeren »Martha«, som han derpaa førte 54—57. To aar senere tog han bopæl i Tønsberg og slog sig nu for alvor paa sælfangsten, førte i det følgende »Minerva« og »Sælfanger« for Tønsberg-rhedere og stod i 10 aar som captein ombord paa »Isbjørnen«, det første norske dampskib for sælfangst. For Chr.a-rhedere førte Bruun derpaa damp- og seilskibet »Harald Haarfager« i 7 aar, om vaaren paa sælfangst og om sommeren paa hvalfangst i Baffinsbugten.

I 82 byggede Bruun ved Nylands verksted hvalfangeren »Emanuel« og gjorde med den 9 togt til Finmarken. Fra 91 har han drevet rhederi i Tønsberg efter ialt at have gjort 48 togt, hvoraf 45 som chef.

Bruun eier gaarden no. 9 i Langgaden i Tønsberg og købte i 89 eiendommen »Aker« i Sem²⁾, hvor familien tilbringer sommeren.

1) *Einar Thambeskjælver Rosenqvist* udstyrede privat briggen »Pizarro« til togt for unge mænd, der her ombord lærte navigationen, samtidig som skibet gik i fragtfart paa europæiske havne.

2) Gaard no. 46, brug no. 1; 10 mark. 89 øre revid, skyld; $\frac{1}{2}$ mil fra Tønsberg. Med stor interesse for familiens historie og stedse rede til assistance har skibsrheder Bruun utrættelig bistaaet med meddelelser til nærværende arbeide, til hvis trykning han ogsaa har givet bidrag.

9. a. **Lorentz Foyn Bruun**, f. $\frac{9}{9}$ 1860 i Tønsberg, hvor † $\frac{20}{8}$ 1871.
9. b. **Magdalene Julie Bruun**, f. $\frac{10}{11}$ 1865 i Tønsberg.
 * $\frac{5}{10}$ 1888 i Tønsberg med *Victor Christiansen*¹⁾, f. $\frac{28}{6}$ 1860 i Tønsberg, søn af skibsrheder *Johan Henrik Christiansen* og *Mathilde Georgine Hvøstendahl*.
 Med real-art. 78, exam. philos. 79, blev han cand. med. $\frac{19}{12}$ 85 — alt med laud, og tjenstgjorde derpaa fra $\frac{1}{1}$ til $\frac{1}{9}$ 86 paa Rigshospitalet. Efter 5 aars praxis som verkslæge paa Selbak i Borge, nedsatte Christiansen sig som privatlæge i Tønsberg.
10. a. *Erling Christiansen*, f. $\frac{30}{3}$ 1891 paa Selbak i Borge.
10. b. *Marie Magdalene Bruun Christiansen*, f. $\frac{10}{11}$ 1892 i Tønsberg.
10. c. *Anna Mathilde Christiansen*, f. $\frac{6}{6}$ 1894 paa Aker i Sem.
10. d. *Laurentius Foyn Bruun Christiansen*, f. $\frac{27}{11}$ 1895 i Tønsberg.
9. c. **Carsten Henrik Bruun**, f. $\frac{7}{11}$ 1868 i Tønsberg. Ugift.
 Efter real-art. 87, laud, og officersexamen 90, blev han surnum.-pr.-løjtnant i 3. brigade med ancien. af $\frac{30}{9}$ 91, virkelig pr.-løjtnant 93 og overflyttedes $\frac{18}{2}$ 96 i denne egenskab til 2. brigade. I aarene 91—93 studerte Bruun ved Berlins høiskole og var tillige $\frac{1}{2}$ aar paa Simens & Halskes contor, hvorefter han til vaaren 96 har bestyret Skiens electrolytiske fabrik.
9. d. **Marie Henriette Bruun**, f. $\frac{20}{11}$ 1870 i Tønsberg, hvor † $\frac{19}{3}$ 1881.
9. e. **Lorentz Foyn Bruun**, f. $\frac{20}{10}$ 1875 i Tønsberg, var skytter med »Castor« af Sandefjord paa hvalfangst i Sydishavet og er nu matros med dampskib.
9. f. **Svend Foyn Bruun**, f. $\frac{1}{12}$ 1883 i Tønsberg.
8. i. **Susanne Bruun**, f. $\frac{14}{10}$ 1829 paa Risøen. Bor i Christiania.

¹⁾ Slegten skriver sig fra Goen i Tjøømø.

* $27/2$ 1855 i Risør ¹⁾ med *Edvard Johan Hambro Sontum*, f. $7/8$ 1828 i Bergen, † $16/4$ 1873 i Chr.a; søn af skibsfører *Christian Fredrik Sontum* og *Helene Møller Linde*.

1. *Arnt Sontum* fra Westphalen † $11/1$ 1658 i Assens paa Fyen.

* 2. gang $8/5$ 1641 i Kjøbenhavn med bryggerdatteren *Falke Braun*.

2. *Ulrik Sontum*, f. $12/11$ 1644, * $28/2$ 1686 i Kjøbenhavn med *Nille S:ifkens*, f. $12/5$ 1651 i Kjøbenhavn, hvor † $31/10$ 1741; dtr. af vesphaleren *Lyder Stifkens* og *Margarethe Hoffmann*.

3. *Arnt Sontum*, f. $16/11$ 1686 i Kjøbenhavn, hvor † $19/3$ 1737; skriver i generalkrigscommissariatet; cancelliraad.

* $15/6$ 1715 i Kjøbenhavn med *Abel Catharina Grotschilling*, f. $17/8$ 1695 i Kjøbenhavn, hvor † $19/11$ 1769; dtr. af forvalter ved kunstkammeret *Bendix Grotschilling* og *Catharina Eilertsdtr. Zanders*. For hende gjorde Sontum indskud i »Enkekassen« 1736.

4. *Bendix Sontum*, f. $20/7$ 1731 i Kjøbenhavn, † $8/8$ 1793 i Bergen som stiftamtskriver; kammerraad.

* $28/8$ 1764 i Kjøbenhavn paa Fyen med *Barbra Maria Jahn*, f. $18/12$ 1736, † $26/9$ 1811 i Kolding; dtr. af prest til Kjølstруп *Frederik Jahn* og *Margarethe Wilhelmina Samsing*.

5. *C. F. Sontum*, f. $1/1$ 1780 i Bergen, hvor † $4/10$ 1862; skibsfører, senere hoteleier.

* $11/6$ 1812 i Bergen med *Helene Møller Linde*, f. $15/6$ 1790 i Bergen, hvor † $8/4$ 1864; dtr. af havnefoged *Nicolay Linde* og *Agnete Buckhoff*. Slegten Linde skriver sig fra Sogn. (Cfr. *W. Brandt*: Legatfam. Ameln).

2.

¹⁾ Ved bryllupsbordet blev afsunget følgende af *Henrik Ibsen* forfattede sang, hvortil manuskriptet beror i familiens eie.

»Til Hr. Capt. *Edvard Sontum* og Jomfrú *Susanna Bruun* paa deres Bryllupsdag den 27de Februar 1855.

(Mel.: Aa kjøre Vatten og kjøre Ved).

1.

Pokalen syder af Vinens Ild,
Mens Barmen svulmer høit af Glæde,
Og Venneklyngen fæster Tanken til
Den Fremtidbane, I skal træde
Gid Held og Lykke hos de unge to
Til Livets sidste Dag maa fæste Bo, —
Gid Deres Bryst
Banke med Lyst
Saa tidt de Bryllupsdagen mindes!

Dog medens her i vor glade Kreds
Det unge Brudepar vi hylde,
Der er i Verden — langt herfra et steds
Som samme Høitidsfynd opfylder;
Der er en Venneklynge kjær og tro,
som ønsker Lykke for de unge to
Se, ifra dem
Bringer vi frem
Paa Sangens Vinger en Hilsen!

3.

Og nu til Slutning et Hurra da
Fra Venner, nære og fjerne, —
Gid Herrens Øine maa med Velbehag
Om Parrets Bryllupsdagt værne!
Gid gode Engle maa ledsage dem
Gjennem Livet til et bedre Hjem;
Men indtil da
Hurra! Hurra!
For Brudeparret høit skal lyde!«

Sontum for tilsjøs fra Bergen indtil 59, da han flyttede til Christiania. Herfra førte han skibene »Kronprinsesse Louise« (N. A. Andresen) og »Blanche Marie« og her nedsatte han sig fra 69 som rheder og mægler.

9. a. **Helene Møller Sontum**, f. $\frac{5}{9}$ 1855 i Bergen.

* $\frac{5}{9}$ 1873 i Chr.a med *Niels Ludvig Julius Nielsen*, f. $\frac{24}{7}$ 1840 i Chr.a; søn af købmand *Iver Nielsen* og *Annette Nielsen*.

Han var kasserer i Chr.a Bank- og Creditkasse fra $\frac{27}{6}$ 66 til $\frac{1}{6}$ 91, da han tog afsked med pension; mægler.

Stadsveier i Christiania, dansken *Soren Nielsen* havde med sin hustru *Birthe Marie Iversdtr.* sønnen, ovenn.:

Iver Nielsen, f. $\frac{13}{2}$ 1810, † $\frac{23}{9}$ 1863 i Chr.a som købmand. * $\frac{29}{10}$ 1838 i Høland med *Annette Nielsen*, f. $\frac{2}{10}$ 1817 i Høland, hvor hendes far *Lars Nielsen* var gaardbruger.

10. a. *Aagot Nielsen*, f. $\frac{3}{6}$ 1874 i Chr.a.

10. b. *Edvard Iver Wogen*, f. $\frac{26}{2}$ 1876 i Chr.a, vil benytte Wogen som familienavn.

10. c. *Julie Nielsen*, f. $\frac{2}{9}$ 1877 i vestre Aker.

10. d. *Carsten Bruun Nielsen*, f. $\frac{2}{1}$ 1880 i vestre Aker.

10. e. *Helene Nielsen*, f. $\frac{17}{11}$ 1883 i Chr.a.

10. f. *Signe Nielsen*, f. $\frac{2}{9}$ 1890 i Chr.a.

9. b. **Mathias Wogen Bruun Sontum**, f. $\frac{6}{11}$ 1858 i Bergen.

* $\frac{3}{7}$ 1889 i Brooklyn med *Emilie Marie Eriksen*, f. $\frac{22}{7}$ 1865 i Drammen; dtr. af skibsstuver *Niels Eriksen* og *Maren Helene Wilhelmsdtr.*

Sontum for først tilsjøs og blev saa i 81 bestyrer af Svend Foyns etablissement paa Island, hvorefter han i 83 drog til Amerika. Han ernærede sig her som laxefisker og sjømand, men da hans syn svækkedes, maatte han forlade sjøen og har nu opsynet med Blue Bird's sølvminer, Butte City, Montana.

10. a. *Astrid Ragnhild Susanne Sontum*, f. $\frac{4}{5}$ 1890 i Staten Island, stat New York.

10. b. *Sigrid Olga Sontum*, f. $\frac{18}{5}$ 1893 paa Blue Bird.

9. c. **Christian Edvard Sontum**, f. $\frac{6}{2}$ 1865 i Chr.a. Blev 93 og 94 udsendt som commercial stipendiat (kr. 4 000) til Canada, hvor han tillige blev denne regjerings commerciale agent. I decbr. 90 etablerede Sontum i Christiania agentur i amerikanske artikler. Ugift.

8. k. **Henrik Carstensen Bruun**, f. $\frac{14}{3}$ 1833 i Risør, hvor † $\frac{8}{5}$ 1839.
8. l. **Hans Horn Bruun**, f. $\frac{26}{8}$ 1834 i Risør, hvor † $\frac{15}{7}$ 1835.
8. m. **Engelbreth Finne Bruun**, f. $\frac{5}{9}$ 1840 i Risør, † $\frac{6}{1}$ 1885 i St. Francisco.

* $\frac{7}{7}$ 1867 i Arendal med *Dorothea Fürst Dedekam*, f. $\frac{8}{10}$ 1844 i Arendal, bor i St. Francisco; dtr. af skibsrheder *Christopher Fürst Dedekam* og *Maren Otte Fürst* (se under Dedekam).

Bruun gik efter confirmationen 2 aar i skole i Holland og var derpaa 2 aar paa *Chr. Stephansens* contor i Arendal. Efter endnu $\frac{1}{2}$ aars skolegang i London, besøgte han som handelsreisende Frankrige, Spanien og Italien og nedsatte sig derpaa som kjøbmand i Christiania. Her gik han concours i 69 og drog saa i 70 til St. Francisco, hvor han blev translator for retten i 8 sprog og 3 maaneder jevnlige hvert aar assisterte ved »Unions Banks« opgjør. Bruun var i 5 aar bogholder ved det norsk-svenske consulat i St. Francisco.

9. a. **Christopher Dedekam Bruun**, f. $\frac{2}{1}$ 1869 i Chr.a., er kasserer hos papirfirmaet Blake, Moffitt & Towne i St. Francisco, ved hvilket han har været engageret siden 86. Huseier.

* $\frac{22}{8}$ 1894 i Berkeley, California, med *Edith Alice Jones*, f. $\frac{4}{8}$ 1872 i Portland, Oregon; dtr. af skibsfører *Charles Felix Jones* ¹⁾ og *Fennie Elliot*.

7. e. **Olene Marie Carstensen (thor Straten)**, f. $\frac{23}{3}$, d. $\frac{6}{4}$ 1803 ²⁾ i Risør, hvor † $\frac{31}{8}$ 1878.

* $\frac{6}{12}$ 1821 i Risør med *Johan Mølbach*, f. $\frac{11}{9}$, d. $\frac{20}{9}$ 1791 i Arendal, † $\frac{24}{11}$ 1851 (manu propria) i Risør; søn af skolelærer i Arendal *Bertel Mølbach* og *Maren Gundersdtr.*

¹⁾ Jones drog i sit 17de aar til Amerika fra sit fødested Lands End i England; hans hustru er født i Boston.

²⁾ Familien anser kirkebogens fødselsdatum feilagtig for $\frac{31}{3}$.

1. *Mads Bertelsen Mølbach*, begr. $22/3$ 1771 76 aar gl. i Arendal, hvor han var den første indehaver af den forenede klokker- og graverbestilling, boede paa Tyholmen og skal have været »en dansk mand«. Noget slektskab med den i Christianssand samtidig florerende slekt Mølbach har ikke ladet sig paavise. Hans hustru *Mette Christine Salvædtr. Lovold* blev begr. $13/7$ 1778, 80 aar gl., i Arendal ¹⁾, hvor deres børn blev døbte.
2. a. *Torres Christen Mølbach*, d. $15/8$ 1726, † $15/8$ 1798 i Arendal, hvor han boede som skipper, senere som kjøbmand. For mindre pengelaan sees han jevnlig at have faaet pant i omliggende eiendomme.
- * 1. gang $22/11$ 1770 i Bamble med *Helene Sørensdtr.*, † $1/10$ 1771, 36 aar gl. i barselseng med dødfødt barn; dtr. af *Soren Eriksen* paa Tangeval i Bamble.
- * 2. gang $20/8$ 1781 i Arendal med sin tidligere tjenestepige *Guri Knutsdtr. Abelviigen*, begr. $28/8$ 1782, 29 aar gl.
- * 3. gang $15/8$ 1797 i Arendal med *Tori Salomonsdtr. Berg*, der † 1798 barnløs. Sammen med hende testamenterte Mølbach under $28/8$ 1797 Arendals »Hospital« (o: aldershjem) 50 rgdl., og ved codicil af $20/6$ 1798 skjænkede han kirken 200 rgdl., der ved skiftet efter ham dog reducirtes til 123 rgdl., 35 skill.
3. *Mads Mølbach*, d. $31/8$ 1782 i Arendal, hvor begr. $25/9$ 1782.
2. b. *Johanne Mølbach*, d. $21/1$ 1728, begr. $16/4$ 1731.
2. c. *Marthe Margrethe Mølbach*, d. $9/1$ 1730, begr. $16/4$ 1731.
2. d. *Johanne Mølbach*, d. $28/3$ 1732, confirm. 1748, vistnok † ugift.

1) I anledn. forordningen af $23/8$ 1743 om ekstraskat taxerer Mølbach sin eiendom saaledes:

» — — angifver Ieg, huis ieg Er Eiende, nemlig; Et Gamel brøst feldig Vaan huus — Som blef Mig tillagt og vurderet af Sl. Jacob Torgrimsøns Stærboe for 70 rd. — Som ieg kand beviise med Mit Skiøde af d. 25. Junj 1738 — Men Som ieg Nylig hafver giort Nogen Nødvendig Reparation, Som ieg dog iche for medelst Min Slette tilstand Kand fuld føre — uden Vidre Assistens anser ieg dem nu at vere værd 100 rd.
 Guld — en liden Enchel Ring, Kand vere værd 1 - 2 m.
 Sølf — 18 lod à 2 ort Loddet er 9 -

110 - 2 -

Reede Penge og andre Eiendomme Er ieg Som en fattig mand udj. Slet tilstand dis være iche eiere af. — der Imod er min beviisselig bortskyldige giold 90 rd.

20 - 2 -

Men at denne Min Angifuelse ofver formue Er Saa Rigtig Som den Efter omstendigheder kand blifve, Vil ieg om ud fordres med Eed bekrefte,

Arendal d. 19. Nowbr. 1743.

Mads' B's' Mølbak.

2. f. *Jacob og Salve Mølbach*, d. $\frac{1}{8}$ 1737, begr. henholdsvis $\frac{14}{5}$ 1739 og $\frac{10}{8}$ 1737.
2. g. *Malene Margarethe Mølbach*, d. $\frac{10}{8}$ 1740, begr. $\frac{14}{3}$ 1742.
2. e. *Bertel Mølbach*, d. $\frac{21}{9}$ 1734 i Arendal, hvor begr. $\frac{4}{2}$ 1794. Han efterfulgte sin far som klokker og graver ¹⁾ og var tillige skolelærer.
- * $\frac{9}{3}$ 1777 (hj.v.) i Arendal med *Maren Gundersdtr.*, d. $\frac{19}{12}$ 1750 i Arendal, hvor † $\frac{29}{6}$ 1822 paa »Hospitalet« (aldershjem), hvor hun var efter mandens død; dtr. af *Gunder Knutsen* og *Dorothea Lorentzdtr.* Deres børn blev fødte i Arendal.
3. a. *Mads Mølbach*, f. 1778, confirm. 1792, var graver efter sin far, iallefald til 1796; opgives senere at have emigreret ²⁾.
3. b. *Mette Christine Mølbach*, d. $\frac{4}{10}$ 1780, begr. $\frac{7}{12}$ 1784.
3. c. *Dorothea Marie Mølbach*, d. $\frac{13}{10}$ 1784, begr. $\frac{31}{6}$ 1785.
3. d. *Mette Christine Mølbach*, d. $\frac{2}{9}$ 1786.
- * $\frac{29}{12}$ 1808 i Arendal med *Peder Mikkelsen Bager*, f. 1780, »skolelærer fra Haderslev«. Han opgives at have været lærer ved borgerskolen i Aalborg, hvorfra et par døtre i firti-aarene besøgte sin morbror i Risør.
4. a. *Bolette Marie Bager*, f. $\frac{6}{6}$ 1809 i Arendal.
3. e. *Johan Mølbach*, — se ovenfor.

Efter sin fars død blev Johan Mølbach antaget som pleiesøn af snedker *Johannes Ramløw* i Arendal og blev derpaa i 1802 optaget i byfoged *Otto Tobiesens* hus i Risør, hos hvem han i nogle aar ogsaa var volontør, indtil Henrik Carstensen tog ham paa sit contor. Her blev han en særdeles betroet fuldmægtig og forblev som saadan endog flere aar efter at have begyndt egen handel. Ved sine svigerforældres død i 1829 kom Mølbach, der da var ganske velstaaende, i besiddelse af større midler; i skibene »Johanne Marie« og »Emanuel« tog han fælles rhederi med svogeren Bruun, som meddelt side 37, og fik sig endvidere den $\frac{18}{1}$ 1830 udlagt gaarden Bosvig med sag og mølle ($20\frac{1}{2}$ skind, værdi 1 200 spdl.) samt Korshavn (300 spdl.). Det andet sagbrug i Bosvig havde han kjøbt $\frac{2}{3}$ 1829 for 110 spdl. efter *Valentin Fürst* og af Henrik Carstensen var han

¹⁾ Han har efterladt følgende udaterede regning:

» — for min Opvartning og for Graven og for alle 3 Klokkerne og efter som af Korten blev gjort i alle 3 Sønnenes Nærværelse er 3 rd. Det faar jeg af Alle og enhver for den af Kort blev gjort med de 3 som betingte Graven for af Kort bryder ingen Rett.

Bertil Mølbak«.

allerede tidligere skjænket den store bygaard ¹⁾ i Strandgaden, hvori Mølbach siden 1820 havde havt sin bolig og handel.

Med eiendomme, skibe og en jevn fortjeneste af krambodhandelen som støtte, begyndte nu Mølbach trælasthandel, der strax ved de første, mere beskedne forsøg viste sig lønnende. Gjennem de følgende for skibsfart og trælastudskibning særdeles gode tider antog den større omfang, som den derimod ogsaa beholdt, da tiderne forværrede sig. Da samtidig den sikre krambodhandel var betydelig reduceret, idet den efterhvert var trængt i baggrunden og vanskjøttet, og Mølbach blev indviklet i en særdeles nærstaaende handelsfælles yderst mislige speculationer, evnede han ikke at redde sig, da der i 1848 indtraadte betydelig nedgang i handelsrørelsen, men overgav sit bo.

Activa udgjorde 46 200 spdl., hvoraf 7 586 spdl. faldt paa varebeholdningen ²⁾, som for en stor del bestod i kostbare sager i tøier og vine etc., hjemførte i tillid til den florerende selskabelighed, men nu omtrent inrealisable. Mølbach affandt sig imidlertid med sine kreditorer og gjenoptog sin virksomhed, men alle forsøg paa igjen at arbejde sig op, viste sig forgjæves — dertil var nu ogsaa

¹⁾ Denne, no. 114, var en 3-etages hvidmalet tømmerbygning, 27²/₃ alen lang og 14¹/₂ bred og indeholdt 11 værelser, dertil butikleiligheden, kjøkken og kjældere. Ved siden laa et bryggerhus med ovn, pande og 2 rappede værelser med kjældere, 1 pakbod, 1 stald med høloft, 1 baadskur, 1 svinehus og 1 hønsehus og paa bryggen 1 tømret bod med 2 rum, vognskur og materialbod — de fleste af bindingsverk, malede og tegltækkede; endelig en frugthave paa vestsiden og bryggeplads. Det hele taxeredes i 1848 til 4000 spdl. Huset laa nær der, hvor *J. C. Steens* nu ligger, og blev ikke opbygget efter branden.

Endvidere eiede Mølbach no. 113, en tømret stald (410 spdl.); no. 4 i Urene en vaaning paa 3 værelser, bryggerhus, fjøs og bod (alt: 400 spdl.); no 305 en 2-etages bod samt no. 307 et garveri med kjøkken, bagerovn og bod til barkstampe og kalk (1000 spdl.).

Den hele eiendom blev i 1848 taxeret til 5960 spdl. norsk.

²⁾ Forøvrigt var byeieendommene paa 5960 spdl., landeieendommene paa 12940, skibene paa 9850, lastebørgen paa 888 og løsbørgen paa 2022 spdl., resten var udestaaende fordringer. Under afviklingen stillede *C. H. Carstensen* sikkerhed for taxationsværdien paa skibene, der vedblev farten, samt paa tømmeret, der besluttedes solgt.

I 1851 solgtes Bosvig, 20 skind, til *Knut Severin Hansen*, hvis svigersøn *Tarald Bosvig* nu eier gaarden.

Et portræt af Mølbach, malet af *Lehman*, eies af sønnen *C. H. Mølbach* i Risør, der tillige har et i senere aar malet billede af sin mor.

concurrancen, som ved opløsningen af flere gamle huse havde faaet friere tøiler, bleven en stadig større hindring ved siden af de vedvarende daarlige tider. Da Mølbach saa i 1851 atter maatte stanse sin forretning, bukkede han under, overanstrengt som han var ved haabløse speculationer.

I kommunen var Mølbach gennem mange aar en meget benyttet mand, og i 1833 valgtes han til stortingssuppleant for Risør og Kragerø ¹⁾ og mødte som saadan paa stortinget fra $\frac{2}{3}$ for repræsentanten, grosserer i Kragerø, *Johan Christian Heuch*, der meldte forfald; han blev her medlem af næringscommitteen og af comm. om kjøbstadskatten.

8. a. **Berthel Mølbach**, f. $\frac{24}{4}$ 1822 i Risør, hvor † $\frac{29}{10}$ 1857. Ugift.

Foruden en mindre krambodhandel drev Mølbach med trælastspeculationer, indtil han i 1848 gjorde opbud samtidig med sin far.

8. b. **Thor Mølbach**, f. $\frac{28}{12}$ 1824 i Risør, hvor † $\frac{26}{8}$ 1825.

8. c. **Thor Carstensen Mølbach**, f. $\frac{21}{10}$ 1825 i Risør, † $\frac{31}{10}$ 1892 i Rockwood ved Sidney.

* $\frac{29}{12}$ 1850 i Risør med *Nicoline Marie Carstensen* (*thor Straten*), f. $\frac{18}{7}$ 1826 ²⁾ i Risør, † $\frac{22}{9}$ 1864 paa Søndeled, begr. $\frac{1}{3}$ i Risør; dtr. af jernverkseier *Carsten Henrik Carstensen* (*thor Straten*) og *Hanna Dorothea Houge*. (Se senere).

Privat dimitteret af cand. mag. *Nissen* tog Mølbach artium 43 med laud, exam. ph. 44, haud, og blev juridisk kandidat 48 med non. Ved sit egteskab blev han derpaa forvalter paa Egelands jernverk og boede her til sin svigerfars død i 1852. Han kom da i besiddelse af en formue paa 132 000 kr. og etablerede strax handelshuset »Mølbach & Thiis«, med *Mathias Sartz Thiis* (se familien Thiis) som compagnon. Medens Mølbach tog ophold paa Søndeled, hvilken eiendom han forestod for sin svigermor, bestyrede Thiis firmaet, der i flere aar nød fortrinlig fremgang og havde lovende udsigter.

¹⁾ Risør havde fælles stortingsmand med Kragerø fra 1814 til 1836.

²⁾ Familien paastaar: f. $\frac{20}{7}$.

»Imidlertid drev Mølbach paa egen haand ganske colossale forretninger med skibsbyggeri, skogkjøb og trælastspeculationer ¹⁾, og viklede sig ind i affærer, der gjorde hans private stilling uholdbar« og heraf fulgte firmaets opløsning. For den capital paa kr. 24 000, som Thiis havde lagt sig op, tilskjødede Mølbach ham under ^{19/10} 56 den store bygning²⁾ i »Solsidegaden«, hvori firmaet havde sin handel og contorer, men 1858-aaret, der med sit minimum af handelsrørelse lammede sjøfartsbyerne, paa skyndede Mølbachs fallit, huset blev draget med, og »at Thiis ikke destomindro fik sin capital reddet, skyldtes udelukkende den ædle byfoged *Finne*«.

Medens Thiis i et par aar bestyrede boets trælastudskibning, var Mølbach engageret hos jernverkseier *Aall* paa Næs, hos hvem han allerede i flere aar havde havt en for denne meget lønnende ansættelse, men forlod saa

1) Mølbach eiede en tid Sønedeled-gaardene Vormeli og Moland, $\frac{1}{2}$ hud, som han senere byttede i Lunden i Gjerrestad, og skibsverftet paa Øren, hvor han byggede skibene »Albion«, »Martha Theresia« og »Richard«. Paa Øren foregik ogsaa den eneste »streik«, som byen og omegn har været skueplads for, idet Mølbachs arbejdere i 57 nedlagde sit dagverk. Han lod derfor tilkalde 1 østlænding og 20 christianssandensere, som han ogsaa skaffede logi paa Sønedeled, hvor der blev indrettet barakke til dem i det senere omtalte »Eriksborg«. Her styrede *Erik Eriksens* svigermor *Kirsten* for alle Mølbachs arbejdere, og da der en tid var 60 personer i kosten, gik der meget til. Arbejderne levede høit: foruden daglig nybagt brød af $\frac{1}{2}$ tønne korn, kom der rigelige levnetsmidler op fra Risør, særlig mindes »sukkerbakken« : en afskaaren fjerding, der tjente som sukkerkop — og folkenes tilfredshed med sit slaraffenliv gav sig ogsaa udslag i en mangesvaret vise, hvis begyndelse lød:

Paa Sønedeled, paa Sønedeled, der er der godt at bo!
der kan vi leve rolig
i *Kirstens* gamle bolig,
nyde livet, nyde livet, med fornøielse.

Selv havde Mølbach indrettet sig i hovedbygningens 2den etage, hvor hans frue havde forstaaet at montere den 7-fags hjørnesal særdeles smagfuldt. Til eget brug havde Mølbach staaende paa stalden en prægtig sort halvblods ridehest, »Wellington«, som han i sin tid hjemførte fra England, et land, hvis moder og skikke, han gjerne efterlignede.

2) Denne, der var væsentlig opført af familien *Borthig*, blev i 1848 kjøbt for 3 000 spdl. af skibsrheder *Hans Ellefsen Dedekam* (se senere), der igjen ^{16/2} 1855 solgte den til sin svoger Thor Mølbach for 3 500 spdl. Ved auctionen efter »Mølbach & Thiis« kjøbte fru *Hanna Carstensen* huset for 3 200 spdl. Det strøg endelig med i branden og laa der, hvor skibsrheder *P. D. Prebensens* hus nu er beliggende.

Næs i 1859 og tog atter bopæl paa Søndeled. Efter herfra forgjæves at have søgt varig beskæftigelse, drog han efter familiens ønske i 1866 over Frederiksstad til Australien. Her var han først et aars tid hos sin ven *Archer* paa Grasmere, hvorefter han fra Sidney af jevnlig drog paa guldgravning. I de sidste 15 aar var Mølbach fast bosat i nævnte by, hvor han døde som en meget anset mand, hvem kommunen endog havde betroet styrelsen af en offentlig stiftelse ¹⁾.

Ved Mølbachs afreise kom sønnen til sin farmor og døtrene til sin mormor, efter hvis død deres onkel, consul *Stian Finne*, tog dem til sig.

g. a. **Johan Mølbach**, f. $19/3$ 1852 paa Egeland, hvor † $21/3$ 1852 ²⁾.

g. b. **Hanna Cassandra Mølbach**, f. $28/7$ 1853 i Risør, † $14/6$ 1861 paa Søndeled.

g. c. **Johanne »Marie« Mølbach**, f. $23/12$ 1854 i Risør.
* $6/1$ 1880 i Risør med *Henrik Carstensen Finne*, f. $27/6$ 1855 i Risør, hvor † $15/1$ 1895; søn af consul *Stian Herlofsen Finne* og *Elise Clementine Carstensen (thor Straten)*. Se senere under Finne.

g. d. »**Thora« Marie Mølbach**, f. $9/2$ 1856 paa Søndeled.
* $18/5$ 1881 i Risør med *Andreas Frederik Finne*, f. $16/12$ 1843 i Risør; søn af consul *Stian Herlofsen Finne* og *Elise Clementine Carstensen (thor Straten)*. Se senere under Finne.

g. e. **Carsten Henrik Carstensen Mølbach**, f. $27/1$ 1857 paa Søndeled. Ugift.

Efter i London at have taget styrmands- og skipperexamen, blev Mølbach styrmand paa engelske ocean-dampere ³⁾, fik i 92 barken »Lesseps« at føre for consul A. Fr. Finne og fører nu et af ham m. fl. i 95 indkjøbt skib, bark »Clara« af Moss.

¹⁾ Mølbach var en knapt middelhøi, usædvanlig vakker mand med livlig særdeles vindende fremtræden, der bidrog til at kaste glemselens slør over mangt et uoverveiet foretagende, som i hans tildragelsesrige liv nok kunde være egnet til at volde anstød. En lunefuld skjebne synes først at have ladet ham i ro, da han intet ønske mere nærrede om at gjense sit fædreland. Fra Sidney stod han i jevnlig brevveksling med sine børn, og der besøgte ogsaa sønnen *Carsten* ham i 1881.

²⁾ Han blev ligesom hans yngre smaasøskende begravet i Risør.

³⁾ Befandt sig under *Gordon-oprøret* i Alexandria, hvor han saavidt undgik at blive myrdet.

9. f. **Johan Mølbach**, f. $^{21}/_2$ 1858 paa Søndeled, hvor † $^{3}/_8$ 1859.
8. d. **Carsten Henrik Carstensen Mølbach**, f. $^{5}/_{12}$ 1827 i Risør, hvor † $^{23}/_7$ 1829.
8. e. **Carsten Henrik Mølbach**, f. $^{31}/_8$ 1830 i Risør, hvor † $^{14}/_{10}$ 1834.
8. f. **Marie Mølbach**, f. $^{5}/_3$ 1833 i Risør, † $^{5}/_1$ 1894 i Christiania.
* $^{9}/_{11}$ 1856 i Risør med *Thellef Thellefsen*, f. $^{9}/_4$ 1823 i Risør, † $^{12}/_1$ 1885 i Christiania; søn af købmand *Torkild Thellefsen* og 1ste hustru *Karen Marie Garmann Sartz*. (Se fam. Thellefsen).

Thellefsen drev i en del aar en galanterihandel i Risør, der var for elegant til at kunne bestaa i en saa liden kundekreds. Efter branden i 1861 flyttede han til Christiania, hvor han i en række aar var handelsreisende hos nu afdøde generalconsul *Peter Petersen*. Senere overtog han bestyrelsen af Akerselvens Klædefabrik, der en tid efter gik over til *Alfred Hudson & Co.*, hvor Thellefsen blev compagnon under firma: Christiania Klædefabrik.

9. a. »**Karen Marie Thellefsen**«, f. $^{15}/_6$ 1859 i Risør; musiklærerinde i Christiania. Ugift.
9. b. »**Olga Marie Thellefsen**«, f. $^{19}/_3$ 1861 i Risør. Ugift.
9. c. **Johan Mølbach Thellefsen**, f. $^{20}/_9$ 1863 i Christiania. Ugift.
- Etablerede i 1889 agenturforretning i Christiania, hvori han i 92 optog *Hans E. Heitmann* som compagnon under firma Heitmann & Thellefsen.
9. d. **Torkild Thellefsen**, f. $^{25}/_3$ 1867 i Christiania, hvor † $^{30}/_6$ 1872.
9. e. **Nicoline »Marie« Thellefsen**, f. $^{29}/_4$ 1869 i Christiania, hvor disse 3 ugifte søstre er bosatte.
8. g. **Carsten Henrik Mølbach**, f. $^{13}/_7$ 1836 i Risør.

* $^{5}/_6$ 1877 i Frederiksstad med »*Marie*« *Petrea Tøstie*, f. $^{26}/_1$ 1850 i Faaberg; dtr. af infantericaptajn, senere postmester i Frederiksstad *Severin August Tøstie* og 1ste hustru *Emilie Charlotte Lassen*. (Se under Wleugel). Barnløse.

Mølbach gik tilsjøs i 1850 med briggen »Amsterdam Paket«, hvis fører og medeier var *Hans Schlytter Thiis*¹⁾, i 57 blev han styrmand med skibet »Albion« og i 61 captein paa »Førnjot« (1) for *Hans E. Dedekam*¹⁾ m. fl., senere paa »Nordstjernen« for *Ŷ. W. Prebensen*¹⁾ m. fl. og endelig

¹⁾ Se fam.: Thiis, Prebensen og om Dedekam under C. H. Carstensen.

paa »Fornjot« (2), hvori han var medeier. I 75 holdt han op at fare og tog fast bopæl i Risør, hvor Mølbach siden har drevet skibsrhederi og befragtning. Her blev han $\frac{2}{5}$ 78 havnefoged efter consul *Hans Schlytter Houge* ¹⁾ og i 85 lodsoldermand efter *John Salvesen* ¹⁾.

Sammen med consul *A. Fr. Finne* og skibsbygmester *Bernt Tellefsen* ²⁾ købte Mølbach i 1876 Badskjærholmen af consul *Stian Finne* ²⁾ for kr. 60 000, hvorefter dannedes »Holmens Interessentskab« for skibsbyggeri og verftsvirksomhed med Finne som disponet; agent for engelsk Lloyds og skibsass. »Reform«.

I 1890 købte Mølbach nævnte consul Hougues hus ³⁾ matr.-no. 33 paa Solsiden for kr. 10 500. Han er overformynder og directør for Risør Sparebank samt medbestyrer af det Carstensenske legat.

8. h. **Susanne Mølbach**, f. $\frac{22}{4}$ 1840 i Risør, hvor hun giver undervisning i haandarbejde. Ugift.

6. d. **Per Carstensen (thor Straten)**, d. $\frac{29}{4}$ 1759 i Risør, druknede $\frac{1}{12}$ 1786 ⁴⁾. Ugift.

Han kom ligesom brødrene tidlig tilsjøs og maa allerede før 1784 have været captein, siden han i dette aar som fører af skibet »Neptunus« bragte en trælastladning til Leith. Herfra skulde han tage 64 chaldrons stenkul til Arendal til købmand *Søren Dedekam*, men stødte ved Leith og gik hjem i ballast, »da han ikke kunde reise penge til skibets reparation«. Dedekam bragte sagen for retten, men Carstensen omkom ved ulykkestilfælde forinden dommen, $\frac{27}{11}$ 1787, hvorved hans bo tilpligtedes at erstatte Dedekam efter 2 uvillige mænds skjøn.

Carstensen's forlovede, *Susanne Langfeldt Olsdtr.*, egtede senere hans bror Thor Carstensen. (Se s. 31 og 33).

6. e. **Ole Carstensen (thor Straten)**, d. $\frac{16}{8}$ 1761 i Risør, † i Lauget $\frac{1}{4}$ 1762 ⁵⁾.

6. f. **Ole Carstensen (thor Straten)**, d. $\frac{6}{1}$ 1764 i Dybvaag, † i Lauget $\frac{1}{4}$ 1764 ⁵⁾.

¹⁾ Se fam. Houge og om Salvesen under Schlytter.

²⁾ Se under Finne.

³⁾ Det blev bygget af Houge, efter branden, i 1862.

⁴⁾ Ifl. Holts kirkebog. Hans lig blev ikke fundet.

⁵⁾ Begge disse børn med sin bror *Jens Carstensen (thor Straten)*, se: 6. i., blev først begravede ved Holt, men senere af Henrik Carstensen flyttede herfra til

6. g. **Else Carstensen** (thor Straten), d. $15/6$ 1765 i Risør, begr. $13/7$ 1800 i Dybvaaq.

* $19/3$ 1785 i Holt med *Clemet Persen*, d. $13/1$ 1766 i Dybvaaq, † $15/9$ 1802 paa Iviza; søn af skibsfører paa Borøen *Peder Clemetsen* og *Tarjer Olsdr.* (Se tillæg til Legatfam.).

Udgaaet af en gammel sjømandsslegt paa Borøen var det selvsagt, at Clemet Persen strax efter confirmationen drog tilsjøs, og han maa ogsaa have gjort omtrent den første tur som Else Carstensens tæstemand, idet hendes bror Henrik i lang tid skal have søgt at hindre denne hendes forbindelse med den vistnok statelige, men fattige unge mand. Der blev dog fred og forsoning, da Persen viste sig som en særdeles dygtig sjømand, som Carstensen endog skyndte sig at faa i sin tjeneste, idet han i 1785 satte den kun 19-aarige svoger til captein paa briggen »Anne Marie«¹⁾, som han eiede størsteparten i og var rheder for.

Dette skib førte Persen siden — som eier af en $1/24$ -part og med 24 rgdl. i maanedlig hyre — dels i trælastfart paa Irland og dels i fragtfart i Middelhavet, og her ombord døde han i Ivizas havn paa reise fra Alicante til Konstantinopel. Jens Aanonsen Bie førte skibet hjem. (Se s. 11).

Den $19/7$ 1794 fik Persen skjøde paa 8 skind i vestre Sandøen, »Rægevig«, i Dybvaaq ved mageskifte med

Søndeled, hvor de blev begravede $24/8$ 1810, samtidig med moderen, i det Carstensenske familiegravsted. Her satte han paa deres grav en sten med følgende inscription:

»Læser | Denne Steen er et Vidne om 3de Brødre | Som ere fødte i Lauget under Holt Sogn | Og hvis afsjælede Legemer Ligger Her | Giemte; Ao. 1761 in Decemb. blev | *Ole Carstenson* fød og døde 1762 in April; | 1763 in Januar Er | *Ole Carstenson* Fød og døde in April 1763. | 1770 den 4de Marts blev *Jens Carstenson* | fød og Døde in Marts 1774 | Deres Livstid var kun kort | Og lykosalig er den, som efterligner dem i Uskyldighed.« (Se s. 8).

Det vil sees, at inscriptionens fødselsdata intetsteds svarer til kirkebøgernes, og hvad dødsdata angaar, er Holts kirkebøger for 60-aarene meget ufuldstændige.

¹⁾ »Anne Marie« solgtes i 1803 for 10 944 rgdl.; dets størrelse opgives ikke, men en trælastladning, det lossede i Yarmuth i 1801, indbragte 491 £. og en saltladning paa 1 826 tønder, hvoraf de 230 gik til Risør og resten til Drammen, beløb sig til 4 365 rgdl.

Mandskabet paa »Anne Marie« var i 1801: »sturmænd: *Jens Aanonsen Bie* (s. 10) og *Niels Hersch*, baadsmand *Peder Nielsen*, tømmermand *Niels Clemetsen*, matroser: *Jonas Olsen*, *Gunder Sorensen*, *Ole Halvorsen* og *Jens Corneliussen*, dreng: *Cornelius Reinels*..

Gunder Gundersen, der istedet fik 1 skind, »Kilen«, i Sandnæs i Tromø, som Persen havde eiet siden 1786 og 590 rgdl. i mellemlag ¹⁾); denne eiendom med bebyggelse blev i 1803 solgt til hans bror *Ole Pedersen* ²⁾ for 1 850 rgdl. Efter 1 aars ophold i Lauget, boede Persen paa Borøen, indtil familien i 1794 tog bopæl i Rægevig.

Ved skiftet efter begge egtefæller, $\frac{7}{5}$ 1803, blev boet paa 5 437 rgdl. til deling mellem 7 børn ³⁾, hvis værge blev Henrik Carstensen, der strax tog sine myndlinge med til sit hjem i Risør, hvor de med flere søskendebørn fik undervisning af huslærer ⁴⁾. De forblev hos ham indtil myndighedsalder eller giftermaal, da de fik sin fulde arv udbetalt. (Se s. 30).

7. a. **Ingeborg Persen**, f. i Lauget, d. $\frac{22}{5}$ 1785 i Holt, † $\frac{23}{3}$ 1852 paa Trondalen i Søndeled, begr. $\frac{31}{3}$ i C. F.-g.

¹⁾ Ifølge et tingsvidne, Persen lod optage $\frac{13}{10}$ 1794, fremgaar: »Rægevig paa vestre Sandøen er 8 skind af skyld og af den beskaffenhed, at derpaa aarlig kan fødes 5 à 6 kjør, at skoven kan afgive fornødent brændefang til husbrug, at til brugt hører 5 skibsringe, at vaanings- og udhusbygningerne er i god stand og at gaarden ligger særdeles bekvem ved søkanten«. Den blev da værdsat til ialt 1 000 rgdl.

²⁾ Begge Clemets brødre, nævnte *Ole* og *John Pedersen* blev skibsførere for H. Carstensen, den første af »Adeona« (1), den anden af »Comerzien« (24 læst). »Adeona« var dengang Risørs største skib, 250 tons fuldrigger med faste bramseil og 17 mands besætning; begge skibsførere var »Nordsjøcapteiner« (3: deres skibe gik i Nordsjøfart), og om de end fugtede sine talenter af og til, tjente de gode penge og var raske og uforfædede. De var ogsaa »af de mange brave skippere, som var humane og sjelden skiftede mandskab i en tid, da tampen svaiede ombord i mange skibe, — for dispotismen regjerede paa sjøen ligetil 1850, skjønt Norges frihed var af 1814«.

Disse mænd efterlod sønner, der blev udmerkede sjømænd og fik skibe at føre for handelshuset Carstensen. Saaledes vandt *Per Johnsen* som captein paa »Vennerne« (lille) særlig ry for held og snarraadighed; han lod i en mørk høstnat skibet langsomt glide ind under kysten, men kom ind i tæt taage og var snart ude af bestiket; han lod det dog endnu længe glide — saa rautede pludselig en ko saadan ganske i nærheden, og skipperen kastede ankeret! Det viste sig om morgenen, at han laa udenfor sit hus paa Borøen!

³⁾ Sønerne *Per*, *Carsten Henrik* og *Jens Persen* fik hver 1 087 rgdl. 1 m. $\frac{14}{5}$ skill. og døtrene *Ingeborg*, *Tarjer*, *Karen* og *Else Persen* hver 545 rgdl. 2 m. $\frac{19}{5}$ skill. Om disse børns arv efter sine morforældre se s. 9.

⁴⁾ Denne fortælles at have været en dansk officer, der maatte forlade sit fædreland, fordi han havde trukket blank mod sin far i harme over ved sin hjemkomst fra felten at finde denne gift med hans forlovede.

* 1. gang 1808 i Risør ¹⁾ med *Mogens Bentzen Riegels*, f. ²³/₉ 1776 paa Kongsberg, † ³/₆ 1828 paa Egelands jernverk, begr. ¹⁰/₆ i C. F.-g. ²⁾); søn af oberbergamtskriver *Andreas Riegels* og 2den hustru *Anne Hermine Bentzen*. (7 børn).

* 2. gang ⁸/₆ 1833 paa Egeland med *Sven Wennerberg*, d. ¹³/₃ 1798 i Wenersborg, † ²/₆ 1841 af slag paa Egeland, begr. ¹/₆ i C. F.-g.; søn af købmand *Sven Wennerberg* ³⁾ og *Anna Catharina Hernwall*, der blev viede i Wenersborg ¹⁰/₇ 1785. (Uden børn).

1. *Andreas Riegelsen*, begr. ⁷/₈ 1732 »med nyt sørgelin og stort ligklæde«, i Nakskov kirke, hvor * ²¹/₆ 1708 med *Karen Pedersdtr. Holm*, f. 1690 + 1760. Han nævnes som »en af de 3 anseligste og rigeste købmænd i Nakskov, der eiede gaard paa Gaasetorvet, og hvis enke byggede det smukke, kobbærtækte capel paa nordsiden af kirketaarnet, der i begyndelsen af aarhundredet blev nedrevet, fordi der skal have manglet capital til dets vedligeholdelse. Med sin mand betænkte hun den lærde skole med et legat og oprettede tillige 2 boliger for 4 fattige. Deres efterkommere nød en tid lang stor anseelse« ⁴⁾. Af 4 sønner og 3 døtre var:

2. *Lucas Riegels*, f. ⁹/₁₁ 1713 i Helsingør, † ¹/₈ 1784 paa Kongsberg. Bergamtskriver søndenfjelds 1765, schichtmester ved sølvverket, secretær i Rentekammeret ⁸/₆ 1771 til ¹⁰/₇ s aar, da han efter ansøgning atter fik sin tidligere stilling; kammerassessor, bergassessor.

Med sin hustru *Mette Marie Harding*, begr. ¹⁷/₇ 1777 paa Kongsberg, nær 63 aar gl., havde han mange børn, hvoraf:

3 *Andreas Riegels*, d. ¹⁰/₇ 1746 paa Kongsberg, hvor † ¹⁰/₄ 1811; schichtmester og 1776 oberbergamtskriver.

* 1. gang ¹⁷/₁₁ 1772 paa Kongsberg med *Vibeke Margarethe Bang* ⁵⁾, begr. ⁷/₇ 1774 paa Kongsberg, 28 ¹/₂ aar gl., dtr. af kammerraad *Niels Christian Bang* og 2den hustru *Ulrica Eleonora Schwane*. Hun havde tidligere været gift med *Hans Toneby*, prest til Nykjøbing paa Falster og med bergmedicus *Nicolay Nissen Storm* paa Kongsberg.

¹⁾ hj.viet hos Henrik Carstensen. Kirkebogen mangler.

²⁾ Hans grav er dækket af en jernplade, som H. Carstensen lod støbe paa Egeland, med følgende inscription: »Her under | Giemmes Støvet | af | Forvalter | *M. B. Riegels*, | Fød paa Kongs Berg | Den 22 Septemb. 1776, | Død Paa Egelands Jern | Wærk den 3 Juni 1828 | Efter 20 aars Ægteskab | Sammen avlede 7 Børn | Hvor Af Enken | Med 1 Søn og 4 Døtre | I Hans Tidlige Bort Gang Begræder | Savnet af En god Mand | og øm | Fader«.

³⁾ Hans øvrige børn var: *Anna Kaisa*, f. ⁷/₃ 1786, † ¹⁷/₁₂ 1789; *Lars*, f. ⁸/₆ 1787; *Anna Kaisa*, f. ¹²/₇ 1789, *Ulrica Christina*, f. ²³/₈ 1791; *Niclas*, f. ²³/₆ 1794 og *Ulrica Maria*, f. ²³/₉ 1801.

⁴⁾ Ifl.: *Friis*: Mindeblade om Nakskov Fortid.

⁵⁾ Af dette egteskab var kun sønnen: *Nicolay Storm Riegels*, f. ¹⁶/₆ 1774 paa Kongsberg, † ⁵/₃ 1809 i Eidsberg som sorenskriver. Han blev * ³/₇ 1802 i Drøbak med *Christiane Theodora Grøgaard*, f. ²³/₁₀ 1765, † ⁹/₁₁ 1827; dtr. af

* 2. gang $\frac{3}{11}$ 1776 i Skien med *Anne Hermine Bentzen*, d. $\frac{21}{4}$ 1753 i Skien, + $\frac{25}{12}$ 1818 paa Skavanger ved Kongsberg; dtr. af borgermester i Skien, justitsraad *Mogens Bentzen* og *Sophie Heltzen*, hvis descendenter — altsaa ogsaa Riegels's — har adgang til et af hendes morbror, *Peter Vogt*, oprettet legat. Foruden 3 dødfødte børn havde Riegels af zdet egteskab:

4. a. *Mogens Bentzen Riegels* — se ovenfor.
4. b. *Vibeke Margarethe Riegels*, f. $\frac{4}{11}$ 1777 paa Kongsberg, hvor + $\frac{10}{12}$ 1838 ugift.
4. c. *Lucas Riegels*, f. $\frac{23}{10}$ 1778 paa Kongsberg, hvor begr. $\frac{6}{8}$ 1779.
4. d. *Marie Sophie Riegels*, f. $\frac{30}{9}$ 1781 paa Kongsberg, hvor + $\frac{21}{6}$ 1828 og hvor * $\frac{24}{5}$ 1812 med kjøbmand, senere myntgardein *Ole Koht*. (Se nedenfor).

Riegels havde i flere aar været i tjeneste hos *Diderik Cappelen* i Skien, da han i 1807 blev Carstensen's forvalter paa Egeland, hvor han dog først fra 1819 af tog fast ophold. I den mellemliggende tid controllerte han verket kun under jevnlige besøg, idet han i 1809 som constitueret postmester var bosat paa Kongsberg og i det følgende paa gaarden Laugerud i Sandsvær. Denne eiendom med Svenskerud og »Eremitage«, af skyld 7 daler, 17 skill., havde Henrik Carstensen kjøbt for 2800 spdl. og givet Riegels til brug, og ved dennes død skjænkede Carstensen den ved gavebrev af $\frac{5}{11}$ 1832 til hans børn, idet dog enken, der senere ved skiftet efter Riegels, $\frac{24}{8}$ 1835, fik boets øvrige eiendele, 650 spdl, skulde nyde godt af gaardens renter, indtil døtrene blev myndige eller gifte ¹⁾).

Paa en reise i Sverige i 1831 gjorde *C. H. Carstensen* (se 7. f.) bekjendtskab med Sven Wennerberg, hvis dygtighed som ingeniør foranledigede, at han paa stedet blev engageret som forvalter paa Egeland efter Riegels. Aaret efter tiltraadte han posten og viste megen dygtighed saavel under ledelsen af arbeidet som ved opførelsen af flere verksbygninger ²⁾). Ved hans død, kjøbte enken gaarden Trondalen og tog bopæl her.

prest til Skibtvedt *Niels Christophersen Groggaard* og *Hedvig Møllerup*; hun var da enke efter provst *Henrik Stoltenberg* i Aas og blev gift 3. gang med høiesteretsassessor *Fjergen Wilhelm Brochmann*.

¹⁾ Af Riegels, der var en liden og sør mand, findes en silhouette i familien.

²⁾ Contorbygningen kaldes endnu »Wennerberggaarden« efter ham. I en artikel: »Hvad jeg har oplevet«, i »D.-Vestl. Tid.« har skolelærer paa Egeland, senere i Barbo, *G. Sørensen*, i sin tid givet nogle historier tilbedste fra sit modgangsrige liv; iblandt disse findes ogsaa noget om »forvalteren«, der var en høi og kraftigbygget mand med fyldigt brunt haar og helskjæg.

8. a. **Henrik Carstensen Riegels**, d. $16/1$ 1809 paa Kongsberg, † $25/2$ 1830, begr. $10/3$ i Sandsvær. Ugift. Han var assistent hos sin far paa Egeland og overtog efter dennes død driften af Laugerud. Paa reise herfra i 1830 til Egeland fandtes han død i slæden, »formodentlig af slag« faa timers vei fra gaarden¹⁾.
8. b. **Andrea Hermine »Nicoline« Riegels**, f. $5/7$ 1810 paa Laugerud, † $30/9$ 1895 i Christiania.
- * 1. gang $27/2$ 1834 paa Tjendalen med *Carl Stiolin Bie*, (Se s. 13).
- * 2. gang $26/7$ 1840 i Risør med *Fens Emil Fensen*. (Se s. 13).
8. c. **Elise Clementine Riegels**, f. $21/6$ 1811 paa Laugerud, † $24/6$ 1854 paa Trondalen; aandssvag og døvstum. Ugift.
8. d. »**Sophie« Benedicte Riegels**, f. $27/1$ 1813 paa Laugerud, † $17/10$ 1848 paa Omland i Søndeled, begr. i C. F.-g.²⁾
- * $19/12$ 1842 i Søndeled med fættteren *Andreas Riegels Koht*, f. $20/3$ 1815 paa Kongsberg, † 1854 ved forlis paa Atlanterhavet; søn af myntguardein *Ole Koht* og *Marie Sophie Riegels*.
1. *David Koht*, begr. $3/4$ 1697 paa Kongsberg, 87 aar gl., havde sønnen:
 2. *Stephan Koht*, begr. $1/6$ 1728 paa Kongsberg, hvor »*hustruen*« begr. $9/8$ 1725.
 3. *David Koht*, † $17/6$ 1738, nær 58 aar gl., paa Kongsberg, hvor * $25/8$ 1705 med *Anna Sabine Jacobsdtr.*, begr. $10/4$ 1738, 58 aar gl.
 4. *Stefan Koht*, d. $9/4$ 1713 paa Kongsberg, hvor begr. $10/5$ 1780, smed, og hvor * $16/1$ 1742 med *Christina Pedersdtr. Hoff*.
 5. *David Koht*, f. $8/2$ 1749 paa Kongsberg, hvor * $4/4$ 1784 med *Birthe Olsdtr. Nielsen*. Schichtmester. Deres søn var:
 6. *Ole Koht*, d. $5/2$ 1787 paa Kongsberg, hvor † $14/10$ 1835 og hvor * $24/6$ 1812 med *Marie Sophie Riegels*. Kjøbmand, senere myntguardein. (Se ovenf. Riegels).

Koht kom som søstersøn af forvalter Riegels tilsjøs med Henrik Carstensens skibe, blev i 44 captein og førte skibet »Albion«, med hvilket han gik under paa reise fra Antwerpen til Quebec.

¹⁾ Historierne om, at han skulde være frosset ihjel, ja endog dræbt, er helt ubegrundede.

²⁾ Hendes grav dækkes af en paa Egeland støbt jernplade med en kort inscription, hvori hun feilagtig angives f. 1814.

Han eiede gaarden Omland¹⁾ i Søndeled, hvor enken forblev boende.

9. a. **Olinda »Sophie« Koht**, f. $\frac{5}{9}$, 1843 paa Omland, kom efter sin mors død med nedenn. søster til Trondalen, hvorpaa begge søstre efter kortere ophold hos mødrene slegt tog ophold i Christiania. Ugift.
9. b. **Inga »Margarethe« Riegela Koht**, f. $\frac{25}{6}$, 1845 paa Omland; bor i Christiania. Ugift.
8. e. **Andreas Riegels**, f. $\frac{9}{1}$, 1815 paa Laugerud, hvor † $\frac{3}{3}$, 1817.
8. f. **Andreas Riegels**, f. $\frac{7}{3}$, 1817 paa Laugerud, hvor † $\frac{16}{2}$, 1819.
8. g. **Anne Hermine Riegels**, f. $\frac{8}{9}$, 1822 paa Egeland, † $\frac{6}{6}$, 1846 paa Trondalen (C. F-g.). Ugift.
7. b. **Tarjer Persen**, d. $\frac{3}{12}$, 1786 i Risør, † $\frac{2}{1}$, 1838 paa Gloppe i Søndeled.
* 1811 i Risør²⁾ med fætteren *Gustav Jensen*, d. $\frac{21}{9}$, 1788 i Holt, † $\frac{3}{3}$, 1868 paa Gloppe; søn af *Jens Gustavsen* og *Ingeborg Carstensen (thor Straten)*. Se under Jensen.
7. c. **»Karen« Helene Persen**, d. $\frac{3}{9}$, 1788 i Risør, hvor † $\frac{5}{12}$, 1859.
* $\frac{10}{11}$, 1808 i Risør²⁾ med *Hans Eilert Steinfeldt*, d. $\frac{28}{1}$, 1780 i Viborg, † $\frac{26}{12}$, 1858 i Risør; søn af guldsmed *Eilert Hansen Steinfeldt* og *Charlotte Augusta Aubert*.
1. *Eilert Hansen Steinfeldt*, guldsmed, senere consumtionsbetjent i Viborg og hvis slegt³⁾ kom fra Steinfeldt (Steinfeld) i Ostfrisland, var en nær slegtning (søn?) af cancelliraad *Hans Eilertsen Steinfeldt*, † 1779 i Randers, 76 aar gl., som med sin hustru *Catharine Marie Foss*, † $\frac{7}{10}$, 1784 i Randers, 88 aar gl., oprettede flere legater, der ogsaa er kommet den norske gren af slekten tilgode.

1) Ved skiftet efter Koht $\frac{23}{1}$, 1855 vurderedes Omland, »maadelig dyrket«, til 1 500 spdl., hvoraf 800 for jordveien, 450 for husene og 250 for naaleskoven. 2 kjør, Mailin og Sterneros, ansaaes værd 14 og 12 spdl., og 4 faar for hvert 1 spdl. Det hele bo blev paa 1 741 spdl.

2) hj.v. hos H. Carstensen. Kirkebogen mangler.

3) Foruden presten til Albæk og Voer *Jens Hansen Steinfeldt*, f. 1669, † 1743, hvis far var tingskriver ved Sorø *Hans Pedersen*, og som efterlod børn, kan nævnes en *Christine Stenfeldt*, der omkr. 1510 var enke efter *Eiler Juul* til Kokholm. (Se *Wiberg's* danske Prestehistorie og »Saml. til jydsk Hist. og Top.« 2. R. 1).

En giftmand *Michael Steinfeldt* † $\frac{24}{1}$, 1804 i Chr.sand som sjømand med en skipper fra Danzig.

- * $18/7$ 1766 i Graabrødre kirke i Viborg med *Charlotte Augusta Aubert*, begr. $21/8$ 1787 i Viborg, 45 aar gl. Saavel i vielsesbrevet, dat. $16/6$ 1766, som i kirkebogen kaldes hun *Aubert*, hvilket dog med stor sandsynlighed er en forkortelse af *Aubertin*, et navn, der netop forekom i Viborg, medens *Aubert* var ukjendt. Hun kunde saaledes været en sønne-datter af den fra Frankrige indvandrede *Simon Aubertin*, der var kok hos *J. Rosenkrantz*, og med sin hustru *Helene Fogth* bl. a. havde sønnen *Johannes Aubertin*, student fra Viborg 1736, prest til Hyllinge og Lyngby.
2. a. *Johanne Catharine Steenfeldt*, d. $9/6$ 1767 i Viborg, hvor begr. $7/3$ 1771.
 2. b. *Peter August Steenfeldt*, f. $21/6$, d. $12/6$ 1768 i Viborg, + $26/12$ 1847 »aandelig død i flere aar«, prest til Korup. * 1793 med *Catharine Marie Dahl*, f. $10/7$ 1760, + $6/3$ 1827; dtr. af *Damianus Thomsen Dahl*, prest til Dalbynder. (Flere børn).
 2. c. *dødfødt datter*, begr. $14/6$ 1773 i Viborg.
 2. d. *Hans Steenfeldt*, — se ovenfor: 7. c.
 2. e. *Damianus Steenfeldt*, der i 1815 (sammen med en marineløitnant *Hellerup*) var fadder i Risør til »hans broders« datter. Han var kjøbmand i Odense og ugift.

Steenfeldt kom til Risør som sjømand med et skib, der tilhørte den her bosatte danske kjøbmand *Jens Marstrup* (se under 7, g.), og blev ogsaa fører for ham, senere for Carstensen og sees som saadan endnu i 1818. Efter at have forladt sjøen, drev han en kort tid handel og kom derefter paa handelshuset Carstensens contor, hvor han forblev resten af sit liv. Han var fra 1834 hollandsk viceconsul.

I 1813 eiede han matr.-no. 23 i Kirkegaden, assureret for 840 røgd., dette blev dog senere afhændet. Den $1/5$ 1815 kjøbte han presten *Størens* tidligere hus af daværende eier kjøbmand *Jacob Rendtler* for 6 000 røbd., og dette blev saa paa auctionen $11/10$ 1860 efter enkefru Steenfeldt kjøbt af hendes børn, *Ludvig* og *Hanna Steenfeldt* for 1 200 spdl.¹⁾ H. Carstensen eftergav i sit testamente Steenfeldt den paa huset hvilende pantegjeld samt »al anden regnings-gjeld«, denne da (1835) maatte have hos ham.

¹⁾ Huset, der var i 2 etager og kvist, laa der, hvor der nu er indgjærdet have mellem *Finnes* 2 huse; det strøg med i branden 1861 og »tomten blev afstaaet til kommunen«. Hvad der imidlertid ikke strøg med i branden, det var det talrige afkom af Steenfeldts favoritkatte — for disse dyr nærede han stor passion, og han undlød ingen dag at spørge: Har kætterne faaet mad?

Steenfeldt var en velvillig stille mand, hvis liv gled rolig hen ved den hjemlige arne i familiens kred og ved contorbordet under pligtopfyldende arbejde; udenfor dette gik hans attraa ikke. Daguerrotyper af ham og hans sjelden vakre hustru beror i familien.

8. a. **Peter »August« Steinfeldt**, f. $12/3$ 1810 i Risør, hvor † $8/9$ 1846.
 * $28/11$ 1840 i Risør med *Massa Christiane Thuis*, f. $11/12$ 1816 i Risør, hvor † $10/8$ 1846; dtr. af købmand *Mads Michael Thuis* og *Christiane Schlytter*. (Se disse fam.).

Steenfeldt for som sjømand fra Risør og førte i senere aar briggen »Vennerne« (store) for Carstensen. Hans hus i Tjernevoldsgaden, bygget af *Lauritz Bang*, overstod branden i 61 og købtes senere af hans søster *Hanna Steinfeldt*. Efter hans død kom børnene til hans forældre.

9. a. »**Karen« Helene Steinfeldt**, f. $23/4$ 1842 i Risør.

* $20/10$ 1872 i Tønsberg med *Førgen »Dinus« Gjersøe*, f. $1/10$ 1850 i Tønsberg; søn af skibsfører og rheder *Førgen Jensen Gjersøe* og første hustru *Svendine Engelhardine Kierulf*.

J. J. Gjersøe, f. $20/8$ 1811 i Tønsberg, hvor † $5/4$ 1884, blev * 1. gang $19/12$ 1839 paa Strømsø med *S. E. Kierulf*, f. $29/12$ 1812 i Drammen, † $12/10$ 1850 i Tønsberg, og * 2. gang $27/3$ 1856 i Tønsberg med *Fredrikke Nicoline Walloe*, f. $11/6$ 1819 paa Raael ved Tønsberg, hvor † $28/8$ 1889.

Fra 65 til 77 var Gjersøe handelsfuldmægtig i Fredrikshald, hvor han derpaa var agent til 84, da han flyttede agenturet til Chr.a. I 88 blev han contorchef hos *Gerner* paa Moss og forblev her til 92, da forretningen gik over til Moss Aktiemøller. Siden har han drevet agentur sammesteds.

10. a. *Christian »August« Steinfeldt Gjersøe*, f. $11/7$ 1873 i Fredrikshald. Contorist i Chr.a. Ugift.
 10. b. *Svend »George« Gjersøe*, f. $5/5$ 1875 i Fredrikshald; contorist i Chr.a. Ugift.
 10. c. *Kitty Gjersøe*, f. $12/12$ 1876 i Fredrikshald; ugift.
 10. d. *Jensine Gjersøe*, f. $15/11$ 1878 i Fredrikshald; ugift.
 10. e. *Aagot Gjersøe*, f. $9/11$ 1880 i Fredrikshald.
 10. f. *Kaja Gjersøe*, f. $12/6$ 1882 i Fredrikshald.
9. b. **Massa »Christiane« Steinfeldt**, f. $9/6$ 1844 i Risør, hvor † $26/8$ 1867. Ugift.
 9. c. **Hans Eilert Steinfeldt**, f. $27/7$ 1846 i Risør, hvor † $29/7$ 1846¹⁾.
 9. d. **Augusta Steinfeldt**, (tvilling), f. $27/7$ 1846 i Risør, hvor † $8/9$ 1846.

¹⁾ Risør kirkebog har her flere feil.

8. b. »Charlotte« **Elise Steinfeldt**, f. $28/_{11}$ 1811 i Risør, † $7/_{12}$ 1842 i Fredriksværn.

* $22/_{12}$ 1840 i Risør med *Einar Tidemand*¹⁾, f. $4/_{9}$ 1811 i Kjøbenhavn, † $3/_{6}$ 1883 i Christiania; søn af oberst *Nicolai Tidemand* og *Christiane Dorothea von Fensen*.

1. *Christen Tidemand*, af en gammel Christianiaslegt²⁾, f. $13/_{10}$ 1713 i Chr.a, † $8/_{2}$ 1774 paa Strømsø, magasinforvalter paa Kongsberg, og tredje hustru *Antonette Frisenberg*, d. $23/_{6}$ 1734 i Eidanger, † $11/_{5}$ 1773 paa Strømsø (dtr. af tolder *Nicolai Frisenberg*, begr. $27/_{8}$ 1746 i Eidanger og *Antonette Andersdtr. Smith*, begr. $24/_{12}$ 1739 i Eidanger) havde sønnen:

2. *Nicolai Tidemand*, f. $30/_{4}$ 1766 i Drammen, hvor † $12/_{4}$ 1828; oberst, bekjendt som politisk forfatter.

* $12/_{10}$ 1800 i Aarhus med *Christiane Dorothea von Fensen*, f. $21/_{7}$ 1777 i Rendsborg, † $11/_{6}$ 1861 i Fredriksværn; dtr. af oberst *Ferdinand August von Fensen* og *Margarethe Eleonore Sophie Buchwald*.

3. *Einar Tidemand*. Se ovenfor.

1) *E. Tidemand* blev:

* 2. gang $26/_{7}$ 1845 i Bergen med »Karen« *Catharine Olsen Grip*, f. $26/_{10}$ 1818 i Bergen, bor i Christiania; dtr. af grosserer *Joakim Otto Grip* og *Anna Catharine Olsen*. Børn:

1. a. *Nicolai Ferdinand Tidemand*, f. $12/_{6}$ 1846 i Bergen; fra 87 læge i Montevideo. † d. 1899 i *1920's North Sea*.

* $28/_{4}$ 1879 i Chr.a med *Kamma Marie Stilling*, f. $12/_{3}$ 1856 paa Ølgod i Jylland; dtr. af sogneprest *Jacob Michael Henrik Stilling* og *Marie Gabriele Beata Kalkar*. (6 børn).

1. b. *Joakim Otto Tidemand*, f. $11/_{6}$ 1848 i Bergen, hvor † $2/_{2}$ 1848.

1. c. *Charlotte Elisa Steinfeldt Tidemand*, f. $28/_{4}$ 1850 i Bergen.

* $26/_{7}$ 1871 i Tromsø med *Eilert Rosenvinge Kaurin*, f. $21/_{10}$ 1835 i Torvestad, † $23/_{12}$ 1895 i Christiania som telegrafbestyrer, cand. jur.; søn af sogneprest *Johan Kaurin* og *Marie Hjelm*. (3 børn).

1. d. *Joakim Otto Tidemand*, f. $26/_{11}$ 1852 i Bergen, hvor † $22/_{12}$ 1853.

1. e. *Emilie Constance Tidemand*, f. $14/_{12}$ 1855 i Bergen, hvor † $24/_{9}$ 1891.

* $28/_{3}$ 1890 i Chr.a med *Hagbart Waage*, f. $26/_{4}$ 1859 i Kopervik; skibsfører i Bergen; søn af postmester *Andreas Waage* og *Judithe Hansine Grip*. (1 dtr.).

1. f. *Joakim Otto Grip Tidemand*, f. $14/_{7}$ 1857 i Bergen, procurist hos *Conrad Langaard*.

* $12/_{7}$ 1890 i Bergen med *Hanna Fredrikke Synnestevedt Isdahl*, f. $16/_{7}$ 1864 i Bergen; dtr. af kjøbmand *Johan Christian Isdahl* og *Hanna Fredrikke Synnestevedt Bors*. (1 søn).

1. g. *Anna Christiane Dorothea Tidemand*, f. $18/_{11}$ 1859 i Bergen, telefonistinde i Chr.a; ugift.

2) Se: *J. Anker*: Oberst Nicolai Tidemands Optegnelser.

»Den $\frac{5}{5}$ 1819 begyndte Einar Tidemand sin skolegang hos jomfru *Bentsen*« i Kjøbenhavn, hvor forældrene da boede, og omtrent samtidig blev han indskrevet som norsk sjøcadet. »Ved aarets slutning tog jeg (o: faderen) ham ud af skolen, som var slet, og min kone og jeg besluttede at dele hans undervisning mellem os. Denne dreng har en stærk constitution, et ædelt hjerte og er sat«. ¹⁾

Tidemand udgik fra Fredriksværns sjøkrigsskole som officer i 1831, blev pr. løjtnant i 40 og captein i 54; han constitueredes som krigscommissær og indrulleringschef i Tromsø i 61 og feirede i 81 femtiaars jubilæum som officer. Som yngre officer fôr Tidemand i nogle aar til coffardis, saaledes var han en tid styrmand paa »Speculationen« for C. H. Carstensen, og førte derpaa dampskibet »Constitutionen« ²⁾ i postfart langs kysten.

Sin fars efterladte 44 haandskrevne bøger, væsentlig af politisk indhold, testamenterede han universitetsbibliotheket.

g. a. **Nicolai Tidemand**, f. $\frac{4}{12}$ 1842 i Frederiksværn, hvor † $\frac{7}{12}$ 1842.

8. c. »**Eulalia**« **Clementine Steinfeldt**, f. $\frac{20}{2}$ 1814 i Risør, hvor † $\frac{10}{12}$ 1894.

* $\frac{7}{10}$ 1832 i Risør med *Hans Schlytter Thiis*, f. $\frac{30}{6}$ 1810 i Risør, † $\frac{31}{8}$ 1870 af colera i Landsort ved Stockholm. hvor begr. $\frac{5}{9}$ (Storkyrkoforsamlingen); søn af kjøbmand *Mads Michael Thiis* og *Christiane Schlytter*. Se disse fam.

Thiis kom tidlig tilsjøs og var captein paa brig. »Speculationen« for C. H. Carstensen fra 33 til 48, da han byggede »Amsterdam Paket«; han førte saa dette skib og derpaa brig »Thomas«, som han eiede størstedelen i, væsentlig paa Holland, Som en meget skjøn som og stadig benyttet commissionær hjemførte Thiis fra nævnte land de mere udsøgte varer for byens velstillede huse.

Thiis's hus i Strandgaden, der tidligere eiedes af kjøbmand *Niels Brogaard*, ³⁾ tilhører nu enkens bo.

¹⁾ Ifl. C. J. Anker: Oberst Nicolai Tidemands Optegnelser.

²⁾ »Constitutionen«, det første norske dampskib, blev anskaffet for postvæsenets regning og aabnede fra 1827 en regelmæssig fart paa Chr.a—Chr.sand og mellem-liggende steder. Som bekjendt var det den begejstrede modtagelse, »Constitutionen fik ved sin ankomst til Chr.a den $\frac{17}{6}$ 1829, der gav anledning til »Torvslaget«. Omtrent samtidig med »Constitutionen« sattes den næste damper »Prinds Carl«, i farten Frederiksværn—Kjøbenhavn med anløb paa opturen af Gøteborg. Se videre herom *A. Collett*: Gamle Christiania-Billeder og *L. Dietrichson*: Svundne Tider.

³⁾ Se under fam. Thellefsen.

9. a. **Hans Eilert Steenfeldt Thiis** f. $\frac{2}{1}$ 1833 i Risør, † $\frac{12}{9}$ 1866 af colera i Svartvik i Sverige, hvor begr.

* $\frac{27}{1}$ 1861 i Risør med »*Foachina*« *Christine Schweder Thiis*,¹⁾ f. $\frac{9}{4}$ 1835 i Risør, hvor † $\frac{25}{4}$ 1892; dtr. af kjøbmand *Thomas Thiis* og *Christine Nicolea Adzlerw Schanche*. Se disse fam.

Thiis førte brig »Thomas«, som han og faderen eiede, og senere bark »Hebe« for sin svigerfar. Hans enke, der hensad i uskiftet bo, købte i 91 sin fars store trægaard ovenfor dampskibsbryggen paa Tangen og indrettede dette til »Risør Hotel«, der efter hendes død fortsættes af døtrene.

10. a. **Hans Schlytter Thiis** f. $\frac{15}{10}$ 1861 paa Hellerskilen ved Risør, † $\frac{29}{10}$ 1889 i Chr.sand;²⁾ ugift, handelsreisende.

10. b. **Thomine Laurentze Thiis** f. $\frac{24}{7}$ 1864 i Risør, bestyrer »Risør Hotel«; ugift.

10. c. **Christine Nicolea Thiis** f. $\frac{10}{8}$ 1866 i Risør.

* $\frac{15}{8}$ 1889 i Risør med *Bernt Saastad*, f. $\frac{28}{3}$ 1854 i Stange, søn af gaardbruger *Anders Olsen Saastad* og *Sidsel Atlung*.

Efter artium 73, haud, og exam. philos, laud, blev han cand. jur. 84 med laud. Overretssagfører i Risør.

11. a. *Astrid Christine Saastad* f. $\frac{16}{1}$ 1891 i Risør.

11. b. *Margit Saastad* f. $\frac{5}{5}$ 1894 i Risør

9. b. »**Mads**« **Michael Thiis**, f. $\frac{6}{8}$ 1834 i Risør.

* $\frac{27}{12}$ 1864 i Risør med »*Amalie*« *Laurette Knudsen*, f. $\frac{27}{11}$ 1846 i Arendal; dtr. af snedker *Christen Knudsen* og *Aase Marie Hanssen*, efter hvis død hun i 1849 blev optaget i huset hos sin farbror, apotheker *Ole Knudsen*³⁾ i Risør.

Efter 1 aars butikjtjeneste hos Johan Mølbach var Thiis fra 51 til 58 i *H. C. Hassels* forretning i Chr.a., hvorefter han i 2 aar var handelsreisende for udenlandske huse. I 60 etablerede han, som compagnon, *I. A. H. Mathisen & Co.'s* isenkramforr. i Chr.a, bestyrede i 2 aar et filial i Risør og overtog det hele i 63. Efter i 66 at have solgt denne forretning til *I. H. Bøe* i Storgaden blev Thiis bestyrer af Hjula væveris lager og forblev som saadan til 89, hvorefter han har været agent i Chr.a.

¹⁾ Se sørgevers i »Ned. Amtstid.« $\frac{30}{4}$ 1892.

²⁾ Han formodes at være faldt overbord og druknet, da han ud paa kvelden forlod et ved bryggen liggende dampskib; hans lig blev senere fundet.

³⁾ Se under Schanche.

10. a. **Andrea Ragnhild Thiis**, f. $^{25}/_{10}$ 1865 i Chr.a.
 * $^{17}/_{11}$ 1894 i Chr.a med *Peter Ragnvald Martinius Rasmussen*, f. $^{25}/_{11}$ 1856 paa Horten; søn af toldbetjent (i Bergen) *Ole Rasmussen* og *Marthe Marie Rasmusdtr.*
 Efter tidligere at have været skibsfører er han nu bestyrer af *Ludvig Riegel's* oljeforretning i Chr.a.
11. a. *Dagny Rasmussen*, f. $^{13}/_{8}$ 1895 i Chr.a.
10. b. **Eulalia Clementine Thiis**, f. $^{29}/_{5}$ 1867 i Chr.a; ugift.
10. c. **Aagot Marie Thiis**, f. $^{14}/_{12}$ 1868 i Chr.a.
 * $^{4}/_{7}$ 1890 i Chr.a med *Christian Nicolai Paus*, f. $^{2}/_{2}$ 1864 i Brevik; søn af læge *Severin Johan Jacob Paus* og *Marie Adelaide Heyerdahl.*
 Med latinart. 84, non, og exam. philos., haud, blev Paus cand. med. i 91 med haud. I 92 værnepl. pr.løitn. i sanitetet og samme aar udnævnt til districtslæge i Loppen med bopæl i Hasvik.
11. a. *Mally Marie Paus*, f. $^{17}/_{10}$ 1890 i Chr.a.
11. b. *Severin Paus*, f. $^{18}/_{2}$ 1892 i Chr.a.
11. c. *Fin Paus*, f. $^{4}/_{7}$ 1893 i Hasvik.
10. d. **Wenche Thiis**, f. $^{16}/_{8}$ 1870 i Chr.a, assisterer ved »Thiis Hotel« i Risør; ugift.
10. e. **Hans Schlytter Thiis**, f. $^{1}/_{12}$ 1871, er som sine to yngre brødre gaaet tilsjøs efter i nogle aar at have været ved handelen. Ugitt.
10. f. **Normann Thiis**, f. $^{5}/_{12}$ 1873 i Chr.a.
10. g. **Sigurd Thiis**, f. $^{11}/_{7}$ 1875 i Chr.a.
10. h. **Massa Christiane Thiis**, f. $^{9}/_{1}$ 1877 i Chr.a.
10. i. **Mally Thiis**, f. $^{10}/_{8}$ 1878 i Chr.a.
10. k. **Dagny Thiis**, f. $^{25}/_{1}$ 1880 i Chr.a, † $^{7}/_{7}$ 1895 under badning i Nordmarken.
10. l. **Charles Emanuel Thiis**, f. $^{23}/_{5}$ 1881 i Chr.a.
10. m. **Marie Thiis**, f. $^{17}/_{7}$ 1883 i Chr.a.
10. n. **Christian Thiis**, f. $^{19}/_{4}$ 1892 i Chr.a.
9. c. »**Antonette**« **Wilhelmine Caroline Thiis**, f. $^{17}/_{7}$ 1836 i Risør, hvor † $^{18}/_{10}$ 1893.
 * $^{23}/_{4}$ 1854 i Risør med skibsfører *Jens Marstrup Persen*, f. $^{17}/_{1}$ 1822 i Risør, † $^{30}/_{7}$ 1866 i Nieuwe Diep i Holland, hvor

begr.; søn af skibsfører *Fens Persen* og *Ingeborg Margarethe Marstrup*. Uden børn. Se 7. g.

9. d. »**Christian**« **Johan Thiis**, f. 17/8 1838 i Risør¹⁾, † 24/6 1891 i Chr.a. Ugift.

Tidlig velbefaren sømand blev Thiis i 60 captein paa »Amsterdam Paket« og førte derpaa brig »Thomas« og skibet »Hebe«, hvilke hans far og hans bror H. E. S. Thiis væsentlig eiede; i de sidste aar førte han »A. W. Singleton«, som han eiede sammen med moderen.

Thiis var en sjelden godhjertet og elskværdig mand; i senere aar led han meget under daarlig hørsel.

9. c. **Carl Richard Thiis**, d. 10/8 1840 i Risør, hvor † 25/1 1841.
9. f. »**Carl**« **Richard Thiis**, f. 29/10 1841 i Risør; ugift.

Fra 57 til 60 stod Thiis i købmand *Carl Svertsens* butik i Risør, hvorefter han var i lignende tjenester i Chr.a. indtil 70, da han blev salgsmand og, noget senere, kasserer hos fabrikerier *Knud Graah*. Her forblev han til 94, da Thiis etablerede agentur; fra april 96 er han secretær og kasserer i »Chr.a. Handelsstands Forening«.

9. g. »**Hanna**« **Eulalia Clementine Thiis**, f. 26/8 1843 i Risør.

* 21/12 1869 i Risør med *Christian Houge Thiis*, f. 15/4 1843 i Risør; søn af købmand *Thomas Thiis* og *Christine Nicolea Adzlew Schanche*. Se s. 74.

Fra 60 til 67 var Thiis ved handelen i Chr.a. oprettede i sidstnævnte aar agentur i Stavanger og lod dette efterhvert gaa over til en-gros-forretning i fiskevarer. I 82 overtog han dispositionen af *Schreiner & Nielsens* tidligere hermetikforretning, hvilken han som eneieier efterhaanden har udvidet til at omfatte hermetisering af landets fleste vildt- og fiskesorter etc. med en betydelig kundekreds. Fabriken er beliggende paa Jorenholmen i Stavanger, og firmaet »C. Houge Thiis« er hædret med 13 guldmedaljer og 2 æresdiplomer.

Thiis er eier af matr.no. 52 i Kongsgaden i Stavanger.

10. a. **Hanna Eulalia Clementine Thiis**, f. 25/9 1870 i Stavanger.

* 17/10 1893 i Stavanger med befragtningsagent (90) og skibsrheder s.steds *Sigurd Ruud Gundersen*, f. 28/11 1868 i Stavanger; søn af skibsrheder *Gustav Gundersen* og *Kirsten Theodora Svendsen*.

¹⁾ Kirkebogen har feilagtig f. 14/8 og flere feil ved hans navn.

- II. a. *Randi Gundersen*, f. $21/9$ 1894 i Stavanger.
10. b. **Christine Nicolea Thiis**, f. $13/10$ 1873 i Stavanger; ugift.
10. c. **Magda Thiis**, f. $12/7$ 1875 i Stavanger, hvor † $4/4$ 1876.
10. d. **Magda Thiis**, f. $24/8$ 1876 i Stavanger.
10. e. **Thomas Emanuel Thiis**, f. $6/2$ 1878 i Stavanger, uddannes for sin fars forretning.
10. f. **Helga Thiis**, f. $6/8$ 1879 i Stavanger, hvor † $13/12$ 1880.
10. g. **Helga Thiis**, f. $27/12$ 1881 i Stavanger.
9. h. **Charles Martinius »Emanuel« Thiis**, f. $14/7$ 1846 i Risør, † $20/12$ 1877, skyllet overbord af en styrtssjø i Atlanterhavet, som fører af skibet »Hans Thiis« (eiere: hans mor og hans bror C. J. Thiis) paa reise til Hamburg. Ugift.
9. i. **Peter »August« Steinfeldt Thiis**, f. $13/10$ 1847 i Risør, † $28/4$ 1895 i Chr.a; ugift.
- I 64 kom Thiis til Chr.a i butik hos sin bror Mads Thiis og fulgte denne i 66 til Hjula væveri, hvor han siden var lagerchef, og hvor han fra 70 havde bopæl.
9. k. **Massa Christiane Thiis**, tvilling med 9. i., f. $13/10$ 1847 i Risør, hvor † $24/10$ 1847.
9. l. **Massa Christiane Steinfeldt Thiis**, f. $27/3$ 1850 i Risør¹⁾, † $18/1$ 1871 i Chr.a; ugift.
8. d. **Catharine Marie Steinfeldt**, f. $23/12$ 1815 i Risør, hvor † $27/2$ 1816.
8. e. **Carl Martin Steinfeldt**, f. $19/3$ 1817 i Risør, hvor † $26/10$ 1845; ugift.
- Efter flere aars butiktjeneste drev han i senere aar en liden handel²⁾.
8. f. **»Hanna« Caroline Steinfeldt**, f. $30/10$ 1818 i Risør, hvor † $22/1$ 1893; ugift.
- Sammen med bror Ludvig købte hun forældrenes hus i Solsidegaden (s. 70), og efter sin bror Peter August købte hun huset i Tjernevoldsgaden, der igjen af hendes arvtagerske, brordatteren *Helena Steinfeldt*, i 95 solgtes til fattigforstander *Michelsen* fra Lyngøer.
8. g. **Damine Dorothea Steinfeldt**, f. $3/8$ 1821 i Risør, hvor † $10/7$ 1854; ugift.

¹⁾ Kirkebogen har f. $17/3$ 1850.

²⁾ Han sees i 1840 »en gang for alle« at have faaet 300 spdl. i legatbidrag, udbetalt i 3 lige aarlige portioner.

8. h. **Henrikka Steinfeldt**, f. $12/1$ 1824 i Risør, hvor † $17/4$ 1834.
 8. i. »**Ludvig**« **Theodor Steinfeldt**, f. $24/3$ 1827 i Risør, hvor † $19/4$ 1875 ¹⁾.

* $30/12$ 1849 i Risør med *Anna Catharine Persen*, f. $9/9$ 1825 i Risør, † $18/6$ 1876 i Christiania (diakonissehuset); dtr. af skibsfører *Jens Persen* og *Ingeborg Margarethe Marstrup*. Se 7. g.

Steenfeldt tog navigationen i Chr.sand i 45 og fik derpaa »Speculationen« at føre for Carstensen; senere var han i 10 aar captein paa dampskibet »Risør«, en tid paa »Constitutionen« ²⁾, en sommer paa »Haakon Adelsteen« paa Krøderen og endelig paa dp.skibet »Nedenæs«. I de sidste aar førte han nu og da et seilskib, som oftest briggen »Freier«.

Tidlig vant til arbejde var vel Steinfeldt i sin tid byens dueligste og dristigste sjømand, der satte ud trods storm og uveir, naar ofte ingen turde, men desværre var ikke altid heldet med ham, saa frugterne af hans idelige arbejde ikke blev store for hans egen lod. Skjønt han overanstrengt maatte forlade sjøen, nedlagde han dog siden stort arbejde paa den del af Randvig gaard ³⁾, som hans svigermor lod ham bruge, og herunder var hans hustru ham en dygtig og utrættelig medhjælp, — de ryddede agre, tilførte jord og byggede hus, og her havde de bopæl om sommeren. Se forøvrigt side 70 og ovenf. under 8. f.

9. a. »**Jenny**« **Margarethe Steinfeldt**, f. $18/6$ 1850 i Risør.

* $25/9$ 1872 i Risør med *Olaf Henrik Foss*, f. $21/7$ 1848 i Christiania; søn af dp.skibsexpeditør *Wilhelm Foss* og *Karen Sophie Gudbrandsen*.

Seilmager i Arendal *Ole Henrik Foss* og *Else Marie Truslew* havde sønnen, ovenn. *Wilhelm Foss*, f. $30/10$ 1820 i Arendal; * $18/10$ 1847 i Chr.a (Garnisonskirken) med *Karen Sophie Gudbrandsen*, f. $21/5$ 1824 i Chr.a; dtr. af havneinspektør *Peder Gudbrandsen* og *Marthe Johnsen*. Foss, der tidligere var dampskibsexpeditør, blev i 92 copist ved Indredepartementets consulatcontor. Se forøvr. *F. Foss*: »Arendals Byes Historie«.

¹⁾ Dødsanmeldelsen i »Ned. Amtstid.« er feilagtig dateret $13/1$.

²⁾ Den $1/4$ 1854 sees presten at have holdt »tale ombord i l.. Steinfeldts fartøi for de herfra (Risør) til Amerika udvandrende«.

³⁾ Efter Mathias Bruun (s. 37) blev ovenn. *Jens Persens* enke *Ingeborg Margarethe Marstrup* eier af Randvig, hvoraf hun i 1860 solgte den største del med bygninger for 2200 spdl. til *Gilius Halvorsen*. Resten »Lille-Randvig«, en ubebygget parcel, udskilte hun til brug for sin svigersøn Steinfeldt, efter hvem den arvelig skulde tilfalde hans børn. Disse solgte saa gaarden i 1878 til sagfører *Halfdan Torp*, af hvem nævnte *Gilius Halvorsen* kort efter kjøbte den.

Foss blev officer 71 med ancien. af $10/8$ og udnævntes til captein og chef for 4de compani af Sogns landværnsbataljon i 89, siden hvilken tid hans bopæl har været paa Uren ved Damsgaard, Bergen.

10. a. *Agnes Sophie Foss*, f. $9/8$ 1873 i Chr.a, hvor † $1/1$ 1877.

10. b. *Louise Theodora Steinfeldt Foss*, f. $11/2$ 1874 i Chr.a, hvor † $6/9$ 1875.

10. c. *Ludvig Wilhelm Steinfeldt Foss*, f. $28/10$ 1876 i Chr.a; ved handelen.

10. d. *Christian August Foss*, f. $6/6$ 1878 i Ski; maskintekniker.

10. e. *Agnes Foss*, f. $11/11$ 1879 i Kongshavn ved Chr.a, † $8/2$ 1881 i Bergen.

10. f. *Hanna Cecilie Foss*, f. $5/3$ 1881 i Bergen.

10. g. *Anne Catharine Steinfeldt Foss*, f. $23/4$ 1882 i Drammen.

10. h. *Oscar Foss*, f. $14/5$ 1884 i Chr.a.

10. i. *Harry Foss*, f. $6/5$ 1888 i Ski.

9. b. **Helena Steinfeldt**, f. $12/7$ 1855 i Risør; ugift. Har i de senere aar boet i Chr.a. Se s. 77.

7. c. **Else Persen**, f. $5/9$ 1790 paa Borøen, d. $15/9$ i Risør, hvor † $1/12$ 1856.

* $14/4$ 1810 i Risør¹⁾ med *Jens Reimert Wleugel*²⁾, f. $13/7$ 1782 i Kjøbenhavn, † $19/5$ 1859 i Risør; søn af dansk admiral *Johan Peter Wleugel* og *Marie Sophie Schumacher*.

1. *Peter Carlsen Wleugel*³⁾ skal have været marineofficer i sit fædreland Holland, som han forlod for paa dansk side at deltage i krigen med Sverige. Han

¹⁾ Hj.v. hos H. Carstensen. Kirkebogen mangler.

²⁾ Ved daaben $18/7$ 1782 i Holmens kirke tillægges ham disse fornavne, og »Jens Reimert« lod han sig ogsaa kalde; ikke desto mindre faar han i dødsanmeldelsen navnene »Johan Reimer«, og det af sine egne børn! Han var opkaldt efter en morbror. I senere aar skrev han sit navn: *Wleugel*, og denne skrivemaade har hans børn bibeholdt.

³⁾ Det hollandske navn *Wleugel*, (udtales: *Flojgel*) = vinge, blev i Danmark i tyskhedsperioden forsiret til *Wleugel*, samtidig som det fik udtale som det tyske »Flügel« = vinge.

En »ingeniør *Wleugel* deltog i beleiringen af Namur i 1695«, og paa Brager-næs sees en *Hans Hanssen Flygel (Fleygel)* at være trolovet $17/1$, viet $20/2$ 1662 og $13/6$ 1662 at have havt et »barn« til daaben, for hvis noget tidlige fødsel han og hustru blev publice absolvt. $29/8$ 1662.

blev dansk sjøofficer og i 1676 chef paa »Spraglede Falk« (16 kanoner, 80 mand), deltog $\frac{23}{4}$ s. aar i tilintetgjørelsen af en svensk fregat, var $\frac{25}{6}$ med i slaget under Jasmund og $\frac{1}{6}$ i slaget ved Øland. I 1679 nævnes han som captein og var i 1680 og 82 chef paa »Gyldenløve« (54 kanoner, 300 mand). Han † omkr. 1685.

2. *Johan Peter Wleugel* blev $\frac{29}{3}$ 1700 maanedscaptein paa »Engelen« og † omkr. 1705 i Vestindien. Hans enke, *Maria Germann*, f. 1672, † 1731, egtede i 1709 *Knud Jacobsen Tommerup*, f. 1664, † 1730, prest til Hellig-geistes kirke i Kjøbenhavn, og havde med ham en dtr. *Johanne Tommerup*, f. 1710, † 1740, der blev gift 1730 med justitsraad *Johan Eskild de Falsen* til Søboe.

3. *Peter Johan Wleugel*, f. 1692 i Trankebar, begr. $\frac{16}{10}$ 1752 i Trondhjem, * $\frac{7}{3}$ 1732 i Kjøbenhavn (Petri kirke) med *Agnete Schumacher*, † $\frac{21}{12}$ 1746 i Trondhjem ¹⁾. Wleugel blev immatr. ved Kjøbenhavns universitet $\frac{2}{8}$ 1710 og traadte $\frac{8}{6}$ 1712 ind i fortificationssetaten som underconductør, blev caract. prem.løitn. i grenadercorpset $\frac{15}{12}$ 1716, virkelig prem.løitn. $\frac{25}{12}$ s. aar, inf.captein $\frac{18}{1}$ 1723 og captein i livgarden tilfods $\frac{2}{6}$ 1730. Den $\frac{18}{3}$ 1733 blev Wleugel oberstløitn. og commandant paa Munkholmen ved Trondhjem; oberst. Han havde deltaget i den store nordiske krig, 12 børn ²⁾, hvoraf:

¹⁾ I en skrivelse, Wleugel sendte generalauditøren kort efter hustruens død, og som beror bl. »Personalialia« i rigsarchivet, meddeler han, at af 12 børn er da 6 ilive, og at han agter at indsette 200 rgdl. i pensionskassen for 2 døtre, en paa 8 og en paa 3 aar; endvidere skriver han: »Jeg undseer mig for at melde min slette Tilstand, hvorudover jeg har søgt at skifte og dele med Samfrænder (bl. a. »min svoger Taxadør *Schumacher*«), det er heller ikke at undre, at jeg paa saa ringe Gage af 400 Rdl. udi 11 Aar har maattet tære af mit eget, har ogsaa Aar fra Aar settet mig i Gjæld, hvoraf exessive Renter ere vordne betalte; naar nu considereris de mange velsignede Børn, Gud har beskieret mig med og her paa saadant et kostbart Sted, kan fornuffeligen pondereris, at min Tilstand ikke kan andet end være slet« — »Min sorgfuld Tilstand maa jeg beklage, som har mist en yndig og troe Egtefælle tillige og 1000 Rdl. Enkekassen hiemfalden.«

²⁾ Disse var — foruden J. P. Wleugel s. 81 — følgende: 1. *Christian Frederik Wleugel*, f. $\frac{3}{11}$ 1733 (ifl. meddel. fra Danmark; han findes dog ikke døbt i Trondhjem og er derfor rimeligvis f. 1732 og i Kjøbenhavn) † $\frac{18}{1}$ 1759 i Kjøbenhavn; sec.løitn. $\frac{17}{1}$ 1751; ugift. — 2. *Maria Susanna Wleugel*, d. $\frac{10}{11}$ 1733 i Trondhjem, hvor begr. $\frac{19}{3}$ 1737. — 3. *Johanne Cornelia Wleugel*, d. $\frac{21}{1}$ 1735 i Trondhjem, hvor begr. $\frac{11}{9}$ 1736. — 4. *Cornelius Morgener Wleugel*, d. $\frac{29}{11}$ 1737 i Trondhjem, hvor begr. $\frac{16}{1}$ 1738. — 5. *Maria Cornelia Wleugel*, d. $\frac{8}{11}$ 1738 i Trondhjem, † 1797 i Kjøbenhavn (Garnisonen). — 6. *Eskild Germann Wleugel*, d. $\frac{11}{2}$ 1740 i Trondhjem, † $\frac{23}{11}$ 1753 i Kjøbenhavn; landcadet. — 7. »barn«, begr. $\frac{8}{3}$ 1741 i Trondhjem. — 8. *Peter Carl Wleugel*, d. $\frac{4}{4}$ 1742 i Trondhjem, hvor begr. $\frac{31}{10}$ 1744. — 9. *Hans Reimert Wleugel*, d. $\frac{27}{6}$ 1743 i Trondhjem, hvor begr. $\frac{5}{12}$ 1746. — 10. *Sophia Elisabeth Wleugel*, f. $\frac{18}{12}$ 1744 i Trondhjem, † 1798 i Kjøbenhavn, hvor * $\frac{10}{8}$ 1774 med professor *Herman Treschow* (1. søn). — 11. *Frederik Wleugel*, f. $\frac{16}{12}$ 1746 i Trondhjem, † 1762 i Kjøbenhavn (Garnisonen); indskrevet som landcadet 1753.

4. *Johan Peter Wleugel*, f. $14/2$ 1736 i Trondhjem, † $4/1$ 1825 i Kjøbenhavn, * $11/12$ 1763 i Kjøbenhavn (Holmen) med *Maria Sophia Schumacher*, f. $9/7$ 1744, † $12/2$ 1790; dtr. af etatsraad *Cornelius Schumacher* og *Elisabeth Reiersen*.

Wleugel blev sec.løitn. 1755, prem.løitn. 58, capt.løitn. 63, captein 69, com.dørcapt. 81, com.dør 89, contreadm. 96 (gage 3000 rdl.), viceadmiral 1800 og storadmiral 1812. I 1796 indtraadte Wleugel i admiralitetscollegiet og var dettes første deputerede og referent 1804—14 (gage 2000 rdl.); som saadan ledsagede han Christian VII paa Kolding slot og Rendsborg og havde under Frederik VI »ved sin militære auctoritet ved siden af *Bille* og *Bülow* stor andel i den udmerkede organisation af det nye søværn efter flaadens tab«. Den $22/3$ 1782 blev Wleugel optaget i den danske *adelsstand*. I 1801 storkors af Dannebrog, 1812 Dannebrogsmænd, 1817 ridder af Elefanten. »Han var en ædel, statens tjeneste opofret, kongen hengiven mand og velgjørende«. Se videre: Danmarks Adels Aarbog, *Thaarups* fædrenel. Nekrolog 1821—26 og *Garde*: Den dansk-norske Sømagts Historie. 12 børn, alle fødte i Kjøbenhavn, hvoraf følgende blev gifte ¹⁾:

5. a. *Cornelius Wleugel*, f. $10/10$ 1764, † $21/1$ 1833 i Kjøbenhavn. Uden børn.²⁾

* 1. gang. $26/11$ 1802 med *Fuliane Marie Holmskiold*, f. $14/1$ 1779 i Kjøbenhavn, hvor † $31/3$ 1814; dtr. af geheimeraad *Theodor Holmskiold* og *Sophie Magdalene de Schrødersee*.

* 2. gang. 1815 med *Antonette Magdalene Dorrien*, f. $28/10$ 1781 i Kjøbenhavn, † $14/8$ 1862 paa Valhøj ved Valby; dtr. af generalmajor *Liebert Hieronymus von Dorrien* og *Margarethe Catharine Adrian*.

Wleugel blev sec.løitn. 1782, prem.løitn. 89, capt.løitn. 96, captein 1803, com.dørcapt. 10, com.dør 15 og contreadmiral 28. Han commanderte blokskibet »Mars« paa 60 kanoner i slaget paa Kjøbenhavns rhed. I 1810 ridder og 1811 officer af Æreslegionen, i 1815 ridder og 1817 commandør af Dannebrog. Se forøvr. nekrolog i »Dagen« 1833 no. 24, jfr. no. 22 og *Erslevs*: Dansk Forfatterlex.

5. b. *Peter Johan Wleugel*, f. $9/8$ 1766, † $29/6$ 1835 i Kjøbenhavn. Uden børn.³⁾

¹⁾ De øvrige var: 1. *Agnete Elisabeth Wleugel*, f. $10/7$ 1768, † $7/10$ 1796. — 2. *Christian Frederik Wleugel*, f. $21/4$ 1773, † $26/9$ 1801; afsked som sec.løitn. i marinen $20/3$ 89; landinspector. — 3. *Elisabeth Christine Wleugel*, f. $28/1$ 1775, † $22/2$ 1801. — 4. *Caroline Cornelia Wleugel*, f. $26/6$ 1777, † $21/2$ 1817. — 5. *Marie Sophie Wleugel*, f. $6/9$ 1778, † $9/8$ 1779. — 6. *Marie Sophie Wleugel*, f. $1/11$ 1779, † $3/11$ 1794. — 7. *Petrea Caroline Wleugel*, f. $11/11$ 1783, † 1791. — 8. *Eskild Frederik Wleugel*, f. $2/9$ 1785, † $20/12$ 1805 i Vestindien; sec.løitn. $21/12$ 1800.

²⁾ Han adopterte sin brordatter rigsgrevinde *Schmettau*, se: 88.

³⁾ Han adopterte sin brordatter *Clementine Wleugel*, se 87, og havde »pleiedatteren« *Nicoline Christine Wleugel*, efter eget opgivende f. $30/7$ 1798, † $18/10$ 1844, der

* $\frac{2}{11}$, 1798 med *Dorothea Margarethe Lorentz*, f. $\frac{12}{3}$, 1781 i Kjøbenhavn, † $\frac{17}{6}$, 1860 i Fredericia; dtr. af generalløitn. *Diderich Carl von Lorentz* og 1ste hustru *Hedvig Margarethe de Bille*.

Wleugel blev sec.løitn. 1783, prem.løitn. 89, capteinløitn. 97, captein 1804, com.dørcapt. 12, com.dør 17 og contre-admiral 33. Han var i slaget paa rheden chef paa briggen »Mercurius«; fra 1804—30 navigationsdirectør. I 1802 fik han det militære hæderstegn af 1801, blev 1815 ridder af Dannebrog og i 1828 Dannebrogsmænd. Se forøvr. »Kjhbvns. Post« 1835, s. 515 og *Erslevs* forfatterlex.

5. c. *Johanne Sophie Wleugel*, f. $\frac{19}{8}$, 1770, † $\frac{5}{5}$, 1805 i Kjøbenhavn.¹⁾
* $\frac{18}{1}$, 1790 i Kjøbenhavn med *Jean de Coninck*, f. $\frac{17}{7}$, 1744 i Haag, † $\frac{21}{4}$, 1807 i Kjøbenhavn; søn af kjøbmand *Jean de Coninck* og *Susanne Esther de Rapin*. 6 børn.

Han var chef for det store, fornemme handelshus (vinhus) de Coninck i Kjøbenhavn, der havde betydelige filialer i Frankrige (Bordeaux); en bror af ham var en kort tid i Christiania efter at være falleret i Kjøbenhavn.

5. d. *Jens Reimert Wleugel*. Se s. 79 og nedenfor.

Jens Reimert Wleugel blev fra volontair i generalpostamtets danske secretariat og revisionscontor under $\frac{27}{10}$, 1805 udnævnt til postmester i Risør og tiltraadte dette embede i 1806. Skjønt han to aar senere, i 1808, tillige blev toldkasserer og saaledes fik en samlet indtægt af mellem 3 og 4000 spdl., maatte dog denne stilling for en adelsmand — omend af noget ny dato, saa dog med en stor-admiral til far og ellers de bedste forbindelser i fødelandet — synes noget beskedent og knyttet til et aflægs sted, men interesser fra Wleügels side gjorde ingen forandring paakrævet, og han kom saaledes til at blive den eneste danske adelsmand, der har havt sit virke i Risør.

Naar undtages, at Wleugel var blandt valgmandene til rigsforsamlingen i 1814, gav han ingen anledning til deltagelse i det communale, og ligesaa taus og stille hans system var i den gamle

egtede admiral, minister *Ove Wilhelm Michelsen*, f. $\frac{28}{1}$, 1800, † $\frac{20}{4}$, 1880; søn af raadmand i Tønningen *Christian Friederich Michelsen* og *Margarethe Christina Wallern*. Admiral Michelsen og frue besøgte i 1852 Carstensens paa Søndeled.

¹⁾ Om hende dette sørges:

»Er Qvinden Mandens Fryd, sit Huses Ære
og Moder, som fortjener Modernavn,
Ja da er hun alt, hvad hun bør være,
Sødt mindes hun da end i Gravens Favn.

Bagge.«

toldbod, hvor han forøvrigt ligesom paa postcontoret¹⁾ havde sin gode medhjælp, saa roligt gled hans liv hen i hjemmet, hvor hans smukke og evnerige hustru med føie var den ledende og meget anseede.

I de senere aar meget corpulent, saaes Wleügel gjerne at kjøre til toldboden fra sit hus i »Prestegaden«²⁾, altid alvorlig, altid den velvillige; han førte en fortrinlig pen, samtidig som han havde en ufrivillig pudsig maade at meddele sig paa, der gav anledning til talrige harmløse morsomheder³⁾.

Portræter af Wleügel og frue, malede af *Lehman*, beror i familien, ligesom ogsaa et oljeportræt af admiral *J. P. Wleügel*.

Wleügel, efter hvem skiftet sluttedes $\frac{7}{7}$ 1860 med 1098 $\frac{1}{2}$ spdl., havde fra 1820 havt brugen af gaarden Omland, der tilhørte Henrik Carstensen, og ved dennes testamente fik han i 1835 gaarden som gave. Den blev saa i 36 solgt til *Jens Fensen* (se under Jensen), der nogle aar senere afhændede den til *A. R. Koht* (se s. 69).

8. a. **Marie Sophie Elise Wleügel**, f. $\frac{22}{1}$ 1811 i Risør, † $\frac{3}{3}$ 1844 i Lexviken.

* $\frac{17}{9}$ 1835 i Risør med *Christopher Winther Scheen*⁴⁾, f.

¹⁾ Her var i mange aar *Jacob Holm*, se under Brandi, postfuldmægtig og i virkeligheden postmester.

²⁾ Forskaanet af branden i 1861 er dette hus et af de faa, der staar tilbage fra gamle dage. Det har gammelt matr.no. 280, nyt no. 68 og ligger paa høiden under fjeldet nordlig for kirken, hvortil en allé fører ned. Det er en træbygning i en etage med lofter, skygget af gamle træer og med terrasse foran. Wleügel kjøbte dette hus med tilliggende jorder $\frac{1}{6}$ 1813 for 1007 rbdl. Efter ham blev det kjøbt $\frac{21}{8}$ 1868 ved auction for 950 spdl. af hans datters svigersøn *Jens Brandi Thüs*, der igjen den $\frac{18}{6}$ 1878 solgte det for 6800 kroner til sine svogre, skibsførerne *Cornelius Bjelke* og *Marcus G. R. Moe* (se fam. Thüs).

Disse afhændede derpaa til kommunen først en grundstrækning den $\frac{24}{9}$ 1879 for 200 kroner for anlæg af vei til vandverket og derpaa $\frac{10}{11}$ 1881 for 2000 kroner et grundstykke østenfor alléen — her opførtes gymnastiklokalet — og det saakaldte »Wleügels jorde« vestenfor alléen, der nu er omdannet til park og legeplads. Endelig solgte samme eiere de ved nordøstsiden af »jordet« liggende 3 terrasser med tilliggende grund $\frac{18}{6}$ 1885 for 650 kroner til kommunen, der har føiet dem til parken.

³⁾ Der er vistnok ingen, der vil tage forargelse af et eksempel. *Wleügels* søn, cand. *P. Wleügel* havde en søndag prædiken i byens kirke og maaske ikke skilt sig saa godt fra det, som han burde — det var iallefald en borgermands mening, og det betroede han Wleügel paa hjemveien fra kirken. »Nei,» svarede toldkassereren, »men det var dog ogsaa et skeis evangelium«.

⁴⁾ *Scheen* blev * 2. gang $\frac{21}{5}$ 1849 i Trondhjem med *Marie Dorothea Vauwert Nannestad*, f. $\frac{14}{8}$ 1819 paa Storfosen i Ørlandet, bor paa Stenkjær; dtr. af overtoldbetjent, titul. assessor *Frederik Nannestad* og *Louise Christine Holtermann*. Uden børn.

$27/1$ 1809 i Risør, † $9/9$ 1850 i Porsgrund; søn af købmand *Hulje Scheen* og *Karen Sophie Winther*. (Se disse fam.).

Efter 6 aars skolegang i Drammen tog Scheen artium med haud i 28, exam. philos. med laud. præ ceteris i 29 og blev cand. theol. med laud i 33. Den $23/6$ 35 blev han udnævnt til res. capellan til Vedø og ordineredes $23/10$ s. aar af biskop *Sigwardt* i Chr.sands domkirke; prest til Lexvigen 40 og i 49 til Porsgrund¹⁾.

Scheen var i 45 fjerde og i 48 anden. stortingsrepræsentant for nordre Trondhjems amt, var begge aar medlem af justitscom. no. 2 og tillige suppleant af de i disse aar udvalgte kroningsdeputationer. »Scheen er en mand, med hvem stortinget i enhver henseende maa være særdeles vel tjent. Hans kundskaber er mange, hans blik uhildet, hans talegaver store, og der gaar en aabenhed og en jevnhed igjennem hele hans virksomhed som stortingsmand, som ikke kan andet end vække tillid. Hertil kommer, at Scheen er en særdeles arbeidsom mand, der baade vil og kan sætte sig ind i enhver sag for selvstændig at kunne opgjøre sin egen mening. Han deltager derfor ogsaa ofte i debatterne, og hans klare fremstillingsmaade og hans skarpsindige bemærkninger gjør, at han altid høres med opmærksomhed. — Scheen er en lav mand med ansats til fedme. Han har lyst haar, et lyst, aabent, smukt ansigt, der bærer sundhedens præg, skjønt han dog er meget sygelig. Hans stemme er sonor, hans foredrag jevnt, flydende og særdeles bestemt. Han har vel maaske strengt taget ikke sluttet sig til noget bestemt parti, men maa dog, naar han skal henføres til noget, regnes til det ministerielle.«²⁾ Som stortingsmand skal han have skrevet com.indstillingen om bodsfængslets oprettelse (48) og om afskaffelsen af fanternes omstreifen.³⁾

9. a. **Jens Helgeberth Scheen**, f. $30/12$ 1837 i Vestnes, † $16/8$ 1897 i Chr.a.

* $4/9$ 1890 i Christiania med *Ida Pauline Juliane Petersen*, f. $17/12$ 1859 i Chr.a.; dtr. af restauratør *Alexander Christian Møller Petersen*⁴⁾ og anden hustru *Ellen Marie Johnsen*.

¹⁾ Han døde her, før han endnu havde holdt sin tiltrædelsesprædiken, der imidlertid senere er trykt.

²⁾ Se *Dahl* og *Løberg*: Ellefte ordentlige Storting.

³⁾ Af presten Scheen og første hustru eiede sønnen, forstmesteren, pastelportræter.

⁴⁾ Hans far, høker i Christiania *Diderik Petersen Benrud* fra Biri, var gift første

Efter at have nydt undervisning først hos presten *Berg* i Frosten og senere ved Risør borgerskole tilbragte Scheen efter confirmationen to somre paa en herregaard ved Aarhus og drog saa høsten 55 til Tharand i Sachsen for at studere forstvidenskab. Hjemkommen herfra høsten 57 blev han $\frac{1}{8}$ 58 ansat som forstassistent i Hedemarken¹⁾.

Den $\frac{1}{10}$ 66 blev Scheen udnævnt til forstmester i Drammens forstmesterdistrict. Efter offentlig opnævnelse deltog han i 68 og 79 som medlem af skjønforretninger i de Gudbrandsdalske almenninger i anl. skogloven § 56. I 74 var han medlem af en privat skjønforretning hos et stort firma i Telemarken i anledning sætereernes berettigelse til benyttelsen af saakaldt »kaaseland«, hvilket skjøn bragte et heldigt udfald og skaffede de fire forstmænd megen anerkjendelse.

I 75 fremsatte Scheen for departementet forslag om oprettelse af en skogskole paa Kongsberg, hvilken efter skogcommissionens anbefaling samme aar oprettedes. Senere bevirkede han oprettelsen af skogskolen paa Stenkjær. Af interesse for anvendelse af videnskabelige principer i benyttelsen af de offentlige skoge fremsatte Scheen i 78 forslag om stipendium for en ældre forstmand til i Sverige at gjøre sig bekjendt med det der anvendte inddelingssystem, ligesom han for udarbeidelse af driftsplaner paa udstillingen i Christiania i 83 erholdt broncemedalje.

I 79 udførte Scheen, assisteret af 3 bygdemænd, delingen af den 40,000 maal store og værdifulde Næs skog i Aadalen, hvilket arbeide afsluttedes til alle parters tilfredshed og af ham selv paa grund af de store pecuniære interesser, hvorom det

gang $\frac{1}{3}$ 1795 med *Serine Christiane Roth*, d. $\frac{9}{3}$ 1770, begr. $\frac{22}{1}$ 1808; dtr. af vævermester ved Chr.a tugthus *Johan Samuel Roth* og *Kirsten Gudbrandsdtr.* Kirsten havde i sit første egteskab med sadelmager i Chr.a *Christian Møller*, begr. $\frac{30}{6}$ 1763 36 aar gl., sønnen:

Alexander Møller, f. $\frac{21}{4}$ 1762 i Christiania, † $\frac{28}{12}$ 1847 i Arendal, districts-læge, repræsentant for Arendal i rigsforsamlingen paa Eidsvold 1814.

* $\frac{18}{11}$ 1796 i Arendal med *Else Margarethe Herlofsen*, f. $\frac{2}{1}$ 1760 i Kolbjørns-vik, † $\frac{21}{11}$ 1812 i Arendal; dtr. af skibsrheder, havnefoged *Stian Herlofsen* og anden hustru *Jacobine Bowman*. Se under Finne.

¹⁾ Under sin virksomhed som assistent indehavde Scheen bestyrelsen af Løitens bygdealmenning 62—67, derpaa af Romedals privatalmenning 64—67. I 64 benyttedes han endvidere ved undersøgelsen af Oplysningsvæsenets fonds skove i tre østlandsamter.

dreiede sig (ca. 1 million kr.), er betragtet som hans største og mest ansvarsfulde ¹⁾.

Da Scheen i 85 feirede 25-aarsdagen for sin ansættelse som forstmester, overræktes han af sine skogbetjente en smuk erindringsgave i sølv.

Fra 80 blev hans syn svagt, og han nødtes derfor til at søge afsked, som blev ham meddelt $\frac{1}{7}$ 94 med 1800 kr. i pension.

Naar undtages en bog i separataftryk om »De oplandske Bygdealmendinger i Fortid og Nutid« har forstmester Scheen intet selvstændigt verk udgivet, men derimod leveret talrige skogartikler i Forstforeningens Aarbog, i N. Landmandsblad, i Tidsskr. for Landbrug, i Tidsskr. for Skogbrug samt i dagspressen.

10. a. *Carl Christopher Scheen*, f. $\frac{2}{6}$ 1891 i Chr.a.

10. b. *Birger Elias Scheen*, f. $\frac{3}{1}$ 1893 i Chr.a, hvor † $\frac{1}{6}$ 1893.

10. c. *Ruth Ellen Sophie Scheen*, f. $\frac{6}{8}$ 1894 i Chr.a.

10. d. *Hjördis Scheen*, f. $\frac{19}{5}$ 1897 i Chr.a.

9. b. **Carl Sophus Scheen**, f. $\frac{19}{10}$ 1839 i Vestnes, † $\frac{21}{2}$ 1876 i Christiania.

* $\frac{17}{2}$ 1875 i Chr.a med *Ida Emilie Christine Angell*, f. $\frac{25}{6}$ 1850 i Chr.a, hvor † $\frac{28}{7}$ 1876; dtr. af kjøbmand *Søren Otto Angell* og *Thorine Helmine Olsen*.

Efter sex aars skolegang i Laurvik, hvor han ogsaa blev confirmeret, kom Scheen i sextenaars alderen tilsjøs med sin onkel Carl Wleügel og tog to aar senere styrmandsexamen i Porsgrund. Sammen med nogle venner byggede han i 66 barkskibet »Aukathor« paa 480 tons og førte dette til vinteren 73, da det gik under i Atlanterhavet; alle mand blev dog reddet af skib »Rebus« af Arendal, og i 74 købte saa Scheen

¹⁾ Sammen med forstmester *Mejdell* udarbejdede Scheen i 77 en opgave over landets skogareal og en sammenstilling af amternes skogværdier til brug ved regeringens skatteforslag. Disse statistiske opgaver, der senere er omarbejdede og corrigerede, er indtagne i »Statistiske meddelelser« for 84 samt i flere aargange af almanaken. I 89 fremsatte han for Indredep.tet udkast til lov om indskrænkning af hugst i privatskog, der blev skarpt criticeret, men som dog ikke desto mindre, hvad principer og grundtanker angaar, gjenfindes i den 4 aar senere udgivne værnsskoglov.

briggen »Eos«¹⁾ i Hamburg og førte denne til sin død. Ved sit giftermaal tog han bolig i Christiania.

»Skjønt hans skjebne var at tilbringe det meste af sin barndom og ungdom blandt fremmede, vandt dog den dygtige skibscaptein sig mange venner, der — udenfor hans nærmeste kreds — oprigtig sørgede over hans tidlige bortgang.«

10. a. *Christopher Winther Scheen*, f. $15/12$ 1875 i Chr.a., tog latinartium 94 med laud, exam. philos. 95 med laud præ cet.; stud. juris.

9. c. **Marie Scheen**, f. $17/8$ 1841 i Lexviken, † $7/3$ 1882 i Risør af strubetæring. Uden børn. Se under 8. b.

* $4/1$ 1866 i Risør med *Fens Brandt Thiis*, f. $5/11$ 1836 i Risør; søn af skibsfører *Johan Edvard Thiis* og *Wilhelmine Brandt*.

Thiis for tilsjøs fra Risør, var en tid skibsfører, men har i senere aar opholdt sig ved Drøbak og syslet som marinemaler; for tiden opholder han sig i Risør.

9. d. **Elise Scheen**, f. $9/5$ 1843 i Lexviken; ugift, bosat paa Stenkjær. Se under 8. b.

8. b. **Johanne »Clementine« Wleügel**, f. $14/11$ 1812 i Risør, hvor † $21/6$ 1862²⁾; ugift. Udrustet med skarp forstand og gode evner — en arv efter moderen, fik hun fra tolvvaarsalderen en fortrinlig opdragelse og undervisning i Kjøbenhavn, idet hun blev adopteret af sin farbror, admiral *P. F. Wleügel*. Da hun efter hans død tog ophold i Risør, blev hun her en ligesaa dygtig lærerinde i det fineste haandarbeide som en søgt og skattet informatrice i fransk, hvilket sidste dog i de senere aar hæmmedes af et plagsomt halsonde, der gjorde hendes stemme hæs og saar.³⁾

Ved testamente af $6/5$ 1862, confirm. $6/6$ 63, skjænkede hun 2000 spdl. som grundcapital til »Frøken Johanne Clementine Wleügels Legat for trængende ugifte Fruentimmer af den dannede Classe i Risør«.⁴⁾

¹⁾ Briggen, hvori han eiede størsteparten, forliste ved Orknørerne aaret efter hans død til stort held for hans umyndige søn.

²⁾ Gravstenen har feilagtig † $21/1$.

³⁾ Hun gik i yngre dage i 3 aar paa et orthopædisk institut i Lübeck.

⁴⁾ Legatet traadte i virksomhed i 1869, men capitalen blev kun 1920 spdl., da det ikke fik fritagelse for arveafgift. Testatrix's søster *Dorothea Wleügel* og søster-

8. c. **Henriette »Caroline« Wleügel**, f. $\frac{3}{3}$ 1815 i Risør, † $\frac{13}{12}$ 1891 i Kjøbenhavn.

* $\frac{16}{5}$ 1835 i Kjøbenhavn med rigsgreve *Alexander Wilhelm von Schmettau*, f. $\frac{29}{12}$ 1807 i Kjøbenhavn, hvor † $\frac{14}{5}$ 1891; søn af generalløitn. rigsgreve *Gottfried Wilhelm Christian von Schmettau* og *Margaretha Wilhelmine von Stemann*.

Den oprindelig ungarske adelsret *von Schmettau* kom til Danmark med *Friedrich Wilhelm von Schmettau*, dansk generalløitn., f. $\frac{6}{10}$ 1663, † $\frac{18}{1}$ 1735, hvis søn *Leopold von Schmettau*, arveherre til Stück og oldenburgsk regeringsraad, f. $\frac{25}{3}$ 1714, † $\frac{1}{6}$ 1777, blev tysk rigsgreve $\frac{24}{2}$ 1742. Dennes sønnesøn, ovenn. *A. W. von Schmettau*, erholdt ved aabent brev af $\frac{9}{10}$ 1885 anerkjendelse som dansk adel¹⁾.

Schmettau var premierløitn. i livgarden tilfods, kammerjunker og en tid proprietær til »Nøisomhed« ved Kjøbenhavn. Grevinden blev som adoptivdatter af sin farbror, admiral *C. Wleügel*, opdraget i Kjøbenhavn.

9. a. »**Wilhelm « Cornelius Reimerth von Schmettau**, rigsgreve, f. $\frac{30}{3}$ 1839 i Kjøbenhavn; jægermester; den sidste mandlige ætling af den rigsgrevelige slekt, for tiden bosat i Leipzig.

* 1. gang $\frac{7}{6}$ 1864 i Kjøbenhavn med *Anna Gamborg*, f. $\frac{23}{6}$ 1837 i Christiania, hvor † $\frac{8}{1}$ 1883; dtr. af løitnant, exam. juris *Peter Christian Gamborg* og *Else Margarethe Borgen*. Hun holdt en tid pension i Kjøbenhavn, men tog fra 71 med sine børn ophold hos sin slekt i Christiania.

* 2. gang $\frac{11}{5}$ 1893 i Kjøbenhavn (Jacobs kirke) med *Johanne Olsen*, f. $\frac{10}{4}$ 1864 i Lyngby; dtr. af inderst *Ole Hanssen* og *Maren Larsdtr.*

10. a. *Dagmar von Schmettau*, comtesse, f. $\frac{16}{6}$ 1865 i Hamburg; bor i Christiania, ugift.

10. b. *Else Margarethe von Schmettau*, comtesse, f. $\frac{13}{9}$ 1870 i Paris; bor i Christiania, ugift.

datter *Marie Scheen* skulde nyde hver sin halvpert af legatets renter, den første saalænge hun forblev ugift, og den anden til sin død. Søsterdatteren *Elise Scheen* skulde i tilfælde eftertræde *Dorothea Wleügel*. Forøvrigt skulde renterne tilfalde testatrix's søskendes descendenter indtil 50 aar efter hendes død, efter hvilken tid de skulde nydes af trængende ugifte kvinder over 30 aar gamle af den dannede klasse i Risør, og som ikke er understøttede af fattigkassen; hver portion skulde udgjøre renterne af 1000 spdl. Til alle tider skulde testatrix's slegtninge komme fortrinsvis i betragtning, naar legatets bestyrelse 3: byfoged, prest og ordfører, udelte portionerne.

¹⁾ Se forøvr. Danmarks Adels Aarbog.

9. b. **Antonette (Tonni) Elise Wilhelmine von Schmettau**, comtesse, tvilling med 9. a., f. $^{30}/_3$ 1839 i Kjøbenhavn, hvor bosat. Uden børn.
 * $^{2}/_8$ 1866 i Kjøbenhavn med *Carl Mansbach Segelcke*, f. $^{4}/_{11}$ 1839 i Christiania, hvor † $^{21}/_6$ 1876; søn af told-inspectør *Severin Vincentz Heiberg Segelcke*¹⁾ og *Margarethe Bomhoff Geelmuyden*.
 Efter artium, priv. dim., 59, exam. philos. 60 og exam. jur. 63, alle med haud, kom Segelcke paa advocatcontor. I 65 nedsatte han sig i Christiania som underrets- og i 67 som overretssagfører. Han eiede her gaarden Majorstueveien no. 12.
9. c. **Caroline Amalie (Nonni) von Schmettau**, comtesse, f. $^{28}/_6$ 1840 i Kjøbenhavn; i Oringe sindssygeasyl.
 * $^{24}/_6$ 1863 i Kjøbenhavn med fætteren, strandcontrollør i Rungsted *Paul Christian Fønss*, f. $^{25}/_{10}$ 1832 i Kjøbenhavn; søn af toldkasserer *Henrik Johan Leth Fønss* og *Christiane Louise Hedvig von Schmettau*.
Fønss tilhører den danske adel, idet *Peter Severin Fønss* til Løvenholm alledes $^{29}/_1$ 1801.
10. a. **Axel Henrik Wilhelm Schmettau Fønss**, f. $^{17}/_5$ 1865 i Kjøbenhavn; for tiden i Capstaden.
 * $^{8}/_6$ 1894 i Kjøbenhavn med comtesse *Adeline Charlotte Christiane Bernstorff*, f. $^{27}/_7$ 1851; dtr. af grev *Ulrik Johan August Bernstorff-Mylius* og *Marie Louise Raben-Levetzau*. Uden børn.
10. b. **Louise Caroline Fønss**, f. $^{27}/_5$ 1866 i Kjøbenhavn; ugift.
9. d. **Ingolf Alexander von Schmettau**, rigsgreve, f. $^{8}/_7$ 1841 i Kjøbenhavn, hvor † $^{5}/_5$ 1876; ugift. Landmand.
9. e. **Sophie Charlotte Clementine Dorothea von Schmettau**, comtesse, f. $^{30}/_3$ 1847 i Kjøbenhavn; ugift. Overordnet stiftsdame paa Vallø adelige jomfrukloster, hvorfra flere af hendes søskende og niecer nyder delvis pensjon. Hun eiede en tid landstedet »Lohengrin« ved Drøbak sammen med forfatterinden frøken *Elisabeth Schøyen*.
8. d. **Johan Peter Wleügel**, f. $^{14}/_{11}$ 1816 i Risør, hvor † $^{29}/_{12}$ 1816.

¹⁾ Se familien Houge.

8. e. **Johan »Peter« Wleügel**, f. $13/3$ 1818 i Risør, † $4/10$ 1864 i østre Aker ved Chr.a; ugift.

Efter at have frequenteret Drammens skole i aarene 35—37 tog Wleügel artium 38, laud, exam. philos 39, laud, og blev theol. kandidat i 43 med haud. Han var derpaa i flere aar andenlærer ved Risør borgerskole og senere timelærer ved Skiens lærde skole, men slog sig saa pludselig paa kjøbmandskab; han drev fra 57 til 64 butikhandel i Risør ¹⁾ og deltog med sin bror Cornelius Wleügel i noget skibsrhederi. Det sidste aars tid var han klokker til østre Aker og levede da meget selskabeligt.

Wleügel betraadte af og til prædikestolen i Risør kirke og præsterede ogsaa enkelte leilighedssange (se under Finne).

8. f. **»Cornelius« Peter Vleugel** ²⁾, f. $18/2$ 1821 i Risør, † $2/3$ 1891 i Göteborg.

* $28/12$ 1852 i Risør med *Thomine Laurentze Schanche*, f. $22/1$ 1828 i Risør, bor i Göteborg; dtr. af sogneprest *Jens Schanche* og anden hustru *Thomine Laurentze Schlytter*.

Vleugel gjennemgik handelsskole i Kjøbenhavn og besøgte derpaa Tyskland, England og Frankrige, hvor han i Bordeaux en tid ogsaa var paa contor. Efter en tids lignende ansættelse i Christiania nedsatte han sig saa som kjøbmand i Risør ³⁾. Da affæerne her mislykkedes (1857), fik han ansættelse i Göteborg i 1861, først i en mægler- og befragtnings- og derefter i trælastforretning; i 77 etablerede han exportforretn. i trævarer under firma: *Hellström & Vleugel* sammen med *C. L. Hellström*, der i 91 ved Vleugels død udløste hans arvinger.

»Vleugel var en fint kännande personlighet, som i sitt lif och sin verksamhet i hög grad tog hänsyn till andras känslor och intressen.«

¹⁾ Efter branden i 1861 byggede han bager *Eegs* nuværende hus ved torvet, og her havde »Klubben« i flere aar sine localer i 2den etage.

²⁾ Han og børn har gjenoptaget den oprindelige skrivemaade: *Vleugel*.

³⁾ Han eiede her huset no. 105 i Strandgaden, der var en 3-etages, 17-laftet trægaard med kramboder og contorer i første etage, 6 værelser i anden og 9 i tredje. Dertil hørte en 2-etages tømmerspakhed og en 2-etages tømmervaaing, havetomt og bryggeplads. Eiendommen stod i brandkassen for 4010 spdl., og grundleie svarede kun af haven med 4 skill. Ved opbudet i 1857 taxeredes den for 4200 spdl.; varer og løsøre 869 spdl. Boet eiede $3/4$ parter og J. P. Wleügel $1/4$ part i skonnerten »Iris«, $30\frac{1}{2}$ com.læst, der var bygget i 1856. Skibet solgtes for 2800 spdl. og $1/16$ part i sluppen »Den gode Hensigt« for 60 spdl. Boet gav $30\frac{0}{100}$ til de uprioriterede creditorer.

9. a. **Jens Schanche Vleugel**, f. $13/3$ 1854 i Risør; uden børn.
* $27/12$ 1888 i Göteborg med *Helena (Ellen) Gustafva Littorin*, f. $21/4$ 1854 i Kristiansstad; dtr af regimentsbogholder og boghandler *Ludvig Littorin*¹⁾ og *Gustafva Spolander*.

Vleugel gennemgik Göteborgs latinskole og tog artium i 75 med »godkänd«, hvorpaa han et aars tid studerede ved Lund. Den $18/12$ 1876 blev han antaget til extraord. toldkammerskriver i Göteborg, befordredes $18/9$ 84 til »biträdande« kammerskriver, $22/3$ 88 til overopsynsmand og $19/7$ 92 til kammerskriver. Den $10/9$ 94 udnævntes Vleugel til toldforvalter i Skellefteå.

9. b. **Jens Reimert Vleugel**, f. $4/7$ 1856 i Risør; ugift. Gennemgik realskolens 5 klasser og var et par aar elev af Chalmerska slöjdskolan i Göteborg, hvor han fra 77 har været ansat paa Hellström & Vleugels contor.
9. c. **Else Vleugel**, f. $23/4$ 1859 i Risør; ugift.
9. d. **Thomine Laurentze Vleugel**, f. $22/6$ 1864 i Göteborg.

* $3/11$ 1888 i Göteborg med bogholder ved Enskilda Banken i Göteborg, friherre *Karl Frederik Julius Kruuse af Verchou*, f. $3/11$ 1856 i Kihl i Vermland; søn af løjtnant friherre *Karl Benedictus Frederik Kruuse af Verchou* og *Thurinna Matilda Lilliehöök*.

Den oprindelig mecklenburgske ældgamle adelsæt *Kruuse af Verchou* introduceres som svensk friherrelig i 1680. Familien *Lilliehöök* af Gälaled och Kolbäck er af svensk adel og introduceres 1625.

10. a. *Sigrid Karin Torborg Kruuse af Verchou*, friherrinde, f. $21/8$ 1889 i Göteborg.
10. b. *Dagmar Elsa Ingrid Kruuse af Verchou*, friherrinde, f. $8/6$ 1891 i Göteborg.
10. c. *Margit Amelie Valborg Kruuse af Verchou*, friherrinde, f. $3/1$ 1894 i Göteborg.

8. g. »**Carl**« **Christian Frederik Wleügel**, f. $25/10$ 1823 i Risør, † $29/10$ 1893 i Christiania.
* $13/4$ 1851 i Risør med »*Loorentze*« *Beate Geelmuyden Segelcke*, f. $8/9$ 1824 i Bergen, bor i Christiania; dtr. af toldinspectør

¹⁾ Han er f. $19/2$ 1800 i Jönköping, † 1889 i Broby i Skåne, hvor han eiede Hemmestorp og Snöarp; hans hustru var f. $19/1$ 1817 i Uleåborg i Finland, † $20/8$ 1880 paa Hemmestorp i Broby; gifte 1834 i Kristiansstad.

Severin Vincentz Heiberg Segelcke og *Margarethe Bomhoff Geelmuyden*. (Se s. 89).

Wleügel førte i mange aar skibet »Hanna« for consul S. H. Finne, flyttede efter branden i 61 til Christiania og førte saa i flere aar skibe herfra. Midt i ottiaarene overtog han gennem sin bror Anton Wleügel den lille vinhandel i Slotsgaden, et filial af *S. Möller & Co.s* vinforretning i Bordeaux, »hvorfra han helst vil erindres som den gamle, venlige mand, der modtog kunderne som gode privatbekjendte« ¹⁾).

Gjennem flere aar var Wleügel medlem af Christiania repræsentantskab og suppleant i havnecommissionen.

9. a. **Severin Segelcke Wleügel**, f. $\frac{2}{3}$ 1852 i Risør.

* $\frac{25}{6}$ 1887 i Chr.a med *Johanne Margarethe Thinn*, f. $\frac{12}{11}$ 1865 i Sarpsborg; dtr. af resid. capellan til Trefoldighed (Chr.a) *Bernt Anton Thinn* og *Ottine Christine Ottesen*.

Wleügel var elev af Risør borgerskole indtil 61, da han kom paa Nissens skole i Christiania og dimittertes af skolebestyrer *F. Landgraff* i 69 til artium; fik til denne haud og til anden-examen i 70 laud. præ ceteris. Skjønt han tog første afdeling i 72, fuldendte han ikke den medicinske embedsexamen, men lagde alt arbeide paa chemien og blev i 73 anden amanuensis ved universitetets chemiske laboratorium og samtidig assistentlærer i kemi ved den militære høiskole. I 77 blev han første amanuensis, tilbragte flere aar med studier i udlandet, navnlig i Zürich, Aachen og Paris, og blev saa i 87 overlærer i kemi og chemisk teknologi ved Trondhjems tekniske skole. Wleügel blev i 88 medlem af videnskabselskabet i Trondhjem. (Se forøvr.: »Studenter fra 1869«).

10. a. *Karl Lorentz Wleügel*, f. $\frac{6}{11}$ 1888 i Trondhjem, hvor † $\frac{23}{5}$ 1894.

10. b. *Kirsten Wleügel*, f. $\frac{30}{4}$ 1890 i Trondhjem.

10. c. *Anton Wleügel*, f. $\frac{23}{3}$ 1895 i Trondhjem, hvor † $\frac{3}{2}$ 1897.

9. b. **Jens Reimert Wleügel**, f. $\frac{27}{10}$ 1854 i Risør, hvor † $\frac{1}{4}$ 1859.

¹⁾ Se nekrol. i »Mgbl.« og »Ned. Amtstid.«; en høiesteretsdom i »Mgbl.« $\frac{6}{3}$ 1872.

- g. c. **Carl Lorentz Wleügel**, f. $^{16}/_{11}$ 1856 i Risør, † $^{6}/_{3}$ 1870 i Christiania.
- g. d. **Elise Wleügel**, f. $^{19}/_{8}$ 1860 i Risør, sysselsat ved sin fars vinhandel; ugift.
8. h. **Dorothea Wleügel**, f. $^{15}/_{5}$ 1825 i Risør, hvor bosat; ugift. (Se s. 87).
8. i. **Anton Wleügel**, f. $^{16}/_{12}$ 1828 i Risør; ugift.

Hos købmand *Bornholt*, som midt i aarhundredet havde den fiffigste galanterihandel i Christiania, stod Wleügel flere aar i butik og kom senere til Frankrige, hvor han i Bordeaux har forstaaet at skabe sig en fortrinlig position i vinhuset *S. Möller & Co.* Ved den formue, han har erhvervet sig, har Wleügel seet sig istand til at være en støtte for mange af sine slegtinge, med hvem han ogsaa næsten aarligaars har havt anledning til samvære under sommerophold paa Snarøen, hvor han har ladet sig opføre en særdeles komfortabel villa.

8. k. »**Jens**« **Emil Wleügel**, f. $^{26}/_{5}$ 1831 i Risør, † $^{29}/_{7}$ 1891 i København.

* 1. gang $^{5}/_{1}$ 1862 i Risør med *Thomine Laurentse Thiis*, f. $^{28}/_{1}$ 1831 i Risør, hvor † $^{2}/_{3}$ 1863; dtr. af købmand *Thomas Thiis* og *Christine Nicolea Adzlew Schanche*. (Se s. 76).

* 2. gang $^{19}/_{4}$ 1870 i Frederiksstad med »*Andora*« *Severine Töstie*, f. $^{3}/_{11}$ 1846 i Faaberg, † $^{2}/_{7}$ 1893 i København; dtr. af postmester *Severin August Töstie* og første hustru *Emilie Charlotte Lassen*.

1. *Syvært Olson*, f. 1740, var i 1801 enkemand og føderaadsmænd hos sin søn:

2. *Anders Syvertsen Töstie*, f. 1778, † 1853, der i 1801 var soldat og gaardbruger paa Töstie i Tomter annex til Romedal, men senere blev lensmand i Stange. Med sin hustru *Severine Robarth*, f. 1788 (dtr. af gaardbruger paa Grefsen i Næs *Halvor Gundersen Robarth* og *Haldorine Pedersdtr. Andersen*, † $^{22}/_{6}$ 1834, 81 aar gl.), havde han sønnen:

3. *Severin August Töstie*, f. $^{6}/_{3}$ 1815 i Stange, † $^{30}/_{1}$ 1883 i Frederiksstad.

* 1. gang $^{30}/_{8}$ 1843 i østre Fr.stad med *Emilie Charlotte Lassen*, f. $^{17}/_{4}$ 1822 i Fr.stad, hvor † $^{1}/_{6}$ 1867; dtr. af auditor *Peter Lassen* og *Gathe Jensen*. 7 børn, hvoraf 3 døde smaa.

* 2. gang $^{6}/_{7}$ 1873 i Fr.stad med *Laura Dorothea Christine Larsen*, f. $^{20}/_{8}$ 1830 i Fr.stad, bor i Chr.a; dtr. af skibsrheder *Lars Larsen* (f. $^{10}/_{10}$ 1800, † $^{7}/_{10}$ 1880) og *Juliane Theokara Christine Blix* (f. $^{1}/_{6}$ 1796, † $^{25}/_{12}$ 1844). 1 datter.

Töstie blev officer 39, pr.løitn. 42 og captein 57; fra 54—62 var han veinspectør i Christians amt og blev i 62 postmester i Frederiksstad.

4. a. *Andora Severine Töstie*, * *J. E. Wleügel* (se ovenfor).

4. b. *Marie Petrea Töstie*, * *C. H. Mölbach* (se s. 62).

Wleügel gik i 45 tilsjøs med »Amsterdam Paket«, se side 62, og blev i 58 captein paa »Mimer«. I 69 flyttede familien til Christiania og herfra til Onsø, hvor Wleügel i 73 kjøbte gaarden no. 34, brugsno. 1, i østre Borge; denne solgtes i 90, da familien tog ophold i Kjøbenhavn.

9. a. *Fens Reimert Wleügel*, f. $^{10}/_1$ 1863 i Risør, hvor † $^{5}/_3$ 1863.
9. b. *Elise Charlotte Emilie Wleügel*, f. $^{4}/_3$ 1871 i Christiania; ugift i Frederiksstad.
9. c. *Thomine Laurentze Wleügel*, f. $^{12}/_{11}$ 1873 i Onsø; ugift i Kjøbenhavn.
9. d. *Carl Segelcke Wleügel*, f. $^{6}/_9$ 1876 i Onsø; ved handelen i Chr.a, hvor han i 96 gennemgik Treiders handelsskole.
7. d. **Ingeborg Christine Persen**, d. $^{1}/_{11}$ 1792 i Risør, † før 1800 »vistnok ved drukning«¹⁾.
7. e. **Per Persen**, d. $^{30}/_{10}$ 1793 i Risør, † 1808 i Flensburg, hvor han gik i skole. Ved skiftet $^{5}/_8$ tilfaldt hans 6 søskende den capital paa 1087, 1, $^{14^2}/_5$ rdlr., han havde arvet efter sine forældre, idet renterne med samt tilskud af hans morbror Henrik Carstensen var medgaaet til opholdet i Flensburg.
7. f. »Carsten« *Henrik Persen*, f. $^{17}/_4$ 1796 i Rægevig, d. $^{2^4}/_4$ i Dybvaag, blev med kgl. bev. af $^{30}/_3$ 1821 af sin morbror, jernverks-eier Henrik Carstensen (thor Straten), adopteret under navnet:

Carsten Henrik Carstensen (thor Straten), † $^{5}/_8$ 1852 paa Kattegat, begr. $^{13}/_8$ fra Risør kirke.

* $^{27}/_{12}$ 1820 i Risør med »Hanna« *Dorothea Houge*, f. $^{8}/_{11}$ 1798 i Risør, hvor † $^{27}/_1$ 1878; dtr. af den med borgerdaad-medaljen hædrede lodsoldermand og havnefoged *Niels Holbye Houge* og *Margarethe Schlytter* (se s. 38).

Ved sine forældres død kom Carsten med sine søskende, som side 65 meddelt, til nævnte sin morbror i Risør, hos hvem de fik undervisning af en privatlærer sammen med flere søskendebørn og slegtninge. Da Carstensen indstallerede sig paa Tjendalen, fulgte ogsaa alle børnene med hid, og hvert rum i det lille hus, som kun lidet forandret staar der endnu, blev da fuldt optaget af en sværm livlig ungdom, som her

¹⁾ Findes ikke anført blandt begravede hverken i Dybvaag eller nabosognene.

kunde boltre sig tillands og vands af hjertens lyst, naar de kun ikke forstyrrede »den gamle« i hans middagshvile eller nattesøvn — noget, som forøvrigt ofte hændte og da foranledigede en tordentale. »Den gamle« forstod ellers ungdommen meget vel, og naar de kl. 12 sad omkring ham ved middagsbordet, hvor kosten regelmæssig og uden undtagelse vexlede med salt kjød, fisk og ferskt kjød — »andet var ikke mad, og andet gav ikke bryggryderne« —, saa morede Carstensen sig ligesaa meget over børnenes sorgløse munterhed som over de friske ansigter, og de havde paa sin side glemt tordentalen for længe siden.

Af sine nevøer havde Henrik Carstensen, efter sin brorsøn *Carsten Carstensens* død i 1810, udseet sin søsters og fætters søn *Gustav Jensen* (se s. 69) til adoptivsøn og taget ham paa sit kontor; han viste sig imidlertid ikke at svare til de forventninger, der var sat til ham, og i 1815 ændrede derfor Carstensen sin plan og tog Carsten Persen i hans sted, idet han dog foreløbig ikke røbede sin hensigt overfor den unge mand.

Efter særskilt undervisning i sprog og handelslære fik Carsten nu i længere tid opholde sig i England, Frankrige og Holland, medens han i sommerhalvaaret vedblev at fare tilsjøs med onkelens skibe, saaledes som han efter confirmationen var begyndt med. Han rykkede dog op til captein og fik paalæg om personlig at fremstille sig for og gjøre sig fortrolig med handelshusets forbindelser i de forskjellige udenlandske byer.

Ved hjemkomsten fra en tur paa Frankrige i 1819 gik han saa med glæde ind paa at blive onkelens adoptivsøn og universalarving og traadte strax ind paa contoret, idet han dog helt til 1833 af og til stak tilsjøs med skibet »Hanna«, som da nærmest tjente som befordringsmiddel, idet fragten var bisagen og capteinens personlige conference med de fremmede huse øiemedet. To aar senere antog han efter sin morbrors ønske dennes familienavn.

Den ²⁰/₂ 1833 overtog Carsten Henrik Carstensen med sin onkels fulde tillid ledelsen af det samlede handelshus, og i 1835 arvede han saa den hele forretning med eiendomme og formue, som før nævnt s. 31.

Skibene vedblev den gamle fart med trælast, malm og jern, og nye blev byggede paa Holmen ¹⁾, saaledes »Henrik Carstensen«

¹⁾ Skibsbygmester var her *Tellef Bjørnsen*, der med sønnen, skibsbygmester *Bernt Tellefsen*, vil omtales under Finne.

og »Adeona« (2), der i sin tid var Byens største skib, paa 600 tons og 12 mands besætning.

Egelands jernverk fik vinteren 1834—35 ny marsovn¹⁾, som blev opført af *William Nobel* fra Sheffield²⁾, og undergik i de nærmest paafølgende aar tillige flere andre forbedringer; saaledes opførte Carstensen den smukt beliggende forpagtergaard, forbedrede skolen for verksarbeidernes børn og tog sig ogsaa ivrig af undervisningen.

De mange jordeiendomme³⁾ blev fremdeles drevet med kyn-

¹⁾ En prøve paa staalet sendte Carstensen sin ven *Parker* i Sheffield; det kom tilbage som fint forarbejdede knive og gaffer med elfenbenskaft og nedlagte i et elegant polstret mahognyskrin, ledsaget af en meget rosende skrivelse.

I sin »Reise nach Hohen Norden«, 1819, giver den spanske ingeniør *Vargas Bedemar* følgende skildring af sit ophold paa Egeland:

»Wir kamen etc. . . . Die Eisenhütte von Egeland liegt dicht daneben (3: dem »Vastøe Vand«). Diese erreichten wir nur sehr spät des Abends. Das Werk gehört *Hrn. Carsten* (!), einem reichen Kaufmann in Oester Riisøer. Da er die Aufsicht über die Details einem Verwalter überlassen hatte, so kam er nur selten es zu besuchen. Das Haus, welches er alsdann bewohnte, war lediglich auf diese vorübergehenden Erscheinungen eingerichtet. Als wir daher anklopften um Gastfreyheit für die eindringende Nacht zu erbitten, gerieth die Ausgeberin in grosze Bangigkeit und beklagte, dasz sie uns nichts weiter vorzusetzen habe als Eyer und Burgunderwein. Es schien ihr unbegreiflich, dasz wir keines Mehreren bedürften. Doch blieb es selbst hierbey nicht; kaum hatte der Hüttenmeister die Ankunft eines Fremden vornommen, als auch ein ungeheuerer Fisch in der Küche erschien. Noch in der Nacht wurde ein Expres nach O. Riisøer geschickt, und während ich am folgenden Tage die Gruben in der Nähe besuchte, war *Hr. Carsten* selbst mit einer höchst liebenswürdigen Eilfertigkeit eingetroffen von dem ganzen Rüstzeuge zu einer mehr als vollständiger Bewirthung begleitet.«

²⁾ *Nobel* døde i Risør 1835 og efterlod hustru med 3 gifte døtre i Sheffield.

³⁾ De jordeiendomme, C. H. Carstensen i 1838 eiede, var følgende:

I *Søndeled*: Moen 6 skind og 2 tomter; Nibe 15⁵/₈ sk.; Buviken 3 sk.; Lindstøl 8¹/₁₆ sk.; Vesterøen 14 sk.; i Hanø Sund et skogstykke; Skjelsø 8 sk.; Tjendalen 13 sk.; Spaservolden og et skogstykke i Øiesang; Stamsø vandfald (to medeiere); Søndeled, lille, 6 sk.; Søndeled, store, 20 sk.; Homme 24 sk. og vestre Rød 9 sk. I *Gjerrestad*: Ytre Hougen 12 sk.; Egeland 18 sk. (en medeier); Egelands jernverk; Brokeland 6¹/₃ sk. (en medeier); Skurfstøl 4 sk.; Hugeto, store, 2¹/₂ sk. og 3³/₄ (en medeier); Melaa 16 sk.; øvre Hougen 25 sk.; Løite 13 sk.; et vandfald i Apeland; Holte 3¹/₄ sk. I *Holt*: Hvitebjerg 18 sk.; Romundstad 13¹/₂ sk.; en tomt i østre Lien; Hofsdal 36 sk. I *Dybvaag*: Rensfjeld 3³/₄ sk.; Halfarmyr og Kringlemyr i Krokvaag; Sandøen, østre, 7¹³/₃₄ sk. (en medeier); vestre Askerøen 1 sk.; ytre L yngør 3¹/₄ sk. (en medeier); øvre Borøen 4¹⁰/₄₈ sk. og 8³/₄ (en medeier). I *Flougstad*: en strandtomt i Staubo.

Ligesom mange gaarde før 1838 dels var solgte og dels bortskjænkede af H. Carstensen, saa foregik der ogsaa efter dette aar adskillige baade salg og kjøb.

dig haand, og særlig blev der lagt meget arbeide paa gaarden Sønedeled.

Her arbeidede »*Niels Fjeldmand*, der havde hjemme et steds langt inde mellem fjeldene« med rydning og fyldning i lange tider og med talrige svende. Stenrøser og lyngheier forsvandt, de nøgne berg nedimod elven blev paaslaet lægter, paalagt jord og torv, og der blev plantet og saet, og de gamle rønner kom væk. I tredive aarene opførtes saa den store to etages trævaaning, som nu ligger saa imponerende midt i den herlige dal med de skønneste udsyn over fjorden og indover fjeldene; ovenfor kom de rummelige lader og mange udhuse og rundt om de store haver, anlagte af *Aalls* fortjente gartner *Døllner* paa Næs, med almecalleerne og de nu saa ærværdige popler. Aar efter aar forbedredes og forskønnedes denne eiendom, og da familien tog sommerophold her, blev den ogsaa stedet for en selskabelighed og en comfert, som kun en formue kunde tillade.

Huset, der dengang indeholdt en stor sal og 15 værelser foruden kjøkken, spisekamre og store kjældere, rummede mange gjester, som jo først og fremst bestod af den nærmeste familie, senere husets svigerbørn, og ikke sjelden mere »notable personer« som grev *A. W. von Schmettau* og grevinde, født *Wleügel*, admiralinde *Wleügel*, admiral *Michelsen*, *Ole Bull* og i senere aar ret mangen sommer consul Finnes søstersøn ministeren *A. F. Krieger*, m. fl.¹⁾

Gjesterne afhentedes enten sjøveien med den saakaldte »Prinsebaad« -- en ved prins Oscars besøg i 1833 benyttet hvid gig med røde vimpler og puder, roet af otte mand — eller landveis i rummelige jagtvogne og kalæscher. Man foretog

¹⁾ I forbindelse hermed kan nævnes et selskab, som Carstensen holdt paa Røed efter julen 1836 for den da nyudnævnte byfoged *E. Finne*. Gjesterne var denne med to brødre, *Adeler* og *Stian Finne*, *Morten Dedekam*, *Augustinus Juell*, *Jacob Thue* og apoteker *Tuxen*, alle fra Arendal, *Severin* og *Hans Houge* m. fl. fra Risør. Da fru Carstensen med døtre og svigerinder ud paa kvelden kom kjørende derop og ventede, at gjesterne var dragne, fandt de hele huset oplyst og alle i den fortræffeligste stemning, og der blev intet opbrud før ud paa morgensiden. Da saa slæderne kom for døren og gjesterne efterhvert tog bort, tog ogsaa apoteker *Tuxen* plads og vilde afsted; han greb svøben og hyppede og hyppede, men kom ikke af pletten; i ærgrelse over sit træge forspand reiste han sig tilslut i sædet og uddelte nogle eftertrykkelige rap — alt forgjæves! Gjesterne stigende munterhed lod ham endelig begribe, at slæden — endnu ikke var forspændt!

ride- og kjøreture i omegnen, drog paa laxefiske i Brygdbør- vandet, deltog som tilskuere i høslaatten eller mere activt i frugthøstningen, eller morede sig ved værtens tumlen med folerne i den store indhegning ved ridebanen. Maaltiderne indtog man gjerne i det fri, i det høie lindlysthus eller andensteds i haverne; blev det regnveir, havde man den store hjørnesal, og da blev ogsaa billarden gjerne benyttet¹⁾.

Til de tidligere erhvervsgrene føiede Carstensen en ny, idet han i firtiaarene begyndte isudskibning, som endnu dog blot foregik om vinteren og den første del af vaaren, udenfor trælæsttiden. Da ishuse først flere aar senere kom i brug, blev der i hans tid lastet directe fra Dalsvandet, idet isblokkene herfra gled i render til Rundsaugen, hvor skibene tog dem ind²⁾.

¹⁾ Af de 18, en tid 23, heste, der stod paa stalden, var 2 skimler og 2 hvide engelske halvblods; af de sidste var »Hercules« gjerne Carstensens ridehest, medens en liden rap valdershest »Lillerød« for spidskæde eller cariol gjerne førte ham til og fra byen.

Den ²⁷/₁₂ 1839 nedbrændte de nye stalde med avling og 7 heste; paa 8 dage opførtes de nuværende, »men da stod ogsaa femtehver arbeider iveien«. De to store udluse, der paa disse dage opførtes, rummede gaardens halve avling i høg og korn og stald til 18 heste, kjeldere, etc.

Af vogne var der 2 store jagtvogne med 4 paralelsæder, 3 høie gigger og flere andre af forskjellig art.

Laxebestanden var den tid langt rigere end nu, thi tjenerne lod sig fæste med det udtrykkelige løfte, ikke at faa lax mere end to gange i ugen! Paa meloner var der i mistbænkene en tid saadan overflod, at de blev kastet for svinene for dog at komme til nytte.

En gammel trojtjener, som i mange lange aar var et factotum paa Søndeled, fortjener at nævnes; han hed *Hans Hanssen* og havde været i tjeneste hos et større herskab paa østlandet. Var det som kusk i lang graa frakke eller som opvarter i knæbenklæder og hvide hoser, lige fortrinlig var Hans. Med stor færdighed og smag forestod han anretningen i det fri, og kunde end hans iver gaa saa langt, at han slikkede østersen for at faa den pen og blank, saa var det gjort i bedste mening, og Hans, som var et mønster i enhver henseende, fik heller aldrig andet end den paaskjønnelse, han hellig fortjente.

I senere aar var han »sveitser«, og da kunde man paa sommerbeiterne se han tæt kringsat af kjør, der trængtes om at faa slikke ham — han pleiede at gnide sine klæder ind med salt for at faa denne fornøielse!

Som gammel mand, mæt af snus og dage, døde Hans paa »Øia« ligeoverfor Hanøen, men blev i mange aar overlevet af en anden ligesaa prægtig trojtjener, *Halvor Kilane*, der senere vil blive nævnt.

²⁾ I strenge vintre hændte det oftere, at raak maatte skjæres op hele fjorden, og da man ved en saadan leilighed engang glemte at merke med granbuske, fik lensmand *Stamsø*, skjønt ingen ulempe var skeet, en kjærkommen anledning til at vise sit velvillige sindelag! Han anlagde sag mod Carstensen; — men dennes død indtraadte, før endelig afgjørelse faldt.

Foruden Badskjærholmen og tomter fik Carstensen i Risør flere vaaninger efter sin adoptivfar, saaledes ogsaa hans store hus paa Solsiden (se s. 28). Her var i første etage venteværelse, tre contorer¹⁾, kramboden, hvor *Gundvor Holmen* iført skindtrøie med mands kræfter førte maal og vegt, kjeldere og lagre, hvor *Svend Halvorsen* havde en vel betroet myndighed; anden etage indeholdt dagligværelser og stadsværelser, de sidste, ligesom spise- og billardværelset paa Søndeled, trukket med tapeter, der gjengav scener af »Paris's mysterier«, videre den trækfulde saakaldte »skaftegang«, hvor alle tjenerne indtog sine maaltider; paa de rummelige kvister var soveværelser; paa begge sider af huset gaardsrum og opover fjeldet terrasseformede haver.

Carstensen førte ogsaa i byen et særdeles gjestfrit og selskabeligt hus, ligesom han gjerne stillede sin store sal til raadighed ved koncerter og lignende. Kongens fødselsdag feiredes altid ved stort bal hos ham, — herom findes en meddelelse i »Rigstidenden« for $\frac{7}{2}$ 1836 — ligesom han gjerne besøgte saluten fra Holmens canoner. Ved prins Oscars besøg i Risør den $\frac{6}{8}$ 1833 lod Carstensen med megen virkning affyre talrige mine-skud langs indløbet, men han undslog sig i beskedenhed for i sit hus at give den af borgerne foranstaltede festmiddag ligesom ogsaa for at slutte sig som gjest til prinsens følge paa reisen videre til Arendal og Christianssand.

Som en i kommunen meget benyttet mand, høit anset og afholdt stod Carstensen i sin bedste manddoms kraft, da døden bortkaldte ham pludselig og fjernt fra sine egne.

Da han i august 1852 foretog den aarlige forretningsrejse til Tyskland og England og befandt sig paa dampskibet »Christiania« i Kattegat, blev han den $\frac{4}{8}$ efter middagen rammet af slag og døde faa timer efter midnat.

Den i 1897 afdøde grosserer i Christiania *Hans Christian Hassel*, der var Carstensens reisefælle og fulgte liget hjem, har berettet herom²⁾:

¹⁾ I det første sad *Einer Einersen*, og derfra kom man til *Paul Taraldsen*; det inderste, i husets midte, var Carstensens private contor, og her sad en tid ogsaa hans svigersøn *Dedekam*.

De røde boder foran paa bryggen blev nedrevne og gav plads for haven.

²⁾ Dampskibets chef marineloitnant, senere fyrdirector, *Diriks* meldte Risør magistrat den $\frac{9}{8}$, at Carstensen var død ombord af hjerneslag. Grosserer Hassel blev af fru Carstensen af taknemmelighed for den udviste venlige omsorg skjænket en sølvkurv til værdi 70 spdl.; den eies nu af læge *Ernst Hassel*.

»Carstensen, der var en sjelden smuk og jovial mand, døde under farten til Kiel. Man havde reist sig fra middagsbordet, og jeg havde lagt mig i min cahyt for at hvile, da Carstensen viste sig i døren og sagde: »Ja, saa er det en aftale, at vi blir i følge paa jernbanen fra Kiel til Hamburg imorgen, og at vi reiser paa 3die plads.« Jeg var enig, og Carstensen gik, men han havde vistnok ikke taget mere end 1 eller 2 trin op ad trappen til dækket, da jeg hørte et tungt fald. Jeg sprang ud og saa da Carstensen ligge som død. Han blev strax lagt paa en sofa i cahytten, hans ansigt var blaaligt, og der var neppe tvivl om, at det var hjerneapoplexi, der havde rammet ham. Efter at man forgjæves havde søgt læge ombord, fandtes tilslut en tysk feltskjær; denne aarelod ham, men der kom ikke en draabe blod ud. Jeg sad hos ham, til han døde næste morgen kl. 3. Han laa og blev liggende paa en af de lange sofaer, lige udenfor min lugar. Næste dag anløb skibet Kallundborg for at faa en zinkkiste, hvori liget kunde sendes hjem.«

Den $13/8$ blev Carstensen begravet fra Risør kirke; »sorg og vemod hvilte over den store mængde, der lyttede til presternes tale, og langsomt og taus fulgte menigheden kisten, der var dækket af blomster og baaret gjennem æreporterne af byens formandskab, medens Holmens batteri gav æressalut med 32 minutskud.«

Sognepresterne *P. B. Wettergreen* til Risør og Sønedeled og *C. A. Münster* til Dybvaaag talte fra prædikestolen, provst *John Aas* til Gjerrestad og katechet *P. Holm* til Risør talte ved graven; tilstede var desuden presterne *Faye* og *Magelssen* til Holt og østre Moland, samtlige i ornat.

Tale af presten *Wettergreen*, der tillige foretog jordpaakastelsen:

»Ærede sørgende forsamling!

Som morgendug mit liv hensvinder,
som stormen skynder tiden sig;
maaske, naar næste dag oprinder,
den rinder ikke op for mig.

— atter et bevis paa den sandhed, disse ord i det anførte salmevers udtaler. Mindst havde jeg, ja vel alle i denne forsamling, troet, at vi saa snart skulde have staaet ved denne hedenfarnes baare. Ei troede nogen af disse kjære og dyrebare, o hedenfarne! da Du ved afskeden fra dem rakte dem Din kjærlige haand, at den for sidste gang saaledes skulde været dem tilrakt; neppe anede det nogen, med hvem Du stod i forbindelse, at Din bortgang herfra skulde

bleven saa snar; neppe vilde jeg selv tro budskabet, da det kundgjordes, at Dit sted her var ikke mere. Og dog var det saa, og er det saa. Brustent er det øie, hvorfra liv og glæde straaede, visnet er den haand, der saa hjælperig kunde gribe ind og greb ind der, hvor det gjaldt gavnlige og heldbringende foretagender. Karsk og sund forlod Du Dit kjære hjem, men som lig vendte Du tilbage til samme. Ligesom vi ikke sjelden maa udbryde i apostelens ord: o rigdoms dyb baade paa Guds visdom og kundskab, hvor uransagelige er hans domme og hans veie usporlige; han være ære i al evighed, amen! (Rom. 11. 33 og 36), saaledes synes det os her at kunne anvende disse.

Her er meget, som maa rinde os ihu ved denne leilighed. Hvad gjenmes i dette fredede rum, der indeslutter de jordiske levninger af en almen agtet og kjær medvandrer af os? Det er ikke den alderstegne olding, der lig den trætte vandrer længes efter gravens ro og hvile; det er ikke armodens søn eller datter, der maaske fortvivlelsesfuldt med ængstelige blik stirrer op mod himlens blaa, spørgende, »hvad skal jeg æde og drikke, og hvormed iføre mig og mine«; det er ikke et menneske, der ei ved noget helligt baand var knyttet til andre sine medmennesker; det er ingen saadan, hvem vi idag ledsage til sit sidste hvilested. O nei! Her er det manden endnu i sin alders fulde kraft, som — midt i sin udstrakte virksomhed — er bortkaldt herfra, og hvis bortgang vil savnes af de saare mange, der levede med og ved ham; her er det en af Gud med livets timelige goder rigt begavet medvandrer, der har nedlagt sin jordiske vandringsstav; her er det et menneske, der synes for vort indskrænkede øie at kunne levet, ligesom han levede, til held og lykke for sig og sine og til velsignelse for saa mangen én, hvem lidet er beskaaret i verden; her er det en kjærlig egtefælle, den ømmeste fader, som er udreven af den kreds, hvis pyrd, hvis glæde, hvis trøst han var.

Meget var Dig, o hedenfarne, af Din Gud her anbetroet. Mange og store goder var Dig heneden tildelte; Din virkekreds var vidt udbredt. Mit ophold paa dette sted har vel været for kort til, at jeg ser mig istand til at skildre, hvad Du var i denne, saaledes, som jeg ønskede det. Ogsaa er jeg for uindviet i de livsforholde, hvori Du befandt Dig, til at kunne omtale disse, som de skulde og burde omtales. Dog dette synes mig, at jeg, uden at træde sandheden nær, kan med fuld føie sige, at Du levede ikke for Dig selv, at Du havde ikke Dit eget alene for øie, o saa langt fra var dette tilfældet. Du var derimod en gavnelysten, en hjælpsom mand mod de mange, hvilke henvendte sig til Dig; Du var altid villig til at bidrage til ethvert heldbringende foretagende, Du unddrog Dig aldrig der, hvor noget godt og ædelt kunde indrettes. Dette har Du udvist mod dette sted, hvis borger Du i en række af aar har været, idet varige minder er her efterladte om Dig; dette har jeg tillige havt beviser paa under min ikke lange samvandring med Dig, da Du, o hedenfarne, saa ofte jeg i de sager, der stod under min bestyrelse, henvendte mig til Dig, altid havde et villigt øre til dette eller hint gavnlige, jeg ønskede fremmet. Du har mod mig vist Dig i de offentlige stillinger, hvori jeg var sat til Dig, som en saare hæderlig mand, det jeg ikke mindre har aarsag til at erkjende, saa tidt jeg i det private liv sattes i berørelse med Dig. Jeg frembærer derfor ved denne sorgens anledning min varme tak til Dig for den tid, hvori vi vandrede sammen. Ja, der gives sikkerlig — det tror jeg — saa mange i denne forsamling, der deler med mig de anskuelse, jeg her i al simpelhed har lagt for dagen om denne vor medvandrer. Jeg gjentager, hvad jeg har sagt,

at Du, o hedenfarne, vil savnes af mange, for hvem Du baade bemærket og ubemærket virkede, og som skyldte Dig meget.

Hvad Du var som egtefælle og familiefader, det ved de bedst at bedømme, der stod Dig saa nær, ja, bedre kunde de dette, end jeg i tomme ord er istand til at omtale samme. Thi Du levede i det kjærligste forhold til Din nu efterladte, men saa dybtsaarede, sjelden værdige egtemage; Du var for Dine børn den ømmeste, den mest trofaste far; Du gjorde for dem alt, hvad der stod i Din magt; Du opofrede Dig selv, naar det gjaldt deres vel; Du levede saa at sige for Dit hus, og Du hyggede Dig bedst ved den hjemlige arne. Derfor er Dit savn nu saa stort; derfor nedrinder taaren, den bitre taare, saa tung fra Dine efterlattedes øine — — — « (herpaa fulgte en ligesaa lang slutningsbøn).

Presten *Münster* betraadte derpaa prædikestolen og talte trøstens ord til de efterladte, idet han tog sit udgangspunkt i Pauli brev til menigheden i Thessalonika 4, 13 og 14 v.

Ved graven talte provst *Aas* over Marcus 16, 6 og ytrede bl. a.:

»Jeg stod den afdøde nær i en række af aar. — — — Det var hans længsel og attraa at vandre i sin frelsers fodspor, at holde fast ved ham, at have Guds naade og trøst i ham. Thi saa vi ham ikke som den, der ærede Herrens ord og hædrede Herrens hus? saa vi ham ikke som den, der efter Guds bud og vilje rørtes inderligten over forlattes graad og forbarmedes medlideligen over enker og faderløse i deres trængsel? Ja, jeg vidner det fra den fjernere egn, hvorfra jeg er kommen, jeg tolker for sidste gang de manges tak og velsignelse over den hedengangne, som han, der skjænkede trøst og hjertelig deltagelse. Saa vi ham ikke som den, der var snart velvillig mod næsten, tilgivende mod alle, rede til at forlade andre deres skyld, fordi hans hjertes attraa var ikkun dette ene, at vide sig sin skyld forladt hos Gud i Jesu navn. — — —«

Endelig talte katechet *Holm* de sidste afskedsord over graven og sluttede saaledes efter at have udtalt en tak fra de mange, »der i hans velgjørende virksomhed fandt arbeide og brød«:

»— — Modtag da, hensovede, vort sidste farvel! — Tak for, hvad Du under Dit jordiske dagverk har været for Dine nærmeste, for borgersamfundet og for saa mangen enkelt blandt os. Med erkjendtlighed og agtelse ville vi bevare Din ihukommelse! Godheds Gud styrke selv Dine sørgende kjære; han trøste dem med al den rige husværelse, hans ord eier! Han lære dem og os alle — i de onde saavel som i de gode dage — at prise ham, der stedse gjør alt til det bedste! Amen.«

Efter sin egtefælles død fortsatte fru Carstensen firmaets virksomhed, idet hun lod de to ældste svigersønner, *Finne* og *Dedekam*, undertegne paa husets vegne, samtidig som hun gav dem i opdrag at ordne skiftet. Egelands jernverk med malmoplæg, Langsæv gruber samt gaardene Heiland og Jaadal blev

solgt til jernverkseier *Aall* paa Næs for 400 000 kr.¹⁾ Dernæst kom turen til de øvrige landeiendomme, som man ilede med at faa afhændet uden til dette foretagende at medbringe det fjerneste skjøn; der foregik da ogsaa særlig for de gaardes vedkommende, som laa udenfor Søndeled, salg, som tilfulde godtgjorde administratorernes sørgelige uforstand. I Søndeled havde man jo noget bedre kjendskab til værdierne, og her var jo ogsaa gode raad ved haanden, saa salgene her blev saa nogenlunde; saaledes blev Øen godt betalt, og Nødenæs gik for 3000 spdl. Hobe, Nibe, Lindstøl og Sevig solgtes strax, Moen, Vormeli og Tjendalen senere; gaarden Søndeled beholdt fru Carstensen for 28 000 kr. samt Homme og et par mindre.

Da skiftet sluttedes, blev boet, trods de mange feilgreb der var gjort, og skjønt Carstensen sees at have tabt ganske betydeligt paa indenbys handelsfæller og vel heller ikke kan siges at have været nogen særlig dygtig forretningsmand, paa omtrent 1 200 000 kr., hvoraf enken tilkom det halve.

Fru Carstensen opførte efter den store ildebrand $\frac{5}{6}$ 1861, der lagde hele byen i aske, den store villamæssige trægaard²⁾ i rundbuestil paa Solsiden, som ved hendes død solgtes til consulerne *A. Fr. Finne* og *H. C. Finne*.

Idet consul *S. H. Finne* og senere dennes søn, consul *A. Fr. Finne*, bestyrede hendes affærer, levede hun i sin lange enkestand et stille og tilbages trukket liv, kun afbrudt ved de besøg, hun aflagde hos sin udenbys slegt, samt ved nogle udenlandsreiser, paa hvilke hun ledsagedes af døtre og svigersønner.

Der fortælles, at Carstensen, som altid søgte sin adoptivfars raad, saalænge denne levede, ogsaa gik til ham med spørgsmaalet om, hvem han burde vælge til hustru, »den gode, den

1) Egelands verk, der i 75 fik ny tidsmæssig marsovn, heisemaskiner etc., blev af *Jacob Aall & Søn* i lang tid drevet med tab som underbrug under Næs, og i februar 84 gik det hele concurs. Det blev saa kjøbt af Egelands commune, der igjen i 89 overdrog det til private eiere, hvoriblandt *J. W. Prebensen*, som her anlagde træsliberi — og dermed er jernverkets saga ude.

Næs jernverk overgik i 85 til actieselskab paa 1 085 000 kroner med *A. D. Geelmuyden* og *M. Kallevig* i Arendal som bestyrere.

2) Huset matr.no. 34, 35, hvis opførelse kostede 45 000 kr., har nu en brandtaxt af 29 000 kr.; den ved siden beliggende bod 11 640. Terrasserne er omtr. 7000 □ fod, hvortil kommer den nuværende kultomt 1050 □ fod og haven paa bryggen.

rige eller den smukke«¹⁾). Han fik da det raad at vælge »den gode«. Og raadet var godt. Fru Hanna Carstensen »var en god og ædel kvinde, der var agtet og elsket af alle, navnlig udøvede hun i stilhed megen velgjørehed«²⁾). Da hun 26 aar efter sin mand selv vandrede bort, »bragte dødsbudskabet sorg og vemod i vide kredse«. (Nekr. i »Ned. Amtstid.«).

»Ved Fru Hanna Carstensens Baare.

(Mel.: Jesu Dine dybe Vunder).

Atter en paa Dødens Liste,
Atter Sorgens Budskab kom.
O, hvor haardt det er at miste
En som hun, saa god og from,
Hun, som var Familjens Pryd,
Hun, som var de Armes Fryd,
Hun, som gjorde Sorg til Glæde,
Hende maa vi nu begræde.

Hun er løst fra Livets Byrde;
Nu har Gud bønørt Din Bøn:
Hun er hos »den gode Hyrde«,
O, hvor hendes Lød er skøn!
Samlet nu med sine hist,
Beder hun for disse vist,
Som hun her forlade skulde —
Staa tilbage sorrigfulde.

Godt det er at se tilbage
Paa dens Liv, som nu er endt;
Kjært at mindes svundne Dage,
Du, som har den ædle kjendt.
Tænk til Gud hvor mangen Bøn
Blev fra hende sendt i Løn,
Følger ud til Kirkegaarden
— bliver tryglet nu om Baaren!

Komme! følger nu den døde
Til sit sidste Hvilested,
Kommer til et Takkemøde,
Hist ved Graven, der er Fred —
Kom og bed for hendes Aand:
— Jesus, tag den i Din Haand!
Kom og beder allesammen:
Gud velsigne hende, Amen!³⁾

Ved fru Carstensens død blev boet paa 528 000 kr. Gaarden Sønedeled gik efter en af hende tidligere fattet bestemmelse over til svigersønnen *Finne*, der, som senere vil nævnes, ogsaa overtog flere andre eiendomme.

- 1) Den rige var *Olene Marie Carstensen*, senere fru *Mølbach*, se s. 55, og den smukke var *Anne Marie Thiis*, senere fru consul *Hans Houge*, — se fam. Houge.
- 2) Der sagdes, at gulvet ved hendes dagligstuedør var maalestok for hendes gavmildhed, — her var nemlig en stor nedslidt fordybning, der skyldtes pigen, som herfra frembar de fattiges bønner, der aldrig blev uhørte.
- 3) Begravelsen fandt sted $\frac{1}{2}$ paa det ved hendes mands død indrettede familiegravsted. Følget, »der var det største, der til den dag har været seet i Risør,« gik gennem fire æreporte og granespalier paa Solsiden og kirkegaarden.

Den første søndag efter hendes død var under gudstjenesten i Risør kirke alterlysene tændte og omvundne med sørgefior.

I »Ned. Amtstid.« læses en tak fra byens fattige, der blev beværtede paa begravelsesdagen.

De af C. H. Carstensen og frue ¹⁾ oprettede legater vil blive meddelt i tillæg til legatfamilien.

8. a. **Elise »Clementine« Carstensen (thor Straten)**, f. ²⁵/₃ 1821 i Risør, hvor bosat.

* ²⁸/₁₂ 1839 i Risør med *Stian Herlofsen Finne*, f. ³¹/₅ 1802 i Kolbjørnsvig ved Arendal, † ¹/₅ 1890 i Risør; søn af sorenskriver i »Nedenæs lehn« *Andreas Frederik Finne* og anden hustru *Jacobine Bowman Herlofsen*.

1. a. *A. F. Finne*, søn af *Engelbreth Finne*, ansat ved Kongsberg sølvverk, og anden hustru *Dorothea Lind*, var f. ²/₁₁ 1750 paa Kongsberg og † ¹²/₁ 1838 i Kolbjørnsvig. Opdraget hos amtmand, kammerherre *F. G. Adeler* paa Gimso og senere fuldmægtig paa hans kontor, absolveret Finne i 1777 exam. juridicum med bedste karakter. I 1782 blev han const. og ⁵/₅ 1784 udnævnt til sorenskriver i »Nedenæs lehn«. I naade entlediget ¹⁵/₇ 1824 ²⁾. Valgt til Eidsvoldsmand i 1814 bad han sig paa grund af hustruens sygdom fritaget, da der skulde foretages omvalg, og *Jacob Aall* kom i hans sted. Ved Finnes død skrev *C. N. Schwach* et mindedigt til hans ære. (»Vestl. Tid.« no. 62, 1838).

* 1. gang ¹⁰/₁₀ 1782 i Solum med *Anna Elisa Müller*, d. ¹/₃ 1760 i Solum, † ¹⁷/₁₀ 1785 i Kolbjørnsvig; dtr. af toldcontrollør *Jacob Petersen Müller* og *Justine Henriksdtr. Wright*.

* 2. gang ²³/₁₀ 1787 i Arendal med *Jacobine Bowman Herlofsen*, f. ¹⁰/₅ 1771 i Sandstø ved Arendal, † ⁶/₁ 1815 i Kolbjørnsvig; dtr. af lodsoldemand og havnefoged i Arendal *Stian Herlofsen* ³⁾ og tredie hustru *Margarethe Wilhelmine Heiberg*.

Af 16 børn døde 3 smaa, 7 døtre forblev ugifte, og de øvrige, alle fødte i Kolbjørnsvik, var foruden ovenn.:

2. a. *Engelbreth Finne*, f. ¹¹/₃ 1788, † ⁵/₂ 1867 i Risør, hvor byfoged ¹¹/₃ 1835—¹¹/₆ 1860; stortingsmand 42 og 45. Ugift. Se »Mgbl.« no. 47 B 1867 samt *Dahl* og *Løberg*: »Elleve ordent. Storting«.

2. b. »*Adeler*« *Frederik Finne*, f. ⁵/₁₀ 1790, † ⁸/₈ 1859 i Arendal, hvor lodsoldemand og havnefoged; ugift. Se *Foss*: »Arendals Byes Hist.« s. 490.

2. c. *Anna Elisa Finne*, f. ¹⁵/₁₀ 1791, † ²⁸/₁₀ 1863 i Kjøbenhavn.

* ⁷/₄ 1810 i Arendal med commandør *Johannes de Krieger*, f. ⁴/₅

¹⁾ Portrætter af Carstensen, malede af *Lehman*, beror i familien ligesom ogsaa et i senere aar malet billede af hans frue.

²⁾ Finne var den sidste sorenskriver i det dengang udelte »*Nedenæs lehn*«, der nu bestaar af Holt, Nedenæs og Sands sorenskriverier. Ved hans afsked i 1824 blev saa »lehnnet« foreløbig delt i *østre Nedenæs*, der blev besat med *Caspar Laurentius Fabricius*, f. 1791, † 1874, og i *vestre Nedenæs*, besat med *Peter Boertmann Voss*, f. 1781, † 1841.

Om Finne se *Lassen*: »Henrik Wergelands saml. Skrifter« 8 bind s. 40—42.

³⁾ Se *Finne-Grønn*: »Arendals Geistlighed« s. 15.

1773 i Kb.havn, † ¹²/₅ 1818 i St. Thomas som chef paa fregatten »Minerva«; søn af admiral *Johan Cornelius de Krieger* og *Sophie Magdalene Arff*.

Af deres børn var:

3. a. *Andreas Frederik Krieger*, f. ⁴/₁₀ 1817 i Kolbjørnsvig, † ²⁷/₉ 1893 i Kjøbenhavn; ugift. Dr. juris, minister, geheimeetsraad; storkors af Dannebrog, St. Olaf og Nordstjernen.

2. d. »*Louise*« *Augusta Finne*, f. ¹³/₈ 1804, † ²⁴/₄ 1865 i Chr.a.

* ²/₁₀ 1823 i Arendal med *Clemens Ebbell*, f. ²⁰/₃ 1796 i Arendal, † ²⁰/₅ 1863 i Chr.a som toldbetjent; han var af det første kuld studenter fra Chr.a universitet 1813; søn af toldkasserer *Joachim Ebbell* og anden hustru *Anne Christine Oppen*.

Af deres børn døde *Joachim Ebbell* ugift som velkendt grosserer i Chr.a, og datteren *Marie Ebbell* er bosat i Kjøbenhavn som enke efter generalconsul i Rom *Christopher Andreas Mühlenthal*.

2. e. *Hans Jensenius Finne*, f. ²¹/₉ 1809, † ¹⁹/₉ 1847 i Chr.a; cand. jur. copist i revisionsdep.tet. Han var i 45 const. byfoged i Risør under broderens fravær paa stortinget.

* ¹⁰/₈ 1840 i Chr.a med *Joachime »Reinholdine« Birgitte Schönheyder*, f. ¹⁰/₈ 1809 paa Houg prestegaard, † ¹⁶/₃ 1896 i Chr.a; dtr. af sogneprest, senest til Lexvigen, *Carl Reinhold Schönheyder* og *Christine Marie Wiltrup*. Efter sin mands død indehavde fru Finne i nogle aar en meget anseet modforeretning i Chr.a. Eneste barn: *Andreas Frederik Finne*, f. ²⁹/₁ 1842 i Chr.a, hvor † ²/₁ 1874 som høiesteretsadvocat; ugift.

Da grev *Schmettaus* og admiralinde *Wleügel* i august 1836 reiste tilbage til Kjøbenhavn efter et besøg i Risør, fulgte *Clementine Carstensen* med for at gjenneegaa jomfru *Lindes* i den tid saa bekendte institut i Kjøbenhavn; her var hun i to aar og nød undervisning i sang ¹) og malning udenfor de reglementære skolefag. Efter at være confirmeret i Holmens kirke ²²/₄ 38 af den senere biskop *Münther*, kom hun tilbage til hjemmet og feirede her i det følgende aar sit bryllup med daværende skibsfører *Stian Finne*.

Om denne fest meddeler en dagbog [*Elias Boyesens*]:

»Fredag den 27de december. I hele formiddag har her været godt veir, men ieftermiddag begyndt at sne. Idag er (3 »madamer«) oppe paa skolen og binder krans til osv. bryllup, der skal holdes imorgen. Igaar blev alle bryllupsgjæsterne indbudne af politimester *L. Alm*.

1) En jul ønskede jomfru Linde at have hende med paa sit besøg hos søsteren, der var guvernante hos prinsen af Augustenborg, og havde i den anledning ladet hende øve sig paa flere numere, hun skulde synges for prinsen, men »heldigvis blev jomfru Linde syg i Flensburg, reisen blev afbrudt, og eleven blev befriet for sin angst og gru!« Som de øvrige elever i institutet, der dyrkede musikken, førte »jomfru Carstensen« ogsaa sit eget piano med hjemmefra!

Det første hus, hun i Kjøbenhavn introduceres i, var pudsig nok commandør *Kriegers*, hvis frue skulde blive hendes svigerinde!

Lørdag den 28de december: — — Vinden vestlig; vejret vexler med sne og ophold. — Alle fartøier paa havnen flager for S. Finne og C. Carstensen's bryllup. Kl. 3 om eftermd. gik de i kirke, og der var saa smukt udpyntet. Imellem lysene var ophængt kranser, og i kordøren var begges navne ophængte, omgivne af kranser, og i den dør, hvorigjennem de gik ind, brændte kulørte lamper, omgivne med grønt. Da de var viede, blev der skudt 18 skud, og da de gik hjem fra kirken, var alle huse, som de gik forbi, illuminerede ¹⁾; ved indgangen i Carstensen's hus blev skudt 18 skud. — — Paa skibene »Hanna« og »Emanuel« var ophængt lygter i tougverket og paa siden af »Hanna« stod med forgyldte bogstaver i transparent:

»E. C. C.

S. F.

Stjernen blinker, Haabet vinker

'Til fremtidigt Held.«

Paa »Emanuel« var der oplyst paa samme maade. — — Da man sad tilbords blev for hver skaal skudt 18 skud, 9 paa »Emanuel« og 9 paa »Speculationen«, og da man gik hjem om natten, blev der ligeledes skudt 18 skud. Kl. 3¹/₂ var brylluppet tilende.« ²⁾

¹⁾ Illuminationen af privathuse blev udover aftenen almindelig over byen, og hele brudefølget foretog da med byfoged *Finne* i spidsen som fører en promenade gjennem gader og smug, for at alt skulde blive seet. Særlig blev der sat pris paa, at Carstensen's contorfuldmægtig *Paul Peter Taraldsen* havde hele sit hus oplyst, skjønt det laa temmelig afsides og vel neppe ventede besøget; men byfogden fandt ogsaa veien did — han havde et nys om sagen!

²⁾ Ved bordet blev afsunget følgende vistnok mere velmente end aåndfulde af student *Peter Wleügel* forfattede sang:

(Mel.: Mens Nordhavet bruser).

Naar Julen sig nærmer den Festernes 'Tid
Da alle sig glæde og fryde,
Da tænker enhver nu som Løn for Flid
Dens Glæder ret herligt at nyde:
Den unge Dreng, som i Skolen gaar
Den gamle Gubbe med sølvgraat Haar. :/:

Nu ogsaa vi samles i muntert Lag
'Til Julens de festlige Glæder,
Dog dobbelt høitidlig er denne Dag
Thi Dagen jo Bryllupsdag heder,
Og Parret blandt os vi alle saa
For Alteret festlig idag at staa. :/:

Ja, tredobbelt festlig er Dagen nu:
Forældre sig fryde ved Mindet,
Saa ofte den Tanke dem rinder ihu:
»Hvor Dagen dog blev os velsignet.«
Med rørte Hjerter de bede Gud
Om Held for den skjønnede, den unge Brud :/:

I det gamle sorenskriverhjem i Kolbjørnsvig var der mange børn, og da rigsdaleren i aarhundredets første aartier gik ned til nogle faa skillings værdi, og indtægterne blev ynkelige nok selv af det store embede, blev der ikke raad for andet, end at Stian Finne allerede i femtenaarsalderen maatte tilsjøs for selv at tjene sit brød. Det var som cahytjougmand med *Geelmuydens* brig »Prøven« af Arendal, han gjorde den første tur, derpaa fôr han med barkerne »Patrioten« og »Moss«, begge *Herlofsens*, og saa blev han styrmand paa sin bror *Adeler Finnes* bark »Prøvestenen«. I 27 kjøbte Finne største-delen i »Søskummeren« og blev da captein.¹⁾

I de tider førte capteinerne gjerne for egen regning en del varer, som de fandt god fortjeneste ved, og Finne havde saaledes formaaet at lægge sig noget til bedste, da han indgik i egteskab i 39. Han blev nu captein paa Carstensen's store skib »Hanna« og førte dette til svigerfaderens død i 52, da han sluttede at fare og nedsatte sig som handelsmand i Risør, hvor han fortsatte en del af Carstensen's forretning: skibsrhederiet, verftsvirksomheden og handelen.

Paa Holmen, som Finne kjøbte efter Carstensen, var der to verft, et mod byen og et mod »Øerne«, og her lod han nu bygge²⁾ mange skibe, dels for egen regning og dels for omegnens og nabobyernes rhedere. Blandt de første var skonnerten »Banco«, der stadig var uheldigl fregatskibet »Palmerston«, 529,33 reg. tons netto og bygget i 55, barken »Granen«, bygget i 66, der forliste paa den første

Og naar vi saa have afsunget vor Sang,
Ei maa vi da Skaalen forglemme;
Thi ville vi derfor til Glassets Klang
Et Ønske af Hjertet istemme,
Og høit i Kor vi nu bryde ud:
»Sign Brudeparret, o milde Gud.«

[En gjengivelse af ovenn. dagbogsuddrag blev i meget smukt udstyr i tryk og papir fra hin tid overrakt consul Finne og frue som guldbryllupsgave fra re-dactor *Schibsted's* mor, enkefru *Elise Schibsted* i Chr.a].

1) Af kong *Carl Johan* skjænkedes Finne i 1830 en sølvpocal med inscription for at have reddet mandskabet paa det engelske skib »Unanimity«.

2) *Bernt Tellefsen*, søn af Carstensen's bygmester *Tellef Bjørnson* [† 1/8 1874 i Risør] og hustru *Anne Evensdr.* [† 21/9 1875, 80 1/2 aar gl.] var gjennem mange aar Finnes bygmester paa Holmen. Han blev i 76 parthaver i »Holmens Interessentskab«, og var i lang tid medlem af repræsentant- og formandskabet, »i det hele en meget afholdt mand«, † 29/6 1896 i Risør, hvor begr. 3/6 fra kirken [Nekr. i »Ned. Amtstid.«]; han var gift tre gange, men af de mange børn overlever ham kun 3 døtre.

amerikatur, »Charles Northcote«, »Lesseps«, »Hera«, bygget i 74 paa 120 c. læster og i mange aar ført af *A. N. H. Grønn*, samt »Expres«, ført af captein *Fens Norberg*¹⁾. Efter Carstensen købte Finne »Hanna«, »Henrik Carstensen«, »Vennerne« (store) og var desuden parthaver i andre skibe ligesom senere i dampskibet »Fix«, der gik paa Søndeledfjorden.

Udskibningen var trælast og det betydeligste oplagssted Buvigen, hvor der var brygger og ankerpladse; skaaret last udskibedes fra Rundsaugen, hvor der senere indlagdes turbin og gjordes flere forbedringer. Songesaugen i Holt var en mindre drift.

I sextiaarene tog Finne eksemplet fra Kragerø og lod opføre de to store ishuse i Rundsaugen, hvert paa 500 læster, og derved blev isforretningen givet et betydeligt stød frem, idet exporten nu kunde strækkes ud over sommeren, da priserne steg efter tilgangens vanskelighed; da der lidt senere endnu byggedes et ishus paa 600 læster i Kvernvigen, var dermed isexport bleven firmaets hovedvirksomhed.

Medens skibene ved Rundsaugen lastede directe fra Dalsvandet, blev isen fra Kvernvigen, hvortil blokkene gled ned i en lang rende fra Vormelitjernet, ført i store pramme til Strømmen og her indlastede, da skibene ikke kunde passere dette trange løb for videre at gaa op fjorden. [Der blev senere forsøgt en udvidelse af sundet, men det blev fremdeles for snevert]. En hidtil ukjendt trafik foregik nu om vinteren paa vandene, naar isen blev skaaret, og ved husene, naar blokkene blev stuvet ind, samt udover sommeren, da skibene hentede sine ladninger, og mange folk og heste var i virksomhed.

Alle isladninger var faste fragter, idet Finnes mægler i London *Charles F. Northcote*²⁾ af firmaet *C. & C. J. Northcote*³⁾ afsluttede enhver saadan, væsentlig paa Storbritannien.

Af landeiendomme eiede Finne »Pershaven«, en del af Fryden-dal, som han solgte, da han senere overtog Søndeled og Homme; han købte ogsaa Ausland i Gjerrestad, men solgte tomterne ved »Kranen« til *F. W. Prebensen senior*, der her har anlagt damp-sag. Østersbankerne i Nibekilen afstod Finne mod et aarligt maal til det i ottiaarene stiftede »østerscompani«.

1) Se under fam. Schlytter.

2) Dennes søstersøn *Herbert Malthby* opholdt sig i fjortenaarsalderen et par aar i Finnes hus [omkr. 1860]. Han var dengang sin rige onkels designerede arving, og det blev ham derfor en ubehagelig efterretning, da den gamle ungkarl en vakker dag gjorde ham den slemme streg at gifte sig!

3) Den ene af cheferne, *Charles Northcote*, døde ²¹/₁ 1858.

Da fru Carstensen havde truffet bestemmelse om, at gaarden Søndeled efter hende skulde tilfalde Finne for 28 000 kr., tiltraadte han eiendommen i 78 og fortsatte med familien at have sommerophold her, idet den som det synes ikke ubillige proces, der i anledning af arveladerens disposition blev anlagt af medarving, hævedes ved dennes død. Søndeled var 200 maal jord foruden husmandspladse ¹⁾ og 1500 maal skog; hertil hørte flere herligheder: omkr. 800 kr. aarlig i stødeløn af tømmerdriften i elven, fortrinsret til kjørsel med 4 heste for Egelands træsliberi, den halve ret til laxefiske i elv og sjø samt vandfald og tomteparter ved sjøen. I ottiaarene blev gaarden bragt op til mønsterbrug, landbrugsmaskiner anskaffedes, og alt blev holdt i udmerket stand, drevet rationelt omend med store bekostninger. Paa gaardens forskjønnelse blev heller ikke sparet ²⁾.

Før branden i 61 havde Finne butikhandel, nærmest beregnet paa »Holmens faste stok« og arbejdsfolk, i sit eiende og iboende hus ved torvet, hvortil der hørte en bagenfor liggende stor lagerbod samt en rummelig have med frugtræer og lysthus. Midt i femtiaarene

¹⁾ 8 husmandspladse paa tilsammen omkr. 32 maal og 240 kr. aarlig leie; husmændene var i den tid *Gunlek Gunleksen Vibekjær, Abraham Abrahamsen Terjes, Paul Olsen Pladsen, Ansten Anstensn Hasaasen, Halvor Kilane, Nils Omundsen Paals, Johanne Svendsdr. Vadstø, Marthe Olsdr. Terjes og Magnhild Øren.* — [De er alle nævnt i *Lindstøls* »Stamtavler fra østre Nedenæs«].

Af disse fortjener *Halvor Pedersen Kilane* særlig at nævnes. Han var f. 1801 paa Kilen i Vegaardsheien og havde tjent paa Bjørvatn i sin hjembygd. Før han i tyveaarsalderen kom til Søndeled som staldkarl. I nogle og sexti aar beholdt Halvor en uindskrænket myndighed i staldene, og de nætter han ikke tilbragte i sit »staldkammer« kan vistnok tælles i tiere, skjønt han havde kone og børn paa pladsen Østebø nær ved gaarden. Uagtet han i sit lange liv var bleven bidt og spændt, saa han neppe havde et helt lem paa kroppen, bevarede han den usvigeligste kjærlighed til dyrene. Udenfor sit egentlige kald havde han opsynet med redskaberne, besørgede melketransporten til bryggen, huggede ved og lod madklokkens toner kalde kl. 6, 9, 9¹/₂, 12, 1¹/₂, 4, 4¹/₂ og 7. Disse forretninger, ligesaa sikre som hans store slagur i staldkammeret, udførte han i træsko, skjortæærmer og med stor skraa i munden. Halvor var troskaben og paalideligheden selv, og hans død ⁹/₆ 1886 kan sættes som afslutningen paa den gode gamle herskabstil paa Søndeled.

²⁾ Terrasserne blev omlagte, en stor fiskedam og flere springvand arrangeredes i haverne, og klokketaarnet opførtes. Særlig fortjener at nævnes fru Finnes specielle anlæg af den saakaldte »Fruevei«, en overordentlig interessant og fortryllende spaservei over skoghøiden fra gaardstunet til Vadstø, oversaaet med fantasi-fuldt arrangerede smaaanlæg. Lysthusene paa Elveøen og Kamperhaug samt de kulissemessige staffagebygninger, der anbragtes paa fjeldskrænterne i omegnen, var ved siden af de store, parkmæssige haveanlæg beviser paa fruens skjønhedsans og arrangementstalent.

kjøbte han videre overtoldbetjent *Fleischers*¹⁾ hus paa Solsiden, lod dette nedrive og opførte derpaa en stor og komfortabel tre-etages trægaard, hvori familien tog bolig. Efter branden i 51 byggede Finne sin smukke villamæssige trægaard paa Solsiden paa vestre side af fru Carstensens, hvis opførelse kostede 40,000 kr.²⁾, og samtidig *Haslunds* nuværende gaard ved torvet med en stor bod, der senere er omdannet til vaaning, og desuden nogle mindre huse i Urene.

Privatboligen paa Solsiden indeholdt i salonetagen: en firefags hjørnesal med bordplads til 80 personer, cabinet, to store daglig- og selskabsværelser, cabinet og carnap, spisestue og soveværelser etc.; første etage var contorer, butik, vinkjælder, frugtkjælder, lagerrum etc. Ved sin komfort, sit udstyr og rige indbo³⁾ blev consul Finnes hus anset for et af landets smukkeste hjem, der ved høitideligheder i familien aabnede sig for talrigt selskab.

Det var en ikke ubetydelig formue, consul Finne besad som støtte for sin handelsvirksomhed, og saalænge den locale concurrance endnu var af mindre betydning, var firmaet særdeles vel situeret. I syttiaarene var skatteindtægten saaledes omkring 20 000 kr. — Is-exporten, den uberegnelige speculation, lod det dog snart blive nødvendigt at angribe formuen til dækning; flauere tider, seilskibenes svindende værdi og stigende concurrance rokkede omsider ved firmaets position; ved en concours i England blev Finne i 76 nødt til at sælge Holmen for 60 000 kr., ved sine endossementer maatte han gjentagende holde andres creditorer skadesløse, og i ottiaarene truede sluttelig den katastrofe med at indtræde, som det dog ved consul *A. Fr. Finnes* energiske anstrengelser lykkedes at afværge, indtil hans gamle far var vandret bort.

»Det er sagt om consul Finne, at han havde én fejl, og den var, at han var handelsmand. — Forsaa vidt en saadan alene har sin egen

1) *Morten Lange Fleischer*, f. 10/2 1786 i Askøen, † 21/2 1853 i Risør, var søn af sogneprest *Knut Geelmuyden Fleischer* og *Christense Jensine Nordahl*. Gift 14/2 1813 i Chr.sand med *Louise Frederikke Kjerulf*, f. 13/12 1790 i Chr.sand, † 11/11 1853 i Risør; datter af købmand *Andreas Kjerulf* og *Karen Catharine Saune*. Deres 8 børn var fødte i Chr.sand.

2) Gaarden har med hosliggende bod brandtaxt kr. 34,501; hertil hører haven og tomt paa bryggen, »mellemhaven« paa 1190 □ fod og terrasserne paa omtrent 1800 □ fod. Senere byggede han ogsaa byens eneste badehus nedenfor »Urene«.

3) Exempelvis kan nævnes, at salonetagen talte 32 sofaer og var decoreret med omtrent 700 blomsterplanter. I »Mgbl.« 18/7 91 findes i anledning kong *Oscars* besøg i Risør: »særlig fremhæves fru Finnes hus med to pragtfulde decorationer i roser og fontæne«.

ubegrænsede fordel for øie, er udsagnet sandt. Skjønt en med skarp forstand og i flere retninger sjelden udrustet mand, forstod Finne sjelden at gribe det rette moment for sine dispositioner. En udpræget konservativ opfatning var vel den nærmeste aarsag hertil, idet han de hundrede gange holdt sig borte der, hvor andre ikke nølede med at slaa til, medens samtidig velviljen og uegennyttens, der var de skønne hovedtræk ved hans ædle karakter, lod ham lide tab ved implicationer, hvor hans forstand dog tilsagde ham at burde holde sig fjernt. Stian Finne var en hædersmand, med hvem det var en ære at staa i forbindelse. Hans liv og egenskaber bragte ham den høieste borgerlige agtelse og lagde glans over hans navn.«¹⁾

»Blandt alle dem, der kom i berørelse med consul Finne, vil der ikke være mere end én mening om, at han var en af de nobleste, mest elskværdige og rettænkende personligheder, man kunde støde paa, og hans kvikke bemærkninger og elskværdige humor vil være i manges erindring. Jevn og ligefrem var hans færd saavel overfor venner som overfor undergivne, og vi er ikke i tvil om, at de mange arbeidere, der har været i hans tjeneste, vil bevare ham i mindet som en god og human arbeidsherre.

Skjønt hans interesser ikke laa for activ optræden i det commu- nale og politiske liv, fulgte han ikke desto mindre ogsaa her med opmærksomhed de forskjellige foreteelser og var i en aarrække saavel kommunerepræsentant som valgmand. [Han var fransk consularagent fra 64 og i mange aar forligelsescommissær]. For nogle maaneder siden feirede consul Finne og frue sit guldbryllup²⁾ og modtog da talrige beviser paa den agtelse og hengivenhed, hvormed de omfattedes.«³⁾

I novbr. 93 flyttede fru Finne op til sin ældste søn paa »Furuly«, hvor huset i den anledning blev tilbygget en rummelig fløi, og her har den gamle dame senere ført et stille og tilbagetrukket liv.⁴⁾

1) Uddrag af skrivelse fra et af landets mest anseede bankierhuse.

2) »Ned. Amtstid.«^{31/12} 89.

3) Nekrologer i »Aftenp.«^{2/5} 90 og »Ned. Amtstid.«^{3/5} 90: — »Consul Finnes begravelse foregik $7/5$ kl. 12 $1/2$ under stor deltagelse. Efter at salme 629 var afsunget, talte sogneprest *Lunde* varmt og indtrængende over ordet: »Salige er de, som sørge, thi de skulle husvales«, hvorpaa den med blomster rigt smykkede kiste blev udbaaret [af kommunebestyrelsen]. Paa kirkegaarden var reist en smagfuld æreport, ligesom veien var indhegnet med graner og kransen. Blandt det talrige følge bemærkedes kommunebestyrelsen in corpore.« »Ned. Amtstid.«^{7/5} 90.

4) To portrætter af hende, udført af *Kirkegaard* i Kjøbenhavn 37, beror i familien.

9. a. »**Hanna**« **Cassandra Finne**, f. $29/12$ 1841 i Risør.

* $16/4$ 1863 i Risør med *Fens Schanche Thiis*, f. $10/9$ 1825 i Risør, søn af kjøbmand *Thomas Thiis* og *Nicolea Christine Adzlew Schanche*, se s. 76.

Hørende til en familie, der i to hundrede aar saa at sige har været incarnationen af Risør bys handelsstand, blev Thiis meget tidlig anbragt ved handelen. Ved hyppige reiser og ophold i udlandet, væsentlig i Holland og Frankrige, kom han hurtig i forbindelser med firmaer, hvorved han med sit betydelige forretningskjon forstod at skaffe sig en position, nedsatte sig i Frederiksstad som trælasthandler og skibsrheder og drev i fentisextiaarene en ganske anseelig forretning. Fransk viceconsul for Frederiksstad og Sarpsborg.

I de sidstê tyve aar har Thiis drevet agenturvirkosomhed, væsentlig i trælast, i Christiania, hvor hans hjem med stor gjestfrihed stadig har staaet aabent for bysbørn og venner.

Fru Thiis fik i 71 Genferkorset som paaskjønneise for sin deltagelse i arbeidet for de franske saarede i krigen 70.¹⁾

Børn, alle fødte i Frederiksstad:

10. a. *Elise Clementine Thiis*, f. $11/5$ 1864, informatrice i fransk; ugift.

10. b. *Thomas Thiis*, f. $18/8$ 1865, bogholder ved det norsk-svenske consulat i New-York; ugift.

10. c. *Nicolea Christine Thiis*, f. $29/7$ 1867; ugift.

10. d. *Stian Herlofsen Finne Thiis*, f. $7/7$ 1869, agent i Christiania; ugift.

10. e. *Thomine Laurentse Thiis*, f. $3/1$ 1871; ugift.

9. b. **Andreas** »**Frederik**« **Finne**, f. $16/12$ 1843 i Risør.

* $18/5$ 1881 i Risør med sin cousine *Thora Marie Mølbach*, se s. 61.

A. Fr. Finne frequenterte i 61 W. Callsmanns handelsacademi i Lübeck og kom derefter paa sin fars contor, hvor han med undtagelse af et ophold i Glasgow i 68 var, indtil han i sytti- og ottiaarene efterhaanden blev den virkelige chef for firmaet. Ved siden heraf bestyrede han sin mormor, fru Carstensens affærer i hendes senere aar og drev derhos egen forretning. I 76 kjøbte han sammen med *C. H. Mølbach* og *Bernt Tellefsen*,

¹⁾ Af hende findes et pastelporæret af hollænderen *Kunz*, gruppe fra 46, i familien.

som s. 63 og 111 meddelt, Badskjærholmen af sin far og blev disponent for det selskab, som derved dannedes: »Holmens Interessentskab«. ¹⁾ Videre drev han sammen med sin bror *H. C. Finne* Rundsaugens sagbrug, som brødrene skjænkedes af sin far som gave, og en tid dampskibsfart paa Søndeled (»Glimt«).

Under den vevlende skjebne, der fulgte hans fars forretning, havde A. Fr. Finne ikke betænkt sig paa at træde til med al den effective støtte, han kunde yde i haabet om at holde firmaet oppe. Udaf den position, han ligefrem indtog som engageret i de samme forbindelser og handelshuse som faderen og sluttelig som leder af dennes forretninger, syntes det ham en naturlig pligt at stille ogsaa sine egne hjulpekilder til raadighed for at skaane den gamle far for den katastrofe, der dog som ovenfor meddelt nødvendigvis maatte indtræde. Han overtog derfor alle sin fars forpligtelser og formaaede ved et energisk arbejde og ved opofrelse af hele sin private formue og position at holde firmaet oppe, indtil det i 96 endelig styrtede sammen. — Søndeled med værdi kr. 100 000 kom paa *Heftyes* hænder for noget senere at blive solgt til selskabet »Egelands træsliberi«, og øvrige faste eiendomme og skibe tilfaldt *N. A. Andresen*.

I 78 købte han med sin yngste bror fru Carstensens eiendom paa Solsiden, byggede i ottiaarene »Furuly« paa Buvig-høiden og har siden havt bopæl paa denne sin smukke eiendom, der forblev uberørt af concursen.

Finne er tysk consularagent fra ²⁰/₁ 69, samtidig engelsk viceconsul fra ¹⁰/₁ 93, agent for »Den første norske Assurancefor.« fra ¹³/₁ 76 og for skibsass. foreningen i Arendal 90. Han blev kirkelig medhjælper fra ²⁷/₅ 75 og har været medlem af repræsentantskab, formandskab samt af sparebankens og samlagets direction. I 97 etablerede han handelsfirmaet »Finne & Co.«.

I sit hjem har consul Finne forstaaet at samle en stor del antikviteter og billeder af interesse for slegtshistorien. ²⁾

10. a. *Nicoline Marie Finne*, f. ¹⁶/₄ 1882 i Risør.

10. b. *Elise Clementine Finne*, f. ⁸/₅ 1883 i Risør.

10. c. *Süan Herlofsen Finne*, f. ⁷/₆ 1886 i Risør.

10. d. *Andreas Frederik Finne*, f. ²⁰/₁₂ 1890 paa Furuly.

10. e. *Axel Bech thor. Straten Finne*, f. ²⁸/₃ 1896 paa Furuly.

¹⁾ Det gik concurs ²⁰/₄ 1897.

²⁾ Af Finne findes et pastelportræt af *Kunz*, fra 46, i familien.

9. c. **Jacobine Finne**, f. $^{10}/_9$ 1845 i Risør, bosat ved Grimstad.

* $^{17}/_{11}$ 1868 i Risør med *Samuel Grønn*, f. $^{25}/_8$ 1838 i Drammen, † $^{22}/_2$ 1898 paa Dømesmoen ved Grimstad, begr. $^{28}/_2$ fra Fjære kirke, søn af kjøbmand paa Kongsberg, senere i Seljord, *Fens Peter Høegh Grønn*¹⁾ af en Christianiaslegt og *Karen Dorothea Samuelsen* af den gamle bergverksfamilie paa Kongsberg.

Grønn frequenterte Carlsruhes polytechnicum $^{1}/_6$ 57— $^{30}/_8$ 60, var i 61—62 volontør ved veivæsenet i Solør, 63—65 assistent ved veianlæg i Gjerrestad, Eidanger, Øiestad, Søndeled og Gylanland, 65 const. veiinspectør (Telemarken), 66—67 assistent i Nedenæs og blev i juli 68 amtsingeniør i Nedenæs amt. Indtil udgangen af 96 havde han bygget 94 bygdeveie i amtet for en samlet sum af 1 115 000 kr. I 86 overtog Grønn den combinerte stats- og amtsveiadministration, en ordning, hvortil han selv havde udkastet planerne, og som senere er gennemført i de fleste amter efter at være endelig behandlet af en kgl. comm. i 92, hvori han havde sæde sammen med afdøde amtmand *Aubert* og directør *Fenger-Krog*.

»Som den tekniske leder af vort amts veibygning gennem en lang aarrække har Grønn udfoldet en rastløs, omfattende og overordentlig fortjenstfuld virksomhed. Summen af det arbeide, han har præsteret, er stor, et mandsverk. I regn og i solskin, i cariol eller slæde, var han altid at se i travl færd paa de brede choseer som paa de aflægse bygdeveie. Selv velkjendt kjendte han hver bonde paa hans gaard, hver krog i amtet, og overalt mindedes med venlighed den noble, bramfrie mand. Inden- og udenfor hans egentlige fag blev der lagt beslag paa hans dygtighed — her skal kun nævnes jernbanesagen, turisttrafikken og hans vegtige stemme i formandskabet, hvoraf han altid var tilforordnet medlem. Paa stortinget vilde han aldrig, og en høiere kaldelse skal han ogsaa efter forlydende have afslaaet. Med tak for hans lange arbeidsdag vil vort amts befolkning modtage budskabet om hans død, med beklagelse og sorg.«²⁾

1) Af hans øvrige 8 børn er sønnerne: *Jørgen Magnus Grønn*, f. $^{5}/_5$ 1843, major i sanitet, *Andreas Nicolaj Hoel Grønn*, f. $^{11}/_3$ 1850, skibsrheder i Lillesand, nævnt s. 109, og *Johan Peter Østbye Grønn*, f. $^{11}/_5$ 1850, cand. pharm. og provisor i Christiania.

2) Biographier i anledning af hans 25-aars jubilæum i »Mgbl.« $^{3}/_1$ 93, »Ned. Amtstid.« $^{1}/_{11}$ 93 og »Chr. Tid.« m. fl.; videre se »Chr. Stiftsavis« $^{20}/_9$ 92 og *Blom*: »Beskr. over Valle Prestegjeld«, s. 66. Nekrologer i »Mgbl.«, »Aftenp.«, »Ned.

Amtssingenør Grønn var fra 68 bosat i Risør, hvor han i anlægget af granitkajerne har sat sig et varigt minde; fra sytti-aarene havde familien bopæl paa Søndeled, paa hvis opdrift og brug han nedlagde meget arbeide¹⁾, og i 86 købte han og tilflyttede gaarden Dømesmoen ved Grimstad. Han eiede ogsaa den skogrige lille gaard Robudalen i Mykland.²⁾

10. a. **Stian Herlofsen Finne-Grønn**, f. ³¹/₈ 1869 i Risør, stud. juris.

Af genealogisk-personalhistorisk literatur har han udgivet: »Risør-Slegter«, (hvoraf 7 hefter er udkommet: I, thor Straten med den Carstensenske legatfamilie), »Slegten Due fra Trondhjem samt genealogiske oplysninger om familien Due fra Aremark og om andre af dette navn i Norge« (sammen med *E. C. Due*), »Familien Tostrup fra Lister samt foged Tostrups beskrivelse af Lister og Mandals amt af 1743« og paa communal bekostning »Arendals Geistlighed, dens genealogi og personalhistorie«. ³⁾ I dagspressen har han leveret adskillige artickler, væsentlig af historisk og politisk indhold.

10. b. **Karen Dorothea Grønn**, f. ¹⁸/₈ 1871 paa Søndeled.

* ¹⁶/₇ 1892 i Fjære med *Harald Hougen*,⁴⁾ f. ²⁶/₅ 1864 i Tønsberg, søn af den bekjendte skolebestyrer og klokker *Engebret Hougen* og *Maren Carene Ellefsen*. Efter i sin fødeby at have havt ansættelse paa skibsrheder- og assurancecontor blev Hougen i 1886 contorchef i »Dampskibsassuranceforeningen Nora«, Grimstad.

11. a. *Engebret Hougen*, f. ¹⁸/₈ 1893 i Grimstad.

Amtstid.«, »Chr. Tid.«, »Vestl. Tid.«, »Gr.stads Adr.«, »G.-L.-posten« m. fl. I »Aftenp.«, »Gr.stads Adr.« etc. findes beretning om hans begravelse fra Fjære kirke, hvor amtmanden, veidirectøren, ordføreren og opsynsmænd i veivæsenet nedlagde kransen paa baaren.

- 1) Han indrettede her den s. 60 nævnte ældgamle bygning »Eriksborg« til sommerbolig, medens familien tilbragte vinteren i hovedbygningen.
- 2) Af Grønn beror et autotypi i familiens eie; af fru en et pastelportræt af hollænderen *Kunz* (i 46).
- 3) Se herom: »Aftn.« ¹⁸/₄ 96, no. 853 og 889 for 97. »Mgbl.« ¹¹/₁₀ 95, no. 688 for 97, ¹⁷/₁ og ¹⁷/₄ 98, »Dagbl.« ²⁰/₁₀ 95 og no. 366 for 97, »Chr. Stiftsavis« ⁶/₁₁ 94, »Ned. Amtstid.« ²⁶/₁₀ 95, samt »Vestl. Tid.« ²²/₃ 98. — »Folkebl.« no. 12 for 96.
- 4) Hans bror skolebestyrer i Sandefjord, *Knut Eilif Hougen*, f. ⁴/₉ 1854 i Frederiksstad, var i ottiaarene lærer ved Risør middelskole.

- II. b. *Elise Clementine Hougen*, f. $^{30}/_{11}$ 1894 i Grimstad.
10. c. **Elise Clementine Grønn**, f. $^{12}/_{5}$ 1873 i Risør, † $^{5}/_{5}$ 1874 paa Søndeled (C. F.-g.).
10. d. **Jens Grønn**, f. $^{17}/_{11}$ 1875 paa Søndeled, hvor † $^{24}/_{9}$ 1877 (C. F.-g.).
10. c. **Hanna Jacobine Benedicte Grønn**, f. $^{20}/_{3}$ 1885 paa Søndeled.
9. d. **Olga Finne**, f. $^{15}/_{4}$ 1847 i Risør, † $^{21}/_{7}$ 1887 i Frederiksstad.
* $^{28}/_{12}$ 1872 i Risør med *Axel Bech*¹⁾, f. $^{11}/_{12}$ 1838 paa Modum, † $^{14}/_{11}$ 1894 i Christianssand, begr. $^{21}/_{11}$ i Frederiksstad fra Glemminge kirke; søn af resid. capellan *Alexander Nicolai Bech* og *Margarethe Elisabeth Brahde*.

Bech blev efter at have gaaet i Drammens skole fra 48 student med haud i 57, cand. philos. i 58 med haud og juridisk cand. i 62 med laud. Edsv. fuldm. hos sin farbror og pleiefar sorenskriver *Fietzentz* i Solør 63, const. sorenskriver s.steds 69, overretssagfører i Frederiksstad 70 (sidste tid firmaet: Bech & Thorne), var her medlem af comunestyret 80—89, ordfører 84—88. Ved juryens indførelse i 89 blev Bech en af de 6 lagmænd, der skulde indvie den nye æra, og blev lagmand i Agders lagdømme 3: Bratsberg, Nedenæs, Lister og Mandal og Stavanger; ved revisionen i 91 ændredes grænserne for lagstolen til at omfatte: Smaalenene, Buskerud, Bratsberg, Nedenæs, Lister og Mandal. Lagmanden boede før 91 i Christianssand, efter den tid i Drammen.

Efterat Bech i 80—82 havde været suppleant for Frederiksstad, blev han i 82 valgt til stortingsmand og repræsenterede byen helt til og med 91, dog med undtagelse af 90, da han blev fritaget for at give møde paa grund af embedsforretninger. Han var medlem af kirkecom. 83—85, af justitscom. no. 2 86—88, constitutionscom. 89 og justitscom. 91.

»Idethele taget var Bech som parlamentariker en slagfærdig mand, der ved flere leiligheder gjorde sig bemærket i debatterne. Han vakte i saa henseende allerede opmærksomhed i sit første stortingsaar 83, med dets skarpe debatter om rigsret eller ikke rigsret. Bech var et let hoved og en dygtig mand. Som leder af lagmandsrettens forhandlinger viste han sig i besiddelse af

1) Hans bror, *Carl Adam Bech*, f. $^{26}/_{4}$ 1834 i Fosnæs, † $^{26}/_{3}$ 1893 som skibsrunder i Tvedestrand.

megen greihed. Det gik let, hurtigt og expedit under hans ledelse, om den end kanske af og til kunde være lidt vel myndig. Det faldt i Bechs lod at administrere flere retssager af meget store dimensioner og særlig interesse.«¹⁾

Lagmand Bech afslog at indtræde i *Emil Stangs* andet ministerium. Han var frimurer af 11te grad.

Under sin retsbelæring i lagmandsretten i Christianssand 14/11 94 blev Bech pludselig rammet af hjerteslag og sank død om i lagmandsstolen. I den følgende dags møde udtalte den fungerende lagmand, sorenskriver *Klouman*:

»Før jeg aabner retsforhandlingerne vil jeg minde om den rystende begivenhed, der her igaar fandt sted, en begivenhed, der maa have grebet os alle dybt og smerteligt. Rettens formand, lagmand Bech, rykkedes bort ved en brat død midt i udøvelsen af sit kald i et af dets mest vanskelige og ansvarsfulde øieblikke, rykket bort ved en brat død fra et dommersæde, hvis pryd han har været, og som han nu i flere aar har beklædt med megen dygtighed, hæder og værdighed. Hæder over hans minde.«

Efter hans død har børnene, alle fødte i Frederiksstad, været bosatte i Christiania²⁾.

10. a. *Wilhelm Alexander Bech*, f. 30/11 1873, † 19/7 1874.

10. b. *Stian Herlofsen Finne Bech*, f. 30/11 1875, stud. iuris.

10. c. *Henriette Christiane Bech*, f. 28/9 1876.

10. d. *Elise Clementine Bech*, f. 10/7 1878, stud. philos.

10. e. *Margarethe Elisabeth Bech*, f. 27/6 1879.

10. f. *Wilhelm Fosias Bech*, f. 16/3 1883, † 30/4 1883.

10. g. *Elna Bech*, f. 6/8 1884.

10. h. *Axel Bech*, f. 8/7 1887, † 20/4 1888.

9. e. »**Carsten**« **Henrik Carstensen Finne**, f. 15/8 1848 i Risør, † 24/2 1882 i Paris, begr. 18/3 i Risør; ugift.

Finne var bestemt for den akademiske bane og nød med dette for øie sammen med nogle jevnaldrende først privatundervisning af den senere saa bekjendte sanger *Frederik Bekkevold*, der da var philologisk student, og kom senere paa Aars & Voss' skole i Christiania. Nogen artium blev det dog ikke af. Han kom til Frankrige og etablerede sig i Honfleur som agent under firma Finne & Lilleby. Overordentlig smukt

¹⁾ Nekrolog i »Aftp.« og »Mgbl.« etc.

²⁾ Af lagmanden beror et og af fru en to oljeportræter i familien.

udseende og fremtræden bidrog i væsentlig grad til at skaffe ham fortrinlige forbindelser i udlandet; han erholdt førsterangs svenske og finske agenturer i trælast og korn og bereiste nærsagt hele Europa. Midt i syttierne flyttede han til Paris, dannede med en anden nordmand firmaet Finne & Vauvert, senere løste han denne ud, og forretningen gik udmerket ¹⁾).

I de senere aar blev under hans reiser contoret bestyret af en ung mand, søn af en anseet norsk læge, hvis flotte liv med rideheste og mæstresser vedligeholdtes ved, at han systematisk bedrog sin chef, og ved dennes død forsvandt han med kassen, policen og det hele og har siden aldrig ladet høre fra sig.

Finne ²⁾) var forlovet med *Margarethe Auber*, f. $\frac{6}{8}$ 1856 i Honfleur, hvor † $\frac{1}{11}$ 1873, datter af stadsmægler *Anatole Auber* og *Christense Sophie Thiis*. (Se fam. Thiis).

9. f. **Henrik Carstensen Finne**, f. $\frac{27}{8}$ 1855 i Risør, hvor † $\frac{15}{1}$ 1895.

* $\frac{6}{1}$ 1880 i Risør med sin cousine *Johanne Marie Mølbach* ³⁾), se s. 61.

Efter først at have bestemt sig til at blive jurist og derfor begyndt skolegang i Frederiksstad, gik han efter svogeren Thiis's raad over i forretningslivet, blev volontør paa dennes contor og kom senere paa contoret hos Tho. Joh. Heftye & Søn. I 80 underkastede han sig dispacheurexamen og havde netop aabnet sit contor i Risør, da han paadrog sig den tærende sygdom, der efter 14 lange og tunge aar lagde ham i graven. Saavidt han formaaede, deltog han med sin bror i driften af Rundsaugen og som participant i dp.skibet »Glimt«, der gik paa Søndeled, og førte for egen regning kulhandel. I 88 fik han det engelske viceconsulat, som han i 92 ombyttede med det franske consularagentur. I 78 købte han sammen med broderen fru Carstensens eiendom paa Solsiden.

Dispacheur Finne, den mest begavede af consul Finnes børn, var et overmaade klart og skarpttænkende hoved, der til sidste stund beholdt sin fulde elasticitet usvækket af det hensygnende legeme ⁴⁾).

¹⁾ Som agent for »Christiania Hestekosomfabrik« skaffede han dette betydelig indgang paa det franske marked.

²⁾ Et i senere aar malet portræt beror i familien.

³⁾ Af hende beror et oljeportræt i familien.

⁴⁾ Beretning om hans begravelse, »ved hvilken alle samfundsklasser var repræsenteret«, findes i »Ned. Amtstid.«.

Børn, alle fødte i Risør:

10. a. dødfødt datter, $24/7$ 1881.

10. b. *Stian Herlofsen Finne*, f. $4/7$ 1882, sjømand.

10. c. *Carsten Henrik Carstensen Finne*, f. $12/7$ 1883.

10. d. *Thor Carstensen Mølbach Finne*, f. $20/8$ 1885.

10. e. *Henrik Carstensen Finne*, f. $24/8$ 1888.

10. f. *Jacob Bowman Herlofsen Finne*, f. $9/8$ 1892.

8. b. »**Margarethe**« **Christiane Carstensen (thor Straten)**, f. $16/11$ 1823 i Risør.

* $2/10$ 1843 i Risør med *Hans Dedekam*, f. $5/8$ 1815 i Arendal, † $27/8$ 1879 paa »Fjeldstuen« i Christiania, søn af skibsrheder og consul *Hans Ellefsen Dedekam* og *Dorothea Fürst*.

Dedekam tiltraadte i meget unge aar sin fars contor i Arendal, kom ved sit ægteskab som forvalter paa Egelands jernverk, var en tid paa sin svigerfars contor i Risør, hvor han i nogle aar ogsaa drev kjøbmandskab i sin eiende gaard paa Solsiden, se s. 60, 102. Fra 52 deltog han sammen med svogeren Finne i afviklingen af Carstensens bo og flyttede derefter $27/9$ 55 til Christiania, hvor han kjøbte *Løvenskiolds* løkke »Fjeldstuen« ved Drammensveien og var her senere bosat.

Dedekam drev saavel før som efter sin afreise fra Risør ikke ubetydeligt skibsrhederi og besad efter forældre og svigerforældre anseelige arvemidler. Ved gavebrev af $20/9$ 1855, confirm. $8/3$ 56, skjænkede Dedekam under navnet »Margarethe Christiane Carstensens legat« 500 spd. til Risør by, hvis renter skulde tilfalde fem navngivne personer og efter deres død fattige, af fattigvæsenet ikke understøttede kvinder af byens indvaanere.

Af Dedekam, der var en høi og statelig mand, beror oljeportræt i familien. Efter hans død solgte fru en i 82 »Fjeldstuen« til grosserer *Bernh. Mathiesen* og har senere med afbrydelse af hyppige ophold og reiser i udlandet havt bopæl i Christiania ¹⁾.

9. a. **Hans Ellefsen Dedekam**, f. $24/6$ 1844 paa Egeland.

* $1/12$ 1870 i Chr.a (Tref.k.) med »Thora« *Andrine Frederikke Wilhelmine Wilson*, f. $27/3$ 1848 paa Aasgaarden i Borre, dtr. af gaardbruger, senere farmer i Texas *Frederik Andrew Wilson* og *Carine Nielssen*.

¹⁾ Af fru Dedekam er et oljeportræt i hendes eie.

Efter artium med haud. i 64, exam. philos. med laud. i 65 blev Dedekam cand. jur. med laud. i 69, copist i revisionsdep.tet 70, kgl. fuldmægtig $\frac{28}{10}$ 82 og bureauchef $\frac{14}{6}$ 90. Af de hverv af forskjellig art, som Dedekam har indehavt, kan nævnes, at han fra 86 var secretær i »Den n. Haandverks- og Industriforen.«, hvor han ved sin fratrædelse $\frac{8}{9}$ 93 overrakte en sølvocal med inscription: tak for fortjenstfuld virksomhed¹⁾; i april 94 blev han han kasserer i samme forening.²⁾

10. a. *Hans Dedekam*, f. $\frac{27}{8}$ 1872 i Chr.a; stud. philol.

10. b. *Margarethe Christiane Dedekam*, f. $\frac{17}{9}$ 1874 i vestre Aker.

10. c. *Carsten Frederik Dedekam*, f. $\frac{29}{7}$ 1877 i Chr.a, stud. juris.

10. d. *Harriet Dedekam*, f. $\frac{23}{6}$ 1882 i Chr.a.

9. b. »**Carsten**« **Henrik Carstensen Dedekam**, f. $\frac{27}{11}$ 1845 paa Egeland; i Amerika, ugift.

9. c. »**Søren**« **Hans Dedekam**, f. $\frac{20}{8}$ 1848 paa Egeland.

* $\frac{16}{5}$ 1876 i Chr.sand med *Magdalene Nathalie* (»*Nanna*«) *Tønnessen*,³⁾ f. $\frac{6}{7}$ 1850 i Chr.sand, datter af bankkasserer *Tønnes Ludvig Tønnessen* og *Dione Therese Bjørnholdt*.

Dedekam blev officer 71, sec.løitn. i 3die brigade $\frac{18}{8}$ 71, pr.løitn. $\frac{15}{2}$ 77 og captein og chef for 3die comp. af Stavanger bat. $\frac{1}{1}$ 89, forsat til 2det comp. af Telemarkens liniebat. 97; bosat paa Nordstrand ved Christiania. Captein Dedekam har som stillebensmaler vist sig som en heldig dilletant og mere privat som yndet sanger.⁴⁾

10. a. *Ludvig Hans Carstensen Dedekam*, f. $\frac{8}{7}$ 1878 i Chr.sand; paa handelscontor.

10 b. *Fin Rosenvold Dedekam*, f. $\frac{14}{4}$ 1880 i Chr.sand; paa handelscontor.

10. c. *Dorothee Dedekam*, f. $\frac{4}{12}$ 1881 i Chr.sand.

1) Se herom videre i »Mgbl.« $\frac{9}{11}$ 93.

2) Af fru Dedkame beror et oljeportræt i familien.

3) Egtefællerne nedstammer begge paa fædrene side i 7de led fra raadmand i Christianssand *Anders Tønnessen* og *Karen Hansdtr. Spinch*. Se *Finne-Grønn*: »Arendals Geistlighed.«

4) Under kongebesøget i Chr.sand i 91 sang han for *kong Oscar*.

9. d. **Dorothee Dedekam**, f. $21/8$ 1850 i Risør, † $15/2$ 1882 i Paris, begr. i Chr.a.¹⁾

* $14/8$ 1879 ved hj.vielse paa Fjeldstuen med sin tremænding, trælasthandler i Paris, senere rentier i Arendal *André Dedekam*, f. $7/10$ 1834 i Arendal, hvor bosat paa Langsæv²⁾, søn af skibsrheder *Anders Anderssen Dedekam* og *Margarethe Westergaard*.

10. a. *André Dedekam*, f. $17/6$ 1880 i Paris, stud. philos.

9. e. »**Hanna**« **Cassandra Dedekam**, f. $20/11$ 1854 i Risør, har i udlandet uddannet sig i sang og ved enkelte leiligheder optraadt ved koncerter; ugift.³⁾

8. c. **Henriette Caroline Carstensen (thor Straten)**, f. $1/1$ 1825 i Risør, † $1/4$ 1891 i Stockholm.

* $28/12$ 1851 i Risør med fættøren *Hans Schlytter*, f. $4/6$ 1823 i Laurvik, søn af købmand *Thomas Schlytter* og *Anne Marie Hammer Houge* (se disse fam.).

Efter artium i 40, exam. philos. 41 og juridisk embedsexam. i 45, alle med laud., blev Schlytter byfogedfuldmægtig 46, copist i finantsdep.tet $1/9$ 47, kgl. fuldmægtig ved statsraadafdelingen i Stockholm $26/3$ 52 (2den fuldmægtig 56 og 1ste i 62), og expeditionssecretær, chef for det norske cancelli, $26/5$ 77. Kammerherre ved det norske hof $11/3$ 60, hos dronningen $21/1$ 73, cabinetskammerherre $6/4$ 78, erholdt i 90 tjenestefrihed; foredragende for hofanliggenderne 80.

Cancellist ved St. Olafs ord. $23/3$ 59— $21/1$ 80; commandør af 2. kl. af St. Olafs ord., af 1. kl. af Nordstjernen, af badens. Zähringer-Löwe ord. og af portug. da Conçeição ord.; ridder af østerrig. Jernkorsord.'s 3. kl., af preuss. Kroneord.; storofficer af rumæn. Sjerneord. og officer af italien. St. Marcus & Lazarusord.⁴⁾

Schlytter eiede og beboede eiendommen Tuengen i Aker 1854–56, da han solgte den til generalconsul *Andersen*.

»Fru Caja Schlytter var en hjertensgod og elskelig dame, hvis sarte og sensible gemyt under udvisning af kjærlighedsfuld omhu overfor enhver, hun stod nær, følte som en mildnende haand, der øgede al glæde og lægede saar.« Hun havde i atten-

1) Af hende beror oljeportræt i Familien.

2) Dedekam har bidraget til trykning af nærværende bog.

3) Af hende beror oljeportræt i familien.

4) Schlytter er afmalet paa kroningsbilledet af 73 paa Christiania slot.

aarsalderen som sine ældre søstre, fru Finne og fru Dedekam, i to aar frequenteret frøken Lindes institut i Kjøbenhavn.

9. a. **Anne »Marie« Schlytter**, f. $^{15}/_{11}$ 1852 i Risør.

* $^{28}/_{11}$ 1875 i Stockholm med godseier og grosserer¹⁾ *Thorvald Olrog*, f. $^{8}/_{11}$ 1840 i Chr.a, bosat i Stockholm; søn af toldinspectør *Claus Christian Olrog*²⁾ og første hustru *Johanne Vibeke Bruenech*.

Fru Olrog har udført adskillige portrætmalerier.

10. a. *Claes Christian Olrog*, f. $^{22}/_{11}$ 1876 i Stockholm, student.

10. b. *Hans Schlytter Olrog*, f. $^{10}/_{7}$ 1878 paa Skutskjær, elev af handelsinstituttet i Frankfurt a. M.

10. c. *Henriette Charlotte Caroline Olrog*, f. $^{2}/_{11}$ 1879 i Stockholm.

10. d. *Thorvald Olrog*, f. $^{7}/_{8}$ 1882 i Stockholm.

10. e. *Anna Margarethe Olrog*, f. $^{30}/_{4}$ 1884 i Stockholm.

10. f. *Anna Marie Olrog*, f. $^{16}/_{8}$ 1886 paa Skutskjær.

9. b. **»Carsten« Henrik Carstensen Schlytter**, f. $^{30}/_{9}$ 1854 paa Tuengen i Aker.

* $^{3}/_{5}$ 1879 i Chr.a med *Catharine van Kervel*, f. $^{17}/_{8}$ 1855 i Chr.a, dtr. af commandørcaptein *Fohan Heinrich van Kervel* og *Olivia Christiane Thomasine Heftye*.

Efter artium med haud. i 72, exam. philos. med laud. i 73 blev Schlytter cand. jur. med haud i 78, ekstraskriver i finantsdep.tet $^{16}/_{4}$ 78, copist $^{1}/_{8}$ 84, oppebar fuldmægtiggage fra $^{8}/_{7}$ 90 og constitueredes $^{1}/_{4}$ 91 som kgl. fuldmægtig. I 84 var han i omtr. $^{1}/_{3}$ aar const. fuldmægtig ved statsraadafdelingen i Stockholm. Fra $^{1}/_{7}$ 94 const. fuldmægtig i statssecretariatet. Den $^{12}/_{12}$ 94 udnævnt til kammerherre og tjenestgjorde som saadan høsten 97 hos prins Carl og prinsesse Ingeborg og erholdt Oscar II's jubilæumsmedalje; $^{27}/_{11}$ 97 cancellist ved St Olafs ordenen. Se forøvr.: »Studenterne fra 1872.«³⁾

10. a. *Hans Schlytter*, f. $^{27}/_{2}$ 1880 i Chr.a; kadet.

10. b. *Fohan Henrik (»Heyn«) van Kervel Schlytter*, f. $^{2}/_{8}$ 1881 i Chr.a.

1) Participant i Skutskjær (betydelig trælastforretning). Fruen har bidraget til denne bogs trykning.

2) Fam. Olrog har adgang til flere beneficier i Kjøbenhavn.

3) Schlytter er som philatelist medlem af en saadan norsk forenings bestyrelse. Han har bidraget til denne bogs trykning. Af fruén beror et oljeportræt, malet af *W. Holter*, i familien.

10. c. *Carsten Henrik Carstensen Schlytter* f. $12/6$ 1884. i Chr.a.
8. d. **Nicoline »Marie« Carstensen (thor Straten)**, f. $18/7$ 1826 i Risør, † $22/2$ 1864 paa Søndeled, begr. $1/3$ i Risør.
* $29/12$ 1850 i Risør med *Thor Carstensen Mølbach*, se s. 59.
8. e. »**Hanna« Cassandra Carstensen (thor Straten)**, f. $4/10$ 1828 i Risør, hvor † $2/8$ 1836.¹⁾
7. g. **Jens Persen**, d. $15/8$ 1798 i Dybvaaq, † $26/8$ 1839 i Risør.
* $29/10$ 1818 i Risør med *Ingeborg Margarethe Marstrup*, f. $28/8$ 1800 i Risør, hvor † $28/7$ 1860, dtr. af kjøbmand *Jens Marstrup* og anden hustru *Edel Catharine Sundbye*.
1. *Jens Larssen Marstrup* kom fra Braust i Nørrejyland op til Risør, hvor † $9/5$ 1839, 72 aar gl. Han drev en ganske betydelig bondehandel ved torvet, besad fra tid til anden forskjellige gaarde (f. ex. Grundesund) i Søndeled, der under pengekrisen i aarhundredets begyndelse blev ham pantsatte af bønderne. Han var ogsaa en af byens største skibsrhedere, og ved skiftet $10/5$ 1839 eiede boet brigerne »Venus« og »Providentia«, hver taxeret for 7000 spd., »Østerrisøer«, 10000 spd., »Oscar«, 4100, og »Fortuna«, 4000. Videre drev han brændevinsbrænderi (værdi 1200 spd.) hvori ellers kjøbmand *Lauritz Bang* havde en $1/3$ -del. Marstrups hus ved torvet var et af byens største og havde en værdi af 1300 spd. med en hosliggende bod til 100 spd. Den contante kassebeholdning, der ved hans død fandtes i contorskuffen, var ikke mindre end 7200 spd.²⁾
- * Iste gang $15/5$ 1791 i Flougstad med *Anne Isachsdr. Staubo* af Dybvaaq, † $31/10$ 1793, 30 aar gl. i Risør.
- * 2den gang $13/12$ 1793 i Risør med *E. C. Sundbye*, d. $26/11$ 1763 i Flekkefjord, † $16/6$ 1835 i Risør, dtr. af toldvisitør *Søren Sundbye* paa Næsstrand, der blev begr. $5/4$ 1773, 30 aar gl., i Flekkefjord. Børn, fødte og døde i Risør:
2. a. *Ingeborg Margarethe Marstrup*, d. $24/3$ 1792, begr. $16/5$ 1798.
2. b. *Anne Catharine Marstrup*, f. $14/10$ 1795, * med *Peder Jensen*, se under fam. Jensen.
2. c. *Lars Severin Marstrup*, d. $22/1$ 1797, begr. $19/9$ 1798.
2. d. *Ingeborg Margarethe Marstrup*, se ovenfor.
2. e. *Laurentia Severine Marstrup*, f. $26/8$ 1801, begr. $10/12$ 1810.
- Jens Persen, der som sine fleste søskende havde et meget fordelagtigt udseende, var en særdeles dygtig skibsfører i Risør. Af sin morbror, H. Carstensen, blev han i 1823 skjænket dennes

1) Hun blev begr. $9/8$ ved Risør kirke, men flyttedes ved sin fars begravelse i 52 til den nye gravlund.

2) Af Marstrup beror et af *Lehman* malet portræt i fam. Buschs eie.

jordegods »Christopherskjær« i Øiesang samt senere iflg. testamente af 1835 pladsen Hellen med huse og tilliggelser. I Risør købte han svigerfaderens hus efter taxt 1230 spd.

8. a. **Edel »Elise« Catharine Persen**, f. $^{22}/_3$ 1819 i Risør, hvor † $^{21}/_4$ 1888.

* $^{19}/_1$ 1841 i Risør med *Christian Frederik Thiis*, f. $^{22}/_9$ 1814 i Risør, † $^{1}/_2$ 1862 i Tønsberg, begr. $^{8}/_2$ i Risør; søn af købmand *Mads Michael Thiis* og *Christiane Schlytter*. Se side 73.

Thiis førte i mange aar skibet »Enigheden« og senere brig »Elise« af Risør, var i sine sidste aar fyrassistent paa Færder, idet han ikke oplevede at overtage den ham betroede stilling som fyrforvalter paa Torungerne. Han var en dygtig og meget anset mand.

9. a. **Jens Marstrup Thiis**, f. $^{25}/_5$ 1841 i Risør, † 1866 ved forlis; han var en tid bosat i Boston og ugift.

9. b. **Mads Michael Thiis**, f. $^{30}/_{11}$ 1846 i Risør, hvor † $^{20}/_{12}$ 1874 efter flere aars brystsygdom, styrmand; ugift.

9. c. **Frederik Westberg Thiis**, f. $^7/_1$ 1849 i Risør, skibsfører i Frederiksstad.

* $^{19}/_1$ 1880 i Frederiksstad med *Hulda Jacobine Emilie Gran* f. $^{19}/_1$ 1856 i Frederiksstad, dtr. af toldbetjent *Anton Martin Gran* og *Julie Charlotte Amalie Wang*.

10. a. *Christian Frederik Thiis*, f. $^{20}/_3$ 1881 i Fr.stad.

10. b. *Axel Gran Thiis*, f. $^{28}/_9$ 1883 i Fr.stad.

10. c. *Trygve Gran Thiis*, f. $^{11}/_9$ 1885 i Fr.stad.

10. d. *Carl Eilert Gran Thiis*, f. $^2/_{12}$ 1887 i Fr.stad, hvor † $^{29}/_4$ 1888.

9. d. **Thomas Thiis**, f. $^5/_2$ 1851 i Risør, hvor han er agent; ugift.

8. b. **Jens Marstrup Persen**, f. $^{17}/_1$ 1822 i Risør, † $^{30}/_7$ 1866 i Nieuwe Diep i Holland. Han var sjømand i Risør og en tid skibsfører, men i de senere aar styrmand med sin svigerfar.

* $^{23}/_4$ 1854 i Risør med *Antonette Wilhelmine Caroline Thiis*, se s. 75, 76. Uden børn.

8. c. **Clemet Persen**, $^5/_9$ 1823 i Risør, hvor † $^{16}/_9$ 1823.

8. d. **Anna »Catharina« Persen**, f. $^9/_9$ 1825 i Risør, † $^{18}/_6$ 1876 i Chr.a.

* $30/12$ 1849 i Risør med *Ludvig Theodor Steinfeldt*, se s. 78.

8. e. **Clemet Persen**, f. $23/11$ 1829 i Risør, † $23/3$ 1893 i Chr.a.

* $26/4$ 1852 i Risør med »*Camilla*« *Marie Nathalie Angélique Anderssen*, f. $23/10$ 1833 i København og bosat i Kragerø; dtr. af handelsfuldmægtig *Fulius Esperantius Anderssen*¹⁾ og *Fohanne Christiane Anderssen*.

Persen var først sjømand og saa en tid købmand i Risør, førte efter branden i 61 ølhandel, men flyttede kort efter til Kragerø, hvor han drev hotel, indtil han i 67 reiste til Christiania og senere havde en end mere vekslede skjebne.²⁾ Hustru og børn var fra 67 bosatte i Kragerø.

9. a. »*Ida*« **Julie Persen**, $5/2$ 1853 Risør.

* $28/10$ 1891 i Kragerø med *Emil Reinholdt Carlsen*, f. $30/9$ 1866 i Stockholm, søn af formand ved Vintervikens dynamitfabrik *Johan Reinholdt Carlsen* og *Dorothea Charlotta Wikholm*.

Carlsen kom til Norge i 89 som sjømand og er styrmand med bark »Siam« af Kragerø.

10. a. *Rosa Camilla Charlotte Reinholdt Carlsen*, f. $16/10$ 1892 i Kragerø.

9. b. **Jens Persen**, f. $9/5$ 1854 i Risør, † $1/9$ 1889 i Brooklyn som skibsfører.

* $20/6$ 1884 i Brooklyn med *Valborg Anderssen*, f. $6/8$ 1867 i Frederikshald,³⁾ dtr. af mestermed *Andreas Anderssen Formo* og *Ragnhild Wang*.

10. a. *Camilla Clementine Persen*, f. $28/3$ 1886 i Brooklyn, hvor † $16/10$ 1888.

1) *Anderssen* var f. $17/5$ 1800 i Vestindien og † $12/1$ 1846 i København. [Hustruen var f. $23/7$ 1804 i København, hvor † $5/8$ 1858; gifte 1830]. Hans far var hattemager og sendte gutten til en prest i Roskilde, hvor han blev opdraget paa bekostning af en rig tante i København, som han skulde arve. Tanten reiste imidlertid »tilbage« til Vestindien og dermed forsvandt ogsaa den forventede arv. Foruden Camilla havde han 5 børn, hvoraf *Nancy Laura Alexandrine Anderssen*, f. $11/7$ 1831 var gift med »fuldmægtig i cancelliet« *Holger Hansen*.

2) Han havde fra 58 til sin død legatbidrag.

3) Hun er senere gift med en ingeniør i Brooklyn, hvortil hun som barn flyttede med sine forældre.

10. b. *Julius Arnoldus Esperantius Persen*, f. $17/7$ 1887 i Brooklyn.
10. c. *Edwin Hobby Close Persen*, f. $28/8$ 1889 i Brooklyn.
9. c. »**Hulda**« **Theodora Clara Persen**, f. $3/7$ 1855 i Risør, † $10/3$ 1895 i Kragerø, hvor hun i octbr. 91 oprettede bageri; ugift.
9. d. »**Julius**« **Esperantius Persen**, f. $1/3$ 1857 i Risør og † septbr. 1876 i Amsterdam som matros (fra 71) med »Skjold« af Kragerø; ugift.
7. h. **Ingeborg Christine Persen**, d. $25/6$ 1800 i Dybvaag, begr. $23/12$ 1802 i Søndeled. (C. F.-g.)
6. h. »**Ingeborg**« **Catharine Carstensen (thor Straten)**, d. $24/4$ 1768 i Risør,¹⁾ hvor † $26/8$ 1853.
 * $17/7$ 1785 i Holt med forfatteren *Jens Gustavsen*, d. $24/6$ 1765 i Holt, † $14/12$ 1843 i Risør; søn af hammermester ved Næs jernverk *Gustav Jensen* og *Anne Thorsdtr. Tvede*. (Se tillæg til legatfam.)
- Efter først at have arbejdet under sin far som svend og mestersvend ved Næs verk blev Jens Gustavsen i 1803 hammerforvalter paa Egeland, senere fik han af sin fætter og svoger H. Carstensen brugsretten til Angelstad i Holt og var her gaardbruger og skydsskaffer. indtil hans søn *Jens Jensen* fik gaarden som gave af nævnte sin morbror; efter den tid havde Jens forældrene hos sig og tog dem ogsaa med, da han senere flyttede til Risør.
- Ingeborg Carstensen, hvem et i familien værende pastelportræt fremstiller som en klogt og statelig udseende kvinde, skal have været en driftig og skjønsom gaardbrugerske, der ogsaa vandt ry for snarraadighed og resolut optræden.
7. a. **Gustav Jensen**, d. $29/10$ 1786 i Holt, hvor begr. $28/12$ 1787.
7. b. **Gustav Jensen**, d. $21/9$ 1788 i Holt, † $3/3$ 1868 paa Gløppe i Søndeled.
 * 1811 i Risør med *Tarjer Persen*, se s. 69.

1) Navnet »Catharine« tillægges hende ved vielsen, og hun førte ogsaa dette navn, skjønt det ikke er medgivet hende ved daaben, som ogsaa er indført i Holts kirkebog.

Som s. 95 meddelt var Jensen paa H. Carstensens contor indtil 1815 og begyndte ved denne tid butikhandel i Risør; da dette imidlertid ikke gik, fik han af Carstensen brugsretten til gaarden Gloppe, hvor han senere var gaardbruger. Gloppe, der ifl. eierens testamente efter Jensens død arvelig skulde tilfalde hans børn, blev allerede i 69 af disse solgt til *Torjus Thorvildsen Nibe*.¹⁾

8. a. **Jens Emil Jensen**, d. ²⁵/₆ 1812 i Holt, begr. ¹²/₆ 1813 i Risør.

8. b. **Jens »Emil« Jensen**, f. ⁶/₄ 1814 i Risør, † ¹⁹/₁₀ 1875 i Göteborg.

* ²⁶/₇ 1840 i Risør med *Andrea Hermine »Nicoline« Riegels*, enke efter *Carl Stiolin Bie*, se s. 13, 68.

Jensen var i sin tid en af Risørs dygtigste sjømand, førte skonnert »Haabet«, senere »Vennerne« (store) og en tid dampskibet »Risør«, der var en bugserbaad, tilhørende et actieselskab. Fra 51 til 55 brugte han sin eiende gaard Trondalen og boede derpaa i Risør i det store to'etages hus ved »Tollehaven«.²⁾ I 63 flyttede familien til Göteborg, hvor Jensen blev waterclark og havde mæglerforretning; efter hans død boede enken hos sin ældste datter.

9. a. **Gustava »Theresie« Jensen**, f. ²⁷/₃ 1841 i Risør.

* ¹⁷/₇ 1861 i Risør med *David Jacobsen*, f. ¹²/₉ 1836 i Stockholm, søn af snedker *Jacob David Jacobsen* og *Lea Hertz*, begge af mosaisk religion.

Efter først at have været købmand i Mandal 58—72 og derpaa i Christiania til 75, var Jacobsen bankchef i Drammen til 85, havde derefter kul- og vedforretning i Christiania og er for tiden handelsmand i Laurvik.

10. a. **Helena Nicola Jacobsen**, f. ¹⁸/₈ 1862 i Mandal.

* ²¹/₅ 1887 i Chr.a med *Oscar Falch*, f. ⁸/₇ 1859 i Drammen, søn af købmand *Fohan Falch* og *Ida Mathilde Borchgrevink*. Falch er ølbrygger ved Bergs bryggeri i Trondhjem efter tidligere at have været i Levanger, hvor han tillige var brandmajor.

1) Af Jensen findes et aquarelportræt i familien ligesom ogsaa silhouetter i hel figur af ham og hans usædvanlig smukke hustru.

2) *Jensens* hjem var mødestedet for al munter ungdom, og skjønt der kunde være knapt nok med fortjenesten mangel gang, var humøret altid oppe og spøg og hygge var der fast bestandig. Som en særhed kan nævnes, at det vel var det første hus i byen, der forstod at bruge stuvet krabbe!

Kort før branden i 61 leiede en omreisende »*madame Bakke*« nogle værelser i Jensens hus og gav her byens ungdom de første lectioner i dansekonsten.

- II. a. *Axel Waldemar Borchgrevink Falch*, f. $24/2$ 1888 i Chr.a, hvor † $8/6$ 1888.
- II. b. *Ruth Falch*, f. $23/1$ 1891 i Levanger, hvor † $4/7$ 1891.
- II. c. *Ingrid Falch*, f. $13/6$ 1892 i Levanger.
- II. d. *Odd Falch*, f. $31/10$ 1896 i Levanger.
10. b. **Betzy Emilie Jacobsen**, f. $30/11$ 1864 i Mandal; ugift.
10. c. **Augusta Cecilie Jacobsen**, f. $21/6$ 1867 i Mandal.
* $10/12$ 1897 i Chr.a med *Ingolf Riddervold*, f. $14/3$ 1871 i Trondhjem, søn af sogneprest *Adolf Riddervold* og *Laura Marie Storm*. Efter exam. art. 88 og exam. philos. 89, begge med laud., blev Riddervold cand. theol. 94 ligeledes med laud. og i 96 pers. capellan til Støren. Værnepl. sec.løitn. 91.
10. d. **Benedicte Riegels Jacobsen**, f. $6/6$ 1869 i Mandal.
* $2/9$ 1893 i Chr.a med høiesteretsadvokat *Fohannes Meyer*, f. $28/8$ 1865 i Søndre-Land, søn af sogneprest *Christian Ludvig Emil Meyer* og *Christiane Sophie Uchermann*.
- II. a. *Astrid Meyer*, f. $19/8$ 1895 i Chr.a.
- II. b. *Gunnar Meyer*, f. $24/10$ 1897 i Chr.a.
10. e. **Thorvald Emil Jacobsen**, f. $6/4$ 1871 i Mandal; overretssagfører i Chr.a, ugift.
10. f. **Axel Hermann Jacobsen**, f. $7/10$ 1873 i Chr.a, hvor han under firma Jacobsen & Isaachsen etablerede kul- og vedforretning $1/4$ 94.
* $8/5$ 1897 i Chr.a med *Magda Ringvold*, f. $13/12$ 1878 i Chr.a, dtr. af grosserer *Carl August Ringvold* og *Magda Nathalie Omsted*.
- II. a. *Finn Jacobsen*, f. $19/4$ 1898 i Chr.a.
10. g. **Filip Jacob Jacobsen**, f. $20/3$ 1874 i Chr.a.
10. h. **Hans Peter Rude Jacobsen**, f. $3/2$ 1876 i Drammen.
10. i. **Dagny Dorothea Jacobsen**, f. $4/9$ 1877 i Drammen.
10. k. **Aagot Marie Jacobsen**, f. $9/3$ 1880 i Drammen.
10. l. **Ragnhild Therese Jacobsen**, f. $27/5$ 1883 i Drammen.
9. b. »Inga« **Sophie Jensen**, f. $1/8$ 1843 i Risør; bosat i Stockholm; ugift.
9. c. **Anne Hermine Jensen**, f. $11/4$ 1847 i Risør; bosat i Chr.a; ugift.

9. d. »**Elise**« **Caroline Jensen**, f. $\frac{2}{9}$ 1849 i Risør.

* $\frac{8}{4}$ 1869 i Gøteborg med *Hans Edvard Julius Christopher Bugge*, f. $\frac{26}{7}$ 1827 i Stjørdalen, søn af sogneprest *Fochum Bugge* og første hustru *Gjertrud Maren Fuul Ingier*.

Bugge blev cand. pharm. med godt $\frac{25}{1}$ 51 og student med non i 52; efter at have conditioneret ved apotheker i Christiania, fik han $\frac{11}{10}$ 65 bevilg. paa anlæg af apothek i Tvedestrand. Han har i senere aar holdt provisor og selv været bosat i Christiania.

10. a. *Elisa Nicoline Maren Ingier Bugge*, f. $\frac{20}{7}$ 1871 i Tvedestrand; ugift.

9. e. **Andrea** »**Sophie**« **Benedicte Jensen**, f. $\frac{5}{11}$ 1851 i Risør.

* $\frac{23}{7}$ 1875 i Gøteborg med *Peter Bugge*, f. $\frac{22}{1}$ 1844 i Tingvold og † $\frac{23}{10}$ 1878 i Skonevik, søn af ovenn. sogneprest *Fochum Bugge* og anden hustru *Oline Nanstad*.

Bugge blev student med haud. i 61, cand. philos. med laud. i 62 og cand. theol. med haud. i 67. Efter at have været lærer ved forskellige privatskoler i to aar, blev han katechet i Vadsø i 72, men da klimabet her ødelagde hans helbred, søgte han sig sydover og blev sogneprest til Skonevik i 78. Han var allerede da saa svag, at han ikke opnaaede at prædike for sin nye menighed, men maatte holde capellan de maaneder, han levede her.¹⁾ Han skildres som en begavet og sympatisk ung mand.

10. a. *Emil Joachim Bugge*, f. $\frac{22}{4}$ 1876 i Vadsø, † $\frac{19}{11}$ 1877 i Chr.a.

10. b. *Peter Ole Nikolaj Bugge*, f. $\frac{1}{4}$ 1877 i Drammen, stud. artium.

10. c. *Bendix Marius Bugge*, f. $\frac{14}{1}$ 1879 i Chr.a, hvor † $\frac{1}{11}$ 1898; stud. philos.

8. c. **Carsten Jensen**, f. $\frac{30}{5}$ 1815 i Risør, † 1834, »gik overbord i Nordsjøen og blev borte«; han fór som styrmand med onkelen *Per Olsen [thor Straten]* paa brig »Eduard«. Ugift.

8. d. **Elise Clementine Jensen**, f. $\frac{26}{11}$ 1818 paa Gløppe, hvor † $\frac{11}{12}$ 1820.

¹⁾ Kort før sin bortgang tog han et rørende farvel med sin gamle mor i et brev, hun først modtog nogle dage efter at have faaet telegram om hans død.

8. e. »**Gustav**« **Theresius Jensen**, f. $19/1$ 1825 paa Gloppe.

* $4/9$ 1854 i Arendal med *Marie Sophie Elisabeth Lindrup*, f. $27/5$ 1831 i Arendal, dtr. af kjøbmand *Thomas Andreas Lindrup* og *Christine Fensdtr. Møller*.

Jensen, der tidlig kom tilsjøs, var skibsfører i Risør, førte en tid ogsaa dampskib og var en overmaade strævsom og pligt-opfyldende mand, som ogsaa paa sine gamle dage ved agentur og forhyring intet har ladet uforsøgt til fortjeneste.

9. a. *Gustavus Fensen*, f. $29/10$ 1855 i Risør; ugift.

I 1880 emigrerte han til Chicago, hvor han oprettede et »medicinsk laboratorium; studerte medicin under en amerikansk læge 84—86 og fortsatte derpaa studiet paa egen haand, idet han herunder ernærede sig som politisk taler. Fra 90 er han bestyrer af Poppes apothek i Scandinavia, Wisc. og blev i 93 valgt til justice of the peace.

9. b. *Christine Fensen*, f. $25/3$ 1858 i Risør; ugift.

9. c. *Carsten Fensen*, f. $8/10$ 1860 i Risør; ugift.

Boghandler i Risør, hvor han har virket som ivrig hørepolitiker og gjentagne gange været valgmand. Formand i »Y. K. F.«

9. d. *Tarjer Elise Clementine Fensen*, f. $28/11$ 1866 i Risør, ugift telephonistinde.

9. e. *Louise Augusta Fensen*, f. $15/2$ 1870 i Risør, ugift.

9. f. *Thomas Andreas Lindrup Fensen*, f. $1/9$ 1872 i Risør, hvor † $19/5$ 1873.

9. g. *Emilie Nicoline Fensen*, f. $8/8$ 1875 i Risør; ugift.

Hun indrettede photographisk atelier i Risør, men flyttede dette i 98 til Christiania.

8. f. **Clemet Elisæus Jensen**, f. $29/5$ 1827 paa Gloppe, † $28/12$ 1869 i Green Bay, Wisconsin.

* $15/12$ 1856 i Sheboygn i Wisc. med *Fenny Andrea Blichfeldt*, f. $14/2$ 1833 i Molde; dtr. af bager *Wilhelm Coucheron Blichfeldt* og *Anne Hegelund Stub* (emigrerte til Sheboygn).

Efter at have været ved handelen i Kragerø og derpaa handelsreisende for firmaer i Christiania, drog Jensen i 52 til Amerika, hvor han begyndte fiskeforretning i Montreal. I 53 flyttede han denne til Buffalo, herfra i 54 til Sheboygn og i 59 til Fishing Creek i Wisconsin. I de sidste 11 aar led Jensen under en daarlig helbred, saa det kun ved døtrenes ihærdige arbeide lykkedes at holde hjemmet sammen.

9. a. **Anne »Rebecca« Marie Jensen**, f. $^{22}/_{10}$ 1857 i Sheboygn, virkede i 14 aar som lærerinde.
* $^{7}/_{10}$ 1893 i Green Bay med ingeniør *Thomas Daniel Andersson*. f. $^{7}/_{6}$ 1853 i Watertown i Wisc., søn af amerikansk landmand *Carl Andersson* og *Clara Lansing*.
9. b. **Gustav Jensen**, f. $^{15}/_{4}$ 1860 i Fishing Creek; oprettede jernvarehandel i Green Bay og flyttede senere denne først til Kimball og derpaa til Saratoga. Han havde ved en ildebrand den sørgelige skjebne at faa sit ansigt vansiret og blive døv.
9. c. **»Annie« Wilhelmine Jensen**, f. $^{28}/_{2}$ 1863 i Green Bay; ugift lærerinde.
9. d. **Theresie Emilie Jensen**, f. $^{12}/_{7}$ 1865 i Green Bay; ugift syerske.
9. e. **Jenny Elise Jensen**, f. $^{7}/_{5}$ 1868 i Green Bay; ugift lærerinde.
9. f. **Clemet Elisæus Jensen**, f. $^{4}/_{8}$ 1870 i Green Bay; ugift fabrikarbejder.
7. c. **Carsten Jensen**, d. $^{23}/_{1}$ 1791 i Holt, † ganske ung paa sjøen.
7. d. **Anne Jensen**, f. $^{10}/_{4}$ 1793 i Holt, begr. $^{21}/_{4}$ 1793 i Dybvaag.
7. e. **Peder Jensen**, f. $^{19}/_{7}$ 1795 paa Angelstad, † $^{31}/_{5}$ 1834 i Risør.¹⁾
* 1. gang $^{29}/_{10}$ 1818 i Risør med *Anne Catharine Marstrup*, f. $^{14}/_{10}$ 1795 i Risør, hvor † $^{12}/_{3}$ 1824²⁾; dtr. af kjøbmand *Fens Larssen Marstrup* og anden hustru *Edel Catharine Sundbye*, se s. 124.
* 2. gang $^{5}/_{10}$ 1827 i Risør med **»Andrea« Førgine Juell**, f. $^{5}/_{12}$ 1807 i Risør, † $^{24}/_{4}$ 1893 i Chr.a; dtr. af student og klokker i Risør *Samuel Stub Juell* og *Anne Dorothea Bjørnsen*. [Efter Jensens død blev hun gift paany $^{5}/_{10}$ 1839 i Chr.a med student og copist i armédep.tet *Rudolph Frederik Falch*, f. $^{14}/_{11}$ 1814 paa Moss og † $^{27}/_{7}$ 1866 i Chr.a; søn af snedker

1) Paa hans gravsten paa øvre del af Risør gravlund læses foruden navn og data:

— »Om denne retskafne, ømme, trofaste og virksomme Mand | vil | og skal hans Minde | stedse velsignes af hans etterladte Mage | og 5 faderløse Smaane, | af aldrende kjære Forældre | saavel som af Søkende, Venner og Medborgere. | Det salige Haab ved Jesum: | Vi skulle sees igjen i Aanders Hjem | vil trøste hans efterlevende Sørgende.«

2) Paa hendes gravsten ved siden af mandens læses foruden navn og data:

— »Som Mandens hele Lyst | Og Forældres varige Glæde | Med Dyd og Pligt for Øine | Modnedes hendes lyse Aand | Tidlig for den Evighed | Hvor hun atter møder | De forladte.«

Jacob Andreas Falch og *Ellen Marie Basberg*. Dette ægteskab, der var barnløst, endte med skilsmisse i 1853, hvorefter hun under sin første mands navn var bosat i Christiania og oplevede at blive tipoldemor.]

Jensen var købmand i Risør og drev derhos ikke ubetydeligt skibsrhederi. Han eiede saaledes brig »Forsigtigheden« paa 79½ c. læst., ført af *Claus Them*, ½-delen i skibet »Øster-Riisør« paa 144 c. læst., der var bygget paa Sundet og førtes af *Søren Larsen* samt ½-delen i brigskib »Andrea Elisabeth« paa 66 c. læst., ført af *Simon Rør*. I Søndeled eiede han gaarden Korsvit, som ved hans død solgtes til consul *Boyesen*, og i byen havde han opført sit iboende hus no. 59.¹⁾

8. a. **Ingeborg »Mathilde« Catharine Jensen**, f. ¹²/₃, 1819 i Risør.

* ²/₃, 1838 i Risør med *Peter Joachim Busch*, f. ²/₃, 1813 i Risør, søn af *Friederich Heinrich Christopher Busch* og *Catharine Elisabeth Eggerts*.

1. a. *F. H. C. Busch* var f. ¹⁴/₂, 1777 i Rostock som den yngste af 18 søskende, hvoraf 14 brødre. Af disse døde de fleste paa sjøen,²⁾ én kom til Bergen og nævnte *Friederich* kom til Risør for at bestyre »*Nordals-Karens*«³⁾ guldsmedforretning. Efter nogle aars forløb aabnede han egen guldsmedbutik, men slog sig sluttelig paa trælshandel og † ⁷/₁₂, 1826 i Risør.

* 1812 i Risør med *C. E. Eggerts*, d. ¹³/₂, 1782 i Risør, hvor † ³⁰/₁, 1820; dtr. af chirurg *Heinrich Rudolph Eggerts* og *Annechen Bugge*. Hun var da enke efter købmand *Peter Casparsen Dich*, se senere.

2. a. *Peter Joachim Busch*, se ovenfor.

2. b. *Henrik Rudolph Busch*, f. ⁵/₁₀, 1814 i Risør, hvor † ⁴/₁, 1897.

* ²⁴/₂, 1835 i Risør med *Jensine Jensdtr.* f. ²⁷/₁₂, 1806 i Lyngør † ¹²/₁₂, 1884 i Risør; dtr. af lods *Jens Sørensen* og *Johanne Tellefsdtr.* Busch førte skib fra Drammen og senere fra Risør, men maatte paa grund af en rygradskade ophøre at fare i 65 og var siden fra 75 telegraphbud, væver og rørig til sin død. Af 6 børn døde 3 smaa, de øvrige:

3. a. *Catharine Elisabeth Busch*, f. ²⁸/₉, 1835 paa Omland.

* ²⁰/₄, 1857 i Risør med skibsfører (enkemand) *Henrik Halvorsen* f. ²⁴/₉, 1829 i Lyngør, hvor † ⁶/₁₂, 1896, søn af fragtemand *Ossuld Halvorsen* og *Grethe Mortensdtr.*

1) Dette blev efter branden i 1861 ikke gjenopbygget. Det var forøvrigt en toetages tømmervaaning med to kviste »med en frugthave paa et fjeld, hvortil en trappe fører fra gaden.« Bag haven var fjøs til tre køj og høløft. »Paa anden side af huset og anden side af gaden er mod vandet en to'etages pakbod med røst, ved siden af pakboden og foran huset er brygger og lastepladse, som (ved skiftet) taxeres for 1000 spd. med hensyn til pengenes forøgede værdi ved coursens forværring og eiendommens synken.«

2) En *Peter Busch* fra Rostock førte i 1793 galeasen »St Petrus« med spaan og bark til London (via Chr.sand).

3) Guldsmed *Lars Nordal* blev begr. ⁶/₃, 1788, 51 aar gl. i Risør, hvor gift ²⁹/₃, 1781 med *Karen Hansdtr.*, der blev begr. ¹⁹/₁₁, 1814, 70 aar gl.

3. b. *Frederik Henrik Christopher Busch*, f. $12/7$ 1842 i Risør, † $19/12$ 1876 ved forlis paa Skotlandskysten som fører af skib »Palmata«; ugift.
3. c. *Johanne Busch*, f. $25/10$ 1844 i Risør; ugift.
2. c. *Carl Johan Busch*, f. $25/5$ 1816 i Risør, vil senere nævnes.
2. d. *Catharine Elisabeth Busch*, † $27/12$ 1819, $12/12$ aar gl.

J. Busch var indtil 61 skibsfører i Risør og førte brig »Oscar«, derpaa »Venus« og tilsidst barkskibet »Atalanta«, hvori han $6/5$ 50 kjøbte $1/3$ af svogeren *J. M. Jensen* for 2500 spd. Efter 61 har Busch drevet noget skibsrhederi og i kommunen var han i sin tid en ofte benyttet mand, der ved sit guld- og diamantbryllup modtog hædrende beviser paa den borgerlige agtelse, hans hus stedse har nydt.¹⁾

9. a. **Anne »Catharine« Elisabeth Busch**, f. $17/2$ 1839 i Risør, hvor bosat.

* $16/11$ 1863 i Risør med *Niels Emil Gundersen*, f. $20/7$ 1838 i Lyngøer, † $12/7$ 1879 i Grimsby; søn af fragtemand *Gunder Gundersen* og *Susanne Marie Mortensen*

Gundersen førte i mange aar den gamle bark »Enigheden«, hvori bl. a. hans svigerfar var medeier. I 77 lod han i Risør trykke »Aabent Brev til Brødre og Søstre i Herren fra en Skibsfører« — en beretning om »de svære Lidelser, han med sit Mandskab udholdt under den forfærdelige Storm, der rasede mellem 16de og 24de December 76.«²⁾

10. a. **Susanne Marie Gundersen**, f. $25/3$ 1864 i Risør, hvor † s. dag.
10. b. **Susanne Marie Gundersen**, f. $14/3$ 1865 i Risør; ugift.
10. c. **Mathilde Gundersen**, f. $8/12$ 1866 i Risør; ugift.
10. d. **Gunnar Gundersen**, f. $14/1$ 1869 i Risør, mekaniker i Brooklyn; ugift.
10. e. **Peter Joachim Gundersen**, f. $20/10$ 1870 i Risør, mekaniker i Brooklyn.
* $26/7$ 1897 i Brooklyn med *Benedicte Susanne Marcussen*, f. $1/11$ 1874 i Risør; dtr. af skibsfører *Bernt Theodor Marcussen* af Lyngøer og *Inger Susanne Nielsen*.
11. a. *Peter Joachim Busch Gundersen*, f. $18/6$ 1898 i Brooklyn.
10. f. **Hilmara Gundersen**, f. $12/11$ 1873 i Risør, hvor † $14/11$ 1873.

1) Af Busch beror et særdeles smukt ungdomsportræt i olje i familien.

2) »Ned. Amtstid.« bogtrykkeri, 8 sider 8vo.

10. g. **Emanuel Gundersen**, f. $^{11}/_8$ 1876 i Risør; kasserer i »Glitne« i Chr.a; ugift.
9. b. »**Frederik**« **Henrik Christopher Busch**, f. $^{1}/_7$ 1841 i Risør.
* $^{28}/_5$ 1874 i Chr.a med *Marie Helene Angell*, f. $^{23}/_4$ 1851 i Drøbak, dtr. af sogneprest, senest til Andøen, *Hans Frederik Angell* og *Bodil Førgensen*.
Busch var først i butik i Risør, kom i 64 til Christiania i i *Chr. Schjøth's* isenkramforretning, blev senere handelsreisende, nedsatte sig som købmand paa Horten og har i de sidste decennier været agent i Christiania.
10. a. *Hans Frederik Angell Busch*, f. $^{6}/_4$ 1875 i Chr.a, hvor † $^{24}/_{11}$ 1875.
10. b. *Marie Busch*, f. $^{1}/_9$ 1876 i Christiania; ugift.
10. c. *Peter Joachim Busch*, f. $^{17}/_6$ 1878 i Chr.a, ugift.
10. d. *Hans Busch*, f. $^{13}/_3$ 1880 i Chr.a, hvor † s. dag.
10. e. *Bolívar Busch*, tvilling, f. $^{13}/_3$ 1880 i Chr.a.
10. f. *Christian Bernhard Busch*, f. $^{9}/_6$ 1882 i Chr.a.
9. c. **Petronelle Jensen Busch**, f. $^{6}/_9$ 1843 i Risør.
* $^{7}/_2$ 1869 i Risør med *Georg Andreas Sømme*, f. $^{14}/_6$ 1840 i Stavanger, † $^{8}/_5$ 1882 i Risør, søn af blokmager og kunstdreier *Anders Sømme* og *Ingeborg Verdine Sømme*.
Sømme førte bark »Palmata«, senere »Camilla« af Risør; efter hans død har hustruen ved haandarbejder af forskjellig art søgt at bedre sine trange kaar.
10. a. *Ida Olava Sømme*, f. $^{21}/_{11}$ 1869 i Risør; ugift.
9. d. **Jens Marstrup Busch**, f. $^{7}/_4$ 1846 i Risør, var sømand og kom til Amerika, hvor ethvert spor af ham siden er tabt.¹⁾
9. e. »**Anton**« **Carl Busch**, f. $^{27}/_5$ 1848 i Risør.
* $^{14}/_8$ 1874 i Risør med *Nicoline Christine Schach*, f. $^{20}/_7$ 1850 i Kragerø, dtr. af skibsfører og rheder *Peter Nicolai Schach* og *Christiane Berdine Fermann*.
Efter en tid at have drevet købmandskab i sin fars hus i »Kragsgaden« begyndte Busch i 80 hotelvirksomhed i sit nu iboende hus, som han aaret tidligere havde købt. Byens »klub« havde i mange aar sine møder og tilstelninger i hotellet.
10. a. *Peter Joachim Busch*, f. $^{10}/_{11}$ 1874 i Risør; cand. jur. med laud. 95, overretssagfører i Chr.a; ugift.

¹⁾ Han opgives i 78—79 at have været i Christiania og senere at have været gift i Amerika, hvor hustruen og et eneste barn, en datter, dog er døde.

- IO. b. *Benedicte Busch*, f. $\frac{2}{6}$ 1876 i Risør; ugift.
- IO. c. *Peter Nicolay Busch*, f. $\frac{28}{2}$ 1878 i Risør.
- IO. d. *Christian Gade Busch*, f. $\frac{9}{6}$ 1880 i Risør.
- IO. e. *Mathilde Busch*, f. $\frac{17}{1}$ 1883 i Risør.
- IO. f. *Anton Carl Busch*, f. $\frac{22}{2}$ 1886 i Risør.
- IO. g. *Harald Winther Busch*, f. $\frac{18}{2}$ 1888 i Risør.
- IO. h. *Anna Elvira Busch*, f. $\frac{12}{6}$ 1890 i Risør.
9. f. **Andreas Georg Busch**, f. $\frac{6}{8}$ 1850 i Risør, hvor † $\frac{28}{8}$ 1850.
9. g. **Andreas »Georg« Busch**, f. $\frac{22}{8}$ 1851 i Risør, hvor skibsfører.
* $\frac{9}{2}$ 1893 i Risør med *Hilda Nathalie Tellefsen*, f. $\frac{10}{10}$ 1859 i Risør, dtr. af skibsfører *Even Tellefsen*¹⁾ og *Pauline Amalie Mortensen*.
- IO. a. *Pauline Amalie Busch*, f. $\frac{9}{11}$ 1893 i Risør.
- IO. b. *Ingeborg Mathilde Catharine Busch*, f. $\frac{10}{3}$ 1895 i Risør.
9. h. **Joachima Mathilde Busch**, f. $\frac{15}{2}$ 1855 i Risør; ugift.
9. i. **Edel Laurentze Busch**, f. $\frac{26}{9}$ 1857 i Risør.
* $\frac{25}{10}$ 1881 i Risør med *Adolf Martin Andresen*, f. $\frac{23}{3}$ 1855 i Risør, søn af skræddermester *Ole Andresen* og *Anne Marie Bentsdtr.* Indtil sommeren 92 var Andresen contørist hos J. W. Prebensen jun. og har senere været agent i Risør.
- IO. a. *Alfhild Andresen*, f. $\frac{5}{8}$ 1882 i Risør.
- IO. b. *Aagot Andresen*, f. $\frac{11}{11}$ 1883 i Risør.
- IO. c. *Edel Andresen*, f. $\frac{20}{3}$ 1885 i Risør.
- IO. d. *Adolf Andresen*, f. $\frac{25}{11}$ 1887 i Risør.
- IO. e. *Osvald Andresen*, f. $\frac{23}{2}$ 1890 i Risør.
- IO. f. *Dagmar Andresen*, f. $\frac{17}{9}$ 1893 i Risør.
9. k. **Anda Marie Caspara Busch**, f. $\frac{11}{12}$ 1863 i Risør; ugift.²⁾
8. b. **Jens Marstrup Jensen**, f. $\frac{19}{1}$ 1823 i Risør.
* $\frac{29}{11}$ 1847 i Risør med *Mathea Dorothea Leganger Thiis*, f. $\frac{13}{3}$ 1827 i Risør, hvor † $\frac{10}{3}$ 1876; dtr. af købmand *Thomas Thiis* og *Christine Nicolea Adzlew Schanche*, se s. 76, 113.

¹⁾ Han var broder af den s. 108 nævnte *Bernt Tellefsen*.

²⁾ Hendes forlovede *Theodor Johnsen* f. $\frac{20}{9}$ 1860 paa Horten, blev $\frac{31}{12}$ 1881 dræbt i Pensacola, hvortil han kom som sømand med et Risørskib, (han fandtes ihjelstukket i skibsbaaden); søn af senere toldbetjent i Lyngøer *Truels Johnsen* og *Christiane Henrikke Nielsen*.

Jensen kom efter styrmanssexamen paa handelsskole i Lybeck og førte derpaa en tid skib fra Risør. Noget senere købte han gaarden Kjølstad i Aas, men maatte fragaa denne og kom paa Hjula væveri. En ikke ubetydelig arvet formue var efterhaanden bleven tilsat, og Jensen, der langt fra var en mand uden evner og talenter, maatte i det følgende søge fortjeneste ved meget forskellige foretagender: skibshandler i London, pøsemager i Christiania, maler ved udstillingen i Kjøbenhavn, færdselscontrollør ved Søndeled bro og sluttelig maler i Risør.

9. a. **Anna Catharine Jensen**, f. $21/6$ 1849 i Risør, hvor † $6/11$ 1850.

9. b. **Thomas Thiis Jensen**, f. $26/8$ 1851 i Risør, hvor han er skibsfører.

* $10/8$ 1879 i Risør med *Maren Sorena Larsen*, f. $24/8$ 1855 i Risør; dtr. af kunst- og blokdreier *John Larsen* og *Henriette Elisabeth Fensen*. Se s. 143.

10. a. *Thomas Nicolaj Fensen*, f. $3/11$ 1880 i Risør, hvor † $4/11$ 1880.

10. b. *Johan Fensen*, f. $3/10$ 1881 i Risør, hvor † $30/3$ 1882.

10. c. *Fenny Dorothea Leganger Fensen*, f. $3/3$ 1883 i Risør.

10. d. *Thomas Thiis Fensen*, f. $26/5$ 1885 i Risør, hvor † $10/3$ 1886.

10. e. *Harald Fensen*, f. $17/5$ 1888 i Risør.

10. f. *Henriette Elisabeth Fensen*, f. $22/10$ 1890 i Risør.

8. c. **Anton Carl Jensen**, f. $21/7$ 1828 i Risør, hvor † $27/3$ 1829.

8. d. **Antonette Catharine Jensen**, f. $27/2$ 1830 i Risør; bosat i Chr.a.

* $27/12$ 1847 i Chr.a med *Adolph Henrik Henriksen*, f. $21/1$ 1821 i Chr.a, hvor † $30/4$ 1882; søn af kjøbmand *Gul Henriksen* og *Signe Marie Espelin*.

1. *Henrik Larssen* var i 1778 gevorben soldat og bosat paa Gulspladsen under Skollerud i Norderhov, hvor * $8/7$ 1779 med *Kirsti Gulsdtr.* Deres søn:

2. *Gul Henriksen*, d. $21/8$ 1791 i Norderhov og † $4/2$ 1871 paa Svang i Lier, var kjøbmand i Chr.a, hvor * $20/8$ 1819 med malermester *Frederik Petersen Wanclius's* enke *Signe Marie Espelin*, der † $3/9$ 1871 i Oslo hospital, dtr. af kjøbmand i Oslo *Arne Knutsen Espelin*. Af deres børn:

3. a. *A. H. Henriksen*, se ovenfor.

3. b. *Julie Christense Augusta Henriksen*, f. $7/7$ 1823 i Chr.a, hvor † $28/8$ 1842 og hvor * $6/11$ 1840 med professor *Ludvig Kristensen Daa*. Familien Henriksen besidder de betydelige Henriksenske legater.

Henriksen blev officer i 37 og var prem.løitnant ved 1ste gevorb. comp. af Akersh. musketercorps; captein og chef for 1ste div. af Akersh. landv. bataljon $28/3$ 55. I 66 blev han angrebet af en sindssygd, som senere ikke forlod ham.

9. a. **Ragna Henriksen**, f. $26/6$ 1850 i Chr.a.

* $30/10$ 1867 i Jevnaker med *Peder Jensen Them*, f. $13/10$ 1834 i Risør; søn af skibsfører *Claus Them* og *Anne Marie Fuell*.

Them fór tilsjøs fra 50, var skibsfører og rheder i Drammen 60—80 og er senere leiet toldbetjent i Christiania.

10. a. **Margarethe Marie Them**, f. $6/12$ 1868 i Drammen.

* $15/7$ 1893 i Chr.a med *Thomas Andreas Gotthard Grøn Hansen*, f. $1/3$ 1863 i Nitedalen, søn af sagfører i Drøbak *Hans Peter Hansen* og *Sally Elisabeth Samuelson*. Uden børn.

Cand pharm. med godt $1/6$ 83, cand. juris med laud. 92, copist i justitsdep.tet. 93, const. kgl. fuldmægtig 98.

10. b. **Aagot Them**, f. $5/4$ 1870 i Drammen.

* $10/5$ 1889 i Chr.a med handelsreisende *Adolph Frederik Wilhelm Koltzow*, f. $28/4$ 1865 i Chr.a¹⁾; søn af grosserer *John Friederich Adolph Koltzow* (f. $18/12$ 1837 i Hamburg) og *Mathilde Francisca Peckert* (f. $14/2$ 1837 i Boesnitz i Bøhmen).

11. a. *Adolph Koltzow*, f. $22/2$ 1891 i Chr.a.

11. b. *Elsa Koltzow*, f. $4/4$ 1892 i Chr.a.

11. c. *Ragnar Koltzow*, f. $22/8$ 1893 i Chr.a, hvor † $4/1$ 1894.

11. d. *Edgar Koltzow*, f. $3/3$ 1896 i Chr.a.

11. e. *Hugo Koltzow*, f. $22/2$ 1897 i Chr.a hvor † $2/7$ 1897.

10. c. **Helga Them**, f. $21/2$ 1872 paa Strømsø; ugift.

9. b. **Hildur Henriksen**, f. $9/12$ 1852 i Chr.a.

* $21/4$ 1879 i vestre Aker med læge *Christian Peter Munch Lerche Dahl*, f. $20/4$ 1843 i Valle, † $18/5$ 1889 i Drøbak; søn af provst *Johan Lausen Koren Dahl* og *Hanna Edvardine Søegaard*. Se Kjærs: Norske Læger.

10. a. *Kirsten Munch Lerche Dahl*, f. $28/1$ 1883 i Drøbak.

10. b. *Christian Petter Munch Lerche Dahl*, f. $3/1$ 1885 i Skjærvø.

10. c. *Øivind Adolph Dahl*, f. $20/5$ 1886 i Skjærvø.

1) I otti'aarene en bekjendt bicyclist.

9. c. **Vogn Henriksen**, f. $16/2$ 1855 i Chr.a.
 * $19/5$ 1892 i Chr.a (Gamle Aker) med *Gyda Olavia Olsen*, f. $4/12$ 1866 i Grimstad; dtr. af hotelvert, senere bogholder i Chr.a, *Ole Førgen Olsen* og *Caroline Dorothea Freüdenberg*.
 Maskiningeniør (uddannet i England), besigtigelsesmand i Grimstad for Norsk Veritas.
10. a. *Ellen Antonette Freüdenberg Henriksen*, f. $3/4$ 1893 i Grimstad.
10. b. *Alfhild Henriksen*, f. $9/5$ 1894 i Grimstad.
10. c. *Ester Fuell Henriksen*, f. $22/10$ 1897 i Grimstad.
9. d. **Øivind Henriksen**, f. $10/7$ 1857 i Chr.a, † $22/12$ 1873 i London som sjømand.
9. e. **Kjartan Henriksen**, f. $6/12$ 1859 i Chr.a.
 * $17/3$ 1888 i Edinburgh med *Kate Brereton*, f. $14/2$ 1862 i Ipswich; dtr. af ingeniør *Alfred Brereton* og *Fane Murray*.
 Efter i 8 aar at have været ved forretninger i Christiania blev han i 83 ansat ved et større firma i London, fik her betroede stillinger og kom i 93 til Kjøbenhavn som generalagent for det engelske firma John Murley & Cie.
10. a. *Alfhild Grace Henriksen*, f. $13/2$ 1889 i Edinburgh.
10. b. *Nora Kate Henriksen*, f. $13/4$ 1890 i Edinburgh, † $20/11$ 1893 i Chr.a
10. c. *Adolph Kjartan Henriksen*, f. $4/11$ 1891 i London.
10. d. *Kate Antonette Henriksen*, f. 1896 i Kjøbenhavn.
9. f. **Signe Henriksen**, f. $21/5$ 1861 i østre Aker; lærerinde ved Sofienberg folkeskole i Chr.a; ugift.
9. g. **Alfhild Henriksen**, f. $5/10$ 1862 i østre Aker.
 * $18/3$ 1885 i Chr.a (Slotscapellet) med sogneprest til Skjærvø, fra 87 kaldscapellan til Kampen i Chr.a, *Martinus Lae*, f. $4/7$ 1852 paa Lae i østre Toten, søn af gaardbruger *Ole Simonsen Lae* og *Francisca Christine Evensdtr.*
10. a. *Lilly Francisca Lae*, f. $12/1$ 1886 i Skjærvø.
10. b. *Fridtjof Adolf Lae*, f. $30/4$ 1887 i Skjærvø, † $29/9$ 1890 i Chr.a.
10. c. *Thorleif Stub Lae*, f. $30/12$ 1888 paa Kampen.
10. d. *Ragnar Fuell Lae*, f. $29/3$ 1890 paa Kampen.
10. e. *Øistein Alfred Lae*, f. $30/4$ 1892 paa Kampen.
8. e. **Anna Dorothea Jensen**, f. $18/10$ 1831 i Risør; ugift i Chr.a.

8. f. **Samuel Stub Juell (Jensen)**, f. $\frac{8}{11}$ 1833 i Risør.

* $\frac{8}{9}$ 1877 i Madison i Wisconsin med *Alice Gottskalk Vestvig*, f. $\frac{15}{3}$ 1847 i Vestvig i Bergens stift; dtr. af sømand, senere farmer i Primrose i Wisc. *Gottskalk Helgesen Vestvig* og *Margarethe Pedersdtr. Folgerøen*.

Efter i 66 at have emigreret til Dakota slog han sig paa pharmaciens og blev i New York i 3 aar bl. a. bestyrer af Eastern Dispensary apothek, men reiste ved Chicagos brand til denne by, hvor han »har studeret med forskjellige doctors og siden practiseret medicin.« I 82 nedsatte han sig i Valley city, i 87 i Dazey (begge i Nord Dakota) og i 93 i Davonport og har herunder benyttet »Juell« som familienavn.

9. a. *Georg Eyvind Juell (Jensen)*, f. $\frac{3}{8}$ 1878 i Blanckerville, Wisc.

9. b. *Anne Catharine Juell (Jensen)*, f. $\frac{27}{9}$ 1880 i Coon Prærie, Vernon Co., Wisc., hvor † $\frac{4}{8}$ 1881.

9. c. *Anne Marie Juell (Jensen)*, f. $\frac{27}{2}$ 1883 i Valley city, hvor † $\frac{22}{10}$ 1883.

9. d. *Alf Theodor Juell (Jensen)*, f. $\frac{3}{12}$ 1887 i Dazey.

7. f. **Anne Jensen**, d. $\frac{3}{9}$ 1797 i Holt, hvor begr. $\frac{9}{9}$ 1797.

7. g. **Anne Jensen**, d. $\frac{9}{9}$ 1798 i Holt, † $\frac{5}{8}$ 1872 i Risør.

* $\frac{13}{3}$ 1817 i Risør med *Per Olsen [thor Straten]*, d. $\frac{24}{8}$ 1791 i Søndeled, † $\frac{17}{5}$ 1849 i Risør; søn af *Ole Persen [thor Straten]* paa Risøen og *Karen Jensdtr.* Se senere.

Olsen var skibscaptein fra Risør, førte »Eduard« og »Solid«, men beboede sin eiende part paa $\frac{1}{2}$ skind i »Helleskilen« ved Trondalskilen. I 35 skjænkedes han testamentarisk af H. Carstensen den øvrige del, $1\frac{3}{8}$ skind, i samme gaard, som efter hans død kom i fam. Thiis's eie. Han eiede ogsaa $\frac{1}{2}$ skind i »Frydenborg«.

8. a. **Ole Persen (thor Straten)**, f. $\frac{7}{12}$ 1817 i Risør, † $\frac{20}{9}$ 1892 paa Kjødvingen i Søndeled, hvor han som aandssvag var bortsat til pleie; ugift.

7. h. **Jens Jensen**, d. $\frac{26}{7}$ 1801 i Risør¹⁾, hvor † $\frac{3}{4}$ 1869.

* $\frac{25}{11}$ 1825 i Risør med *Annechen Dich*, f. $\frac{14}{2}$ 1807 i Risør, hvor † $\frac{16}{3}$ 1868; dtr. af kjøbmand *Peter Casparsen Dich* og *Catharine Elisabeth Eggerts*.

¹⁾ Daaben er ogsaa indført i Holts kirkebog.

1. *Heinrich Rudolph Eggerts*, f. 1752 i Stralsund, begr. $\frac{6}{7}$ 1810 i Risør. Han skal ifl. Kjærs »Norske Læger« i 1788 have taget examen med anden karakter ved det chirurgiske academi i Kjøbenhavn, men sees dog allerede 1771 at have »practiseret lægekunsten« i Risør. Han blev i 77 eier af »Ødegaarden« i Søndeled.
 - * $\frac{13}{3}$ 1772 i Risør med *Annechen Bugge*, f. $\frac{15}{6}$ 1748 i Risør, hvor begr. $\frac{17}{12}$ 1784; dtr. af kjøbmand *Ulrik Ulriksen Bugge* og *Johanne Pedersdr. Stenum*.
 - 2. a. *Hans Heinrich Eggerts*, d. $\frac{23}{10}$ 1772 i Risør, hvor han var ugift skrædder i 1801.
 - 2. b. *Ulrik Eggerts*, d. $\frac{21}{7}$ 1775 i Risør.
 - 2. c. *Johanne Eggerts*, d. $\frac{21}{3}$ 1778 i Risør, hvor † $\frac{1}{12}$ 1800.
 - 2. d. *Johan Carl Eggerts*, d. $\frac{9}{2}$ 1780 i Risør.
 - 2. e. *Catharine Elisabeth Eggerts*, d. $\frac{13}{2}$ 1782 i Risør, hvor † $\frac{30}{1}$ 1820.
 - * 1. gang 1806 i Risør med *Peter Casparsen Dich*, f. 1779 i Horsens, begr. $\frac{5}{11}$ 1811 i Risør, hvortil han kom som contorist hos *Valentin Fürst* og senere var kjøbmand.
 - * 2. gang 1812 i Risør med *F. H. C. Busch*, se s. 133.
 - 3. a. *Annechen Dich* * *Jens Jensen*, se ovenfor.
 - 3. b. *Caspar Henrik Dich*, d. $\frac{13}{4}$ 1809 i Risør, hvor † $\frac{19}{8}$ 1858 som blokmager og dreier efter tidligere at have faret tilsjøs. * $\frac{3}{4}$ 1845 i Risør med *Hedvig Marie Elisabeth Simonsen*, f. $\frac{22}{4}$ 1822 i Risør, hvor † $\frac{2}{12}$ 1847; dtr. af lodsolderland *Jens Kraft Simonsen* og *Petra Halvordine Tønder*. 2 sønner døde smaa.

Jens Jensen blev allerede i tyveårsalderen fører af H. Carstensens skib »Solid« og før med dette, indtil han i 54 købte nyt skib »Lille Solid« fra Holmens verft. Han beboede toldkasserer *Wleügels* eiendom Omland, fik efter forældrene gaarden Angelstad i Holt, den han ved aar 40 igjen solgte til *Jens Sørensen Sjaavaag*, og skjænkedes af H. Carstensen bl. a. pladsen Sundsdalen i Holt. I 57 ophørte han at fare tilsjøs og tog med familie og forældre bolig i Risør, hvor han paa sine gamle dage havde hyrecontor og skjænkestue.¹⁾

Jensen var frimurer af højere rang i logen Friedrich Wilhelm Carl i Nieuwe Diep.

8. a. **Jens Peter Dich Jensen**, f. $\frac{12}{8}$ 1826 paa Omland, hvor † $\frac{30}{12}$ 1826.

¹⁾ Den lille rødmussede mand med de livlige øine og fiffige minespil havde stadig en skare tilhørere til sine gemytlige historier og sandfærdige skrøner fra al verdens kanter. Han yndede da gjerne at benytte det hollandske sprog, og hans forraad var ligesaa udtømmeligt som hans humor uopslideligt.

Af Jensen og hustru beror aquarelportræter i familien.

8. b. **Jens Peter Dich Jensen**, f. $\frac{5}{10}$ 1828 paa Omland.

* $\frac{1}{7}$ 1864 i Chr.a med *Petrine Mathilde Pedersen*, f. $\frac{19}{2}$ 1844 i Chr.a; dtr. af skomagermester *Peter Pedersen* (f. 1812 i Eidsberg, † 1877 i Chr.a) og *Sophie Frederikke Olsen*, (f. 1821 i Chr.a).

Jensen drog ud med marineloitnant *Rosenquist* paa briggen »Pizarro« for at lære navigationen og tog examen i 47. Siden fôr han som styrmand og fører med skibe udenfor Risør, fra 57 med Christianiaskeibe, var 70—74 ansat som tolk for emigranter med Ankerliniens transatlantiske postskibe og har siden 74 været leiet toldbetjent i Christiania.

Han blev i 58 frimurer i samme loge som faderen, men immatriculertes aaret efter ved logen i Christiania.¹⁾

9. a. *Anna Sophie Catharine Fensen*, f. $\frac{5}{5}$ 1865 i Chr.a; ugift.

9. b. *Andreas Hakon Fensen*, f. $\frac{11}{1}$ 1868 i Chr.a, ugift murer.

9. c. *Fens Peter Dich Fensen*, f. $\frac{10}{10}$ 1870 i Chr.a; ugift typograph.

9. d. *Petrine Foachime Fensen*, f. $\frac{6}{9}$ 1877 i Chr.a, hvor † $\frac{2}{10}$ 1884.

9. e. *Signe Fensen*, f. $\frac{2}{5}$ 1880 i Chr.a.

9. f. *Carsten Henrik Bruun Fensen*, f. $\frac{28}{6}$ 1884 i Chr.a.

9. g. *Gunvor Fensen*, f. $\frac{4}{10}$ 1888 i Chr.a, hvor † $\frac{28}{12}$ 1888.

8. c. **Ingeborg Catharine Elisabeth Jensen**, f. $\frac{21}{12}$ 1830 paa Omland, bosat paa Moss.

* $\frac{21}{6}$ 1851 i Risør med *Johan Bernhard Olsen*, f. $\frac{26}{1}$ 1825 i Chr.a, hvor † $\frac{2}{5}$ 1887; søn af *Christian Olsen* og *Ellen Marie Ellefsen*. Olsen, hvis slekt er fra Stange præstegjeld, var flere aar i *Mølbachs* forretning i Risør og senere kjøbmand i Christiania.²⁾

9. a. **Jens Christian Olsen**, f. $\frac{19}{5}$ 1852 i Chr.a; student 71, kjøbmand, damskibsexpeditør og agent paa Moss.

* $\frac{17}{4}$ 1879 i Risør med cousinen *Annechen Larsen*, f. $\frac{6}{8}$ 1858 i Risør; dtr. af kunst- og blokdreier *John Larsen* og *Henriette Elisabeth Fensen*. Se s. 143.

10. a. *Ruth Olsen*, f. $\frac{9}{5}$ 1880 paa Moss, hvor † $\frac{6}{11}$ 1885.

10. b. *Henriette Elisabeth Olsen*, f. $\frac{27}{5}$ 1882 paa Moss.

1) Han besidder flere olje- og aquarelportræter af sin familie.

2) I 65 var han ansat ved jernbanestationen i Fetsund.

10. c. *Johan Bernhard Emanuel Olsen*, f. $26/3$ 1884 paa Moss, hvor † $15/11$ 1885.
10. d. *Ruth Olsen*, f. $9/5$ 1886 paa Moss.
10. e. *Johan Bernhard Emanuel Olsen*, f. $18/12$ 1888 paa Moss.
10. f. *Joseph Olsen*, f. $8/3$ 1891 paa Moss.
8. d. »**Henriette**« **Elisabeth Jensen**, f. $3/12$ 1832 paa Omland.
 * $21/2$ 1854 i Risør med *John Larsen*, f. $30/3$ 1826 i Risør, hvor † $28/8$ 1882; søn af skibsfører *Søren Larsen* og *Maren Johnsdtr.*¹⁾ Larsen var blokmager og kunstdreier i Risør, men havde en daarlig helbred, der kun tillod ham lidet arbejde, hvorfor han i 78 overdrog sit verksted til *John P. Johnsen*. Hans hustru aabnede ved den tid en garn- og broderihandel, som hun siden har fortsat. Da pastor *Paul P. Wettergreen* dannede sin frimenighed i Risør, gik Larsen og hustru i 78 og deres næstældste datter i 79 over i denne.
9. a. **Maren Sorena Larsen**, f. $24/8$ 1855 i Risør.
 * $10/8$ 1879 i Risør med skibsfører *Thomas Thiis Jensen*, se s. 137.
9. b. **Annechen Larsen**, f. $6/8$ 1858 i Risør.
 * $17/4$ 1879 i Risør med købmand *Jens Christian Olsen*, se s. 142.
9. c. **Jens Larsen**, f. $9/11$ 1860 i Risør, hvor han har sit erhverv.
 * $1/7$ 1886 i Risør med *Gunvor Marie Christensen*, f. $27/7$ 1858 i Risør; dtr. af arbejdsformand *Ossuld Christensen* og *Anne Christophersen*.
 10. a. *John Larsen*, f. $30/3$ 1889 i Risør.
9. d. **Marie Larsen**, f. $28/7$ 1864 i Risør; ugift.
9. e. **Martha Thomasine Larsen**, f. $1/1$ 1867 i Risør, hvor bosat.
 * $4/6$ 1889 i Risør med *Jacob Wettergreen*, f. $22/5$ 1866 i Durban i Zulu, hvor † $29/12$ 1889 som missionær; søn af pastor *Paul Peter Wettergreen* og første hustru *Wenche von der Lippe Knudsen*. Uden børn.
8. e. **Petronelle Jensen**, f. $15/10$ 1835 paa Omland.
 * $22/3$ 1864 i Risør med *Christen Christensen*, f. $9/3$ 1826 i Ungstrup ved Randers; søn af jordbruger *Christen Christensen*

¹⁾ Se om fam. i *T. Lindstols »Stamtavler fra østre Nedenæs«* s. 95.

- og *Maren Larssen*. Christensen kom som murmester fra Randers til Kragerø i 62 og drog herfra i 70 til Amerika, hvor han i senere aar har været bosat i Antigo.
9. a. **Maren Christine Christensen**, f. $^{30}/_{10}$ 1864 i Kragerø.
 * $^{26}/_{9}$ 1884 i Vittenberg i Wisc. med bygmester i Antigo *Theodor Musiel*, f. $^{20}/_{9}$ 1860 i Manitowoc; søn af snedker *Frank Musiel* [af fransk herkomst] og *Anna Musiel*.
 10. a. *Orloe Musiel*, f. $^{26}/_{5}$ 1885 i Antigo, hvor † $^{16}/_{5}$ 1887.
 10. b. *Frank Christen Musiel*, f. $^{18}/_{8}$ 1888 i Antigo.
 10. c. *Eva Ruth Musiel*, f. $^{22}/_{7}$ 1890 i Antigo.
 10. d. *Otto Musiel*, f. $^{7}/_{1}$ 1893 i Antigo.
9. b. **Jens Jensen Christensen**, f. $^{22}/_{7}$ 1866 i Kragerø; ugift murmester i Antigo.
9. c. **Peter Christensen**, f. $^{4}/_{5}$ 1868 i Kragerø, murmester i Antigo.
 * $^{5}/_{5}$ 1886 i Antigo med *Lizzie Fenny Parson*, dtr. af dagarbejder *Frederik Parson* af tysk herkomst og *Tinnie Spierbreker*.
 10. a. *Fenny May Christensen*, f. $^{7}/_{3}$ 1887 i Antigo.
 10. b. *Madue Ann Christensen*, f. $^{27}/_{8}$ 1890 i Antigo.
 10. c. *Isabelle Anita Christensen*, f. $^{1}/_{11}$ 1892 i Antigo.
9. d. **Caspar Henrik Dich Christensen**, f. $^{9}/_{5}$ 1870 i Kragerø; ugift murmester i Antigo.
9. e. **Annechen Christensen**, f. $^{15}/_{1}^1$ 1862 i Chicago.
 * $^{2}/_{12}$ 1889 i Antigo med bogtrykker i Marshfield i Wisconsin *Claude William Herbert Simmes*, f. $^{22}/_{9}$ 1861 i Wausau, søn af *Claude Willard Simmes* (engelsk) og *Sara Ann Hakbody*.
 10. a. *Ruth Anna Simmes*, f. $^{18}/_{7}$ 1891 i Antigo.
 10. b. *David Russell Simmes*, f. $^{2}/_{5}$ 1892 i Antigo.
9. f. **Nora Christensen**, f. $^{21}/_{9}$ 1875 i Manitowoc i Wisc.; ugift.
9. g. **Ivar Cornelius Christensen**, f. $^{21}/_{9}$ 1879 i Manitowoc i Wisc.; ugift.
8. f. **Frederikke Henrikke Christiane Jensen**, f. $^{9}/_{2}$ 1840 i Risør, † $^{19}/_{3}$ 1890 i Bergen.
 * $^{28}/_{9}$ 1858 i Risør med *Nicolaj Cæsar Irgens*, f. $^{11}/_{12}$ 1830 i Sandnæs i Høiland; søn af toldbetjent *Johannes Irgens* og *Randi Eriksdtr. Gundersen Ørvig*.

1. *Johannes Irgens*, f. $\frac{6}{6}$ 1793 paa Kongsberg og søn af bergarbejder *Jens Henriksen Irgens*, var toldbetjent i Kragerø, derpaa i Sandnæs og sluttelig i Farsund, hvor † $\frac{15}{5}$ 1837. Hustruen var fra gaarden Ørvig i Sannikedal og † $\frac{6}{10}$ 1878 paa Brunlanæs efter anden gangs egteskab, $\frac{28}{9}$ 1843 i Søndeled, med *Tengel Tengelsen Øren*, hvis forældre er nævnt s. 48. Af hans øvrige børn var:
 2. a. *Jens Paulus Irgens*, f. $\frac{28}{1}$ 1823 i Kragerø, † $\frac{9}{2}$ 1891 paa Brunlanæs som lensmand (tidligere i Gjerrestad); gift $\frac{19}{2}$ 1856 i Risør med *Anne Catharine Larsen*, f. $\frac{15}{10}$ 1832 i Risør, søster af den s. 143 nævnte *John Larsen*.
 2. b. *Isak Irgens*, f. $\frac{12}{7}$ 1825 i Kragerø, boede som styrmand en tid paa Øren i Søndeled, hvorfra han i 59 flyttede til Eide i Fjeldberg, hvor gaardbruger; gift $\frac{28}{11}$ 1848 i Søndeled med *Engel Jacobsen*, f. 1825 i Sogndal i Dalene.
 2. c. *Johanne Randine Irgens*, f. $\frac{19}{5}$ 1827 i Kragerø og † $\frac{27}{12}$ 1873 paa Brunlanæs; gift med skipper i Lyngøer *Niels Gunlek Nielsen*.¹⁾

C. Irgens var først ved handelen i Kragerø, en kort tid (57) kjøbmand i Risør, drev derpaa i tre aar landhandel paa Lunde i Gjerrestad, hvor broderen *Paulus Irgens* dengang var lensmand, men maatte ogsaa slutte med dette og blev efter en tids forløb grubebestyrer paa Stordøen. Efter senere at have befattet sig med »grube- og undersøgelsesdrift« i Halsnø og Tysnæs m. fl. steder tog Irgens fra 78 ophold i Bergen.

9. a. **Johannes Reinhart Irgens**, f. $\frac{23}{1}$ 1859 i Gjerrestad; maskinarbejder.
 - * $\frac{9}{1}$ 1881 i Bergen (Korsk.) med *Hele Sophie Berentsen*, f. $\frac{19}{4}$ 1854 i Naustdal i Førde, dtr. af husmand *Bernt Axelsen Hillevangsdal* og *Rachel Thorsdtr.*
10. a. *Nicoline Frederikke Irgens*, f. $\frac{7}{8}$ 1881 i Bergen.
10. b. *Hilmar Johan Irgens*, f. $\frac{3}{6}$ 1884 i Stavanger.
9. b. **Jenny Annechen Irgens**, f. $\frac{24}{1}$ 1861 i Gjerrestad; syerske i Bergen.
9. c. **Karen Andrea Elle Irgens**, f. $\frac{10}{8}$ 1864 i Risør, † $\frac{21}{8}$ 1868 i Fjeldberg.
9. d. **Svenda Wilhelmine Irgens**, f. $\frac{18}{11}$ 1866 i Søndeled.
 - * $\frac{19}{11}$ 1889 i Bergen med *Lyder August Nielsen*, f. $\frac{11}{3}$ 1867 i Bergen, hvor handelsfuldmægtig; søn af *Niels Torger Nielsen* og *Randine Gustinussen*.

¹⁾ Se *T. Lindstols* »Stamtavler fra øste Nedenæs« s. 98, 146 og 387 samt om fam. *Irgens*, der skriver sig fra Itzehoe i Holsten, *Hjort* og *Krags* »Efterretn. om Røros Kobberværk« s. 319.

10. a. *Franch Hagbart Nielsen*, f. $^{30}/_{12}$ 1889 i Bergen.
10. b. *Frederik Emanuel Nielsen*, f. $^4/_9$ 1891 i Bergen.
10. c. *Agnes Wilhelmine Nielsen*, f. $^{10}/_6$ 1893 i Bergen.
9. e. **Karen Andrea Elle Irgens**, f. $^{23}/_3$ 1870 i Fjeldberg.
* $^2/_5$ 1891 i Bergen med *Anton Nicolaj Fensen*, f. $^{26}/_4$ 1868 i Bergen, hvor mechanicus ved Laxevaag; søn af lods *Michael Fensen* og *Johanne Christine Bergesen*.
10. a. *Frederikke Johanne Fensen*, f. $^2/_9$ 1892 i Bergen.
9. f. **Nicolaj Cæsar Irgens**, f. $^{26}/_8$ 1872 i Tysnæs; blikkenslager i Bergen.
* $^{24}/_2$ 1893 i Bergen med *Julie Pedersen*, f. $^{19}/_{12}$ 1873 i Bergen; dtr. af *Hans v. Essen Pedersen* og *Bertha Ellingsen*.
10. a. *Birgit Frederikke Irgens*, f. $^7/_4$ 1893 i Sandviken, Bergen.
9. g. **Jens Frederik Irgens**, f. $^7/_6$ 1875 i Fjeldberg; blikkenslager i Bergen.
9. h. **Johannes Reinhart Irgens**, f. $^8/_2$ 1877 i Bergen.
9. i. **Emma Caroline Irgens**, f. $^{30}/_{11}$ 1879 i Bergen.¹⁾
8. g. **Caroline Jensen**, hj.d. og † $^{10}/_1$ 1843 i Risør.
8. h. **Caroline Jensen**, f. $^{22}/_{12}$ 1843 i Risør; ugift, bosat i Arendal.
7. i. **Ingeborg Colline Elisabeth Jensen**, d. $^5/_4$ 1805 i Sønedeled og † $^{11}/_3$ 1853 i Risør, aandsløv i senere aar.
* $^{14}/_{10}$ 1824 i Risør med *Einer Einersen*, f. $^{24}/_{12}$ 1799 paa Borøen i Dybvaaag og † $^5/_8$ 1875 i Risør; søn af skibsrheder, dannebrogsmænd *Bernt Einersen* og *Susanne Petersdtr.*
Einer Bjørnsen, † $^{18}/_1$ 1789, 51 $\frac{1}{2}$ aar gl. som gaardbruger og skibsrheder paa Borøen i Dybvaaag.
* 1. gang $^{22}/_8$ 1762 i Dybvaaag med *Ragnhild Eidbo*, d. $^{13}/_1$ 1742 s.steds og † $^8/_5$ 1777; dtr. af *Elling Johnsen Eidbo*, begr. $^2/_6$ 1777, 73 $\frac{1}{2}$ aar gl.
* 2. gang $^{20}/_1$ 1780 i Dybvaaag med *Maren Gundersdtr. Borøen*, begr. $^1/_6$ 1790, nær 28 aar gl. Af første egteskab var ovenn.:
Bernt Einersen, d. $^{20}/_9$ 1769 i Dybvaaag, hvor † $^{19}/_7$ 1839 paa Borøen, hvor han var en meget velstaaende skibsrheder, indtil hans fartøier blev opbrugte

¹⁾ Samtlige data er opgivne af faderen.

under krigen 1807; han var under denne divisionschef og blev dannebrogsmænd.¹⁾ Medlem af »sogneselskabet« og legator.

* 10/7 1799 i Dybvaaq med *Susanne Petersdtr.*, d. 8/8 1779 s.steds og † 8/4 1853; dtr. af *Peter Henriksen* og *Maren Petersdtr. Borøen* (viiede 7/1 1779).

Einersen kom efter confirmationen til England, hvor han i flere aar nød undervisning i sprog og handelsfag i en paa øen Wight i den tid meget anseet skole. Efter hjemkomsten fik han først contorplads hos byfoged *Tobiesen* i Risør og kom ved sit giftermaal til *Henrik Carstensen*, paa hvis contor han blev en meget paaskjønnet fuldmægtig, der med afbrydelse af en kort tids kjøbmandsvirksomhed (1833) i lige egenskab overgik ogsaa i *C. H. Carstensens* tjeneste. Her forblev han til sin chefs død og var en for sin pligttroskab og elskværdige karakter anseet og afholdt mand.

Af H. Carstensen skjænkedes egtfællerne deres iboende hus i Risør samt brugen af hans jordegods i gaarden Hobe i Søndeled.

8. a. **Susanne Einersen**, f. 27/6 1825 i Risør, hvor † 5/1 1892.

* 29/6 1844 i Risør med *Ole Andreas Svendsen*, f. 15/9 1821 i Risør, og † 2/6 1860 paa reise fra Bahia til Santos som fører af *I. W. Prebensens* skib »Henriette«; søn af *Svend Halvorsen* og *Christine Olsdtr.*

Svend Halvorsen, søn af *Halvor Tellefsen* paa Sundet i Søndeled, blev d. 9/12 1796 i Risør, hvor † 4/12 1867; dagarbejder. Gift 1. gang 13/1 1819 i Risør med *Christine Olsdtr. Pedersen Sevig*, d. 28/9 1794 i Risør, hvor † 30/5 1837. Gift 2. geng 11/5 1839 i Risør med *Anne Nielsdtr. Olsen Volden*, f. 11/10 1802 i Risør, hvor † 30/5 1880. Af hans 9 børn skal her nævnes:

1. a. *Halvor Svendsen*, f. 31/3 1819, † ved forlis som sjømand. * 9/9 1845 i Risør med *Ingeborg Rasmusdtr.*, f. 30/11 1821 i Risør, hvor hun i mange aar som meget betroet gik tilhaande i consul *Finnes* hus; dtr. af sjømand *Rasmus Olsen* og *Christine Olsdtr.*

1. b. *Ole Andreas Svendsen*, f. 15/9 1821, se ovenfor.

1. c. *Christian Svendsen*, f. 26/12 1824 og † 15/1 1886 i Risør; skibsfører. Gift 3 gange: først 28/11 1847 med *Anne Christine Carlsdtr.*, f. 20/3 1822 og † 24/3 1856, dtr. af sjømand i Risør *Carl Isachsen* og *Christine Michelsdtr.*; derpaa 13/2 1859 med *Ingeborg Marie Knutsdtr.*, f. 7/12 1832 og † 11/12 1860, dtr. af dreier *Knut Bjørnsen* og *Maren Nielsdtr.*; og tredje gang 4/2 1863 med *Karen Helene Hansen*, f. 30/9 1838 paa Ormeli, dtr. af skibsfører *Ole Hansen* og *Anne Olsdtr.*

1. d. *Christine Svendsdtr.*, f. 4/2 1841; gift 23/4 1863 i vestre Aker med *Hans »Anton« Hermansen*, f. 15/1 1838 i Chr., søn af vicecorporal, skomager *Herman Hansen Drag* fra øvre Skougen paa Ringerike og *Ingeborg*

¹⁾ Det er til denne ufortjente udmerkelse, der sigtes i *I. Aalls* »Erindringer« s. 285. Se forøv. om fam. i *Landgrafs* »Grimstadslægter« s. 47, 48.

Andersdtr. fra Sjaastad i Lier. Hermansen feirede i 98 sit 25^a aars jubilæum som constabel og vagtmester ved Risør raadhus¹⁾ og har i disse aar ikke alene været de forskjellige byfogders høre haand, men saa at sige byens uerstattelige og ved festlige anledninger uundværlige factotum.

Om Svendsen, der var en overmaade dygtig skibsfører, indeholdt det nu vel neppe i noget exemplar eksisterende »Østerrisørs Blad« følgende artikel, der efter dette blev optaget i »Morgenbl.« no. 133 for 1859.

»Ved at se velfortjente belønningsuddelinger ledes man til at tænke paa en høist sjelden og heldig ligesom heltmodig handling, der af skibsfører *Ole Andreas Svendsen*, fører af skonnerten »Hilda« af Risør, blev udført f. aar, men som ikke er bleven udførlig omtalt i noget norsk blad, uagtet denne heltedaad i flere udenlandske blade har været udførligen beskrevet og omtalt, med hvilken beundringsværdig konduite og mod bemeldte skibsfører paa det stormende og mest oprørte hav i nogle faa timer reddede henved 50 mennesker fra den visse død.

Svendsen, som nemlig kom med sin lille skonnert fra England, ladet med jern, bestemt til Odessa, opdagede om morgenen kl. 4 den 3die juli f. aar flere mile fra sig paa 39¹/₂^o N. B. og 12° 20 Vest for Gibraltar et skib med nødsignal. Han styrede strax hen til det og bemærkede derved snart et synkefærdigt skib med en fortvivlet besætning ombord, hvilken han med Guds bistand og ved sit gode seilfartøi, ligesom ved sine modige som udmærkede manøvrer var saa heldig at redde inden 4 timers forløb, og — 10 minutter efterat alle mennesker ved de største anstrængelser var komne ombord i Hilda, sank det forulykkede skib »Adria Dorika«, der var paa sin første reise og ført af kapt. *Guiseppe Marinelli* af Ancona, bestemt til Newport med jernmalm. Det saaledes lykkelig reddede mandskab, der bestod af 2 skippere, 1 læge og 45 mand, beholdt Svendsen ombord hos sig kjæmpende ikke uden fare med de oprørte elementer i 4 dage og landsatte det derpaa heldigen i Gibraltar, hvor han blev modtagen med en sjelden opmærksomhed og æresbevisning, hvilke ogsaa senere blev ham til del paa de forskjellige anløbssteder paa denne sin reise; men besynderligt! kun i hjemstedet vistes denne landets stolte sømand ingen fortjent hyldest.

Til belønning har paven naadigst ad offentlig vei sendt en guldmedaille til Hildas fører, og gennem lægen paa det forliste skib har

¹⁾ Biographi i den anledn. i »Ned. Amtstid.« ²/₆ 1898.

han ogsaa af høistsamme naadigst faaet tilsendt en lignende af sølv, medens saavel skipper som mandskab har modtaget fra Italien flere erkjendtlighedsbeviser for sin heltedaad, og mon ikke ogsaa hr. Svendsen skulde være værdig til en lignende udmærkelse i sit fædreland for denne sin borgerdaad?»

9. a. **Christian Severin Svendsen**, f. $^{10}/_{11}$ 1844 i Risør og † høsten 1889 i Liverpool, hvor han i senere aar var bosat efter en tid at have været seilmager i Risør; ugift.
9. b. **Einar Svendsen**, f. $^{13}/_{2}$ 1847 i Risør, † $^{9}/_{6}$ 1869 som styrmand paa reise til Cuba, begr. $^{10}/_{6}$ i Matanzas.
* $^{17}/_{2}$ 1868 i Risør med cousinen »*Severine*« *Christine Svendsen*, f. $^{18}/_{2}$ 1847 i Risør, eneste barn af styrmand *Halvor Svendsen*, se s. 147, og *Ingeborg Rasmusdtr.*
10. a. *Olinda Andrea Svendsen*, f. $^{20}/_{6}$ 1869 i Risør; ugift.
9. c. **Halvor Svendsen**, f. $^{8}/_{11}$ 1849 i Risør, førte i sin tid skib »Fornjot« af Risør, men har i de sidste aartier været bosat i Savannah.¹⁾
* 1877 med *Louise Helene Justic*, f. $^{1}/_{4}$ 1859 af tyske forældre.
10. a. *Carl Olaf Svendsen*, f. $^{22}/_{1}$ 1878 ombord i »Fornjot« i Cardiffs havn og d. $^{3}/_{12}$ i Risør.
10. b. *Halvor Svendsen*, f. i marts 1880.
10. c. *Susanne Svendsen*, f. 1881.
10. d. *Louis Svendsen*, f. 1883.¹⁾
9. d. **Jens Emil Svendsen**, f. $^{14}/_{10}$ 1851 i Risør, hvor skibsfører (»Alpha«).
* $^{22}/_{11}$ 1874 i Søndeled med sin brors enke cousinen *Severine Christine Svendsen*, se ovenf.
10. a. *Einara Svendsen*, f. $^{19}/_{9}$ 1875 i Risør, hvor † $^{20}/_{12}$ 1876.
10. b. *Sacharia Svendsen*, f. $^{15}/_{10}$ 1877 i Risør.
10. c. *Einar Svendsen*, f. $^{24}/_{10}$ 1878 i Risør.
10. d. *Ingeborg Svendsen*, f. $^{12}/_{9}$ 1880 i Risør.
10. e. *Susanne Svendsen*, f. $^{18}/_{12}$ 1891 i Risør, hvor † $^{15}/_{7}$ 1892.

¹⁾ Om Svendsen og hans børn er det trods alle forsøg ikke lykkedes at skaffe videre oplysninger. Hans adresse var i 1896 »Life Saving station, Charleston, S. C. Amerika«.

9. e. **Ingeborg Caroline Elisabeth Svendsen**, f. $19/10$ 1853 i Risør, hvor † $26/9$ 1854.
9. f. **Ole Andreas Severin Svendsen**, f. $31/7$ 1855 i Risør, † $23/12$ 1878 ved forlis som matros.
9. g. **Inga Svendsen**, f. $25/3$ 1858 i Risør; ugift.
8. b. **Carsten Einersen**, f. $25/7$ 1828 i Risør.¹⁾
 * $26/9$ 1854 i Arendal med *Louise Augusta Lindrup*, f. $10/8$ 1829 i Arendal og † $15/5$ 1859 paa Frolands verk; dtr. af købmand *Thomas Andreas Lindrup* og *Christine Møller*, se s. 131.
 Efter først at have havt ansættelse ved Frolands verk blev Einersen bestyrer af Halsens trælastforretning i Laurvik og fra 75 ved Fritzø verks forretning.
9. a. **Ingeborg Elisabeth Einersen**, f. $9/10$ 1855 paa Frolands verk, † $11/2$ 1880 i Laurvik.
 * $8/4$ 1878 i Laurvik med skibsfører *Adolf August Barth*,²⁾ f. $3/8$ 1844 i Mandal; søn af skibsfører, senere bestyrer af Vigelands brug ved Chr.sand *Caspar Anderssen Barth* og *Severine Jensen*.
 Efter at have været skibsfører og en kort tid contorfuldmægtig i Laurvik blev Barth i 85 associé i mægler- og befragtningsfirmaet Laurie & Co. i Barbados.
10. a. **Louise Augusta Barth**, f. $18/7$ 1879 i Laurvik, † $4/9$ 1880 i Chr.sand.
9. b. **Louis August Einersen**, f. $1/5$ 1859 paa Frolands verk; opholdt sig flere aar i England og er fra 92 forretningsmand ved New Orleans i Amerika. Ugift.
8. c. **Bernt Einersen**, f. $9/11$ 1840 i Risør, hvor bosat.
 * $22/10$ 1856 i Risør med *Nicoline Gjermundsen*, f. $18/1$ 1833 i Risør; dtr. af skibsfører *Gjermund Nielsen*³⁾ og *Mette Christine Wichmann*.

1) Kirkebogen har feilagtig f. $28/7$.

2) *A. A. Barth* blev gift paany $16/5$ 1882 i Havre i Frankrige med *Ingeborg Marie Claussen*, f. $21/4$ 1863 i Arendal, † $29/1$ 1897 i Barbados; dtr. af skibsfører *Claus Claussen* og *Thrine Jensen*. Af dette egteskab følg. børn: *Caspar Barth*, f. $22/6$ 1883 i Laurvik, hvor † 1884; *Caspar Severin Barth*, f. $22/6$ 1885 i Laurvik og *Claus Thorolf Barth*, f. $2/11$ 1886 i Barbados. Jfr. *Sundts* »St.tavle over Fam. Barth« s. 118 no. 659 og 661.

3) *G. Nielsen*, — søn af matros *Niels Christensen* og *Gurvor Gjermundsdr.*, — var f. $29/11$ 1805 i Risør og her gift $19/2$ 1832 med *M. C. Wichmann*, der var f. $19/9$

Styrmand med barkskib »Ørnen«, 72 fører af skonnert »Hensigten« og derpaa af skonnert »Hilda« — begge for *I. W. Prebensen*; ophørte at fare i 87.

9. a. **Einer Einersen**, f. $\frac{8}{11}$ 1856 i Risør, hvor skipperborger; ugift.
9. b. **Gjermund Mathias Einersen**, f. $\frac{3}{12}$ 1858 i Risør, hvor skipperborger.
* $\frac{19}{1}$ 1888 i Risør med *Andrea Emilie Klock*, f. $\frac{23}{9}$ 1868 i Risør; dtr. af skibsfører *Ole Olsen Klock* og *Annette Emilie Arnesen*. Uden børn.
9. c. **Ole Andreas Svendsen Einersen**, f. $\frac{12}{5}$ 1862 i Risør; legemssvag, ugift.
9. d. **Ingeborg Caroline Elisabeth Einersen**, f. $\frac{14}{10}$ 1864 i Risør, hvor † $\frac{14}{5}$ 1892; ugift.
9. e. **Bernt Nicolaj Einersen**, f. $\frac{12}{2}$ 1866 i Risør, † $\frac{16}{9}$ 1888 i Chicago som ugift søjmand.
9. f. **Petra Sally Einersen**, f. $\frac{31}{8}$ 1870 i Risør.
9. g. **Carl Emanuel Einersen**, f. $\frac{6}{1}$ 1874 i Risør; søjmand.
8. d. **Ingeborg Einersen**, f. $\frac{3}{4}$ 1833 i Risør, hvor † $\frac{20}{10}$ 1860.
* $\frac{29}{12}$ 1851 i Risør med skibsfører og senere rheder s.steds, *Carl Johan Busch*, f. $\frac{25}{5}$ 1816 i Risør, søn af *Friederich Heinrich Christopher Bushh* og *Catharine Elisabeth Eggerts*, se s. 133. [Busch blev gift 2 gang $\frac{1}{1}$ 1864 i Kragerø med *Anna Marie de Jung Heidrick Grøgaard*, f. $\frac{28}{7}$ 1825 i Risør; dtr. af købmand og kirkel. medhjælper *Andreas Grøgaard* og *Else Christine Brandt*. Uden børn].
9. a. **Catharine Elisabeth Busch**, f. $\frac{10}{10}$ 1852 i Risør, hvor † $\frac{6}{8}$ 1854.
9. b. **Frederik Henrik Christopher Busch**, f. $\frac{16}{7}$ 1855 i Risør, hvor † $\frac{24}{9}$ 1856.
9. c. **Ingeborg Busch**, f. $\frac{8}{11}$ 1856 i Risør, hvor lærerinde.
9. d. **Frederikke Henrikke Catharine Elisabeth Busch**, f. $\frac{29}{4}$ 1858 i Risør, hvor † $\frac{22}{12}$ 1858.

1812 s.steds og datter af *Johan Joachim Wichmann* og *Maren Rasmusdtr.* Af hans øvrige børn er sønnen *Johan Joachim Wichmann Nielsen*, f. $\frac{10}{11}$ 1844, fra $\frac{10}{2}$ 1896 fører af dp.skibet »Excellencen«, og gift $\frac{20}{8}$ 1875 i Risør med *Sara Celina Lokman*, dtr. af *Thomas Lokman* i Limerick; datteren *Gunvor Marie Nielsen*, d. $\frac{18}{10}$ 1847, er gift $\frac{24}{2}$ 1874 med *Andreas Skoghund*.

9. c. **Emma Caroline Busch**, f. $19/9$ 1860 i Risør, hvor
† $24/2$ 1861.
8. e. **Peder Jensen Einersen**, f. $27/6$ 1835 i Risør.
* $13/2$ 1865 i Manchester med *Sarah Webster*, f. $23/9$ 1839
i Manchester; dtr. af *William Webster* og *Susanne Day*.
Efter at have været fem aar i consul *Finnes* forretning
i Risør og derpaa i tre aar hos *Schweigaard* i Kragerø,
reiste Einersen i octbr. 56 til Manchester, hvor han var
lagerchef hos Kessler & Co. indtil novbr. 77, da han
etablerte egen manufacturforretning s.steds. Børn, fødte
i Manchester:
9. a. *Einer Harald Einersen*, f. $22/7$ 1867.
9. b. *Fessie Einersen*, f. $14/11$ 1868.
9. c. *William Einersen*, f. $18/1$ 1872.
9. d. *Christine Einersen*, f. $21/6$ 1878.
8. f. **Jensine Henriette Einersen**, f. $28/6$ 1837 i Risør, hvor
† $20/1$ 1842.
8. g. **Gustav Theresius Einersen**, f. $4/10$ 1841 i Risør, hvor
† $21/1$ 1842.
7. k. **Henriette Jensen**, d. $23/8$ 1807 i Søndeled, hvor begr. $31/12$
1807. [C. F—g.]
7. l. **Henrik Carstensen Jensen**, f. $8/2$ 1811 paa Egeland, † $13/7$
1875 paa Fostvedt i Holt.
* $22/4$ 1847 i Risør med *Anne Sørine Jacobsdtr.*, f. $26/11$ 1820
paa Sandnæs i Søndeled og † $26/9$ 1868 paa Fostvedt; dtr. af
*Jacob Isachsen*¹⁾ og *Randi Tallaksdtr.*

Jensen fôr som sjømand (2den styrmand) fra Risør, forinden
han fik brugen og nyten af gaarden Fostvedt m. v., som ifl.
H. Carstensens testamente i 1835 egentlig først tilfaldt hans
forældre, men af disse blev tilstaaet ham mod en afgift. Han
blev forøvrigt en daarlig husholder, hvem børnene itide fratog
magt og myndighed.²⁾

¹⁾ Han var d. $3/7$ 1793 i Risør og søn af sjømand *Isach Jacobsen*, † $15/3$ 1840,
79 aar gl., og *Anna Carlsdtr.*, † $28/10$ 1842, 68 aar gl. (gift $18/1$ 1793). Hans
bror: *Carl Isachsen* var d. $13/2$ 1795 i Risør, hvor han var skibsfører og bl. a.
har datteren *Karen Aaseline Carlsdtr.*, gift $3/6$ 1849 med skibsfører *Jonas Quist*
Halvorsen.

²⁾ I 52 sees han at have faaet et legatbidrag paa 92 spd. »til børns sygdom«(1)

8. a. **Ingeborg Catharine Jensen**, f. $^{30}/_9$ 1847 i Risør.
 * $^{15}/_5$ 1871 i Holt med sjømand *Paulus Theodor Gundersen*, f. $^{5}/_{11}$ 1871 paa Fosbæk i østre Moland; søn af tømmermand *Gunder Hansen* og *Inger Margarethe Andersdtr.*
 9. a. *Gunder Engvald Gundersen*, f. $^{31}/_7$ 1873 paa Fostvedt.
 9. b. *Anna Sorena Gundersen*, f. $^{15}/_2$ 1877 paa Fostvedt.
 9. c. *Henrik Carsten Gundersen*, f. $^{5}/_{10}$ 1881 i Barbo.
 9. d. *Peder Andreas Gundersen*, f. $^{28}/_7$ 1885 i Barbo.
8. b. **Julie Henriette Jensen**, f. $^{12}/_8$ 1850 i Risør, † $^{27}/_7$ 1867 paa Fostvedt.
8. c. **Jens Emil Jensen**, f. $^{18}/_5$ 1853 i Risør, † $^{7}/_3$ 1860 paa Fostvedt.
8. d. **Peder Andreas Jensen**, f. $^{7}/_5$ 1856 paa Fostvedt, † 1873 i Pernambuco som sjømand.
8. e. **Carl Reinert Jensen**, f. $^{21}/_{12}$ 1858 paa Fostvedt; sjømand (i Amerika 1894).
 * $^{12}/_3$ 1880 i Barbo med *Nicoline Svendsen*, f. $^{16}/_9$ 1859 paa Ristøl i østre Moland, dtr. af tømmermand *Anders Svendsen* og *Helje Nielssen*.
 9. a. *Anne Sørine Jensen*, f. $^{16}/_7$ 1881 paa Fostvedt.
 9. b. *Helga Andrea Jensen*, f. $^{31}/_{12}$ 1883 paa Fostvedt.
 9. c. *Henrik Carsten Jensen*, f. $^{21}/_{10}$ 1885 paa Fostvedt.
 9. d. *Anders Osvald Jensen*, f. $^{15}/_{11}$ 1887 i Barbo.
 9. e. *Julie Johanne Jensen*, f. $^{1}/_{12}$ 1889 i Barbo.
8. f. **Jacobine Regine Jensen**, f. $^{22}/_{12}$ 1860 paa Fostvedt.
 * $^{21}/_6$ 1881 i Holt med tømmerfløter *Erik Nielssen*, f. $^{1}/_6$ 1852 paa Borddalen i Holt, søn af tømmerfløter *Niels Eriksen* og *Anne Torstensdtr.*¹⁾
 9. a. *Niels Andreas Nielssen*, f. $^{21}/_4$ 1882 paa Borddalen.
 9. b. *Henrik Carsten Nielssen*, f. $^{30}/_6$ 1890 paa Fostvedt, hvor † $^{14}/_{12}$ 1890.
 9. c. *Henrik Carsten Nielssen*, f. $^{11}/_9$ 1891 paa Fostvedt.
8. g. **Gustava Theresie Jensen**, f. $^{1}/_{11}$ 1863 paa Fostvedt, hvor † $^{11}/_5$ 1865.
6. i. **Jens Carstensen (thor Straten)**, d. $^{10}/_{11}$ 1770 i Holt, begr. $^{28}/_3$ 1774 i Søndeled [C. F—g.]. Jfr. s. 63, 64.

¹⁾ Se *Lindstøls* »St.tavler fra østre Nedenæs«. s. 277.

5. a. **Per Henriksen (thor Straten)**, d. $16/8$ 1722 i Risør, hvor † $18/3$ 1803.

* $21/4$ 1754 i Søndeled med *Marthe Fensdtr.*, d. $22/4$ 1736 i Risør, begr. $22/3$ 1799 i Søndeled; dtr. af skibsfører og gaardbruger *Fens Saxesen jr.* i Lyngøer, efter hvis mor *Marthe Andersdtr.* skifte holdtes $21/8$ 1739 i Lyngøer.

Per Henriksen kom tidlig tilsjøs, blev skibscaptein (se s. 33) og førte koffen »De 2de Brødre« i 1770-aarene. Under $15/6$ 1791 optog han et tingsvidne, hvoraf det fremgaar, at han eiede et brug i gaarden Risøen under Aakvaag, matr. no. 755, af $1\frac{1}{2}$ k.skinds skyld, samt et brug i Nibe, matr. no. 708, af $4\frac{1}{4}$ k.skinds skyld, — »begge dele hans odelsgoods, hvorom han forklarede, at samme af baade hans forfædre og ham selv har været brugt over 80 aar i en uafbrudt tid, uden at godset i Nibe har været enten bebygget eller beboet, men brugt under hans eiende og paaboende $1\frac{1}{4}$ k.skind i Risøen«. Eiendommen var forøvrigt af ringe værdi, saa han idelig sees at have laant sig frem mod pantsættelser, idet han dog af og til gjorde nogle gode fragter og kom i velstand, saa at han atter fik afløst pantet, men gennem 1780-aarene blev han mere og mere gjeldbunden, og ved skiftet efter hans hustru $17/6$ 1799 var boet ogsaa fallit, idet gjelden, omkr. 1400 rdr., oversteg activa med omtrent 200 rdr. Efter denne tid havde han sit ophold hos sin brorsøn *Henrik Carstensen* i Risør, som forøvrigt var hans største creditor, idet han til forskjellig tid havde forstrakt ham med over 600 rdr.

Boets brug i Risøen blev solgt for 626 rdr., to parter i Giving for 331 rdr. samt $1/32$ i Givings privilegerede sag for 17 rdr.; løsøret udbragte 238 rdr.

Af hans 11 børn efterlod kun følgende 2 descendenter¹⁾:

6. a. **Ole Persen (thor Straten)**, d. $4/12$ 1765 i Risør, † 1795 i Havannah som skibsfører; han havde sit hjem paa Risøen.

* $15/7$ 1788 i Søndeled med *Karen Fensdtr.*, der i 1801 var »enke i Risør, 36 aar gl. har dagarbeide« [† ca. 1826]; dtr. af skibsfører *Fens Pedersen* og *Inger Bjørnsdtr.* Børn:

¹⁾ Af de øvrige 9 børn døde 3 sønner og 5 døtre som smaa og 1 søn blev gift, men efterlod ikke børn. Denne var *Elling Persen*, d. $21/8$ 1776 i Risør og død som gammel og blind paa gaarden Egeland i Holt, en gaard af 2 k.skinds skyld, matr. 816, som han blev skjænket af fætteren *Henrik Carstensen*; han var gift med *Birthe Egilsdtr.* f. 1796, dtr. af *Egil Mortensen Lovøen* og *Anne Johnsdtr. Staubo*, der blev viiede $4/3$ 1781 i Flougstad, og efter hvem skifte holdtes $21/2$ 1820.

7. a. **Inger Oldstr.** (**thor Straten**), f. $11/9$ 1788 paa Risøen og d. $23/9$ i Søndeled, † $6/9$ 1859 i Kragerø.

* $28/10$ 1809 i Sannikedal med *Claus Thomesen*, f. $10/11$ 1782 paa Naas i Drangedal, † $4/3$ 1859 i Kragerø; søn af lensmand *Thomas Knutsen* paa Naas og *Maria Clausdtr. Findø*.

Thomesen var formuende kjøbmand, skibsrheder og gaardeier i Kragerø og efterlod en talrig efterslegt i familierne *Thomesen*, *Larsen-Naur*, *Werenskiold*, *Schweigaard*, *Debes*, *Schjelderup*, *Holst*, *Schjøth* og *Palmer*.

7. b. **Per Olsen** (**thor Straten**), d. $24/8$ 1791 i Søndeled, † $17/5$ 1849 i Risør som skibsfører.

* $13/8$ 1817 i Risør med *Anne Jensen*, se forøvr. s. 140.

7. c. **Magnhild Oldstr.** (**thor Straten**), f. $15/10$ 1795 paa Risøen og d. $23/10$ i Søndeled, † $24/12$ 1845 i Kragerø.

$29/10$ 1814 i Kragerø med *Ole Irgens Duus*, f. $9/7$ 1791 paa Kongsberg, † $31/10$ 1867 i Kragerø; søn af hammerforvalter ved sølvverket *Morten Henrik Duus*, og tredje hustru *Caroline Margarethe Jensdtr. Irgens*.

Duus var 1805—10 i kjøbmand *Franks* butik paa Tangen i Drammen og derpaa et aars tid hos kjøbmand *Christensen* i samme by, hvorfra han kom til Kragerø i 1811 »for at bestyre handelsforretningerne« for kjøbmand *Paul Bjørn*. Den $16/5$ 1814 tog han selv borgerbrev som kjøbmand i Kragerø, hvor han ved denne tid etablerede butikhandel; i senere aar drev han ved siden heraf brændevinsbrænderi, tobaksfabrik og skibsrederi, var eier af gaarden Bærøe foruden sin iboende bygaard. Dansk viceconsul. Han efterlod talrige descendenter i familierne *Duus*, *Hartmann*, *Hansteen*, *Spørck*, *Hvistendahl*, *Nielsen*, *Koren* og *Parker*.

6. b. **Jens Persen** (**thor Straten**), d. $23/1$ 1768 i Risør, begr. $19/8$ 1801 i Dybvaa, hvor han var skibsfører og bosat paa Risøen.

* $18/9$ 1794 i Søndeled med *Dorothea Corneliusdtr. Lindved*¹⁾, d. $12/2$ 1775 i Dybvaa, † $27/6$ 1842 i Risør; dtr. af skibsfører paa Stensøen *Cornelius Caspersen Lindved* og første hustru *Susanne Jensdtr. Pedersen*. Af hans 5 børn blev følg. 3 gifte:

1) Hun blev * 2. gang i 1804 med *Jens Rasmussen Asøev*, der † $9/4$ 1846, 70 aar gl. i Risør og havde med ham to sønner: *Ole Peter Jensen*, d. $17/7$ 1805 i Risør, og *Rasmus Jensen*, d. $27/8$ 1812 s. steds, der begge var sjømænd fra Risør og døde paa sjøen; efterslegt i fam: *Doran Olsen*, *Wickmann* og *Sefriansen*.

7. a. **Susanne Jensdtr. (thor Straten)**, f. $^{31}/_{12}$ 1796 paa Risøen og d. $^{4}/_{1}$ 1797 i Søndeled, † $^{16}/_{6}$ 1882 i Laurvik.
 * $^{10}/_{4}$ 1823 i Risør med skræddermester *Knut Nielsen Moen*¹⁾, d. $^{20}/_{7}$ 1793 i Risør, hvor † $^{4}/_{2}$ 1871; søn af *Niels Knutsen Moen* og *Maren Christine Marcusdtr.*
7. b. **Marthe Malene Jensdtr. (thor Straten)**, d. $^{29}/_{9}$ 1798 i Søndeled, † $^{31}/_{3}$ 1874 i Risør²⁾.
 * 1. gang $^{9}/_{12}$ 1824 i Risør med snedker *Omund Fohnsen*, f. 1803 i Søndeled, † $^{19}/_{6}$ 1834 (manu propria) i Risør; søn af gaardbruger *Fohan Omundsen Vormeli*³⁾ og *Marthe Jacobsdtr. Grundesund*.
 * 2. gang $^{8}/_{5}$ 1849 i Risør med sømand *Niels Larssen*, d. $^{28}/_{3}$ 1802 i Søndeled, † $^{24}/_{12}$ 1859 i Risør; søn af gaardbruger *Lars Pedersen Osvig*⁴⁾ og *Ingeborg Nielsdtr.* Larsen førte den s. 26 nævnte malmjagt »Concordia«.
7. c. **Jens Jensen (thor Straten)**, d. $^{25}/_{11}$ 1801 i Søndeled, var sømand fra Risør og forsvandt i udlandet sidst i 30'aarene. Han lod sig give sin stedfars tilnavn *Asøv*.
 * $^{21}/_{4}$ 1825 i Risør med *Live Nielsdtr.*, d. $^{18}/_{2}$ 1798 i Risør, † ca. 1880 paa Risøen; dtr. af *Niels Nielsen Skarvand* og *Kirsten Knutsdtr.*
8. a. **Anne Jensen (thor Straten)**, f. $^{22}/_{10}$ 1829 i Risør, hvor † $^{27}/_{12}$ 1831.
8. b. **Anne Jensen (thor Straten)**, f. $^{29}/_{10}$ 1832 i Risør.
 * $^{20}/_{9}$ 1855 i Risør med skibstømmermand *Torvild Omundsen*, f. $^{31}/_{5}$ 1828 i Risør; søn af skomager *Omund Torvildsen* og *Karen Aanonsdtr.* Flere børn.

1) Hans børn: sønnerne *Nils Martin*, *Jens*, *Henrik* og *Ole Peter Knutsen* blev alle skibsførere fra Risør, datteren *Dorthe Sørine Knutsen*, f. $^{30}/_{4}$ 1830 i Risør, blev her gift først $^{2}/_{11}$ 1855 med skibsfører *Ole Christensen* og derpaa $^{2}/_{11}$ 1870 med *Lars Halvorsen* fra Bamble, urmager i Risør 1871—75 og derpaa i Laurvik.

2) Hun efterlod 1 søn og 2 døtre gifte og 1 ugift datter, alle af første egteskab.

3) Se *T. Lindstøls* »St.tavler for østre Nedenæs« s. 186.

4) Se *T. Lindstøls* »St.tavler for østre Nedenæs« s. 549.

Henrik Carstensens testamente og legat med codicil.

»Betalt med
40 spd.

Vi *Carl Johan*,
af Guds Naade Konge til Sverige og Norge, de
Gothers og Venders, gjøre vitterligt: At, eftersom
hos Os underdanigst er bleven ansøgt og begjert Vor naadigste Con-
firmation paa det, af Kjøbmand i Kjøbstaden Østerrisøer i Konge-
riget Norge, *Henrich Carstensen* den 30te Januar 1824 med vedføiet
Codicil af 16de November 1832 oprettede og herved in originali
heftede Testamente, hvoraf er indleveret en ligelydende verificeret
Gjenpart, saa ville Vi, saafremt fornævnte Kjøbmand *Henrich Car-*
tensen sig ingen Børn eller Livsarvinger maatte efterlade, dette Te-
stamente med Codicil i alle dets Ord, Clausuler og Puncter, saaledes,
som det her findes, naadigst have confirmeret og stadfæstet, ligesom
Vi og herved confirmere og stadfæste Samme, dog 6te og 10de
Penge samt al anden Stats Cassen tilkommende Arve-Falds Rettig-
hed i alle Maader uforkrænket, saa og at med Odelsretten efter Lan-
dets Love forholdes. Forbydende Alle og Enhver imod det, som
foreskrevet staaer, Hinder at gjøre.

Givet i Christiania den 16de Juli 1833.

Under Rigets Segl,

Carl Johan (L. S.)

Konge til Sverige og Norge.

Efter Hans Majestæt Kongens naadigste Befaling

Johan Collet. Diriks. Motzfeldt. T. Fasting. Sibbern.

L. Stoud Platou (L. S.)

Confirmation paa et Testamente, oprettet af Kjøbmand *Henrich Carstensen* den 30te Januar 1824 og Codicil af 16de November 1832. — «

No. 5.
En Specie.
1824.

Da jeg underskrevne *Henrich Carstensen*, Borger og Handelsmand i Øster Riisøer, som haver henlevet uden Ægteskabs Forbindelse og saaledes ikke har nogen Livsarving, men nu i min Alderdom og efter modent Overlæg har det Ønske at kunde med Hensyn til mine vidtløftige Handelsforbindelser baade i Udlandet og her i Riget fastsætte saadanne Bestemmelser som paa muligste Maade kand bestaae med Conservationen af mine Efterladenskaber til Gavn for alle Vedkommende, fornemmelig til Betyggelse for mine Creditorer, til den ønskeligste Skaansomhed imod mine Debitorer og Arbeidere samt til den muligste vedvarende Godgjørenhed imod mine Beslægtede og disses Afkom; saa har jeg, under Overveielse af mit Boes Tilstand og det betydelige Tab, som sammes Adskillelse ved Realisation og Deeling vilde under nærværende Tidens Vanskeligheder medføre, besluttet og herved fastsætter, At naar det behager Gud at henkalde mig, da er min uforanderlige og sidste Vilje, hvorefter mine Arvinger og mit Boes øvrige Vedkommende venskabelig haver at rette sig:

- A. Med Hensyn til mine Pandte Debitorer i Almindelighed, da maa ingen af Disse uden høieste Nødvendighed opsiges Pandtegældens Hovedstoel forinden 6 — er Sex — Aar efter min Død, uden i det Tilfælde af Pandtets befindende Forringelse enten ved Misbrug eller ved paadragende Skatterestancer til Pandthaverens Præjudice. Den eller de Debitorer, som ikke kand præstere contante Penge til Renternes Betaling, skal gives Henstand dermed i samme 6 Aar imod betryggende Sikkerhed ved Pandt eller antagelig Caution.
- B. *Knud Aslachsen Lunde, Christen Kittelsen Hougen, Thor Olsen Homme, Poul Sørensen Søndeløf, Ole Torjusen Søndeløf og Christen Fohnsen Stamsøen*, skal nyde 12 — er Tolv — Aars Henstand med deres Pantegjeld til mit Boe, under de samme Bestemmelser, som i første Post er anførte.
- C. *Anders Skorstøls* ældste Søn skal for hans Levetid nyde Henstand med den Pandte Capital, som jeg ved min Død har staaende i dennes Skorstøl Gaard, naar han aarlig betaler de pligtige Renter og vedbliver sin Handel med *Carsten Henrich Carstensen* alleene.
- D. *Elling Olsen Øen* for sin og Kones Levetid imod de halve Renters Svarelse og *John Pedersen Omland, Henrich Halvorsen Hobbe* samt Jaadalsgaards Opsiddere for Deres Levetid og imod de fulde Renters Svarelse tilstaaes uopsigelig Henstand

med deres til mig skyldige Pandte Capitaler, tillige under den Betingelse, at de tilbringer og forhandler hos *Carsten Henrich Carstensen* al den Trælast og andet Brug, som drives af Pandternes tilliggende Skove.

- E. Mine Debitorer for Boggjeld skal for saa vidt uformodentlige Omstændigheder ikke ere hændelige og naar de ingen upassende Uvilje eller Vægning imod Gjælden fremsætte, dermed tilstaaes 6 — er Sex — Aars Betalings Frist imod antagelig Sikkerhed og at de vedblive deres Trælasthandel med *Carsten Henrich Carstensen* Huus.
- F. Med hensyn til mine Søskenes nu levende Børn og forsaa vidt nogle af disse allerede ere skjænkede nogen Eiendom, hvorimod jeg i Betragtning deraf ønsker de Øvrige en lignende eller passende Erkjendtlighed, da bliver, derom saaledes anmerket og bestemt:

Herr Johan Mølbach og Kone er allerede skjænket og givet af mig hans iboende Kjøbstædgaard med Tilliggelser i Øster-Riisøer. [se s. 55 flg.]

Herr Mathias Bruun og Kone skal derimod ved min Død være skjænket og givet Nyttens og Brugen for deres Levetid af det mig ejendommelig tilhørende Jordegods med underliggende Saug og Qværnbrug i Gaarden Giving, imod de offentlige Afgifters Svarelse deraf, men uden Ret til Salg, Mageskifte eller Behæftelse af denne Eiendom, da samme ved *Bruun* og Kones Død arvelig skal tilfalde deres Børn som Eiendom og til Deling efter Loven. [se s. 36 flg.]

Bemeldte *Mølbach* og *Bruun* skal derforuden paa deres Kones vegne være skjænket til Deling efter Overenskomst den Summa 500, siger Fem Hundrede — Norske Speciedaler, med Hensyn til den Odelsret, de kunde formene sig at have til min afdøde Faders efterladte mig tilhørende Jordegods i Lauget, og under den Betingelse, at de frafalder saadan Odels Paatale, skal de udbetales af mit Boe ved *Carsten Henrich Carstensen* ovenmeldte Fem Hundrede Speciedaler.

Gustav Jensen og Kone paa Gloppe nyder for Levetid Nyttens og Brugen af denne Gaard med Tilliggelser imod de offentlige Afgifters Svarelse og uden Ret til Salg, Mageskifte eller Behæftelse med Gjæld, da samme Eiendom efter *Gustav Jensens* og Kones Død ejendommelig skal tilfalde deres Børn til Arv og Deling efter Loven. [se s. 127 flg.]

Peder Fensen i Østre Riisøer er allerede i Anledning af hans iboende Kjøbstædgaard skjænket en passende Gave af mig. [se s. 132 fig.].

Fens Fensen Angelstad skal ved min Død ejendommelig tilhøre min havende Pandtefordring i Herr *Hans Schlytters* nu iboende Kjøbstædgaard i Østre Riisøer eller den Del deraf, som Pandtet ved Auctions Salg udbringes til. [se s. 140 fig.].

Henrich Carstensen Fensen Angelstad skal ved sine Forældres, min Søster *Ingeborg Carstensen* og Mands *Fens Gustavsens* Død alleene tilhøre Nyttens og Brugen af mit Jordegods i Gaarden Fostved med underliggende Saug og Qværnebrug samt ligesaa det derved liggende mig tilhørende Qværnebrug paa Gaarden Berges Grund, uden Ret til sammes Salg, Mageskifte eller nogen Slags Gjælds Behæftelse, da samme ved hans Død ejendommelig skal tilfalde hans lovlige Arvinger; Men om han bortdør før Forældrene, da skal disse Eiendomme falde til Deling alleene imellem hans heel-Søskende eller disses Børn. — Og skal samme Eiendommens Nytte og Brug tilhøre min Søster *Ingeborg Carstensen* og hendes Mand *Fens Gustavsen*, saalænge de Leve imod Eiendommens forsvarlige Vedligeholdelse samt alle deraf flydende Skatters og andre offentlige Udgifters Svarelse. [se s. 127, 152 fig.].

Peder Olsen og Kone i Østre Riisøer skal ved min Død eiendommelig tilhøre min Eiendom med Bygninger og Tilliggelser i Helleskilen samt halve Delen af det saakaldte *Christen Høst'es* Huus med Halvdelen af sammes tilhørende Tompt. [se s. 140, 155].

Ingeborg Fensdatter Angelstad skal ved min Død ejendommelig tilhøre det mig tilhørende, forrige *Even Nielsens* Huus i Østre-Riisøer med tilhørende Grund og Tompt, en Halvdel af ovenmeldte *Christen Høst'es* Huus og Tompt, samt Nyttens og Brugen af mit eiende Jordegods i Gaarden Høbbe med Tilhørigheder, imod de offentlige Afgifters Svarelse og uden Ret til Salg, Mageskifte eller nogen Gjælds Behæftelse paa sidstmeldte Jordegods, da samme ved Ingeborg Jensdatter og hendes tilkommende Mands Død skal eiendommelig tilfalde deres Arvinger efter Loven. [se s. 146.].

Herr Mogens Riegels og Kone er allerede ved erholdt Assistance af mig, efter min Overbevisning aflagt i lignende Forhold med de Foranførte. [se s. 66 fig.].

Herr Steenfeld og Kone i Østre-Riisøer skjænkes og eftergi-

ves den i hans iboende Huus staaende Pantegjæld samt al anden Regnings Gjæld, som han ved min Død maatte være mig skyldig. [Se s. 69 fig.].

Herr Toldcasserer *Wleugel* og Kone skal eiendommelig tilhøre det nu af ham brugende Jordegods med Tilhørigheder i Omlandsgaarden, for saavidt som samme har været min Eiendom. [se s. 79 fig.].

Fens Pedersen i Riisøer skjænker og giver jeg ved min Død Pladset Hellenen med Huse og Tilbyggelser samt mit tilhørende Jordegods i Oiesanggaard. [se s. 124 fig.].

Fens Aanonsen Bie og Kone i Lauget skal ved min Død eje Nytten og Brugen af mit Jordegods i Lauget med Strømsland og underliggende Reberbane samt disse Eiendommers Tiliggelser, saalænge de lever og uden Ret til Salg, Mageskifte eller nogen Behæftelse, da deres Børn efter dem arvelig og eiendommelig skal tilfalde samme Eiendomme. Skulde nogen Odelsprætendent ved dem fravinde Bie eller Kone disse Eiendomme, da skal enten Løsningssummen udsættes paa Rente eller og for samme kjøbes en fast Eiendom og hvoraf Bie og Kone for begges Levetid nyder Nytten og Brugen som foranmeldt; Men enten Løsningssummen eller den derfor indkjøbte Eiendom skal uden Afgang arvelig og eiendommelig tilfalde hans Børn. [se s. 10 fig.].

- G. Med Hensyn til min Broders og Søstres ægte Børne Børn saavel de nulevende som tilkommende: *Carsten Henrich Carstensen* Børn inclusive:| og disses ægte Afkom i rette nedstigende Linie samt til den muligste vedvarende Godgjørenhed og Understøttelse til disses Opdragelse, Dannelselse og Forsørg efter Nødvendighed vil jeg ved min Død have skjænket og givet den Summa 15000 Species — er Femten Tusinde Species — nemlig Norske Speciedalere, der som en urørlig og bestandig uformindskende Hovedstoel skal være uopsigelig og betrygget med Første Prioritets Ret udi mit tilhørende Egelands Jernværk med underliggende Rødshammer, Malmgruber, Indretninger og Rettigheder samt Beholdninger af Malmer og Værks Producter, og hvoraf Rente 4re pro C^{to} Aarlig fra min Døds Dag skal ansvares af eller inddrives hos bemeldte Egelands Jernværks tilkommende Ejer og Efterkommere uden Henstand.

Af disse Renters aarlige Beløb — og ikke Meere — skal mine Søskenes ægte Børne Børn og disses ægte Afkom uden Forskjel af Kjøen, forsaavidt som nogen af disses Forældre virke-

lig ere i uformuende Omstændigheder nyde en efter de aarlige Renters Tilstrækkelighed og de Trængendes Antal passende Understøttelse, hvad enten det maatte være til videnskabelig Dannelse for dem, som ved Naturs Anlæg og Fliid gjøre sig fortjente eller til anden nyttig Lærdom for begge Kjøen; Men de svagelige og uden egen Brøde Nødlidende fortrinlig at tages i Betragtning til Understøttelse. Det Overskud, som enten Aarlig, eller Tid efter anden, maatte blive i Behold fra de aarlig anvendende Understøttelser af Renterne, skal udsættes og gøres frugtbringende imod sikkert Jordegodspandt og lovlige Forskrivelser med $\frac{1}{4}$ Aars Opsigelse, forsaavidt de hastig kunde behøves. [se s. 30, 31.]

- H. Til samme mine Broders og Søstres ægte Børne Børn |: *Carsten Henrich Carstensen* inclusive:| de ved min Død levende og de da undfangne, som levende kommer til Verden, vil jeg herved have skjænket en arvelig Capital af 15000 Species, skriver Femten Tusinde Specier, nemlig Norske Speciedaler. [se s. 30, 31.]

Hvilken Capital ligeledes skal paahæfte Egelands Jernværk med forbemeldte Tilliggelser og dets Ejer med Prioritets Ret næst efter det under Litr. G. bestemte Understøttelseslegat; og skal denne Capital komme til lige Deling imellem de efter denne Post competente Arvinger uden Forskjel af Kjøen, men uden tilkommende Renter. Naar nogen af disse herved indsatte Arvinger — Mandkjønnet først ved sin fulde 25 Aars Alder og Quindekjønnet ved Ægteskabs Forbindelse — efter saadan Bestemmelse herved erklæres berettiget til Annæmmelse af sin Arv, da skal samme af Egelands Jernværks Ejer uvægerlig udbetales ham eller hende med den Andel, som han eller hun efter de da Levendes Antal kand paafalde; (Og om nogen af de herved indsatte Arvinger bortdøe forinden Arvens Modtagelse, da skal den eller disses tiltænkte Arv falde tilbage til Deling alleene imellem de Igenlevende herved erklærede Medarvinger paa foranførte Tid og Maade. — Af sidstanførte Arvelige Capital 15000 Specier, eller hvad deraf Tid efter anden bliver tilbage og som uindfriet fæstende paa Egelands Jernværk, skal sammes Ejer paa min Dødsdag ansvare og aarlig udbetale 4 pro C^{to} Rente, som skal erlægges ved hvert Aars Udgang til de da levende mine Broders og Søstres ved min Død tilværende Børn og til lige Deling imellem disse uden Kjønns Forskjel; thi naar nogen af disse ved Renternes Forfaldstid er bortdøde, da henfalder den-

nes eller disses Andeel af Renterne til Forøgelse af det aarlige Rentebeløb som til Fondet for mine Søskendes Børne Børn og Afkoms Understøttelse under Litr. G. er bestemt, og anvendes eller gjøres frugtbringende paa den derved bestemte Maade.

For de under Litr. G. og H. bestemte Capitaler skal Eieren af Egelands Jernværk udstæde og bekoste særskilte og lovlige thinglæste Forskrivelser til de vedkommende Oberformynderier overensstemmende hermed og til alle Vedkommendes Betrygelse. —

Eieren af Egelands Jernværk skal for første Gang lade bekoste og autorisere en Protocoll, hvorudi 2de af Øvrigheden iblandt de mest duelige og vederhæftige af mine Paarørende beskikkende Bestyrere for Legatet til mine Søskendes Børne-Børn og Afkoms Understøtte, under Ansvarlighed og uden tilkommende Godtgjørelse for dennes Umage i nogen Henseende, skal rigtig anføre alle de herved indsatte Arvinger og de til Understøttelse beretigedes Navne, anføre baade de Tiltrædende og Bortdøende, samt berigtige Renternes Modtagelse, Anvendelse eller tilfældige Beholdning og Udsættelse med alt videre fornødent til Øvrighedens Oplysning og Øiemedets Overholdelse. Disse Bestyrere skal vedblive i 5 hinanden paafølgende Aar, saafremt Dødsfald eller Uduelighed ikke heri gjør nogen Hindring samt Aarlig forevise den førende Protocoll for vedkommende Oberformynderier og meddele tydelig Extract af Protocollen til sammes Efterretning.

For de af mine Søskendes Børn og Børne Børn, som ved min Død maatte være umyndige og hvorom under Litr. H. er gjort Bestemmelse, vil Øvrigheden forhaabentlig drage Omsorg for de fornødne Værger samt disses Pligter og Ansvarlighed efter Lovens Medfør.

- I. Jomfru *Anne Dorthæa Tønnesen* skal for hendes troc Tjeneste og efter det hende under min Haand og Segl meddelte Documente nyde det deri Bestemte tilstaaet og udbetalt af *Carsten Henrich Carstensen*.
- K. Enken *Ingeborg Førgensdatter* paa Søndeløf og gamle *John Wormelie* og min Tante [ø: moster] *Helwig Thorsdatter* nyder sit anstændige Ophold med Huus, Føde, Klæder og Pleje af *Carsten Henrich Carstensen* indtil deres Død og da en passende hæderlig Jordefærd.
- L. Naar noget skulde blive at udlaane af de bestemte og indkommende Rentebeløb, da skal de Trængende af mine Søskendes

Børn eller Børnebørn og disses Afkom være fortrinsberettiget til saadant Laan, naar de derfor kand stille betryggende Pandte-sikkerhed og til foreskrevne Tider svare Renterne.

- M. Under de foranførte Forpligtelser for *Carsten Henrich Carstensen* og efterkommende Ejere af Egelands Jernværk og Rødshammer med underliggende Gruber, Bygninger og Indretninger, samt imod at han allerede ansvarer og betaler al min betydelige Udenrigske og Indenrigske Gjæld og enhver anden lovlig Forpligtelse, som ved min Død maatte paahvile mit Boe, samt i den bedste Forhaabning om denne min Kjære Søsters Søns fremtidige Virksomhed og Bestræbelse for mine Efterladenskabers bedste Bestyrelse og Conservation og en taalmodig retskaffen Behandling fornemmelig imod de mange af mine Debitorer og deres Familier, for hvis muligste Existence og Udkomme jeg har gjort betydelige Opofrelser, vil jeg herved og med de foranførte Undtagelser have skjænket og givet bemeldte min kjære Søsters Søn *Carsten Henrich Carstensen* til fuldkommen Ejendom og Disposition fra min Døds Dag, alle mine øvrige efterladende faste og flydende Ejendomme, alle mig tilhørende Skibe og Skibsparter med Tilhørigheder, Egelands Jernværk, Rødshammeren med Bygninger, Indretninger, Malmgruber og Beholdninger af Malmer og Værks Producter samt Tilliggelser og Rettigheder, Mine Kjøbstæd-Ejendomme og Jordegodser med Tilliggelser og Herligheder, contante Penge og Pengefordringer samt alle mig tilhørende Ejendomme, Løseøre Effecter og Rettigheder i enhver navnlig Deel og uden nogen mindste Undtagelse, samt uden at nogen af mine øvrige Arvinger derudi eller i noget Tilfælde skal have mindste Ret til nogen Paatale om Arvfordring uden for de derom foranskrevne Bestemmelser; Men Alt, som meldt, tilhøre *Carsten Henrich Carstensen* og hans Arvinger med det oprigtige Ønske for hans fremtidige Lykke og Held til en fornuftig Bestyrelse og Anvendelse af mine Efterladenskaber. [se s. 31. 95.]

Endelig og til Efterlevelse af mit Boes samtlige Vedkommende, vil jeg med Hensyn til *Carsten Henrich Carstensen*s noget vanskelige Stilling i det Tilfælde, at jeg ved Døden skulde henkaldes, forinden min Udenrigske Gjæld er arrangeret til mere Bequemmelighed samt med det Ønske, at *Carsten Henrich Carstensen* kunde se sig forskaanet for Afhændelse enten af Egelands Jernværk eller de af mine Jordegodser og Skoveiendomme, hvis Beliggenhed og Besparelse jeg har anseet væsent-

lige for baadé Jernværks Driften som Trælasthandelen, herved have fastsat: At om *Carsten Henrich Carstensen* eller hans Arvinger formedelst absolut Nødvendighed skulde forceres til Salg af Egelands Jernværk, da maa saadant ikke af Nogen forhindres ham under den Bestemmelse, at min Gave til mine Søkendes Børnebørn og disses Afkom efter Litr. G. bliver paahæftende Jernværket, dets nye Ejer og Efterkommere som foranmeldt; Men min arvelige Gave efter Bestemmelsen Litr. H. skal *Carsten Henrich Carstensen*, om han finder tor godt og under alle Omstændigheder være berettiget til at indfri med gode antagelige Pandteforskrivelser af dem, som jeg ved min Død maatte efterlade mig, og paa samme maade skal *Carstensen* og Arvinger være berettiget til at betale de aarlige pligtige Renter efter Bestemmelserne under Litr. G. og H., saafremt det skulde blive ham enten umuligt eller for bekosteligt at tilveiebringe contante Penge. —

Denne min sidste Vilje, hvorpaa jeg underdanigst ansøger og forventer Hans Majestæt Kongens naadigste Confirmation, haver jeg med sund Fornuft ladet affatte og mig forelæse i tvende gode Mænds Overværelse, ligesom jeg herved i disse Mænds Paasyn med egenhændig Underskrift og mit Segl bekræfter samme i alle Dele.

Kjendalen den 30te Januar 1824.

H. Carstensen.

[L. S.]

At Kjøbmand og Jernværks Ejer S. T. Herr. *Henrich Carstensen* ved sin fulde Sands og Fornufts Brug samt efter foregaaende Overlæg og Bestemmelse har ladet dette Testamente affatte ovenmeldte Stæd og Datum, hvorefter velbemeldte Herr. Carstensen har ladet sig samme ordlydende forelæse og med egenhændig Underskrift samt hostrykte Segl bekræftet samme, alt i vores Personlige Nærværelse, dette bekræfte vi som tilkaldte Vitterligheds Vidner med vore Underskrifter.

Datum ut supra.

Frøstrup. Christian Frøstrup.

No. 5. Efterat jeg underskrevne *Henrich Carstensen* senere
Een Specie. har overveier min Testamentariske Disposition under
1832. 30te Januar 1824, fornemmelig med Hensyn paa den
væsentlige Omstændighed, at jeg formedelst mindre
gunstige Conjuncturer har været nødsaget at optage et Banklaan af
19000 Spdl. med Pantsættelse af Egelands Jernværk med Tilhørig-

heder, som tillige og i Særdeleshed med Hensyn paa dette Jernværks Conservation efter foranførte mit Ønske og i det Muligste for min Søstersøn *Carsten Henrich Carstensen* finder jeg det nu nødvendigt og tillige tildels mere passende at gjøre følgende Forandringer i foranstaaende, herved hæftede min testamentariske Disposition, som forøvrigt herved gjentages som fremdeles bestaaende, nemlig:

- 1: At min Søstersøn *Jens Angelstad*, nu Skipperborger til Østre Riisøer, skal foruden den før ham bestemte, i *Hans Schlytters* Huus staaende Pantefordring, tillige efter sine Forældres Død eie og tilhøre den mig tilhørende Plads under Sundsdalen under Gaarden Lunde i Holt Sogn, hvilken Plads imidlertid hans Forældre *Jens Gustavson Angelstad* og *Ingeborg Carstensdatter* indtil deres Død skulde være berettigede at bruge [se s. 140].
- 2: *Ingeborg Jensdatter Angelstad* nu havende Mand *Einer Einerssen* tilstaaes de samme Rettigheder og underkastes de samme Forpligtelser, som de for denne hans Kone bestemte angaaende *Even Nielsens* og *Christian Høsts* forrige Huus i Østerriisøer, samt Nyttens og Brugen af mit Jordegods i Gaarden Haabe i Søndeløv Sogn navnlig mine af *Peder Pladsen* tilkjøbte 6½ Kalvskind [se s. 146].
- 3: *Herr Hans Steinfeldt* og nu havende Kone skulle ikke være eftergivne min Pantefordring i deres nu iboende Kjøbstædbygning i Riisøer, men den skal være uopsigelig og uden Renters Svarelse saalænge de eie samme Kjøbstædgaard, ja endog i saadant Tilfælde indtil deres Død, men da, ligesom ogsaa om de afhænde denne Eiendom, skal min Pantefordring tilhøre deres Børn til lige Deling uden Hensyn til Kjøen; hvorimod angaaende herr. Steinfeldts Regningsgjeld til mig, det forbliver ved min forhen gjorte Bestemmelse.
- 4: I Henseende til de under Litr. H. i mit forrige Testamente anførte Bestemmelser angaaende en Capital af 15000 Spdl. til bedste for mine Broders og Søstres ægte Børnebørn : *Carsten Henrich Carstensen* inclusive: da skal denne Capital ligesom den under Litr. G. bestemte ligestore Capital for samme min Søkendes Børnebørn ogsaa være uopsigelig fra de under Litr. H. bestemte Vedkommendes Side, saalænge Egelands Jernværk er *Carsten Henrich Carstensen* Ejendom, men derimod efter den Tid og med ¼ Aars Opsigelse skal fornævnte under Litr. H. anførte Capital kunne fordres og inddrives af de dertil berettigede myndige Arvinger eller Værgerne paa de umyndiges Vegne.

Paa den anden Side skal *Carsten Henrich Carstensen*, medens han er Eier af bemeldte Jernværk, være berettiget til, efter $\frac{1}{4}$ Aars Opsigelse at udbetale disse under Litr. H. bestemte 15000 Spdl. saavel successive, ligesom vedkommende Arveberettigede maatte opnaa Myndigheds Alder, som og tillige efter *C. H. Carstensen*s Forgodtbebindende for de umyndiges Andel, samt da til vedkommende Overformynderier, som med de beskikkede Værger og ved lovlig Omgang ligesom ved andre Umyndiges Midler, maa paahvile den lovbefalede Omsorg og Ansvarlighed for, at Capitalerne betrygges med Pantesikkerhed og gjøses frugtbringende med lovlige Renter. Af de under Litr. H. bestemte 15000 Spdl. eller den del af samme, som maatte være ubetalt, skal svares 4 Procent aarlig Rente fra den Tid Forskrivelse derfor er udstædt og indtil Indfrielsen, hvilke Renter deles og anvendes aldeles i Overensstemmelse med de derom forøvrigt under Litr. H. givne Forskrifter.

Angaaende Pantesikkerheden og udstedende Forskrivelser for begge under Litr. G. og H. bestemte Capitaler, da skal Sikkerhed for *Carsten Henrich Carstensen*s Eiendomstid allene være Egelands Jernværk og underliggende Rødshammer med tilliggende Gruber og uden at de under Litr. H. bestemte 15000 Spdl. skulle enten paahefte *C. H. Carstensen*s andre Eiendomme eller i Tilfælde af Pantets nødtvungen Salg under dennes Eiendoms-tid, ansvares af ham eller af hans Arvinger for mere end, hvad forbemeldte Pant ved Realisation maatte kunne afgive over de respective Pengesummer 20000 Norske Speciedl. og 15000 Norske Spdl. og saaledes bliver, med Hensyn saavel paa Egelands Jernværks udeværende og muligt forøgende Pantegjeld, som tillige med Hensyn paa denne Eiendoms Conservation og *Carsten Henrich Carstensen*s Skadesløsholdelse for enten Tab ved Værksdriften eller i Anledning af Værkets Vedligeholdelse, angaaende de under Litr. G. og H. bestemte Legater, medmindre følgende Forandrings Tilførende:

a) De under Litr. G. bestemte 15000 Spdl. skulle være prioriterede i Egelands Jernværk med Rødshammeren og Gruberne næstefter en Capital af 20000 Spdl., som *C. H. Carstensen*, i Tilfælde af den nærværende Pantegjeld maatte blive indfriet, skal være berettiget til at kunne optage som Laan med 1ste Prioritets Pant i Værket, ligesom *C. H. Carstensen* og hans Arvinger i Tilfælde af sammes Realisation skulle være berettiget til, om end ingen 1ste Prioritets Pantegjeld da paahviler Vær-

ket forlods, at tage og tilkomme 20000 Spdl. — er tyve tusinde norske Speciedaler — eller i Tilfælde saadan Pengesum som tilsammenlagt med Værkets da paahvilende 1ste Prioritets Pante-gjeld beløber til 20000 Spdl.

b) De under Lit. H. bestemte 15000 Spdl. skulle være prioriterede i Egelands Jernværk med Rødshammeren og Gruberne efter forberørte resp: 20000 Spdl. og 15000 Spdl. og saaledes næstefter 35000 norske Speciedaler, dog, som foranført, uden at *Carsten Henrich Carstensen* eller Arvinger skulle kunne fordres eller gjøres ansvarlige for mere af de under bemeldte Litr. H. bestemte 15000 Spdl., end hvad Pantet Egelands Jernværk med Røds Hammeren og Gruberne ved nødtvungen Realisation kan afgive som Overskud fra fornævnte 35000 Spdl. — og i Overensstemmelse hermed blive de Forskrivelser, som i min første testamentariske Disposition næstefter Posterne Litr. G. og H. ere omhandlede, at udstede og overholde.

og c) I Tilfælde derimod af Egelands Jernværks Salg underhaanden som *C. H. Carstensen*s Eiendom, da bliver derved at iagttage, at begge under Litr. G. og H. bestemte Capitaler, tilsammen 30000 Spdl. da skulle paahvile Egelands Jernværk og dets nye Eier samt dennes øvrige Eiendomme til fuldelig Udredelse baade af Capital og Rente, Capitalen 15000 Spdl., under Litr. G. med første Prioritets Pantesikkerhed og Capitalen under Litr. H., 15000 Spdl., med anden Prioritets Pantesikkerhed og fortrinlig i Egelands Jernværk og Rødshammeren med disses tilliggende Eiendomme og Rettigheder, hvorom de nye Panteforskrivelser bliver at udstede og overholde.

- 5: Hvad mine Søstres Børn og Børnebørn ved min Død maatte befindes skyldige som Boggjeld for Vareoppebørsler, skal aldeles eftergives, afskrives og være ukrævet, hvorimod den Gjeld, de ved mig dødelige Afgang maatte skylde til mit Boe enten efter gyldige Haandskrifter eller for contante Udtællinger her i Landet eller i Udlandet, skal ansvares og betaales til min Universalarving *Carsten Henrich Carstensen*

Idet jeg herved erklærer foranstaaende Tillæg og Forandringer til min vedhæftede, under 30te Januar 1824 afgivne testamentariske Bestemmelse for min sidste Vilje ligesom og som saadan er at anse hint Testamente, forsaavidt ei deri ved nærværende er gjort Forandring eller Tillæg, forbeholder jeg mig forøvrigt uomtvistelig tilkommende Ret til nærmere at bestemme eller tilføie de Forandringer, som jeg i foranførte mine Dispositioner enten i Almindelighed eller i enkelte

Dele efter tilfældige Omstændigheder maatte finde nødvendige eller mere passende til mine Hensigters Opnaelse.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl i Overværelse af
Stedets Notarius Publicus, Sorenskriver *Fabricius*,
Kjendalen, den 16de November 1832.

H. Carstensen.

At foranstaaende testamentariske Tillæg og Forandringer i vedhæftede under 30te Januar 1824 affattede Testamente er i min og tiltagen Notarial Vidne Hr *Poul Peter Taraldsens* Nærværelse egenhændig og med fuld Sands og Samling underskrevet og med Segl forsynet af Hr Kjøbmand og Jernværkseier Henrik Carstensen med Erklæring at Samme, under den deri anførte forøvrigt af sig selv følgende Forbeholdenhed til efter Omstændighederne at kunne ved senere Testamente gjøre Forandringer, var hans sidste Vilje, ligesom og med Erklæring, at som saadan sidste Vilje er at anse det ældre vedhæftede Testamente af 30te Januar 1824, forsaavidt ei med Nærværende senere deri er gjort Forandringer eller Tillæg — det bliver herved notarialiter attesteret under min Haand og Embedssegel.

Kjendalen den 16de November 1832.

Som Notarial-Vidne *Fabricius*. [se s. 105].

P. P. Taraldsen [se s. 107]

For denne Notarial Attest er
betalt 1 Spd. 48 Sk. — er en Speciedaler
to Ort.

Fabricius.

Thinglyst inden Retten ved Østerrisørs Bything den 19 januar 1837, forsaavidt angaaende Legatet Side 8 i Testamentet er Side 1 § 2 i Codicillen til Ingeborg Jensdatter og nuhavende Mand Einer Einersen af Even Nielsens Huus |:Matr. No. 149:] af halvdelen af Christian Høsts Huus |:Matr. No. 146:] i Justisprotocollen extraheret samt bemeldte Poster i Skjøde- og Pantebogen pag. 471 & 472 ordlydende indførte,

For Thinglæsningen betalt 96 Sk.
siger nitti sex Skillings.

testerer

Finne [∴ byfoged, se s. 105].

Finne.

Thinglyst ved Sommerthinget for østre Nedenæs Sorenskriveri den 11te juni 1838, i Justisprotocollen extraheret samt ordlydende

*

indført i Skjøde- og Pantebogen fol: 356 & seqv. Testamentet, Codicilen og den Kongelige Confirmation, testeres
 Efter de i Testamentet nævnte Summer bliver *Fabricius*
 Thinglysningsgebyret at anføre med 10 Spd., hvortil
 kommer efter Sportellovens § 26, for Protocollationen 4. $\frac{1}{2}$, 4 sk.
 Summa 10 Spd. 4 $\frac{1}{2}$, 4 sk.
 hvilke ti Speciedaler, fire Ort, fire Skilling ere
 betalte. *Fabricius.*

Thinglæst inden Retten ved Østerrisøers Bything den 13de Januar 1842, i Justitsprotocollen ekstraheret samt saavel Testamentet som Codicillen og den Kongelige Confirmation i Skjøde- og Pantebogen No. 4 Pag. 890 og sequens ordlydende indført.

Sudmann
 const.

Efter de i Testamentet opførte Summer
 bliver Thinglæsningsgebyret . 10 Spd.
 hvortil kommer for Protocollationen efter Sportellovens § 26 . 100 Skill.
 Summa 10 Spd. 100 Skill.

Siger 10 Speciedaler og èt hundrede Skilling

Sudmann.

[3: *Johan Frederik Sudmann*, f. 1811 † 1877 som foged i Søndfjord, var i 1842 const. byfoged i Risør under *E. Finnes* fravær paa storthinget.]

I henhold til dette testamente med tilhørende codicil udstedte *Carsten Henrik Carstensen* som eier af Egelands jernverk den $\frac{5}{6}$ 1838 to pantobligationer i jernverket med underliggende Røedshammer, gruber, bygninger, malme, verksproducter etc., den ene lydende paa spd. 15000, til det Carstensenske familielegat, og den anden paa spd. 11304, 4 $\frac{1}{2}$, 15 $\frac{1}{2}$ β til udstederens medarvinger samt legatet i fællesskab. Begge obligationer tinglæstes $\frac{11}{6}$ 1838 og senere paany $\frac{10}{10}$ 1864, efterat de af verkets daværende eier *Jacob Aall & Søn* var overtagne ved paategning af $\frac{29}{9}$ 1864.

I begges text indeholdtes, at de havde prioritet »næstefter en capital af 20000 spd., hvilken sum udstederen og arvinger er berettiget til at paahæfte verket med 1 prioritet eller i tilfælde af verkets realisation forlods at tage«.

Under $\frac{2}{10}$ 1876, $\frac{12}{7}$ og $\frac{20}{12}$ 1878, $\frac{24}{2}$ og $\frac{16}{6}$ 1879, $\frac{24}{12}$ 1881

og $\frac{5}{7}$ 1882 oprettede Aall imidlertid forlagscontracter med *Tho. Joh. Hefstye & Søn*, hvorved disse for et samlet beløb af 280000 kr. gaves sikkerhed i de producter, til hvis frembringelse og forædling forlaget blev gjort.

Senere gjorde Aall concours, og Hefstye paastod sig nu fortrinsberettiget i verksproducterne fremfor legatet. Dette bragte legatbestyrelsen til for Christiania byret ved advocat *Emil Stang* at nedlægge paastand paa at faa legatet kjendt fortrinsberettiget til at nyde udlæg i de ved salg af file og raamateriale etc. ved Egeland jernverk udbragte beløb. Begge de udstedte pantobligationer tilhørte legatet fuldt ud, den første var som uopsigelig fremdeles gjeldende for spd. 15000 = kr. 60000, medens der paa den anden ved Aalls concours kun stod til rest kr. 1376,43.

Ved Christiania byretsdom af $\frac{17}{1}$ 1888 blev kjendt for ret: Legatbestyrelsens paastand tages ikke til følge. Processens omkostninger ophævedes, den befalede sagfører advocat Stang tilkjendtes i salær kr. 200, udredet af statskassen.

Under $\frac{14}{12}$ 1889 apelleredes sagen af legatbestyrelsen gennem advocat *Heffermehl* til rigets høiesteret, og under $\frac{11}{3}$ 1893 afsagde høiesteret saadan dom:

»Appellanten, Bestyrelsen for de Carstensenske legater, bør være fortrinsberettigede til udlæg i det ved salget af beholdningen af file, raamalm og andre verksproducter ved Egelands jernverk udbragte beløb. Processens omkostninger ved byret og høiesteret ophæves. Det den befalede sagfører ved byretten tilkjendte salær udredes af statskassen«.

Herved blev legatet i sin helhed gjengivet familien og traadte atter i virksomhed.

Henrik Carstensen's legat til arbejdsanstalt.

I en disposition af 28/12 1816 bestemte H. Carstensen, at der af hans efterladte midler skulde i 2 terminer, 11 juni og 11 december, udbetales aarlig 100 sp. til jomfru *Anne Tønnessen* og »naar hun ved døden afaar, skal 1/4 part deraf til berørte terminer tilfalde Risør fattige«. Siden skjænkede han uden gavebrev til byen et ved kirken beliggende arbejds- og sygehus, hvilket hans universalarving, *C. H. Carstensen*, i et møde i fattigcommissionen den 12/10 1835, for at opfylde testators ønske, paatog sig at sætte i fuldkommen stand, hvorhos han lovede at skjænke en kapital af 400 sp., der skulde udgjøre »en uafslædig driftskapital til arbejdsanstaltens vedvarende vedligeholdelse under fattigcommissionens opsyn«.

Efter at *C. H. Carstensen* i 1852 og jomfru *Tønnessen* i 1853 var afgaaede ved døden, blev det efter derom indledede underhandlinger og overensstemmende med et ønske af førstnævntes enke ved kgl. resol. at 4/8 1854 bestemt, at den omtalte 1/4 part af de 100 sp., eller 25 sp. aarlig, skulde tillægges de af *C. H. Carstensen* skjænkede 400 sp., for i forening dermed at anvendes til oprettelsen af en arbejdsindretning i Risør, hvortil nysnævnte fru *Carstensen* i skrivelse af 14/12 1854 (gjenpart i Kirkedep.tet) skjænkede 120 sp. for ligeledes at danne en staaende rentebærende capital, samt endvidere »til saavel materialiers indkjøb som arbejdspenge 150 sp., der skal være og forblive til legatbestyrelsens — fattigcommissionens — disposition og ikke skal gjøres frugtbringende uden ved hel eller partiel indsættelse i sparebanken for altid at være disponibel, med mindre det maatte befindes, at denne sum med tillæg af det muligens ved arbejdsindretningen vundne udbytte ikke til øiemedet skulde tiltrænges, i hvilket tilfælde det dog staaer bestyrelsen frit for at benytte overskuddet, eller hvad der ikke til arbejdsanstalten anvendes, til et for byen almindelig velgjørende øiemed, f. ex. til asyler, navnlig for børn, dog saa længe jeg lever, ikke uden mit samtykke.« — —

Henrik Carstensen's legat til hans trængende slegtninge.

Ved oven anførte disposition af 28/12 1816 bestemte H. Carstensen, at af de jomfru *Anne Tønnessen* skjænkede 100 sp. aarlig skulde efter hendes død 3/4 dele eller 75 sp. deles mellem trængende

af hans slegt, »hvis deling strax efter terminen, 11 juni og 11 december, besørjes af 4 utrængende i familien, om de gives, i mangel deraf medtages fattigvæsenets første-bestyrere.« — —

Efter jomfru Tønnessens død i 1853 har renterne af legatets capital, 1875 sp., været tildelt i portioner paa 40 til 100 kr. til mindst 5 personer aarlig.

Tillæg til s. 10 og 19—22.

1. **Anders Jensen** var i 1664 gaardbruger paa Voje i Østre Moland og da 42 aar gl.; havde sønnen:
2. **Jens Andersen**, der døde i meget høi alder som gaardbruger paa Voje, hvor skiftet holdtes $\frac{8}{12}$ 1756. Gift med *Christopher Førgensen* paa Mærdøs datter *Gunvor*, efter hvem skifte $\frac{12}{8}$ 1726; havde sønnen:
3. **Jørgen Jensen**, gaardbruger paa østre Mørefjær, som i sit første ægteskab $\frac{11}{6}$ 1737 med *Karen Olsdr. Alfsen* af Søndeled, begr. $\frac{12}{7}$ 1749, 36 aar gl., havde sønnen:
4. **Anders Jørgensen**, f. 1746 paa Voje og † $\frac{28}{9}$ 1834 paa sin gaard Vivesøl i Holt, skibsrheder og lensmand. Gift $\frac{6}{10}$ 1774 i Tromø med *Sara Engelhart*, da husjomfru hos sorenskriver *Brønsdorff* paa Sandum, f. 1739 paa Baasnæs i Inderøen og † $\frac{4}{12}$ 1813 paa Vivesøl; datter af sogneprest til Oddernes *Hans Engelhart* og *Anne Petronelle Wesseltoft*. Hendes søster *Anne Marie Engelhart*, f. $\frac{29}{3}$ 1736 paa Baasnæs, † $\frac{22}{3}$ 1800 paa Vivesøl. Børn:
 5. a. **Hans Engelhart Andersen**, f. $\frac{29}{7}$ 1776, eier af Vivesøl, gift $\frac{1}{12}$ 1800 med *Anne Christine Bie*, se s. 10.
 5. b. **Jørgen Andersen**, f. $\frac{3}{10}$ 1777 og † $\frac{9}{12}$ 1867, skipper og gaardbruger paa Mørefjær, gift med *Maren Bie*, skifte $\frac{12}{2}$ 1833., se s. 10 og 19—22.

Særdeles interessante familieoptegnelse beror paa gaarden Vivesøl i Holt; afskrifter i nærv. udgivers eie.

Tillæg til s. 37.

Claus Mathiassen Bruun, der var en søn af høiesteretsadvocat **Mathias Bruun** og døbt $19/11$ 1757 i Viborg, havde med sin hustru *Magdalene. Ruth*, der var døbt $27/10$ 1765 i Vor Frue kirke i Kjøbenhavn og datter af *Peter Christensen Ruth* og *Anne Elisabeth Lund*, følgende børn:

- I. a. **Mathias Wogen Bruun**, f. $16/8$ 1791 i Kjøbenhavn, se s. 36 flg.
- I. b. **Peter Jørgen Necker Bruun**, f. $27/4$ 1793 i Porsgrund og † $27/4$ 1867 i Risør, hvor han var styrmand og senere seilmager og hvor han blev * $16/11$ 1819 med *Caroline Mathilde Malmsteen*, f. $9/3$ 1801 i Chr.sand og † $19/11$ 1883 i Risør, dtr. af skræddermester *Magnus Malmsteen*¹⁾ og *Gunhild Catharine Tønnessen*. Af deres børn er sønnerne udvandrede i sin ungdom og siden uspurte.
 2. a. **Claus Mathias Bruun**, f. $1/12$ 1820 i Risør.
 2. b. **Anna Dorothea Bruun**, f. $31/8$ 1821 i Risør, hvor † $16/8$ 1853.
* $19/9$ 1847 i Risør med købmand *Johan Christian Steen*, se s. 175.
 2. c. **Magdalene Bruun**, f. $7/8$ 1823 i Risør, hvor † $15/4$ 1824.
 2. d. **Magnus Manfeldt Bruun**, f. $16/3$ 1825 i Risør, udvandrede $19/4$ 1850 til Amerika.
 2. e. **Peter Jørgen Necker Bruun**, f. $26/3$ 1827 i Risør, hvor † $27/11$ 1890 ugift som skrædder.

¹⁾ *M. Malmsteen*, der skal have været en prestesøn fra det Holstenske, † $22/3$ 1821, 71 aar gl. i Chr.sand, hvortil han var flyttet fra Kragerø, hvor * $5/10$ 1796 med *G. C. Tønnessen*, der var f. $8/7$ 1768 i Chr.sand og † $7/4$ 1829, dtr. af *Ole Tønnessen* og *Karen Pedersdtr. Manfeldt*. Hendes søster *Anne Dorothea Tønnessen*, f. $8/7$ 1770 i Chr.sand og † $2/5$ 1853 ugift i Risør, var i mange aar Henrik Carstensen's betroede husbestyrerinde, hvem han ogsaa erindrede i sit testamente, se s. 172. Malmsteen havde foruden ovenn. datter endnu to gifte børn: 1. *Carl Magnus Malmsteen*, f. $24/4$ 1799 i Kragerø og † $20/3$ 1873 som fyrvogter paa Stangholmen ved Risør efter i sine yngre dage at have været skibsfører, gift $20/11$ 1828 i Risør med *Maren Taraldsdtr.*, f. $1/4$ 1809 i Risør og † $6/8$ 1888 paa Skaatø ved Kragerø. Efterslegt i Drammen. — 2. *Louise Rosette Malmsteen*, f. $12/3$ 1805 i Chr.sand og † $18/4$ 1873 i Risør, hvor * $20/11$ 1828 med fuldmægtig hos Carstensen [se s. 107], senere købmand *Paul Peter Taraldsen*, f. $28/12$ 1800 i Risør, hvor † $9/2$ 1863, bror af ovenn. Maren Taraldsdtr. og søn af arbejdsformand hos Carstensen *Tarald Paulsen* af Søndeled og *Birthe Pedersen* af Brevik.

2. f. **Bertel Ferdinand Bruun**, f. $10/3$ 1829 i Risør.
2. g. **Carl Bruun**, f. $11/4$ 1831 i Risør.
2. h. **Magdalene Bruun**, f. $12/1$ 1843 i Risør, hvor † $29/12$ 1885 og hvor * $21/1$ 1871 med skibsfører (enkemand) *Niels Johnsen*, f. 1822 paa Stamsø.
2. i. **Caroline**¹⁾ **Bruun**, f. $4/8$ 1836 i Risør.
 * $29/7$ 1855 i Risør med *Johan Christian Steen* [først gift med ovennævnte 2. b.], f. $19/10$ 1822 i Risør; søn af sjømand *Johan Carl Ludvig Stein* og *Christine Dorothea Bødker*.
I. C. L. Stein var f. 1785 i Magdeburg og flygtede som ung gut fra det kloster, hvori han var sat til bogen, strøg tilsjøs og kom til Risør, hvor han slog sig ned. Han fór som matros, da han ingen navigationsexamen underkastede sig og † $24/8$ 1871 i Risør.
 Med sin hustru *C. D. Bødker*, der var d. $6/6$ 1781 i Skien og † $18/2$ 1871 i Risør, havde han 5 børn.
I. C. Steen lærte skrædderfaget i Paris og havde ogsaa en kort tid skrædderforretning i Risør, før han gik over skibsrhederi og bestyrer af byens brændevinssamlag; blev senere sparebankkasserer, forligelsescommissær og i mange aar communens ordfører. Paa hans sølvbryllupsdag indfandt sig formandskabet in corpore og lod ved viceordføreren, davær. storthingsmand, apotheker *Hille* frembære en tak for, hvad Steen i communens tjeneste havde virket og give udtryk for den borgerlige agtelse, sølvbrudeparret nød hos byens befolkning.
 Af 6 børn blev to gifte: *Anne Dorothea Berentine Steen*, gift med lærer i Chr.sand *Severin Osvald Olsen*, og *Camilla Dorothea Steen*, gift med methodistprest i Brevik *Petter Olsen* (f. $12/3$ 1834 i Skjeberg).
2. k. **Clara Mathilde Rosette Bruun**, f. $30/3$ 1839 i Risør, hvor accoucheuse og gift $13/9$ 1863 med kjøbmand *Halvor Olsen*.
2. l. **Olinda Marie Bruun**, f. $30/10$ 1843 i Risør, hvor * $18/9$ 1864 med skomagermester i Lillesand *Axel Axelsen* af Oddernes.
1. c. **Louise Augusta Bruun**, d. $24/11$ 1795 i Porsgrund og † $17/6$ 1874 i Laurvik, hvor * $2/7$ 1817 med kjøbmand *Peter Nilsen*, d. $13/3$ 1790 i Laurvik, hvor † $8/4$ 1826; søn af pligtfoged ved

¹⁾ Risør kirkebog har feilagtig fornavnene »*Petrea Pauline*«; at imidlertid det af hende benyttede »*Caroline*« blev givet i daaben, erklæredes af fadderne ved hendes confirmation.

Fritzø *Nils Larssen* af Tømmerby ved Aalborg og *Rachel Olsdtr.* (f. 1759 i Ørsted sogn, gifte $^{26}/_7$ 1780). Af deres 4 børn var:

2. a. **Claus Mathias Nilsen**, f. $^{3}/_{11}$ 1817 i Laurvik og † $^{7}/_7$ 1894 i Tønsberg som flhv. bankkasserer og meget anseet mand.

* $^{11}/_5$ 1845 i Laurvik med *Mathea Thrane*, f. $^{5}/_{11}$ 1818 i Laurvik og † $^{7}/_{12}$ 1882 i Tønsberg; dtr. af bødker *Frederik Thrane* og *Karen Larssen*. Af deres 4 børn er:

3. a. **Peder Nilsen**, f. $^{22}/_2$ 1846, officer 67, statsraad 93, overbestyrer ved norsk hovedjernbane; com.¹ St. O. o. 96. * $^{22}/_2$ 1873 i Trondhjem med *Anne Johansen*, f. $^{10}/_6$ 1847 s.steds; dtr. af klokker til Domkirken *Christen Johansen*. 9 børn.

1. d. **Ove Malling Bruun**, d. $^{3}/_1$ 1798 i Porsgrund, hvor begr. $^{12}/_8$ 1801.

Tillæg til s. 64.

1. **Clemet Tjøstelsen** var 51 aar gl. i 1664, skibsfører og gaardbruger paa ytre Borøen i Dybvaag og gift med en datter af den velstaaende *Christopher Ellefsen* til Brække og Gjervold i Tromø, hvorved han blev svoger af de i Arendals ældste historie fremtrædende mænd *Niels Christophersen Haave* og *Thorgrim Christophersen Gjervold* (hvorum i min bog »Arendals Geistlighed» s. 75). Søn:
 2. **Tjøstel Clemetsen**, 49 aar i 1701, var skibsfører og gaardbruger med 6 skind i ytre Borøen og $^{2}/_3$ sk. i Næs under Hovdan, skifte $^{7}/_{10}$ 1713. Med sin hustru *Ingeborg Thorgrindsdtr.*, efter hvem skifte som enke $^{24}/_2$ 1738, havde han bl. a. sønnen:
 3. **Clemet Tjøstelsen**, $2\frac{1}{2}$ aar i 1701, skibsfører og gaardbruger paa ytre Borøen, hvor skifte $^{13}/_2$ 1744. Gift med *Helje Pedersdtr.*, d. $^{8}/_{11}$ 1700 og datter af gaardbruger og rheder *Peder Johansen*, skifte $^{17}/_2$ 1734 paa øvre Borøen, og *Aasille Axelsdtr.* Deres søn:
 4. **Per Clemetsen**, d. $^{26}/_{12}$ 1740 i Dybvaag og begr. $^{5}/_9$ 1784, skifte $^{18}/_6$ 1785. Han var skibsfører og byggede sig hus i Utgarsstranden lige ved sjøen. Gift omkr. 1764

med *Tarjer Olsdtr.*, begr. $6/12$ 1795, 66 aar gl., med hvem han havde børnene:

5. a. **Clemet Persen**, d. $13/1$ 1766, se side 64.
5. b. **Ole Persen**, d. $26/6$ 1768; skibsfører i Rægevig.
5. c. **Helje Persen**, d. $14/11$ 1770, blev gift med *Christen Christophersen* paa Egeland.
5. d. **John Persen**, d. $8/4$ 1775, skibsfører i Bota.

Tillæg til s. 127.

1. **Jens Hansen** eiede en gaardpart i Angelstad i Holt og var gift først $22/7$ 1731 med *Birthe Gøstasdtr.*, datter af en formentlig svensk arbeider ved Næs jernverk »*Gøsta*« (*Hermansen?*) hammersvend«, derpaa $24/10$ 1743 med *Tarjer Stiansdtr.*, der blev begr. $13/8$ 1781, 68 aar gl.
2. a. **Gustav Jensen**, f. omkr. 1732 og begr. $20/2$ 1804 i Holt, var hammermester paa Næs verk og gift $29/8$ 1762 i Holt med *Anne Thorsdtr. Tvede*, skifte $15/5$ 1824, se side 9. 9 børn, hvoraf:
 3. **Jens Gustavsen**, d. $24/6$ 1765, se side 127.
2. b. **Stian Jensen**, f. 1746 og † 1781, gaardbruger paa Angelstad.

Trykfeil og rettelser.

(orthographiske feil er ikke medtaget).

Side, linie.

17,	13.	Familien <i>Hassel</i> er en norsk bondeslegt fra Modum og ikke, som familien feilagtig har troet, af tysk oprindelse.
19,	12	staar: 10, læs 11.
20,	13	— : 10, læs 11.
24,	14 f.n.	—: <i>Falch</i> , læs <i>Falck</i> .
25,	3 f.n.	—: <i>Gunheimer</i> , læs <i>Ginheimer</i> .
32,	15.	Vedk. <i>Ole Aaonsons</i> hustrus slekt henvises til Kielland »Familien Kielland« 1897, side 113. Gjennem den i noten nævnte <i>Albrekt Larsen</i> nedstammer Thor Carstensen og hustrus descendenter fra biskop <i>Førgen Eriksen</i> i Stavanger.

- 34, 6 f. n. staar 9, læs 10.
 39, 6 f. n. — *Severin* læs *Smith*.
 41, 11 staar *Borsse*, læs *Borse*.
 42, noten udgaar. Sigrid Meidell blev * $\frac{29}{12}$ 1898 i Johannesburg med consul Ernst Bernhard Suhrke, f. 1871.
 43, 5 staar *Coppe*, læs *Cappe*.
 60, 5 f. n. Navnet *Ellefsen* udgaar.
 76, 2 staar 7. g., læs 8. b side 125.
 89, 16 f. n. Comtesse *Bernstorff*, der senere er skilt fra sin mand, var datter af greve *Frederik Emil Herman Bernstorff* til Raschenberg og *Christiane Ulrika Chatharina Mylius*. De i teksten anførte er hendes bror og dennes hustru.
 95, 19 flg. Det beror paa en misforstaaelse, at Carstensen skal have faret tilsjøs. Han kom derimod tidlig paa sin adoptivfars contor og medfulgte kun som passager hvert aar paa en kortere reise et eller andet af hans skibe for at gjøre sig fortrolig med handelsforbindelserne.
 106, 16 f. n. staar biskop, læs sogneprest, kgl. confessionarius.
 107, note 1. Den her meddelte promenade blev foretaget i fru Finnes søster, fru Dedekams byllup og bør saaledes rettelig henføres til s. 120 ved 8. b.
 113, 2 f. o. og 15 f. n. staar *Nicolea Christine*, læs *Christine Nicolea*.
 115, 5 f. n. staar 1850, læs 1853 og linie 3 f. n. staar $\frac{3}{11}$, læs $\frac{3}{11}$.
 116, 17 f. n. staar 1886, læs 1888. Hougen er fra' october 1899 directør for Christiania Søforsikringsselskab.
 118, 21 staar 1875, læs 1874.
 121, 9 Det ældste (ialt 5) barn var *Hans Dedekam*, f. $\frac{1}{10}$ 1871 og † s. a.
 122, 1 staar født $\frac{21}{8}$, læs født $\frac{19}{8}$, linie 2 staar * $\frac{14}{8}$ etc. læs $\frac{2}{8}$ 1879 i Vestre Akers kirke, og linie 3 staar trælasthandler, læs agent.
 127, 15 staar forfatteren, læs fætterten.
 131 og 132 staar Sheboygn, læs Sheboygan.
 138, 17 f. n. staar *Peckert*, læs *Päckert*. († $\frac{17}{7}$ 1899).

Register.

Aall. 39, 97, 103, 105, 170.	Andersson 132.	Axelsen 48, 49, 145, 175, 176.
Aanonsen. 11, 32, 156.	Andresen 136.	
Aas 100, 102.	Angell 86, 135.	Backer 14.
Aasendrup 32, 36.	Anker 29.	Bager 57.
Abelvigten 56.	Archer 61.	Bagge 82.
Adeler 105.	Arff 106.	Bakke 128.
Adrian 81.	Arnesen 16, 151.	Bang 66, 71, 124.
Ager 51.	Aslaksen 11, 12.	Barclay de Tolly 41.
Albrektsen 8, 32.	Asæv 155.	Barth 150.
Allsen 173.	Atlung 74.	Basberg 133.
Andersen 11, 19, 20, 22, 49, 93, 126, 148, 153, 154, 173.	Auber 119.	Bech 117, 118.
	Aubert (Aubertin) 69, 70, 115.	Bechen 14.

- Bedemar 96.
 Bekkevold 118
 Benrud 84
 Bentsen 11
 Bentzen 66, 67, 136.
 Berentsen 145,
 Berg 56,
 Bernstorff 89, 178.
 Beyer 5.
 Bie 10, 11, 13, 14, 16 19—
 22, 64, 68, 128, 161, 173.
 de Bille 82
 Birkenes 8, 9.
 Bjelke 83.
 Bjørnholdt 121.
 Bjørnsen 12, 24, 95, 108,
 132, 146, 147, 154.
 Blichfeldt 131.
 Blix 93.
 Bolund 48.
 Borchgrevink 128.
 Borgen 88.
 Borse 41.
 Borthig 24, 60.
 Bowman 85.
 Boyesen 10, 37.
 Brahde 117.
 Brandt 87, 151.
 v. Brandis 43.
 Braun 53.
 Brereton 139.
 Brinck 47.
 Brochmann 67.
 Brogaard 73.
 Brulnech 123.
 Bruun 34, 36—38, 41, 44—
 55, 159, 174—176.
 Brønsdorff 173.
 Buchwald 72.
 Buckhoff 53.
 Bugge 39, 40, 130, 133, 141.
 Bull 50, 51, 97.
 Busch 133—136, 141, 151,
 152.
 Bødker 175.
 Bønder i Dybvaag 146, 155,
 176.
 — i Holt 8, 127, 153,
 177.
 Bønder i Søndeled 8, 12, 13,
 147, 154, 156, 158, 163.
 Børs 72.
 Bøtger 5.
 Carlsen 126, 147, 152.
 Carstensen 8, 10, 19—31,
 33, 36, 38, 58—61, 63,
 65, 67, 70, 73, 94—105,
 120, 122, 124, 127, 147,
 152, 153, 154, 157 fig.
 (jfr. thor Straten).
 Christensen 12, 16, 18, 47,
 143, 144, 150, 156.
 Christiansen 52.
 Christophersen 32, 143, 177.
 Clausen 150.
 Clemetsen 64, 179.
 Colstrup 6.
 de Coninck 82.
 de Corte 13.
 Daa 137.
 Dahl 14, 49, 70, 138.
 Danielsen 11—13, 16.
 Day 152.
 Debes 155.
 Dedekam 19, 39, 55, 60,
 62, 63, 97, 99, 102, 120—
 122.
 Dich 133, 140, 141.
 Diriks 99.
 Dorrien 81.
 Duus 155.
 Dührendahl 27.
 Døllner 97.
 Ebbell 106.
 Eggerts 133, 140, 141, 151.
 Egilsdtr. 154.
 Einersen 99, 146—152, 166.
 Ellefsen 12, 13, 25, 116,
 142, 176.
 Ellingsen 17, 146.
 Elliot 55.
 Elmenhorst 14—16.
 Eng 51.
 Engelhart 11, 19, 22, 173.
 Engesæter 18
 Eriksen 54, 56, 60.
 Espelin 137.
 Evensen 16, 50, 108, 139.
 Fabricius 105, 169
 Falch (Falck) 24, 25, 44,
 128, 129, 132, 133.
 Falsen 29, 80.
 Faye 100.
 Fenger Krog 115.
 Fermann 135.
 Fietzetz 117.
 Findø 155
 Finne 34, 38, 60, 61, 63,
 70, 85, 97, 102—120,
 147, 152, 169.
 Fleischer 111.
 Flinthoug 37.
 Flørenæs 32.
 Fogh 41.
 Fogth 70.
 Folgerøen 140.
 Formo 126.
 Foss 69, 78, 79.
 Foyen 50, 51.
 Frederiksen 32, 35, 36.
 Freudenberg 139.
 Frisenberg 72.
 Frøoen 48.
 Fürst 37, 55, 57, 120, 141.
 Fønss 89.
 Gamborg 88.
 Geelmuyden 89, 92.
 Geissler 6.
 Germann 80.
 Ginheimer 25.
 Giving 8.
 Gjerding 45, 46.
 Gjermundsen 150.
 Gjersøe 71.
 Gjervold 176.
 Gran 126.
 Grieg 44.
 Grimslund 9.
 Grip 72.
 Grønn 109, 115—117.
 Grottschilling 53.
 Grøgaard 66, 67, 151.
 Gudbrandsen 78, 85.

- Gulsdr. 137.
 Gundersen 12, 55, 57, 76,
 77, 134, 135, 153.
 Gunn 13.
 Gustavsen 69, 127, 160, 166,
 177.
 Gustiniussen 145.
 Guttormsen 50.
Haave 176.
 Hagerup 44.
 Hakbody 144.
 Halvorsen 43, 44, 78, 99,
 133, 147, 152, 156.
 Hansen, Hansdr. 8, 12, 15,
 58, 74, 88, 98, 126, 133,
 138, 147, 177.
 Hansteen 155.
 Harding 66.
 Hare 45.
 Hartmann 155.
 Hartzenberg 43.
 Hassel 17, 177.
 Heffermehl 171.
 Hefteye 123, 171.
 Heiberg 105.
 Helsing 39.
 Heltzen 67.
 Henriksen 12, 33, 47, 137—
 139, 147, 154.
 Herlofsen 85, 105.
 Hermansen 147.
 Hernwall 66.
 Hertz 128.
 Heuch 59.
 Heyerdahl 75.
 Hille 175.
 Hillevangsdal 145.
 Hjelm 72.
 Hobden 13.
 Hoff 68.
 Hoffmann 53.
 Hofheldt 25.
 Hollandin 5.
 Holm 66, 83, 100, 102.
 Holmen 99.
 Holst 42, 51, 155.
 Holtermann 83.
 Houge 34—39, 41—44, 59,
 63, 94, 97, 104, 122.
- Hougen 116.
 Hvasser 49.
 Hvistendahl 52, 155.
 Høst 160, 166.
Ibsen 53.
 Ingier 130.
 Irgens 144—146, 155.
 Isachsen, Isaksdr. 124, 147.
 Isdahl 72.
 Ivarsen, Iversen 54.
Jacobi 41.
 Jacobsen 128, 129, 145, 152.
 Jahn 53.
 Jensen, Jensdr. 8, 9, 10,
 14, 68, 83, 93, 95, 124,
 127—133, 136, 137, 139—
 144, 146, 150, 152, 153,
 154, 156, 159, 160, 166,
 173, 177.
 von Jensen 72.
 Johansen 176.
 Johnson 10, 12, 13, 78, 84,
 136, 143, 154, 156, 175,
 176.
 Jones 55.
 Juell 69.
 Juell 17, 132, 138, 140.
 Justic 149.
 Jørgensen 11, 18, 19, 20,
 47, 135, 173.
- Kalkar** 72.
 Kaurin 72.
 van Kervel 123.
 Kielland 30.
 Kierulf 71, 111.
 Klock 151.
 Kloumann 118.
 Knip 14.
 Knudsen 19, 20, 21, 32, 74,
 143.
 Knutsen 12, 16, 57, 155,
 156.
 Koch 50.
 Koht 67—69, 83.
 Koren 155.
 de Krieger 97, 105, 106.
 Krøuse af Verchou 91.
 Krøger 14.
- Kummer 6.
 Køltzow 138.
Lae 139.
 Lahn 50.
 Langfeldt 32, 33, 63.
 Langvig 15.
 Lansing 132.
 Larsen 8, 32, 88, 93, 137,
 142, 143, 144, 145, 156,
 176.
 Larsen-Naur 155.
 Lassen 60, 93.
 Lauritzdr. 5.
 Legater 157—173.
 Lemvig 50.
 Lilliehøok 91.
 Lind 105.
 Linde 53.
 Lindrup 131, 150.
 Lindved 155.
 Littorin 91.
 Lokman 151.
 Lorentz 82.
 Lorentzdr. 50, 57.
 Lund 49.
 Lunde 112.
 Lundgreen 18.
 von Lutten 5.
 Løvenskiold 26.
 Løvold 56.
- Madsen** 12, 16.
 Magelssen 100.
 Malmsteen 174.
 Malthby 109.
 Manfeldt 174.
 Marcussen 134, 156.
 Marinelli 148.
 Marstrup 70, 78, 124, 132.
 Meidell 41, 42, 178.
 Meyer 129.
 Michelsen 82, 97, 147.
 Moe 83.
 Moen 156.
 Mohr 44.
 Monsdr. 45.
 Mortensen 13, 133, 134, 136,
 154.
 Moth 5.

- Musiel 144.
 Mühlenphort 106.
 Müller 44—46, 105,
 Münster 100, 102.
 Mylius 178
 Møglestue 27.
 Mølbach 36, 37, 55—63,
 93, 104, 113, 114, 119,
 124, 142, 159.
 Møllerup 67.
 Møller 12, 15, 85, 139, 159.
Nannestad 83.
 Nanstad 130.
 Nielsen, Nielsdr. 8, 10, 12,
 14, 16, 17, 19, 20, 21,
 54, 68, 120, 134, 136,
 145, 146, 150, 151, 153
 155, 156, 160, 166.
 Nilsen 175, 176.
 Nobel 96.
 Norberg 15, 109.
 Nordahl 111, 133.
 Northcote 109.
Olrøg 123.
 Olsen, Olsdr. 8, 10, 12, 14,
 17, 18, 25, 32, 37, 43,
 44, 63, 64, 72, 86, 88,
 93, 130, 139, 140, 142,
 143, 147, 155, 160, 176.
 Omsted 129.
 Omundsen 32, 156.
 Oppen 106.
 Osvig 156.
 Ottesen 92.
Palmer 155.
 Parker 155.
 Parnemann 37.
 Parson 144.
 Paus 75.
 Payechen 27.
 Pedersen, Pedersdr. 15, 18,
 65, 69, 142, 146, 147,
 154, 155, 174.
 Penne 27.
 Persen 10, 11, 13, 14, 64,
 75, 78, 79, 94, 124—127,
 140, 154, 155, 161, 177.
 Person 18.
 Petersen 44, 84, 147.
 Potts 45.
 Piper 6.
 Prebensen 60, 62, 103, 109,
 151.
 Pritzler 41.
Raben 5.
 de Rapin 82.
 Rasmusen, Rasmusdr. 75,
 147, 149, 151.
 Ravn 46.
 Reiersen 81.
 Rendtler 70.
 Riddervold 129.
 Riegels 13, 65—69, 128,
 160.
 Ringvold 129
 Robarth 93
 Rosenquist 51, 142
 Ross 19
 Roth 85
 Rummelhoff 39
 Ruth 36, 37, 174
 Ryberg 25.
Saabye 14.
 Saastad 74.
 Salvesen 11, 63.
 Samsing 53.
 Samuelsen 115, 138.
 Sanne 111,
 Sartz 50, 62.
 Saxesen 154.
 Schach 135.
 Schanche 29, 76, 90, 93,
 113, 136.
 Scheen 83—88.
 Schibsted 108.
 Schjelderup 155.
 Schjøth 155
 Schlytter 48, 71, 73, 90,
 94, 125, 160, 166.
 Schmettau 89, 88—89, 97.
 Schnelle 43.
 Schow 47.
 Schreiber 19.
 Schrøder 54.
 de Schrødersee 81.
 Schultz 49.
 Schumacher 79, 80, 81.
 Schvane 43, 66.
 Schweigaard 152, 155.
 Schönheyder 106.
 Sefriansen 155.
 Segelcke 89, 91.
 Simmes 144.
 Simonsen 29, 37, 141.
 Sivertsen 12, 13.
 Skoglund 151.
 Smith 39, 72.
 Somers 43.
 Sontum 53, 54.
 Speilberg 13.
 Spierbreker 144.
 Spinch 121.
 Spolander 91.
 Spørch 155.
 Stang 171.
 Staubo 124.
 Steen 34, 58, 174, 175, 124,
 Steenfeldt 69—73, 77—78,
 124, 160.
 Stenersen 27.
 Stenum 141.
 Stifkens 53.
 Stilling 72.
 Storm 66, 129.
 Stub 46, 131.
 Støren 35, 70.
 Sudmann 170.
 Sundbye 124, 132.
 Svane, se Schvane.
 Svendsen 76, 147—150, 153.
 Søggaard 138.
 Sømme 135.
 Sønnichsen 15.
 Sønningdalen 13.
 Sørensen 56, 133.
 Süßling 5.
Tallaksdr. 151.
 Taraldsen 99, 107, 169, 174.
 Taylor 45.
 Tellefsen, Thellefsen 49, 50,
 63, 95, 108, 113, 133,
 136, 147.
 Tengelsen, Thengelsen 16,
 17—20, 48, 145.
 Thams 47.
 Thaulow 49.

Them 133, 138.	Tonebye 66.	Wennerberg 66.
Therschmeden 5.	Torstensdtr. 153.	Werenskiold 155.
Thiis 25, 48—51, 59, 62,
71, 73—77, 83, 87, 93,
104, 113, 119, 125, 136.	Treschow 80.	Wergeland 18.
Thinn 92.	Tresselt 42.	Werligh 44.
Thomesen 155.	Truslew 78.	Wesseltoft 32, 173.
Thormøhlen 5.	Tuxen 97.	Westergaard 122.
Thorsen 8, 9, 12, 17, 18,
47, 127, 145, 163, 177.	Tvede 8, 9, 127, 177.	Westropp 46,
thor Straten 5, 8, 22, se
Carstensen.	Tybring 13.	Wettergreen 100, 143.
Thorvildsen 18, 128, 156.	Tønnessen 121, 163, 172, 174	Wichmann 150, 151, 155.
Thrane 176.	Uchermann 129.	Wikholm 126.
Thue 32, 97.	Ulstrup 49.	Wilhelmsen 54.
Thullin 47.	Vestvig 140.	Wilson 120.
Thurmann 14.	Volkemeyer 6.	Winther 50, 84.
Tidemand 72—73.	Voss 105.	Wittrup 106.
Tingsaker 32.	Waage 72.	Wleugel, Vleugel 79—94,
97, 106, 107, 141, 161
Tjøstelsen 176.	Wallern 82.	Wright 105.
Tobiesen 57.	Walløe 71.	Zanders 53.
Tommerup 80.	Wanelius 137.	Ørvig 144.
	Wang 125, 126.	
	Webster 151.	

Idet jeg herved afslutter 1ste del af »Risør-Slegter« skylder jeg at gjøre de ærede abonnenter en undskyldning for, at der er hengaaet saa lang tid mellem de enkelte hefter. Dette har imidlertid havt sin væsentligste grund deri, at udgivelsen idetheletaget alene har kunnet ske for det tegnede abonnement og dette er først blevet stort nok hertil i den sidste tid.

Det er min plan — under forudsætning af abonnenternes fortsatte velvillige interesse — om en kortere tid at udgive en 2den del af disse meddelelser, omfattende en flerhed af gamle Risør-Slegter som Schlytter, Schach, Thiis, Winther etc. med talrige forgreninger i Boyesen, Juell, Prebensen, Scheen, Schanche, Thellefsen etc. og da i noget større portioner.

Med 11te hefte følger vedheftet et nyt 1ste hefte, der ved indbindingen bedes velvillig ombyttet med det tidligere udkomne.

Christiania i mai 1901.

S. H. F.-G.